

Computer

Ajándékkönyv:
Windows XP

PANORÁMA

XIV. ÉVFOLYAM 11. SZÁM • 1395 Ft/€ 5,49

3 CD!

A CD-melléleteken

Fresh Download 6.15

Töltésvezérlő
(teljes verzió)

ExtractNow 3.17

Tömörítőprogram
(teljes verzió)

**Ashampoo
Uninstaller**

Programtávolító
(teljes verzió)

**Asmw
Optimizer
Deluxe 4.2**

(teljes verzió)

Mekk Elek:

az ezermester (5-9.)

Magyar bábfilmsorozat

- **250 000 dal online** 46. o.
- **Net-tolvajok lesben** 60. o.
- **Fájlcserélés nyom nélkül** 56. o.
- **Jobb a DivX-nél: Matroska** 32. o.

Tesztek

- **12 merevlemez** 62. o.
- **23 CRT monitor** 78. o.
- **7 virtuális desktop** 100. o.
- **8 multifunkciós berendezés** 72. o.

Gyakorlat

- **Látványos Excel-diagramok** 140. o.
- **Biztonságos mail-kezelés** 128. o.
- **XP-szelídítés** 182. o.
- **Internet a tenyérben** 186. o.

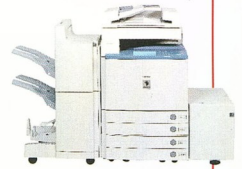
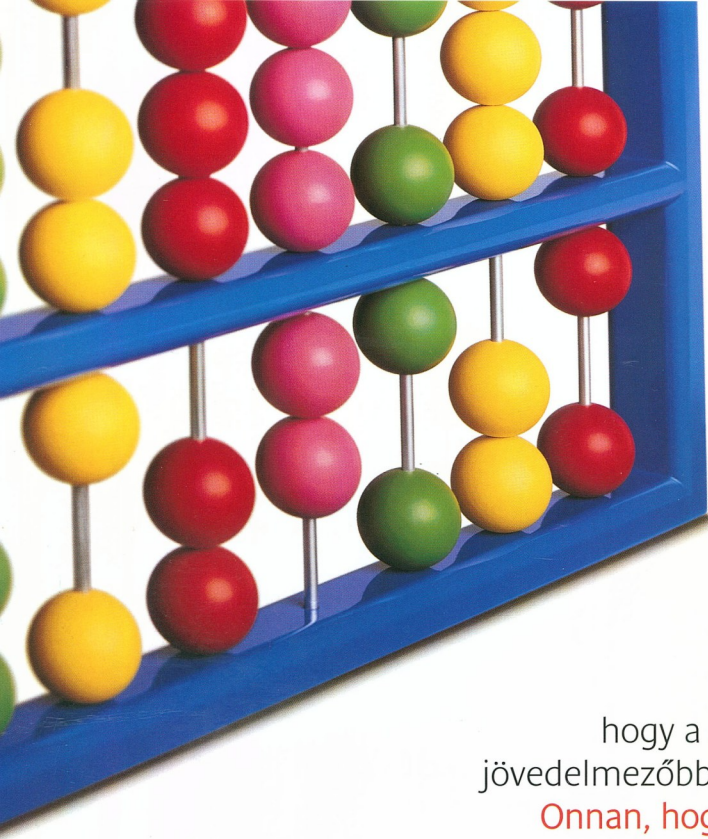
Hálózat

- **Névtelenül a neten** 118. o.
- **Tudomány és játék** 124. o.
- **Net-teszt: próbihirdetési oldalak** 122. o.

**MP4-lejátszó • Multimédia az autóban • Munkavállalói PC-program
Hálózati fájlrendszer • Nero 6 • Számítástechnikai tanfolyamok**

Honnan tudjuk, hogy a színek használata jövödelmezőbbé teszi az üzletet? **Onnan, hogy mi fedeztük fel.**

A Canon 16 éves, más gyártókét meghaladó tapasztalattal rendelkezik a színes nyomtatás területén. Ez a tudás és tapasztalat teszi lehetővé, hogy a színek nyújtotta előnyöket az Ön cége is a lehető leghatékonyabban használhassa ki. S hogy miért éppen a Canon segítségével? Mert mi fedeztük fel!

Vegyük például iRC3200n nyomtatónkat! A Canon által nyújtott innovatív, élenjáró technológia és a hihetetlenül pontos nyomtatási minőség lehetővé teszi, hogy cége kommunikációjában tért hódítson az utánozhatatlan Canon-színtechnológia – legyen szó nyomtatott, fénymásolt, szkennelt vagy e-mailben küldött anyagokról.

A Canon-színtechnológia ésszerű felhasználást jelent – Ön dönti el, mikor, hol és hogyan veszi igénybe. Vagyis tetszése szerint növelheti a teljesítményt és a hatékonyságot, így a legtöbbet hozhatja ki színes nyomtatóra fordított költségeiből.

S mivel a Canon-színtechnológia használata igazán könnyű, segítségével a legjobb nyomtatási hatások is egyszerűen elérhetőek. Így egyre több ügyfelét kápráztathatja el, üzletét pedig még sikeresebbé teheti!

Hozzon egy okos döntést!
Hívjon minket a 06 1 237 5952-es számon, vagy keresse fel honlapunkat.

Bármít elképzelhet, a Canonnal **megteheti!**
www.canon.hu

you can
Canon

Ismét ajándékozunk

Az év vége felé közeledve egyre gyakrabban jut az eszünkbe az elkövetkező esztendő. Már csak azért is, mert 2004. különösen kedves évfordulót tartogat újságunk számára: jövőre jubileumot ültünk, 15. születésnapunkat fogjuk ünnepelni.

Ahogy már megszokhatták az ilyen jubileumok kapcsán, most is az ünnepeket fog ajándékozni, s számos meglepetés vár majd Önökre a jövő évben. Ezúttal azonban már a készülődés örömét is meg szeretnénk osztani olvasóinkkal, ezért a mostani, s a következő két; évzáró, illetve évnyitó számunkban különleges ajándékkal lépünk meg vásárlóinkat. Három izgalmas téma, három szövegdarabos könyv – természetesen ajándékba.

Az első könyv, amelyet ebben a lapszámunkban találunk, a mind közkedveltebb és elterjedtebb váló Windows XP-vel foglalkozik. Bár lapunk hasábjain rendszeresen közlünk XP-s tippeket és trükköket, az olvasói érdeklődés oly nagy volt e rendszer iránt, hogy elhatároztuk: megpróbálunk minden olyan tudnivalót, ötletet és fogást összegyűjteni, amire csak szüksége lehet annak, aki a Windows XP-vel dolgozik, vagy épp most fontolgatja az átállást.

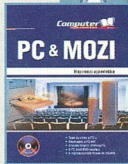
A következő két könyv témája is hasonlóan nagy érdeklődésre tarthat számot, s minthogy januári számunk még a decemberi ünnepek előtt megjelenik, így máris három ajándékkönyv kerülhet karácsonyfájuk alá a Computer Panorámától.

Könyveink – 1490 forintos ár – természetesen a könyvesboltokban is kaphatók lesznek, ám Önöknek nem kell pénzt költeniük rájuk, hiszen úgy érezzük, a hűségük mindenképpen megér számunkra egy ilyen gesztust.

Horváth Annamária
főszerkesztő

Könyvújdonság: PC & MOZI Házimozai ajándékba

- ▶ Tévé és videó a PC-n
- ▶ Képmagnó a PC-ből
- ▶ Sztereó helyett: térhangzás
- ▶ A PC mint DVD-lejátszó
- ▶ Kábelekkel és nélkülük
- ▶ A leghasznosabb tippek és trükkök

HACKER különszám

- ▶ Minden feltörhető
- ▶ Kártyahamisítás felső fokon
- ▶ A legjobb tűzfalak
- ▶ Jelszavak feltörése
- ▶ Cracker módszerek
- ▶ Hackerek a filmekben

CAD/CAM különszám

- ▶ Nagyformátumú nyomtatók
- ▶ Pro/ENGINEER árón Wildfire
- ▶ Gyár a böngészőben
- ▶ DataCAD 11: a megújulás programja
- ▶ Az épület gépésze
- ▶ CAM mindenkinek

• MEGJELENT! • MEGJELENT! • MEGJELENT! • MEGJELENT!

A következő DVD-n!

Rendelje meg

a Computer Panoráma
következő 12 DVD-melléklettel
megjelenő számát
mindössze

23 900 Ft-ért!*

Várjuk rendelését:

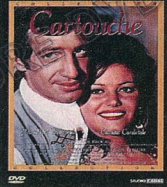
Internet: www.computerpanorama.hu

Telefon: 456-6964, E-mail: terjesztes@computerpanorama.hu

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

*Extra szolgáltatás: minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségét az előfizetési ár TARTALMAZZA.

BELMONDO

CARTOUCHE
Színes francia kalandfilm

Cartouche (Jean-Paul Belmondo) egyszerű sorból származó fiú, aki Párizs királya szeretne lenni. Csatlakozik a piti tolvajokhoz és a vezértüké válik. Kedvessége, eleganciája és nem utolsósorban az a gesztusa (a gazdagoktól elvett pénzt szétosztja a szegények között) révén elnyeri a banda megbecsülését és a szép Vénusz (Claudia Cardinale) szerelmét. Halálos ellensége, a rendőrszerecs Ferruccio csapdájából rendre elmenekül, de nem menekülhet annak feleségétől, akibe végzetesen beleszeret. Ezzel halálos veszedelembé sodorja a bandát és Vénuszt...

A film asztali DVD-lejátszóval is megtekinthető.

CD/DVD

☉	Shareware kollekción	8
☉	Asm PC-Optimizer - Optimális segítség	10
☉	Ashampoo UnInstaller 2002-2003 – Lelkiismeretes takarító	12

HÍREK

■	Hardver	16
■	Szoftver	22
■	Multimédia	24
■	Hálózat	26

JOG

■	Szerzői jog – Mi jár a szerzőnek?	30
---	-----------------------------------	----

AKTUÁLIS

■	Matroska, az új fájlformátum – DivX újratöltve	32
■	Belépés csak a CP olvasóinak – Látogatás az IBM váci gyáregységében	35
■	PSP: PlayStation Portable – Szórakoztatóközpont a zsebben	36
■	Védelmi eszközök – Egészséges számítógép	88

FÓKUSZ

■	Számítástechnikai továbbképzések – Tanfolyamok és diplomák	38
■	ECDL vizsgák – Nemzetközi bizonyítvány	42

CSÚCSTECHNIKA

■	High-tech minden szinten – Digitális nyaklánc és MP4-lejátszó	44
---	--	----

TOPTÉMÁK

■	Legálisan, topminőségben – 250 000 dal a világhálón	47
■	Fájlcserélők A-tól X-ig – Rettenhetetlen Napster-utódok	50
■	Büntethető fájlmegosztás – Szorul a hurok	56
■	Lesben álló net-tolvajok – Lenyúlós trükkök	60

HARDVER

TESZT	Merevlemezek – Sorozás	62
■	Nagyteszt: Merevlemezek – Így tesztelt a CP	70
TESZT	Multifunkciós berendezések – Egységben az erő	72
■	Nagyteszt: Multifunkciós berendezések	

HARDVER

■	Így tesztelt a CP	76
TESZT	17"-os CRT monitorok – Hattyúdál	78
■	Nagyteszt: 17"-os CRT monitorok – Így tesztelt a CP	86
■	Teszt/Olympus mju: 300 DIGITAL	91
■	Teszt/Samsung SyncMaster 172W	91
■	Teszt/Albatron PX 865PE Pro II	93
■	Teszt/Sony EX1	93

AUTÓ-MATIKA

■	A negyed évszázados blokkolásgátló – Mindenek alapja, az ABS	94
■	Multimédia az autóban – Guruló nappalik, száguldó irodák	96
■	Elektronikus stabilizáló program – EPS: és pörgésnek nyoma sincs	98

SZOFTVER

☉	Teszt: Virtuális desktopok – Ablak- és asztaltuningolás	100
■	Multimédiás programok – Megújult erővel	104
■	Nero 6 – Kicsit más, kicsit több, kicsit jobb	108
☉	Shareware/Linkman 6.8	110
☉	Shareware/Worklme 3.1	110
☉	Shareware/Ashampoo Audiocenter 1.0	110
☉	Freeware/Intelligent Copier v1.0.0.7	112
☉	Freeware/Cheez v 2.0	112
☉	Freeware/GGSearch v 3.7	112
■	Játék/Hírek/No Mans's Land	114
■	Játék/Hírek/Full Spectrum Warrior	114

ÁLLANDÓ ROVATOK

CP-info	3
Tartalom	4
CD-/DVD-melléklet	6
Olvasók fóruma	28
Adatbank	158
Itt keresse	158
CP-szerviz	159
Impresszum	159
Előzetes	160

SZOFTVER

- Játék/Hírek/Desert Rats vs Afrika Korps. 114
- Játék/Ismeretők/Cold Zero 117
- Játék/Ismeretők/Ghost Master 117
- Játék/Ismeretők/Lionheart 117

HÁLÓZAT, KOMMUNIKÁCIÓ

- Anonimitás a hálón – Tényleg névtelenül? 118
- Távoli Linux rendszerek menedzselése (1.) – Hálózati fájlrendszer: NFS 120
- Net-teszt: apróhírdetések – Hálós adok-veszek . . . 123
- National Geographic – Tudomány és játék. 124
- Könyvek a hálózatról – Offline ajánljuk 125
- Daganat.hu – Ösztintén a daganatos betegségekről. 127

GYAKORLAT

- Word – Élője és élőláb 128
- Outlook Express – Biztonságosabb mail-kezelés . . 130
- Windows XP – MS Config: ha az XP megbokrosodna. 134
- GPRS és Palm – Internet a tenyerünkben 138
- Excel-diagramok – Adjunk a látszatra! 140

BUSINESS

- Munkavállalói PC-program – Ingyen PC-t az alkalmazottaknak 144
- Pályázatok cégeknek és civileknek – Gazdálkodj okosan! 146
- Cégvilág 148

BOLTKOSTOLÓ

- Az MP3-lejátszótól a Magic Touch-ig – Büszkén vállaljuk 150

DVD

- Top 10 – Biztos tippek 154

INTERJÚ

- Beszélgetés Dér Attilával – Mobil divat 162

250 000 DAL A VILÁGHÁLÓN

Legálisan, topminőségben 46

Az új internetes zenei portálok több száz-ezer dalt kínálnak, mégpedig kiváló minőségben, így reagálva a csere-berelő zene-rangok egyre növekvő táborára. Cikkünkben megvizsgáljuk, hogy érdemes-e pénzt költi az online zenére.

BÜNTETHETŐ FÁJLMEGOSZTÁS

Szorul a hurok 56

A zeneipar ünnepe. Aki idegen zenei és videófájlokat tölt le engedély nélkül a webről, az a jövőben büntethetővé válik, és most már nemcsak az Egyesült Államokban, hanem a jóval közelebbi Németországban is. A felhasználókat ez egyelőre vajmi kevésbé érdekli, a fájlmegosztás-szolgáltatók egy része pedig már nyomeltüntetést is kínál.

LENYÚLÓS TRÜKKÖK

Lesben álló net-tolvajok 60

A világháló fejlődésének egyik fontos mérőköve, amikor az egyoldalú információáramlás mellett megjelennek a konkrét, fizetős szolgáltatások, amelyek jelentős bevételt jelenthetnek az internetes tartalomszolgáltatóknak. De hogyan fizessünk a világhálón, és milyen veszélyek leselkedhetnek ránk?

Jelen lapszámunk 32 000 példányban készült. A MATESZ 2003. II. negyedévi gyorsjelentése szerint az átlagos terjesztett példányszám 31 037 darab, az átlagos remittendó 3957 darab.

A Szonda Ipsos és a GIK Hungária piackutató intézetek Médiaanalízis című munkája szerint olvasóink kimagasló jövedelemmel rendelkeznek, többnyire vezetőbeosztásban lévő fiatal, illetve középkorú férfiak. A számítástechnikán kívül kiemelten érdeklődnek a technikai témák – szórakoztatóelektronika, autók – iránt, de nagy jelentőséget tulajdonítanak a környezetvédelemnek is.

2000. őszén indult be a Median webaudit, amely honlapunk látogatottságát is méri. Nyitóoldalaink a kutatások alapján, havonta több mint 135 ezren töltik le, az ingyenes hírlevelünket előfizetők száma pedig meghaladta a 4000-t.

Computer Panoráma le

Grafika

- Archim Demo
- BlackMagic 2.5
- BSPlayer 0.86
- Effect 3D Studio 1.1
- FaceFilter 1.0 Standard
- Gears simulator 2.0
- Hero Video Convert 2.0
- Image Printer
- imTOO DVD Ripper 1.07
- IphotoDVD 1.06
- It's Me Motion Editor
- It's Me Standard
- Nicí
- Picoscope 2.2
- Protected Photo Album 1.2
- TraceArt 2.91
- Zalbum 2.4

Hálózat

- 1st Email Searcher 2.0
- AD File Transmitter
- Advanced ICQ Tools 1.1
- Aldo's SPAM Cleaner 1.1
- Antenna
- Bulk E-Mailer 4.5
- Download Express 1.4
- Email Mask 2.1
- Free SMTP Server 2.0
- My IP Suite 4.68
- NetMailBot 3.03
- PGP Frontend to Pegasus Mail 4.96e
- Secretnaker
- SynchPst for Outlook
- xTyFTP

Zene

- A1 SpeechTEK
- Amazing MIDI 1.7
- AudioEdit Deluxe
- ChruscherX-Live 3.2
- Click and convert 2003 2.1
- ContextConvert Pro
- FairStars Recorder 2.25
- Media Wizard
- Team Wilco 1.62
- Text-To-Wave 3.0
- Winamp 3.0

Felhasználói

- BurstCopy 2.61
- CD/DVD Diagnostic
- Defrag for Windows 2.0
- Digital Picture Recovery
- DirectX 9 Uninstaller
- File Scavenger 2.0
- FolderSizes 1.0
- Image for Windows Backup and Restore 1.09
- Magic Spider 2.7
- Managedesk 1.071
- PDF Explorer 2
- PhotoRescue 1.062
- Practical
- Software Catalog 1.1
- Super Flexible File Synchronizer 1.15
- WinZip 8.1

CD-Hotline

A CD-/DVD-mellékletekkel kapcsolatban a cdsupport@computerpanorama.hu címre írhatnak. A legtöbbször feltett kérdésekre bármikor választ kaphatnak a www.computerpanorama.hu/cdsupport oldalon. Látogassanak el ide bátran, ha a lemezek használatával bármilyen probléma felmerülne.

Amennyiben az újsághoz kapott lemezek bármelyike törött, felülete sérült vagy meghajtója nem olvassa rendesen annak tartalmát, kérjen cserélemez a terjesztes@computerpanorama.hu címen, vagy hívja terjesztési osztályunkat a 06-1-456-6964-es telefonszámon.

Belarc Advisor 6.0

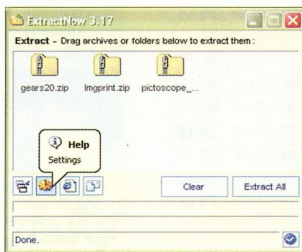
Teljes verzió

Az *Advisor 6.0* egy jól áttekinthető HTML állományban összegzi gépünk minden fontos tulajdonságát, legyen szó hardver- vagy akár szoftverösszetevőkről. A program használatát magánszemélyeknek ingyenes.

ExtractNow 3.17

Teljes verzió

Egyszerűen kezelhető és gyors csomagolóprogram, amelyet a „fogd és vidd” módszerrel használhatunk. Az *ExtractNow*-val gyerekjátékká válik a munka a tömörített állományokkal.

Tömörítés egyszerűen!

Zwei-Stein Video Editor v3.00

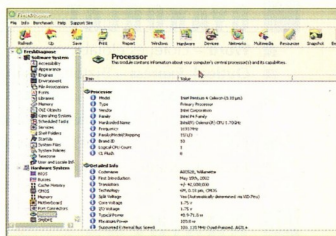
Teljes verzió

A nem éppen szép külsővel megáldott program sokkal több lehetőséget rejt, mint amennyit első ránézésre gondolnánk. A fejlesztők elsősorban a „videomániásokra” gondoltak, hiszen a program segítségével könnyen átalakíthatjuk házi videófelvételeinket.

Fresh Diagnose 6.30

Teljes verzió

Szeretnénk mindent megtudni a gépünkéről? Ennél jobb alkalmazást biztosan nehezen találunk e célra. Sőt, az információk összegyűjtése mellett még benchmark tesztek is futtathatók, hogy a PC-nk teljesítményéről is képet kapjunk. A program használatához ingyenes internetes regisztráció szükséges.

Diagnosztizáljuk gépünk minden tulajdonságát

InCash

Demó verzió

Az *InCash* számlázó és készletnyilvántartó szoftverben mindazt megtalálható, ami egy cég számára fontos lehet a kereskedelemben, legyen szó értékesítésről, raktározásról, gyártási számok kezeléséről vagy akár szervizelésről. A program biztosan megfelel elvárásainak. A folyamatos fejlesztésekkel, valamint az ügyfélszolgálati munkával a fejlesztők azt szeretnék elérni, hogy jelenlegi és leendő ügyfeleik egy megbízható, folyamatosan bővülő szolgáltatásokat nyújtó alkalmazáshoz jussanak.

mezmelléklet 2003/11

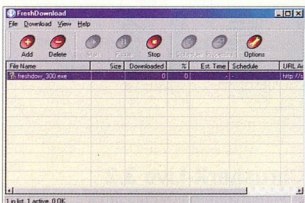
Offline megrendelő

Mint azt bizonyára sokan tudják, a Computer Panoráma bármely kiadványa megrendelhető az interneten keresztül is, beleértve az újságot, a különszámokat és könyveinket egyaránt. Akinek van internetkapcsolata, de szeretné minél olcsóbban „megúszni” a kiadványok kiválasztá-

sát, a lemezeink *MEGRENDELO* könyvtárban található programcskával offline böngészheti végig a kínálatot, kiválaszthatja a kívánt terméket, és mindössze arra a néhány másodpercre lesz szüksége online kapcsolatra, amíg a megrendelést egyetlen gombnyomással elküldi nekünk.

Fresh Download 6.15

Teljes verzió Az egyik legjobb letöltés-vezérlő program, amelynek a segítségével egyszerre akár több szálon is letölthetünk állományokat az internetről. Lehetőség van naplózásra, időzített letöltésekre és még számtalan kényelmi funkció igénybevétele. A program használatához ingyenes internetes regisztráció szükséges.

Naplózásra is van lehetőség a Freshdownloadnál

Ashampoo Uninstaller Suite Plus

Demó verzió Az e havi mellékletünkön teljes verzióként szereplő Ashampoo Uninstaller 2002-2003 legújabb verziója, még több lehetőséggel. Kipróbálható verzió.

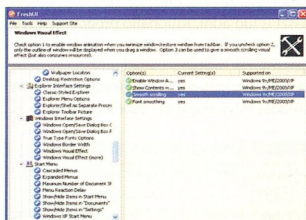
Játékok

Demó verziók Négy szórakoztató és egyben gondolkodtató játék demóját próbálhatják ki ez alkalommal, ha megtekintik a melléklet *Games* könyvtárának tartalmát.

Fresh UI 6.45

Teljes verzió Egy vérbeli Windows-tuningoló program, amely még a Windows legújabb verzióit is feltárja előttünk. A segítségével kényelmesebbé és gyorsabbá tehetjük rendszerünket. A program használatához ingyenes internetes regisztráció szükséges.

Íme egy vérbeli Windows-tuningoló

Windows XP

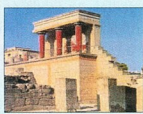
Válogatás A harmadik tematikus CD-re (amely a könyvajánlunkunk melléklete is) egy átfogó válogatást tettünk fel. Összegyűjtöttük mindazt, amire egy Windows XP-t használnak szüksége lehet.

Gyerekkéntek a slideshow-készítés

Lemezeink vírusmentességét minden hónapban a VirusBuster ellenőrzi.

Csak a DVD-n! Csodálatos Görögország (3. rész): Kréta

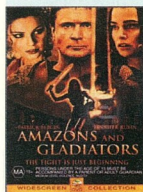

A görögök által gyakran csak Nagyzigetként becézett Kréta egyik legfestőbb városának formáinak ki-kötőjét hetenként többször is felkeresik a Pireuszról induló és a nyári idényben turistákkal megrakott, menetrend szerint közlekedő ferri.

A görög léptékek mérve fiatal, alig néhány száz éves település igazi története a múlt század végén kezdődött, amikor a körzet török kormányzója az alig néhány lelket számláló település közepébe, a csillagot tükrű sósvízű kis tó és a tenger közé keskeny csatornát ásott.

Ezt a csodálatos szigetet mutatjuk be Önöknek 33 percben, DVD-mellékletünkön.

DVD-vel is!

is szereplő programokon és rajzfilmen kívül, egy görögországi útifilm, valamint az *Amazonok és gladiátorok* című színes amerikai akciófilmet is megkapják.

„A kislány *Serena* szüleit lemeszolja *Crasius*, a szadista római hadvezér. Ahogy múlik az idő, *Serenából* gyönyörű nő csaperedik. Amikor önvédelemből meggyilkol egy római szenátort, kénytelen elmenekülni. Ám segítségével akad egy félelmetes amazon harcos nő személyében, aki megtanítja a gladiátorok harcművészetére. Hamarosan a hatalmas árán a közepén találja magát, ahol élet-halál küzdelmekben kell részt vennie.”

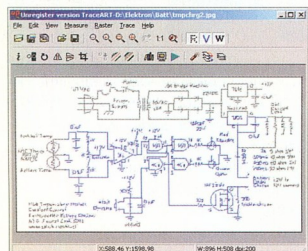
FaceFilter 1.0 Standard

Grafika Ha a digitális fényképezőgéppünkkel készítettünk egy portrét, akkor ezzel a programmal különböző arc kifejezéseket „erőltethetünk” az alanyra. Nagyon mókás, amikor a száját vagy a szemet előre definiált módokon úgy mozgathatjuk, hogy az tökéletes szinkronban legyen egy meglévő hangfájllal. Az eredmény természetesen egy film, amely akár ajándéknak sem utolsó, de a pusztá szórakozás okán is megtekinthetjük ezt a programot.

TraceArt 2.91

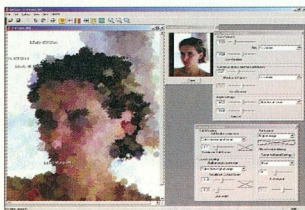
Grafika Nagyon jól kalibrálható bitmap-vektor konverter, amely a fényképekkel éppúgy elboldogul, mint a nagy felbontású, szkennelt műszaki rajzokkal. Eddig ugyanis minden ilyen program egy lépésben végezte el a rajzok elemzését, ez a program viszont felismeri a mértani alakzatokat és a műszaki szimbólumokat is. Ha képet konvertálunk (mert esetleg a CorelDRAW-ban kell felhasználnunk), akkor már érdemes eljárszanunk a beállításokkal.

Archim Demo

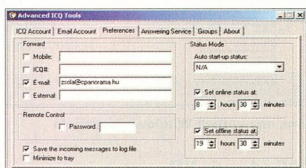
Grafika Hogy mit ki nem találunk! – kiált fel szinte mindenki, amikor megnézi ezt a programot. Az általunk ki-

választott képet színes mintákkal tölti fel úgy, hogy az eredeti téma megmaradjon, de a minta érvényesüljön. Igazán egyedí művészeti alkotások készíthetők vele, de a meglévő minták alapján egy valós mozaik alapjait is megtervezhetjük vele.

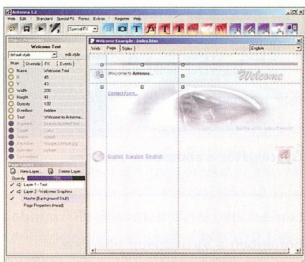
Advanced ICQ Tools 1.1

Hálózat Ötletes kis program, amely az ICQ funkcióit egészíti ki néhány újjal. Például a távollétünk alatt a bejövő leveleket és üzeneteket SMS formájában küldi tovább nekünk, de automatikus választ is tud adni. Különálló programként fut, tehát az ICQ nem szükséges hozzá. Akkor használjuk, ha nem csevegünk, de az állandó internetkapcsolatunkkal szeretnénk biztosítani folyamatos elérhetőségünket.

Antenna

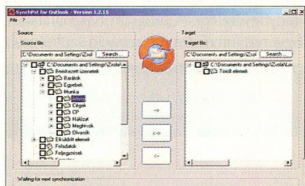
Hálózat Nagyon szép, és nem utolsósorban jól használható weboldalszerkesztő program. Lehet, hogy nem tud

mindent, de amit igen, azt nagyon igényesen valósítja meg. Első indításkor egy grafikaig igazán igényes honlap tárul a szemünk elé, a rajta lévő effektek teljes egészében ezzel a programmal hozták létre. A másik mintafájlból egy valós idejű óra látható, javascrípt és stream-vidéó is használhatunk az oldalainkon.

SynchPst for Outlook

Hálózat A személyes mappafájlok (.PST) közötti leveleserét végezhetjük el ezzel a kétablakos kezelőprogrammal. Nagyon hasznos, ha nem vesszük igénybe az Outlook archiválás opcióját, és nem dátum szerint, hanem kategorizálva szeretnénk szétválogatni különböző, akár a CD-lemezre is feltérő fájlkba a leveleinket. A használatot segíti a villogó gomb és szöveg, így nem hagyunk ki egyetlen logikai lépést sem az exportálás folyamán.

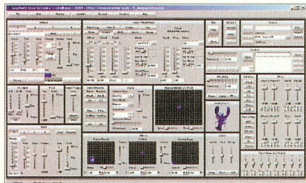
ChrusserX-Live 3.2

Zene Valós idejű DSP szintetizátor, amely anyni funkcióval rendelkezik, hogy még a Newbie (kezdő) üzemmód is elég bonyolultnak tűnik. A vele előállítható hangzások száma szinte végtelen. A program alapvetően a bemeneti hangforrást (például a hangkártya mikro-

Havi top 10 – hazai

1. (1) Total Commander 5.51
2. (2) Norton Antivirus frissítés
3. (3) Winamp 3.0
4. (5) FlashGet 1.4
5. (4) Getright 5.02
6. (6) DivX Bundle 5.1
7. (7) MSIE 5.5 Magyar
8. (8) QuickTime Player 6.1
9. (9) WinZip 8.1 SR-1
10. (10) ICQ Pro 2003a

Forrás: www.letoltes.com

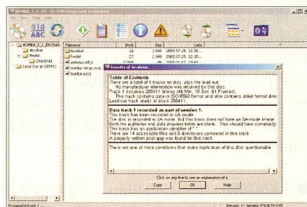
Team Wilco 1.62

Zene Akik ismerik és használják a Roger Wilco nevű internetes hangos csevegőprogramot, bizonyára méltányolni fogják ezt a shareware-t, amely immár lehetőséget kínál kis csevegőcsoportok létrehozására és a gyors kapcsolásra közöttük. Ez azért lényeges, mert a hálózati játékoknál eddig mindenki hallott mindenkit, külön csoportokat létrehozva pedig játékok kívül nem lehetett egymással beszélgetni.

CD/DVD Diagnostic

Felhasználói Ha netán egy fontos adatok tartalmazó CD-lemezt szeretnénk meghibásodott, akkor ezzel a programmal remélhetőleg még akkor is olvashatjuk az adatait, ha a Windows erre már nem képes. A leglényesebb beállítás a menüsor jobb oldalán látható újraolvasások száma, hiszen a CD-meghajtó egy idő után hibásnak minősíti az adott szektort. Ha nagyon fontosak az adatok és karcos a lemez, akkor egy picit növeljük meg a próbálkozások számát.

FolderSizes 1.0

Felhasználói Ezzel a programmal nemcsak azt tudhatjuk meg, hogy melyik könyvtár mekkora helyet foglal el a számítógép partícióján, hanem még azt is, hogy melyek a legnagyobbak, és kiterjesztés szerint hogyan osztoznak a fájl-

A szerkesztő választása

It's Me Standard

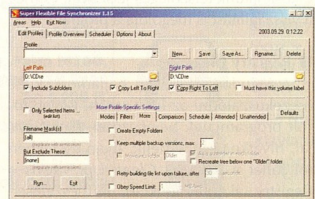
Grafika Úgy tűnik, hogy ez az időszak különösen bővelkedett a „haszontalan”, vidám grafikai programokban. Ez is egy ilyen, emberi alakok mozgásának modellezését végző program, amelyben bármilyen portréval kicsérélhetjük az emberke arcát. A figurával egy másik (a mellékletünkön is szereplő) programmal tervezett mozgásokat végeztethetünk el, az eredményt pedig animációként is elmenthetjük. Igazán mókás program, igazán jó szórakozás.

lok a helyfoglalással. A kivitelezés ugyan nem a legjobb, de legalább megtudhatjuk, mely programok foglalnak el sok helyet a lemezen.

Super Flexible File Synchronizer 1.15

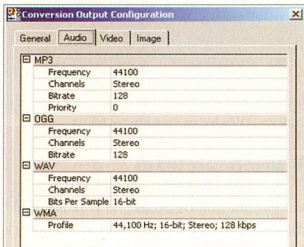
Felhasználói Amint a program neve is állítja, ez a fájlszinkronizáló tényleg teljesen flexibilis. Az egyik legkedvezőbb tulajdonsága, hogy akár a fájlok dátuma szerint is másolhatunk fájlokat, de természetesen adott időben vagy időközönként is kérhetjük két könyvtár tartalmának az összehasonlítását és a fájlok másolását. A legegyszerűsebb mégis talán az, hogy felügyelt és felügyelet nélküli üzemmódban is futtathatjuk.

fonbemenetén jövő jelet) változtatja meg rengeteg paraméter alapján. Ezek mellett zenei alapot is tud játszani, az eredményt pedig rögzíti.

ContextConvert Pro

Zene Nagyon ötletes médiafájl-konverter program, amely képet, hangot és filmet egyaránt konvertál a számítógépen lévő kodekek segítségével. A szolgáltatásokat a fájl helyi menüjéből ér-

hetjük el, s a tálcára ülő menüben minden beállítást elvégezhetünk. A kimeneti formátum ugyanis mindegyik fájltypusnál azonos, változtatni azon a fájlkonverzió előtt nem lehet. No persze egy ilyen programot igénylő felhasználónak erre nincs is szüksége.

Havi top 10 – külföldi

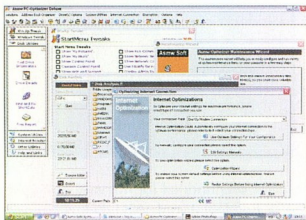
1. (1) KaZaA Media Desktop
2. (2) IrfanView 3.80
3. (3) Ad-Aware
4. (4) AOL Instant Messenger
5. (6) WinACE
6. (5) ICQ Lite
7. (7) iMesh
8. (-) SpyBot Search and Destroy
9. (8) WinZIP
10. (-) Nero Burning ROM

Forrás: CNet (www.shareware.com), Tucows (tucows.euroweb.hu)

Optimális segítség

A PC felhasználók többsége folyamatosan próbál még nagyobb teljesítményt és megbízhatóságot kihozni meglévő konfigurációjából. Minden bizonnyal azért, mert senki sem kíván kéthetente új gépet vásárolni.

A szoftveres tuningolás az esetek többségében elfogadható eredménnyel jár, ha szeretnénk függőben és testreszabottá változtatni a rendszerünket. Ebben nyújt segítséget az *Asmw Soft Systems* programja is, amelynek legújabb verziója több mint 21 remek eszközt kínál PC-nk tuningolásához.

A PC-Optimizer felülete. Minden egy helyen

■ Windows Start Up Manager

A *Start Up Manager* segítségével elrejtethetünk feleslegesnek ítélt ikonokat, alkalmazásokat például a *Control Panel*-ből, vagy éppen kikapcsolhatunk a Windows indításakor automatikusan futni kezdő programokat. Szabályozhatjuk a *Boot Manager* jellemzőit is, és adott esetben eltüntethetünk műpontokat a *Start* menüből.

■ File Encryption – Decryption

A titkosítás manapság egyre nagyobb szerephez jut a mindennapi életben, hiszen a segítségével megóvhatjuk fontos adatainkat. Gyakorlatilag bármilyen fájl titkosíthatunk tetszőleges jelszóval, és még a visszaállítást is megoldja a program.

■ Registry Clean Up

A Windows Registry hajlamos kissé összekuszálódni az idők során. Régen törölt programjaink bejegyzései, elérési újai, hivatkozásai terhelik. Ilyen esetekben jól jöhet a *Registry Clean Up*, vagyis a Registry takarítás funkció. Természetesen

a végleges törlés előtt alkalmunk van ellenőrizni a takarítandó bejegyzéseket.

■ Disk Catalog

Ki tudná fejbén tartani, hogy melyik CD-n, flopin, ZIP lemezen mi is található. Nos, a *Disk Catalog* segítségével kereshető formában tarthatjuk nyilván az adatainkat, legyenek azok bármilyen adathordozón.

■ Address Book Organizer

Bár egy optimalizáló programtól ez szokatlan, de a *PC-Optimizer* bizony még a címjegyzéket is kezeli, és egy webcím-nyilvántartót (*Web Site Book Organizer*) is tartalmaz.

■ Fixed Drive(s) Details

Egy adott meghajtót kijelölve, leírást kapunk annak minden fontos adatáról, s a kapott információkat elmenthetjük.

■ Find and Fix Invalid Shortcuts Files

A hibás, érvénytelen parancsikonok felkutatása és eltávolítása gyerekjáték a *PC-Optimizer* segítségével.

■ Fixed Disk(s) Clean Up

Hasonlóan a Registryhez, a merevlemezekre is ráfér olykor a tisztogatás. A felesleges átmeneti vagy régi biztonsági fájlok mellett a több példányban szereplő állományokat is összegyűjti a program, s a nem kívánt fölösleget egyetlen mozdulattal törölhetjük.

■ Software Uninstallations

A feleslegessé vált programokat távolíthatjuk el a gépünkről, még akkor is, ha azok Uninstall-bejegyzése esetleg már sérült vagy hibás.

■ System Clean Up

Egyetlen mozdulattal törölhetjük a gépünkön megbúvó „sütiket”, az Explorer átmeneti állományait, begépelte URL-eket stb. Ezzel szintén tárhelyhez juthatunk, il-

Asmw Optimizer Deluxe 4.2

A PC-Optimizer elődje, az *Optimizer Deluxe* teljes verzióban megtalálható CD-/DVD-mellékletünkön. Hasonlóan a legújabb változathoz, e szoftverrel is tuningolhatjuk és kitakaríthatjuk rendszerünket. Biztonsági másolatot készíthetünk a rendszerállományokról, megtisztíthatjuk a Registryt vagy a merevlemezünket. Sőt, akár internetes és hálózati kapcsolatunkat is gyorsíthatjuk. A program használathoz nincsen szükség regisztrációra.

halve adott esetben megszabadulunk egy látom fölösleges bejegyzéstől is.

■ Unnecessary DLLs

A használaton kívüli DLL állományokat gyűjthetjük össze és „ki is iktathatjuk” őket. A program biztonsági másolatot is készít ez esetben, hogy ha egy program mégis hiányolná az eltávolított DLL-t, bármikor vissza lehessen állítani.

■ Internetkapcsolat optimalizálása

Ha nem vagyunk elégedettek internetünk sebességével, a program ezen részével optimalizálhatjuk a szükséges beállításokat. Modemes, kábelmodemes vagy éppen ADSL kapcsolatunkat is tuningolhatjuk a segítségével.

■ És a többi...

Mindezek mellett a *PC-Optimizer* még számtalan hasznos lehetőséget nyújt, amelyekkel kényelmesebbé és gyorsabbá tehetjük rendszerünket, tömörített állományokat kezelhetünk, teste szabhatjuk Windows XP-nket, felkutatathatunk üres könyvtárakat, sőt, nyom nélkül semmisíthetünk meg állományokat a *File Shredder* részben. Mindezt egyszerűen és biztonságosan tehetjük, egyetlen, jól áttekinthető felületen.

Nákovics László
 nakovics@cpanorama.hu

ismét párosan szép az élet

nyomtatási sebesség: 18 lap/perc • 600x1200 dpi • DOS/Windows/PCL • 8-40 MB RAM • párhuzamos, USB papíradagoló: 250-850 A4 lap • borítékadagoló • havi terhelhetőség: 15.000 lap/hó → Az akció 2003. december 31-ig tart.

(Lejátszható formátumok: CD, Mp3, Video CD)

akció
69.000 Ft
+Áfa

oki B4200
+ajándék discman

OKI

AZ OKI SYSTEMS MAGYARORSZÁGI KFT. MINDEN LEVÉL, JANUÁR 1-15. ALTKA FOLGALOMBA HOZOTT LAPNYOMATÁSÁNAK LEVÉLTÖRTÉNELMÉRE (LEŐ FEJ) ELTARTÁNY GARANCIÁT VÁLLAL.

OKI Systems (Magyarország) Kft. 1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12. Telefon 327 4070 Fax 327 4076 e-mail: oki@nyomtato.com www.oki.hu

KIEMELT VISZONTLADÓK • BUDAPEST: Dáren Komor Trade Kft. 371-1635 • Grandalma Apple Center Kft. 315-1797 • Humansoft Kft. 270-7692 • Kiventa Kft. 260-3262/190 • MagyarPlusz Kft. 350-4157
Poli Computer PC Kft. 249-3357 • Printbox Bt. 122-3910 • Progress Software Sz Kft. 267-6768 • PJB Kft. 351-8409 • R+K periféria 323-3036 • Sprint Computer Kft. 237-5020 • Var Kft. 223-3827 EGER: Arany Kft. 36/537-204
GYŐR: Consulting Bt. 96/413-818 • Másolatcentrum Kft. 96/313-008 HŐMÉZŐVÁSÁRHÉLY: Delta Computer Informaticai Kft. 62/246-830 KECSKEMÉT: Bestcom Kft. 76/485-119 • Genius Group Rendszerház Kft. 76/505-930
MISKOLC: Bx-Next Kft. Számítógép Szalon 46/504-158 PÉCS: Ieltromp Informaticai Kft. 72/511-183 SALGÓTARJÁN: Coral Plusz Kft. 32/317-322 SOPRON: Telecomp Kft. 99/338-555 SZEGED: Sprint Computer Kft. 56/552-233
SZÉKESFEHÉRVÁR: ITV Alabekter Kft. 22/500-331 SZOLNOK: Win Investor Rt. 56/413-086 SZOMBATHELY: Flag Számítástechnikai Kft. 94/501-890
OKI BEMUTATÓTEREM • BUDAPEST: Printer Hotline Kft. 223-0229

CRITO

1137 Budapest, Szent István krt. 18
Tel./fax: 349-2624, 359-9525, www.crito.hu, crito@crito.hu

DP-500
asztali DVD lejátszó
DVD/TV/PC, DivX, webrádió,
MP4, internet connection,
PC-link, e-mail, SMS

Ár: 84,900 Ft

DP-450
asztali DVD lejátszó
DVD, DivX, MP3, Picture CD,
Ogg Vorbis, Progressive Scan

Ár: 59,900 Ft

ASMAX BR704n+ Router
internetes portál

működési programok: Win 95/
98/ME/NT/2000/XP és Linux
Nat tűzfal, DNS támogatás és
DDNS, SNTP kiszolgáló, 4x10/
100 Base-T funkció

Ár: 14,900 Ft

ASMAX Modem
sprinter V.92

PCI belső modem, teljeskörű
Plug&Play szolgáltatás,
működési programok: Win 95/
98/ME/NT/2000/XP és Linux,
Motorola chipset

Ár: 4,500 Ft

PCMCIA 10/100 LAN kártya
billinton

Ár: 6,900 Ft

USB to serial kábel
billinton

Ár: 3,900 Ft

Cardbus to USB 2.0
billinton

Ár: 8,900 Ft

Compact Flash Bluetooth
billinton

Ár: 9,900 Ft

2,5" USB 2.0 HDD keret
billinton

Ár: 8,900 Ft

Compact Flash
serial RS232 adapter
billinton

Ár: 9,900 Ft

Univerzális AC adapter
billinton

Ár: 9,900 Ft

USB Bluetooth
billinton

Ár: 4,500 Ft

Wireless optikai egér
TARGUS

Ár: 8,500 Ft

Sony cile, Palm M500,
Compaq Ipaq USB sync
kábel
TARGUS

Ár: 5,900 Ft

CD tartó 24 db-os
TARGUS

Ár: 2,500 Ft

Notebook Case táska
TARGUS

Ár: 4,500 Ft

auto adapter
szivargújtóról!
75W 7,500 Ft
150W 9,500 Ft
300W 12,900 Ft

USB Numerikus
klaviatúra
+2 portos HUB
Ár: 4,900

Magyarországi disztributor

Minden notebook javítását vállaljuk

Lelkiismeretes takarító

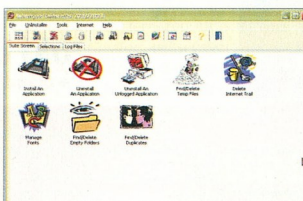
Ezeket a maradékokat távolítja el az Ashampoo UnInstaller új verziója, a lehető legtokéletesebb módon.

Nem csak „tavaszi” nagytakarítás

Bár messze még a tavasz, PC-nk a szinte folyamatos karbantartás mellett néha nagytakarítás jellegű frissítést is igényelhet, különösen akkor, ha sok shareware-t próbálgatunk ki rajta. A telepített szoftverek ugyanis gyakran nem elégszenek meg a saját könyvtárakkal, és a Windows alkönyvtáraiba, illetve a rendszeradatbázisba (Registry) is „belepiskálnak” kényük-kedvük szerint. Adott esetben ezt nem is vesszük észre mindig, ám amikor már a sokadik próbaprogram kerül a gépre, érezni kezdjük rendszerünk lassulását bootoláskor és a használat alatt egyaránt. Ráadásul a programok eltávolításánál szinte mindig marad hátra egy-egy fölösleges állomány, könyvtár vagy Registry-bejegyzés, különösen ha a kérdéses alkalmazás a használatkor folyamatosan készíti újabb bejegyzéseket vagy átmeneti fájlokat. Ezeket a telepítőprogramok ugyanis szinte százszázalékos biztonsággal otthagyják.

Ha tehát sokat rakoncátlanodik rendszerünk, segítségül hívhatjuk az Asham-

poo UnInstaller 2002-2003 takarítóeszközeit, akár varázslószerű változatban is. Utóbbi igencsak leegyszerűsíti a dolgot, és automatizáltan kitararítja a fölöslegessé vált Registry-bejegyzéseket, átmeneti állományokat, adott esetben kilisztázza a gépen több példányban is megtalálható fájlokat, amelyek közül törölhetjük a fölöslegesnek ítételeket.

Az UnInstaller 2002-2003 felülete igazán áttekinthető

A Windows és a rajta futó alkalmazások betöltésének idejét jelentősen csökkenthetjük azzal is, ha a szükségletein, esetenként több száz betűkészletet (font) töröljük – az Ashampoo UnInstaller 2002-2003 ebben is a segítségünkre lesz.

Biztonsági másolatok

Az UnInstaller nemcsak a takarítás gondjainak a megoldásában segítkezik, hanem lehetőséget kínál arra is, hogy biztonságban tudjuk rendszerállományainkat, fontos fájljainkat. A segítségével backup másolatot készíthetünk a rendszer lényeges részeiről.

Programok eltávolítása

Az igazán profik akár manuálisan is eltávolíthatnak programokat. Egy varázsló segítségével kinyomozhatjuk, hogy hol bújhatnak meg egy fölöslegessé vált program az alkotóelemei, bejegyzései.

Internetes tisztogatás

A böngészés során felgyülemlt átmeneti állományok, cookie-k és a megnézt oldalak eltávolított bejegyzései szintén egy

Sokan úgy gondolják, hogy egy program eltávolítása gyerekjáték a Windows „Programok eltávolítása” ikonjára kattintva. Nem is képzelnék, mi minden marad hátra, egy-egy ilyen eltávolítás után.

mozdulattal eltakaríthatók, ha szabad helyre vagy tiszta böngészőre vágunk.

Megelőzés

A program a legnagyobb előnyét a véltéltársaival szemben mégsem a fentieknek köszönheti, hanem annak, hogy a segítségével folyamatosan biztonságban tudhatjuk rendszerünket az esetlegesen károsító szoftverektől, illetve hiánytalanul eltávolíthatunk bármit, amit az UnInstaller telepítése után telepítünk. Utóbbi kitételnek nagyon egyszerű a magyarázata, hiszen az UnInstaller telepítése szükséges ahhoz, hogy a későbbiekben folyamatosan nyomon követhessük minden újonnan telepített program ténykedését. Ehhez mindössze az UnInstallerből kell indítani a kérdéses telepítőprogramot, ő készít egy „képet” aktuális rendszerünk főbb beállításairól, így azután összehasonlíthatók a később esetleg eltávolításra kerülő alkalmazás telepítéskor történt változások. Így minden beállítást visszaállíthatunk az eredeti állapotnak megfelelően, és a szükségtelen állományok, illetve könyvtárak is törölhetők. A másik lehetőség, hogy az éppen működőképes és tökéletesre sikerült rendszerünk főbb beállításairól készítsünk egy biztonsági másolatot, s azt akár több program telepítése után is egyetlen mozdulattal helyreállíthatjuk eredeti mivoltába.

N. L.

cdsupport@cpanorama.hu

Ingyenes regisztráció

A program teljes verzióssá tételéhez szükség van egy – a CP olvasói számára ingyenes - internetes regisztrációra. A szükséges kulcsot a regisztráció után e-mailben küldik.

Végleges eltávolítás

Az Ashampoo UnInstaller 2002-2003 telepítése után figyelemmel kísérhetjük a különböző telepítésre kerülő szoftverek „ténykedéseit”, és ha valamelyikük-től végül tökéletesen meg kívánunk szabadulni, e program segítségével „maradékalanul” megtehetjük.

SAMSUNG

Internet

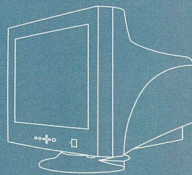
Játék

Szövegszerkesztés

Multimédia

SyncMaster 957MB,
765MB, 763MB, 757MB

Nem lehet mindenhez ugyanolyan képet vágni!

Ezért van a **Samsung Magic Bright** monitorokon egy gomb, amellyel Ön elérheti, hogy a kép alkalmazkodjon Önhöz! Szövegrírás? Internet? Multimédia? Vagy éppen játék? Egy mozdulattal kiválasztható a megfelelő funkció!

Samsung Magic Bright monitorok.
Mindenhöz jó képet vágnak!

765MB

757MB

765MB

SAMSUNG DIGITall
everyone's invited.
www.samsung.hu

GERICOM BLOCKBUSTER 9600

Megjelent az eddigi legnagyobb teljesítményű GERICOM notebook! A gép ATI Radeon 9600-as mobil grafikus kártyát tartalmaz 128MB memóriával. Ezzel a grafikus teljesítménnyel minden játék és felhasználói program, asztali gépeket megszerényítő sebességgel futtat. Az elegáns formatervezésű ház 15" (1400x1050) nagyfelbontású kijelzőt foglal magába. A gép megvásárolható az INTEL új MOBILE processzorával is, így hosszabb akkumulátoros működési idő és kisebb melegedés érhető el. Végre egy olyan gép lehet az Öné, amely minden létező felszereltséget tartalmaz a jelenleg elérhető maximális teljesítménnyel! Minden géphez opcionális magyar billentyűzet vásárolható.

3D Mark 2001SE: 8911

299.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 AMD

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- VIA NB VT8367 chipset
- AMD Mobile XP 2600+ processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 64MB DDR + TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó, DJ Funkció
- Fax Modem, EtherNet, FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra port, 2x USB 2.0, 1x Type II PCMCIA
- Digitális 3D hangkártya audio bemenettel
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 328mm x 278mm x 38mm, 3.1kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

359.900 FT
BLOCKBUSTER 9600 MOBILE

- 15.1" TFT SXGA (1400x1050) kijelző
- SIS 645DX + SIS962 chipset
- Mobile Intel Pentium4 2400MHz
- 512MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó
- DJ Funkció
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit, FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra port, 2x USB 2.0, 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 328mm x 278mm x 38mm, 3.1kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

299.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- SIS 645DX + SIS962 chipset
- Intel Celeron 2400MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- CD író + DVD Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó
- DJ Funkció
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra port
- 2x USB 2.0
- Digitális 3D hangkártya audio bemenettel
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 328mm x 278mm x 38mm, 3.1kg
- Samsonite hordtáska ajándékba!

349.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- Intel Celeron 2600MHz
- 256MB DDR RAM
- 60GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- Samsonite hordtáska ajándékba!

399.900 FT
BLOCKBUSTER 9600

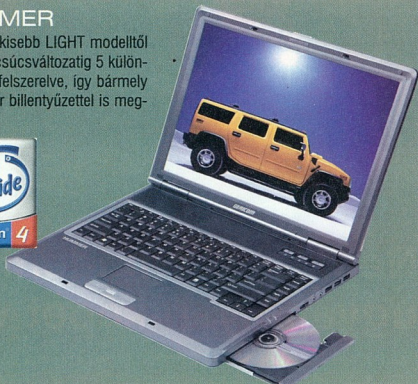
- 15.1" TFT SXGA (1400*1050) kijelző
- SIS 645DX + SIS962 chipset
- Intel Pentium4 2600MHz
- 512MB DDR RAM
- 80GB merevlemez
- ATI Radeon 9600 Mobility 128MB DDR+TV-OUT
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- Beépített MP3 lejátszó, DJ Funkció
- Fax Modem, EtherNet 10/100Mbit, FireWire IEEE 1394
- Infra port, 2x USB 2.0, 1x Type II PCMCIA csatlakozó
- Párhuzamos, PS/2, monitor, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Samsonite hordtáska ajándékba!

GERICOM HUMMER

A 15" kijelzővel felszerelt Hummer gépcsaládban minden vásárló megtalálja számítását. A legkisebb LIGHT modelltől az AMD Mobile processzoros gépen át, a GeForce FX 5600 mobil grafikus kártyával felszerelt csúcsváltozatig 5 különböző típust ajánlunk figyelembe. Minden gép 4db nagysebességű USB 2.0 csatlakozóval van felszerelve, így bármely hardver kiegészítő azonnal a gépre csatlakoztatható! A Hummer modellek igény esetén magyar billentyűzettel is megvásárolhatóak. A többi modell elérhetősége felül érdeklődjön üzleteinkben.

229.900 FT
HUMMER LIGHT

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel 82845GR + INTEL82801DB Chipset
- Intel Celeron processzor: 2200MHz
- 256MB DDR RAM
- 40GB UDMA merevlemez
- CD-író + DVD combo meghajtó
- INTEL 82845 AGP grafikus chip + TV-OUT
- Fax Modem 56k V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- 4x USB v2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- Külső párhuzamos, monitor, PS/2
- Mikrofon és fejelhajtó csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 345mm x 282mm x 39mm, 3.5kg
- SAMSONITE hordtáska ajándékba!

GERICOM CO. KFT. 7100 Szekszárd, Rákóczi u. 34.
Tel.: 06-74-510-092 Fax: 06-74-510-093, gericom@tolna.net

GARDEX 9400 Sopron, Újteleki u. 1-5.
Tel.: 06-99 524-250, gardex@axelero.hu

CÉDRUS COMPUTER KFT. 1103 Budapest, Dömsödi utca 1/b.
Tel.: 433-4147, Fax: 264-8549, cedrus@cedruskft.hu (csak viszonteladóknak)

B & T Irodatechnika Kft. 5600 Békéscsaba, Szarvasi út 57.
Tel.: 06-66/442-614, Fax: 06-66/520-960, bcsaba@bt-irodatechnika.hu

ACOMP PEST 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
Tel./Fax: 339-5647, 339-5648 acomp@acomp.hu

ACOMP PÓLUS CENTER 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092 acomp@acomp.hu

GEFORCE FX5600 -128MB VGA KÁRTYA NOTEBOOKBAN!

GERICOM WEBSHOX a legkedvezőbb vételárú Pentium4 Notebook! Kiváló minősítést kapott a CHIP Magazin, Computer Panorama és a PC GURU tesztelelő. Magyar PC Magazin tesztyőztes 2003/01! A WEBSHOX géppel egy megbízható, magyarországon messze a legjobb vételárún kínál, teljes kiegészítéssel Pentium4 "ALL-IN-ONE" model lehet az Öné DDR memóriával, Floppy meghajtóval, DVD-vel és minden más szükséges felszereléssel!

239.900 FT
WEBGINE ADVANCE

- 15.1" TFT (1024x768) kijelző
- VIA KT400a + VIA VT8235 Chipset
- AMD MOBILE XP2400+ processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- CD író + DVD Combo Drive
- Samsonite hardtáska ajándékba!

MAGYAR PC
MAGAZIN TESZTYŐZTES
2003/01

189.900 FT
WEBSHOX

- 14.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- SiS650 chipset
- Intel Celeron processzor, 1700MHz
- 30GB UDMA merevlemez
- 256MB DDR RAM
- DVD meghajtó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- SiS650 AGP VGA kártya max. 64MB DDR RAM
- TV-OUT (S-Video) kimenet

209.900 FT
WEBSHOX

- Fax Modem 56K V90 beépítve
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Infra Port
- 2x USB port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x MiniPCG csatlakozó
- Külső párhuzamos, monitor, PS/2, mikrofon és hangfal csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 318mm x 238mm x 38mm, 3kg

- 14.1" TFT (1024x768) kijelző
- Intel Celeron 2200MHz processzor
- 256MB DDR RAM
- 40GB merevlemez
- CD író + DVD Combo Drive

MOBILE TECHNOLOGY

GERICOM
OVERDOSE RADEON MC

Az Intel Centrino processzor minden eddigi Pentium4 processzornál nagyobb 1024Kb gyorsító memóriát tartalmaz, így az alacsonyabb processzor sebesség ellenére meglepően gyors géppel dolgozhatunk. Akinek fontos, hogy a notebook hosszú akkumulátoros üzemidővel rendelkezzen, az mindösszesen 2.5kg súlyú legyen, annak ez a gép az ideális választás! Természetesen a gép semmilyen paraméterében nem marad el a jelenkor csúcskategóriájától, hiszen a beépített DVD-író, az ATI 9000-es grafikus kártyája és a 15" TFT kijelző minden szempontból elegendő. A Centrino processzorban a Wireless LAN technológia beépítve található, így bárholva is utazunk azonnal csatlakozhatunk egy számítógépes hálózatra.

399.900 FT
OVERDOSE RADEON MC

- 15.1" TFT XGA aktív színes kijelző (1024*768)
- Intel855 chipset
- Intel Centrino processzor, 1400MHz / 1MB Cache
- 512MB DDR RAM
- 60GB UDMA merevlemez
- DVD író + CD író Combo meghajtó
- ATI Radeon 9000 64MB DDR + TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbit beépítve
- FireWire IEEE 1394 beépítve
- Wireless LAN beépítve
- Infra Port
- 2x USB 2.0 port
- Digitális 3D hangkártya
- Sztereó nagyteljesítményű hangszórók
- Touch Pad scroll gombbal, Windows billentyűzet
- 1x PCMCIA csatlakozó
- Mikrofon és hangfal, SPDIF csatlakozó
- Li-Ion SMART akkumulátor
- 309mm x 254mm x 30mm, 2.5kg

ACOMP ASZTALI PC KONFIGURÁCIÓK

49.900 FT

COMP ZENITH

- Intel Pentium4 processzor, 2400MHz
- Matsonic 9337C, SiS648+962L, ATA133+Serial ATA
- 1x USB 2.0, 5x PCI, 1x CNR, AGP 8x
- 12MB DDR-400 RAM
- 40GB 7200rpm merevlemez
- 8x LG CD író + DVD Combo Drive
- GeForce FX 5600 grafikus kártya 256MB DDR RAM + TV-OUT
- AC'97 On-Board hangkártya
- EtherNet 10/100Mbit, Firewire IEEE 1394 csatlakozó
- 1.44MB Floppy Disk Drive
- ATX Midtörvény
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger
- 6in1 multimédia kártya olvasó
- Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD

79.900 FT

COMP ZENITH Pro

- Intel Pentium4 processzor, 2600MHz
- 20GB 7200rpm merevlemez
- OSHIBA SDR-5112 DVD-RW (4x DVD-RO) írójáró
- 101960 grafikus kártya 256MB DDR RAM + TV-OUT

89.900 FT

ACOMP XPLOER

- Intel Celeron processzor, 2400MHz
- 256MB DDR-333 RAM
- 40GB 7200rpm merevlemez
- 15x sebességtől SONY DVD meghajtó
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT
- EtherNet 10/100Mbit hálózati kártya
- Fax/Modem 56 kbps beépítve
- AC'97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtörvény
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger
- 6in1 multimédia kártya olvasó
- (Compact Flash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

109.900 FT

ACOMP XPLOER Pro

- Intel Celeron processzor, 2600MHz
- 512MB DDR-400 RAM
- 48x LG CD író + DVD Combo Drive
- GeForce FX 5200 VGA kártya 128MB DDR RAM + TV-OUT

69.900 FT

ACOMP BASE

- Intel Celeron processzor, 2200MHz
- 256MB DDR-333 RAM
- 40GB 7200rpm merevlemez
- 52x sebességtől SONY / LG CDROM
- SiS 650 grafikus chip alaplapon (AGP foglalat van a géppen)
- EtherNet 10/100Mbit, Fax/Modem
- AC'97 On-Board hangkártya
- 1.44MB Floppy Drive
- ATX Midtörvény
- Magyar vagy Angol billentyűzet
- Genius NetScroll Plus 3 gombos görgős eger
- 6in1 multimédia kártya olvasó
- (CFash, MDrive, Memory Stick, SM, MMC, SD)

Nyitvatartás: Hétfő-Péntek: 9.00-17.00, Szombat-Vasárnap: ZÁRVA. PÓLUS CENTERBEN a hét minden napján 10-20 óráig.
Áraink az ÁFÁ-t nem tartalmazzák. Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.

ACOMP PEST: 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 68.
PÓLUS CENTER: 1152 Budapest, Szentmihályi út 131.

Tel./Fax: 339-5647, 339-5648
Tel./Fax: 419-4091, 419-4092

Internet: www.acomp.hu

Faxbank: 2-333-666/1477##

ACOMP
Számítástechnikai Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

Amin az ÁFA-t nem tartalmazzák! Az árak változtatásának jogát fenntartjuk! A gépek technikai paramétereit beszerzői újdonságokhoz igazítjuk!

Design by Laza

■ Lapszkennerek az Epsontól

Az Epson új síkágyas lapszkennelrel jelent meg a piacon, amelynek megalkotásánál a hangsúlyt a magas felbontásra helyezték. Az Epson Perfection 3170 Photo modell kimagasló, 3200 x 6400 dpi felbontást kínál, amely azonban nem megy a sebesség rovására. Az új fejlesztésű, nagyobb fényerejű lámpának köszönhetően az új szkennel lényegesen gyorsabb elődjénél. Az új szkennert olyan levilágító-egységgel látták el, amely a legfeljebb 6 x 9 cm-es, közepes formátumú negatívok, akár 12 darab 35 mm-es negatív és 4 keretezett dia szkennelését is lehetővé teszi. Az Epson újonnan kifejlesztett Scan szoftvere a felhasználó egyéni igényeihez igazodva három különböző menüfelület közül kínál vá-

Az Epson Perfection 3170 Photo: 3200 x 6400 dpi felbontás, profiknak

lasztási lehetőséget. Az Epson két további, kezdőknek szánt szkennert is bemutatott, Epson Perfection 1670, illetve 1670 Photo néven. Az 1600 x 3200 dpi felbontás ritkaság ebben a kategóriában, mint ahogyan a beépített levilágító-egység is, amely egy lépésben akár három (35 mm-es) negatív szkennelését is lehetővé teszi.

Info: www.epson-press.de/hu

■ Dell notebook

Az 5150 modellek Windows XP Home vagy Professional operációs rendszerrel kaphatók

A Dell az Inspiron hordozható PC-k új sorozatát bocsátotta ki, amely a HT technológiát magában foglaló mobil Intel Pentium 4 HT processzoron alapul. Az Inspiron 5150 modellel 3,06 GHz-es mobil Intel Pentium 4 HT processzorral, 533 MHz-es rendszerbusszal, 256 Mb-ás (2 Gb-ig bővíthető) DDR SDRAM memóriával, 30 Gb-ás merevlemezsel és 8x-os DVD optikai meghajtóval 1599 dollárba kerül.

Info: www.dell.com

■ Szupervékony Canon szkennel

A Canon bemutatta a Cano-Scan LiDE 80 szkennert, amely három úttörő jelentőségű technológiai újítást kínál a felhasználóknak: ez a világ első filmszkenneléshez is használható CIS (Contact Image Sensor)

A Canon új szkennere az újítások egész sorát vonultatja fel

lapolvasója, ez az első CIS szkennel 2400 x 4800 dpi-s felbontással, továbbá itt építettek be először egy készülékbe a CIS technológiát és a FARE automatikus filmretusálási eljárást. A készülék vastagsága mindössze 38 mm.

Info: www.canon.hu

Ő végre megtalálta!

MagyarOffice 2.0

Az alternatíva: teljes funkcionalitás + kedvező ár

- Teljes funkcionalitás: szövegszerkesztő, táblázatkezelő, bemutató-készítő, rajzoló, adatbázis-kezelő, böngésző, naptár, levelező
- Nagyobb biztonság: nyilvános xml-fájlformátumok, vírusmentes makro-nyelv
- Széleskörű kompatibilitás: közel 100 fájlformátum - köztük: doc, ppt, xls - írása és olvasása
- Multiplatform: Linux, Solaris, Windows
- Teljes magyarítás: menü, súgó, kezelési könyv, képtár, térkép-diagram, multimédiás súgó stb.
- Árfogó támogatás: telefonos és on-line ügyfélszolgálat, tankönyv, oktató CD, felhasználói oktatás
- Kiterjedt partneri kör: országos viszonteladói hálózat, multinacionális OEM-partnerek*
- Kedvezmények: közbeszerzés, Suninet Expressz, közhasznú szervezetek stb.
- Több termékváltozat: 6.000,- Ft-tól 30.000,- Ft + ÁFA-ig

*OEM-partnereink:

1148 Budapest,
Telefon: (36) 1 363-4510
Fax: (36) 1 470-0144
magyaroffice@multiracio.hu
www.magyaroffice.hu

■ Két új Intel procit – Az Intel két új, a kétprocesszoros rendszerekre optimalizált Intel Itanium 2 processzort mutatott be nemrég. A két új processzor közül az első 1,4 GHz-es, 1,5 Mbájtos harmadszintű gyorsítótárral ellátott Intel Itanium 2 processzor, a másik az alacsony feszültségű (Low Voltage), 1 GHz-es Intel Itanium 2, amely szintén 1,5 Mbájtos 3. szintű gyorsítótárral tartalmaz, az energiafogyasztása pedig körülbelül feleakkora, mint a jelenlegi Itanium 2 processzoroké.

Az Itanium processzorcsaládra épülő szerver- és munkaállomás-modellek száma – ideértve a Dell, a HP és az IBM rendszereit is – az idén várhatóan megduplázódik, azaz több mint negyvenféle két- és négyprocesszoros rendszer közül választhatunk hamarosan. Az Intel ezenfelül az új Intel Itanium 2 processzorokhoz egy rackhez optimalizált, kétprocesszoros Intel szerverplatformot is kínál a gyártóknak.

Info: www.intel.com

■ Új Philips kijelzők – A Philips szakemberei a Nature magazin szeptember 25-i számában bemutatták azt a vadonatúj technológiáját, amelynek a segítségével fényviszaverő, papírhoz hasonló képernyők hozhatók létre. A technológia – a sebességénél fogva – videoképek megjelenítésére is képes. A módszer alkalmas továbbá fényviszaverő képernyő létrehozására is, amelyek minden szint meg tudnak jeleníteni, méghozzá két-szer fényesebben más képernyőknél. A képernyő működésének lényege egy új technológiai megoldás, amely lehetővé teszi folyadékok gyors áramoltatását mikrométeres nagyságrendben.

Info: www.philips.com

■ Üzleti inkjet a HP-tól

A HP bemutatta új *Business Inkjet 1100*-sorozatát, amely a nagy produktivitást igénylő egyéni felhasználók és a hálózatba kapcsolt, néhány fős munkacsoportok számára jelent ideális megoldást. Ez új nyomtatósorozatot két modell alkotja: a *HP Business Inkjet 1100d* és a nagyobb bemeneti papírkapacitást, továbbá hálózati csatlakozási lehetőséget nyújtó *HP Business Inkjet 1100dn*. Az új nyomtatók fő erénye a költségtakarékosság: az automatikus kétdalás nyomtatás csökkent a papírfelhasználásukat, moduláris tinta-továbbító rendszerükben a négy különböző, nagy kapacitású patron és a négy hosszú élettartamú nyomtatófej egyenként cserélhető.

Az új nyomtatók akár 20 színes vagy 23 fekete-fehér oldalt készítenek percenként, vázlat üzemmódban, 7 színes vagy 8

A HP Business Inkjet 1100 költségtakarékos megoldást jelent a kisebb munkacsoportok nyomtatási feladataira

fekete-fehér oldalt normál üzemmódban és 4 színes vagy fekete-fehér oldalt lézerműködésben. A megnövelt nyomtatási sebesség a négy darab széles (1,27 cm-es) nyomtatófejnek és a nagy munkacsoportok fűvókájának köszönhető.

A kivételes képmínőségről a *HP PhotoREt III* precíziós technológiája gondoskodik. A nyomtatók legnagyobb felbontása 4800 optimalizált dpi, havi terhelhetőségük 6250 oldal.

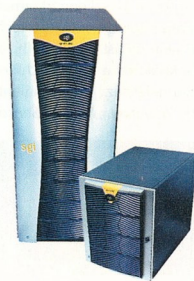
Info: www.hp.hu

■ Linux-alapú SGI szuperszámítógép

Magyarországon is bemutatják a *Silicon Graphics* (SGI) új szerver- és szuperszámítógép családját, az *SGI Altix 3000* rendszert. Az Altix rendszerek egyesítik az SGI szuperszámítógépes architektúráját az *Intel Itanium 2* processzoraival és a szabványos Linux operációs rendszerrel.

A rugalmasan skálázható, teljesen 64 bites rendszer ideális megoldást nyújt a nyílt forráskódú rendszereket előnyben részesítő, ugyanakkor csúcsteljesítményt igénylő műszaki felhasználók, illetve tudományos kutatók számára.

Az úgynevezett *ccNUMA* (*cache-coherent Non-Unified Memory Architecture*) architektúrájának köszönhetően egy 4 CPU-s alapkonfigurációból kiindulva akár egy 128 darab *Intel Itanium 2* processzort és 1024 Gb-ot tartalmazó

Szuperszámítógép Linux-szal: SGI Altix 3000

zó szuperszámítógép is építhető, amely minősége egyetlen példányban fut a Linux operációs rendszer. A bővítés modulárisan, építőköcska-szerű elemekkel történik, mindig az aktuális igényekkel összhangban.

Info: www.silicon.hu

■ HP színes lézer

A HP bemutatta az A3-as anyagok kezelésére is képes, nagy teljesítményű *Color LaserJet 9500* nyomtatóit, amelyekkel a középvállalkozások és a nagyvállalatok ügyfélszolgálati munkatársai külső nyomtatási szolgáltató bevonása nélkül, maguk készíthetik el különféle promóciós anyagokat.

A *HP ImageREt 4800* technológiának, valamint a HP színregező eljárásának köszönhetően a *HP Color LaserJet 9500* minden eddigi HP színes lézernyomtatónál jóbb képmínőséget kínál.

Minden eddiginél jobb képmínőség jellemzi az új HP Color LaserJet 9500-at

A *HP Color LaserJet 9500* sorozatot két, nagy teljesítményű, hálózatba kapcsolható, in-line rendszerű színes nyomtató alkotja: a *HP Color LaserJet 9500n* és a *HP Color LaserJet 9500dn*. Az utóbbi szélesebb papírkezelési és opcionális utómunkálati lehetőségek jellemzik. A HP in-line technológiájára épülő nyomtató színesben és fekete-fehérben is 24 A/4-es oldalal készül el percenként, mégpedig „best” üzemmódban, 4800 dpi-vel egyenértékű teljes felbontás mellett. A kimagasló teljesítmény nyitja az 500 MHz-es processzor és a 160 Mbájtos (a hdn modellnél 288 Mbájtos) memória. A papírkezelés A3-as méretig roppant rugalmas,

Info: www.hp.hu

Kapcsolat és terjeszkedés

 Bluetooth®

*A világ legkisebb és legkönnyebb
Pocket PC-je, CF Type II Slottal és beépített Bluetooth-szal*

MYPAL
A620BT Pocket PC

- A világ legnagyobb teljesítményű és leggyorsabb Pocket PC-je, Intel® PXA255 400 MHz-es CPU-val
- Szuper videóteljesítmény és zökkenőmentes videólejátszás, 60 Frame per Second sebességgel
- Az ASUS egyedülálló "SmartKeeper" technológiája véd az adatvesztéstől
- Az ASUS SPS (Smart Power Saving) technológiája 19 órás folyamatos működést tesz lehetővé
- Fast IR (4 Mbps) támogatás
- Több kapcsolatot tesz lehetővé a beépített Bluetooth-szal

Ramiris
Rubin Rt. Fáy u. 45. H-1139
Budapest
Tel: (06-1)888-3200
Fax: (06-1)888-3201
Email: ertekezes@ramiris.hu
www.ramiris.hu

Sowah Hungary Kft.
H-1134 Budapest,
Lőportár utca 9-11
Tel: +36 1 3504539
Fax: +36 1 3504532
www.sowah.hu

Job Vacancy:
Sales Representative
Send your resume to
Ricky_yang@asus.com.tw

ASUS®
HEART OF TECHNOLOGY

■ Új grafikus processzorok – A SiS-ből idén kivált, kifejezetten 3D-s grafikus lapkákat fejlesztő XGI bemutatta munkája első győelműcset. A Volari néven forgalomba kerülő grafikus processzorok esetében alkalmazott technológiák nagy része korábban a SiS Xabre II projekt részét képezte. A lapkák természetesen támogatják a DirectX 9.0 képességeit, de ami igazán érdekessé teszi őket, az a duál mód lehetősége: egy kártyára két GPU kerülhet, s ez kétszeres sebességet jelent. A Volari V5 és V8 mindössze két vertex shader futószalaggal rendelkezik, szemben a Radeon 9700/9800 négy és a GeForce FX 5800/5900 három futószalaggal. Ami a pixel shadereket illeti, a V8 négyvel, míg a V5 kettővel büszkélkedhet. Mindkét modellből két-két változat lesz hozzáférhető: a 350 MHz-es Ultra és a „sima” 300 MHz-es verzió. A lapkák valószínűleg 0,13 mikronos gyártástechnológiával készülnek, és 128 bites memóriabuszt használnak majd.

Info: www.xgitech.com

■ Xerox személyi nyomtató – A Xerox bevezette a Phaser 3130 lézernyomtatót, amely kedvező áron kínál megoldást az A/4-es formátumú fekete-fehér nyomtatásra. A kompakt, kis helyigényű Phaser 3130-at nagy teljesítményű, 166 MHz-es RISC processzorral és 32 Mbájos memóriával látták el. A készülék 16 oldal/perc sebességgel nyomtat, s az első oldal elkészítéséig 12 másodpercnél kevesebb időre van szüksége. A Phaser 3130 másik jellemzője a könnyű kezelés: az egyesített tonerhez és dohoz a nyomtató elejéről lehet hozzáférni, ezért a cseréje rendkívül egyszerű.

Info: www.xerox.hu

■ Lexmark: három az egyben

A Lexmark legújabb fotónyomtatója három funkciót kínál egy készülékben: színes (tintasugaras) nyomtatást, szkennelést és másolást.

A Lexmark Printrio Photo P3150 különlegessége, hogy beépített memóriakártya-olvasót tartalmaz, így a digitális fényképezőgépek használati gyorsan a képekhez juthatnak. A 48 bites skánnyas – 600x1200 dpi-s felbontású – lapolvasóval a hagyományos fotókat is digitális formába öntethetjük.

A készülék USB 2.0-s porton keresztül kommunikál a számítógéppel, és 10 oldal/perc nyomtatási sebességre képes. A mellékelt szoftverrel a nyomtatás előtt javíthatunk a képe-

Nyomat, szkennel, másol és felettebb kedvező árú – a neve Lexmark Printrio Photo P3150

ken, például eltüntethetjük a „vörös szem effektust”, vagy módosíthatunk a kontrasztot és a fényerőt. A berendezés további, de korántsem elhanyagolható előnye viszonylagos olcsósága: mindössze 100 dollárba (kb. 22 ezer forintba) kerül.

Info: www.lexmark.com

■ Wincor Nixdorf: banki önkiszolgálás

A bankok és kereskedelmi vállalatok számára nyújtott önkiszolgáló megoldások területén Németországban az első, Európában a második, világszerte pedig a harmadik helyre tört előre a Wincor Nixdorf konszern. Magyarországi leányvállalata az utóbbi években átlagon felüli növekedést könyvelhetett el a kereskedelmi vállalatokkal bonyolított üzletkörben. A banki és postai megoldások kínálatának forgalmazását a cég a jövőben jelentősen intenzívebbé kívánja tenni.

A banki szolgáltatási kínálat arra irányul, hogy a fiókokban optimalizálják a meglévő folyamatokat a költség és a végső fogyasztóknak nyújtott jobb szerviz szempontjából. A cég a bankok kitüntetett IT-partnerévé kíván válni Magyarországon az önkiszolgálási megoldásokat illetően, és jelentősen növelni kívánja piaci részesedését. Ehhez szakértő, tapaszt-

alt munkatársak, valamint az optimalizálás követelményeivel összehangolt szolgáltatási portfólió áll rendelkezésre, amit a 25 legnagyobb európai bank közül eddig 19 vesz igénybe.

A Wincor Nixdorf a piacon való jelenlét központi feladatának a Cash Recycling rendszere magyarországi bevezetését tartja. Ezekkel a pénzbefizető és pénzkidő rendszerekkel lehetővé válik, hogy a befizetett készpénz – valódiságának vizsgálata után – ismét rendelkezésre álljon kifizetés céljából. A technológiára a Wincor Nixdorf első gyártóként, az egész európai térségre vonatkozó engedélyt kapott az Európai Központi Bank megbízásából a Német Szövetkezeti Banktól ez év májusában. Az ilyen rendszerek (ProCash 3100) alkalmazásával kiküszöbölhetők a nagy személyzetet igénylő feltöltési folyamatok, s további költség-

■ Asztali lézer a HP-től

A HP nemrégiben bevezette új, „megfizethető árú” HP LaserJet 1010 sorozatát. Az új nyomtatók maximális sebessége 14 oldal/perc, és host-alapú, valamint PCL 5e (LJ1015) nyomtatásra egyaránt képesek. Igen előnyös, hogy a helytakarékos, kompakt kialakítású, USB porttal ellátott nyomtatók hosszú élettartamú, nagy pontosságú festékkazettái – elsősorban az all-in-one kialakításból eredően – egyszerűen behelyezhetők és gazdaságosan cserélhetők.

A HP LaserJet 1010 sorozatot egyébként három modell alkotja: a HP LaserJet 1010, a HP LaserJet 1012, a HP LaserJet 1015.

Info: www.hp.hu

csökkentési és hatékonyságnövelési lehetőségekkel számolhatnak a pénzügyvezetők.

A Wincor Nixdorf a hardverösszetevők mellett szoftvereket is kínál, így például a ProClassic multivendorképes szoftvercsalád ideálisan alkalmazható olyan heterogén rendszerkörnyezetben, mint amilyen Magyarországon is van. A ProClassic jól működik a Wincor Nixdorf önkiszolgáló rendszerek és pénztár-perifériákhoz készült modern, nyitott rendszerarchitektúrájában, a ProView-alapú pedig a vállalat olyan PC-alapú rendszert kínál az önkiszolgáló rendszerek felügyeletéhez és adminisztrálásához, amely áttekinthető és használható az önkiszolgáló rendszer hálózatáról, és kapcsolódási pontot kínál neki a Wincor Nixdorf átfogó szerviz-gyártásaihoz is.

Info: www.wincor-nixdorf.com

Copyright © 2003 Nokia. Minden jog fenntartva. A Nokia és az N-Gage a Nokia Corporation bejegyzett védjegye.

Ez az a hely,
ahol átgézőltak rajtam.

Vezeték nélküli többszereplős játékok a legismertebb fejlesztőtől
3D-s grafika támogatása
Bluetooth
MP3-lejátszó és FM-rádió
Háromsávú mobiltelefon

n-gage.com

N-GAGE
NOKIA

bárhol
bárkivel

■ Itt a Windows Storage Server – A 2003 Storage Decisions 2003 konferencián a Microsoft bejelentette Windows Storage Server 2003 nevű dedikált fájl- és nyomtatókiszolgálóját. A termék az OEM-gyártók keresztlől lesz elérhető. A Windows Storage Server 2003 kétféle kiadásban kapható. Az Enterprise Edition egy kiválóan skálázható fájl-kiszolgáló, amely megfelel a nagyvállalati adatközpontok rendelkezésre állási és teljesítménybeli kívánalmainak. A Standard Edition egy megbízható fájl- és nyomtatókiszolgáló, amely vállalati osztályok, fiókirodák, valamint kis és közepes méretű vállalatok számára ideális.

Info: www.microsoft.com

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK az Alagútnál

Fuji - Nikon - Canon Casio - Olympus - Sony Minolta-Pentax-Kodak Samsung-Sanyo

Fuji FinePix 5700-5000 700-410-310-210
 Nikon CoolPix 5700-5400-4300-3100-2100
 Canon PowerShot G5-550i/45 A70-60 IXUS
 Olympus C-220 8050-4000-750-740 mju300
 Casio QV 5700-940-Esquire 23103M200520
 Sony DSC F717 V1-710 PB P92 P72-550
 Minolta DiMAGE A1-710-414-F300-F200-XI
 Pentax Optio 555i/550-450-S-54-33L

Nikon CoolPix 3100/2100
 Canon PowerShot A70 Olympus Camedia 740 UZ
CF 32 - 1024MB xD 32 - 512MB SmartMedia, MMC, SD, MemoryStick memóriák
 Nikon dia/filmszennerek
 OLYMPUS digitális hangrögzítők, távcsövek, filmes fényképezőgépek
 Canon minivú kamerák
 MV650i: 22x opt. zoom, fénykép rögzítés
 CREDIGEN árúhítel

DigiFénykép-DEMIKER
 1013 Budapest T. ker., Átlia út 55.
 H-P: 10-18h Sze: 10-14h T: 225-0000
www.digifenykep.hu

■ HP: idén is DECUS

A HP Magyarország – folytatva a hagyományokat – az idén is megrendezte a DECUS konferenciát. Az immár HP-DECUS Szakmai Napok 2003 néven futó rendezvénysorozat számos izgalmas, sőt napjaink informatikai vezetői számára létfenntartó előadást, kerekasztal-beszélgetést kínál. A rendezvény első napján az informatikai biztonsággal kapcsolatos kérdések kerültek terítékre (például a HP-UX, az OpenVMS, illetve a különböző Microsoft operációs rendszerek

biztonsági rendszerei, az internetes tartalomzúrás stb.). A rendezvény második napján a HP szakemberei a vállalat nagyvállalatoknak szánt újdonságait mutatták be, a legújabb nyomtatóktól kezdve, az OpenView felületesi szoftvercsaládon és a HP Szolgáltatások divízió legújabb informatikai és üzemeltetési szolgáltatásain át, az Adaptive Enterprise stratégiáig, illetve a megvalósításához szükséges megoldásokig.

Info: www.hp.hu

■ IBM szoftver tesztközpont

A kelet- és közép-európai szoftverfejlesztés fellendülésével az IBM kibővítette budapesti központját, amely a független szoftverfejlesztőknek kínál tesztelési lehetőséget. Kelet-Európában már négy SPC (Solution Partnership Center) foglalkozik kifejezetten a kis- és középvállalatok igényeivel, annak a 200 millió dolláros, világméretű beruházási programnak a keretében, amelynek célja az üzleti partnerek tevékenységének támogatása. A magyarországi központ az

A független szoftverfejlesztőknek kínál tesztelési lehetőséget az IBM kibővített központja

Infoparkban, az IBM székházában található.

Info: www.ibm.hu

■ MagyarOffice: túl a 27 ezredik licencen

A MultiRáció Kft. 2001-ben a hazai irodaszoftver-piac bővítésének szándékával indította el a MagyarOffice projektet, s azóta több mint 27 ezer licenccel értékesített. A projekt alternatívát kívánt teremteni a korábban egyeduralgó szoftvertermékekhez, s hozzájárul a hazai szoftverfejlesztés erősödéséhez, és a vállalatok költséghatékonyabb informatikai fejlesztéseiseihez.

Info: www.magyaroffice.hu

■ Oki: nyomtató-felügyelet

Az Oki nemrég mutatta be ingenes nyomtató-felületesi eszköze, a PrintSuperVision új verzióját. A legújabb .Net technológiára épülő hatékony alkalmazás hasznos információkat és felületesi funkciókat kínál az informatikusok, a viszonteladók és a rendszerintegrátorok számára, annak érdekében, hogy növelhessék printereik produktivitását.

A hálózati nyomtatók felületesre szolgáló szoftver hálózaton bármelyik normál internet-böngészőjéről egyszerűen elérhető. A hálózat hozzáférése beállításaitól függően a rendszer az Elő bármely pontjáról, még interneten keresztül is használható, így valós idejű távfelületeset tesz lehetővé. Az adminisztrátorok és a felhasználók állapot, tércépen vagy alaprajzon megadott helyszínt, illetve jellemzők szerint listába rendezve tekinthetik meg a nyomtatókat, és kereshetnek rájuk a PrintSuperVision felhasználóbarát webböngészős interfészén.

Info: www.oki.hu

■ Microsoft üzleti keretrendszer

Tizennégy független európai szoftvergyártó nemrégiben nyilvánította, hogy előzetes használatba vétel formájában részt kíván venni a Microsoft új, üzleti alkalmazásokhoz szánt fejlesztési keretrendszerének kialakításában. Valamennyi szervezet kötelezettséget vállalt, hogy a Microsoft .NET keretrendszerre, az egyetemes nyelvi futatókörnyezetre (CLR), és erre az új platformra (amelynek kódneve Microsoft Business Framework, MBF) helyezi át meglévő üzleti megoldásait, illetve ezekre készíti el az új üzleti

megoldásokat. A Microsoft Business Framework az egységes keretrendszer, az eszközök és a futtatási szolgáltatások ideiglenesen használt közös neve.

A Microsoft Business Framework lehetővé teszi a fejlesztők számára erőfeszítéseik összpontosítását, akik így gyorsabban készíthetik el a végfelhasználóknak szánt megoldásaikat, hiszen nem kell újra létrehozniuk a minden üzleti alkalmazásban közös logikai keretrendszert.

Info: www.microsoft.com

■ Globális tartalomkezelés

Az IBM és a Factiva az IBM WebFountain platformra épülő szöveganalízis megoldások közös fejlesztéséről szóló szerződés aláírását jelentette be.

Ezek az új megoldások mélyebb betekintést és jobb kockázatkezelést tesznek lehetővé az egyre nagyobb értékű márkák menedzseléséért felelős vezetők számára, és elősegítik az új üzleti lehetőségek minden eddiginél gyorsabb és hatékonyabb felismerését.

A Factiva használja elsőként az IBM WebFountain e-business on demand szolgáltatást és annak áttörést jelentő szöveganalízis-technológiáját. A WebFountain az egész világhálóra kiterjedő adatbányászati és kutatási platform, amely a hatalmas mennyiségű struktu-

rálatlan és félig strukturált szöveges anyagból kiszűri a trendekre, a modellekre és a kapcsolatokra vonatkozó információkat. Az elemzés eredményét egy jelentés tartalmazza, amely összefüggéseibe ágyazva ismerteti az információkat, és áttekintés nyújt a vonatkozó üzleti kérdésekről, bemutatja az új ipari trendeket és feltárja azok kapcsolatrendszerét. A megoldás használatával a vezetők részletesen megismerhetik a cégről vagy a márkáról kialakult képet, annak változásait, valamint a céggel vagy a márkával összefüggő kérdéseket. A Factiva előfizetőinek a háttérrel megvilágított cikkek elolvasására is van lehetőségük.

Info: www.almaden.ibm.com

■ Adobe kreatív csomag

Az Adobe bemutatta az Adobe Creative Suite termékcsomagot, amely az Adobe Photoshop CS, az Adobe Illustrator CS, az Adobe InDesign CS és az Adobe GoLive CS termékek új, teljes verziós frissítését, valamint az Acrobat 6.0 Professionalt és az innovatív Version Cue fájlváltozat-kezelőt tartalmazza. A Trans-Europe Kit,

az Adobe hivatalos magyarországi disztribútora „Creative Sokkk!!!” néven akciót hirdetett, amely lehetőséget kínál az ügyfeleknek, hogy a legolcsóbb konstrukcióban jussanak a jövő év elején piacra kerülő Adobe Creative Suite CS/CE Standard termékekhez.

Info: www.szofvtver.hu

■ Webfejlesztő Novell csomag

A Novell felfedte új webalkalmazás-fejlesztő csomagját, a Novell exteNd 5-öt, amelynek bétája máris elérhető a tesztelők számára. Az új szoftver különlegessége az alkalmazásszerverek széles választékának többplatformos támogatása – beleértve a Web-

Sphere, a WebLogic és a Tomcat szervereket, valamint a Novell saját exteNd alkalmazásszerverét –, valamint a biztonságos személyazonosságkezelési technológiák integrációja.

Info: www.novell.hu

Hány bit a világ?

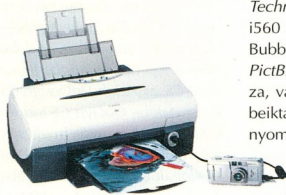
Coolpix 2100
Coolpix 3100
digitális
fényképezőgépek

■ **Digitális videorekorder PC-hez** – A tajvani *Leadtek* piacra dobta legújabb házi videófeldolgozó kártyáját. A *Winfast DV2000*-rel rögzíthetjük és szerkeszthetjük a TV-, az FM- és a DV-forrásokat. Az eszköz IEEE 1394 porttal látták el, és támogatja a *DirectBurnt*, amellyel a PC-t DC/DV forráshoz csatlakoztatva a mozgóképet közvetlenül DVD/VCD-re rögzíthetjük. A *Leadtek* terméke 10 bites videokódot kínál, támogatja az MTS/EIA-J/NICAM/A2 és a sztereo hangot, a teletextet, a Net-Meetinget, a kép-és-képbén (PIP) funkciót, a time-shiftinget és az MPEG-1/2/4 formátumokban történő rögzítést, sőt távirányító is jár hozzá.

Info: www.leadtek.com.tw

■ Canon szupergyors fotónyomtató

A gyorsaság és a minőség szinonimája: Canon Bubble Jet i560

A Canon bemutatta a *Bubble Jet i560* nyomtatót, amely 22 oldal/perces fekete-fehér és 15 oldal/perces színes nyomtatási sebességre képes. A kimagasló sebesség a Canon továbbfejlesztett mikrocepp technológiájának (*MicroFine Droplet*

Technology) köszönhető. Az i560 egyébként az első Canon Bubble Jet nyomtató, amely a *PictBridge* szabványt alkalmazza, vagyis egy USB kábel közbekapcsolásával lehetővé teszi a nyomtatást közvetlenül a digitális fényképezőgépről.

A nyomtatási minőségről a továbbfejlesztett precíziós színelosztási technológia (*Precision Color Distribution Technology*) gondoskodik, amely normál üzemmódban még a hagyományos papíron is lehetővé teszi a nagysebességű, magas színvonalú 1200 dpi felbontású színes nyomtatást.

Info: www.canon.hu

■ Creative: új Audigy

A *Creative* bejelentette az új *SoundBlaster Audigy 2 ZS* hangkártyacsaládot, amely tovább javítja a PC-k hangminőségét. Az újdonságok között említhető a 108 dB jel-zaj viszonyral büszkélkedő, 24 bites felbontású *ADVANCED*

■ **Egy tökéletesebb hangzásvilágba kínál belépőt a Creative SoundBlaster Audigy 2 ZS hangkártya**

HD, amely jobb minőségű felvételt és lejátszást kínál – akár 7.1 csatornán –, s támogatja az *EAX ADVANCED HD-t*, a *Dolby Digital EX-et* és a *DTS-ES-t*. A termékek másik egyedülálló jellemzője a *THX konzol*, amely a hangszórók kalibrálásával gondoskodik a valóban körülölelő hangzásról. A kiváló minőségű zenelejátszás nyitja az *Advanced Resolution* DVD-Audio támogatás, akár 24 bites felbontással, sztereóban legfeljebb 192 kHz-es vagy 5.1 csatornán 96 kHz-es mintavételezés mellett, teljes *Windows Media 9* kompatibilitással.

Info: www.creative.com

Most ingyen kipróbálhatja!

61 000,- Ft
+Áfa

Önnek csak annyit kell tennie, hogy jelentkeznek a megadott elérhetőségeken és cserébe biztosítunk **1 hétre** egy *LW330 Turbo* típusú etikettnyomtatót kellékanyagokkal kipróbálásra

...és mindezt teljesen ingyen!!!
A kipróbálási lehetőség minden *DYMO* gépre vonatkozik!

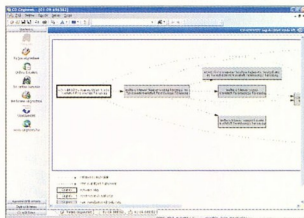
A *DYMO* termékekről bővebb információt látogasson el a www.dymo.com/weboldirai

Kernel Kft.
Kovács László
Mobil: 06-30-9321-803
E-mail: kovacs@kernelgroup.hu

■ Tulajdonosi összefonódások CD-n

A *KJK-KERSZÖV Jogi és Üzleti Kiadó* a *Complex CD Cég hírek* terméket a világon egyedülálló fejlesztéssel, a *válalkozások tulajdonosi összefonódásait* bemutató, grafikus szolgáltatással egészítette ki. A céginformációkkal dolgozó szakemberek, újságírók munkáját megkönnyítő funkció egyetlen gombnyomásra, automatikusan megrajzolja, hogy egy cégnek kik a tulajdonosai, és azt is, hogy milyen további cégekben vannak érdekeltségeik. A kivételesen szigorú adatvédel-

A Cég hírek adatbázisában immár a cégek közötti összefonódásokat is tanulmányozhatjuk

mi szabályaink miatt azonban a természetes személyek nevét egyelőre nem jelenítheti meg a szoftver.

Info: www.ceghirek.hu

■ Creative hangszórók

A digitális szórakoztató termékeiről ismert *Creative* bejelentette a *Creative Inspire T Series* hangszórócsaládot. A PC-s környezet legújabb fejlesztéseit és technológiáit a hifi területén jól bevált fejlesztésekkel ötvöző új termékcsalád hatalmas előrelépést jelent a

A Creative Inspire T7700: igazi 7.1-es élmény

hangminőség terén. Három termék alkotja a családot: a *T2900*-as típusú 2.1-es sztereórendszer a zenekedvelőknek, a *T5400*-as típusú 5.1 csatornás nagy teljesítményű rendszer a

játékosoknak, valamint a játékok és filmek kedvelőinek szánt *T7700*-as típusú 7.1-es rendszer.

Info: www.creative.com

UMAX®

AstraPix 470Plus:

max. felbontás: 1600x1200 (2.0Mpixel),
1280 x 1024 (1.3M CMOS), 4x digitális zoom
Video felbontás: 640x480, USB 1.1, 8 MB Flash
memória, Fókusz: F2.8, 9,05 mm, 1.5" TFT LCD,
vaku, File-formátum: JPEG, AVI, WAV, MS
Windows 98/Me/2000/XP támogatás, 110g,
video és fényképszerkesztő szoftverek

AstraPix 530Plus:

max. felbontás: 2048 x 1536 (3.1Mpixel),
1600x1200 (2.1M, CMOS), 4x digitális zoom,
makro mód, Video felbontás: 800x600, USB 1.1, TV
kimenet, 8 MB SDRAM, Fókusz: F2.8, 8,47 mm,
1.5" TFT LCD, vaku, File-formátum: JPEG, AVI, WAV,
MS Windows 98/Me/2000/XP, MacOS 9x támo-
gató, 110g, video és fényképszerkesztő szoftverek

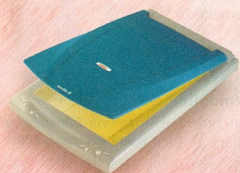
AstraPix 630Plus:

max. felbontás: 2048 x 1536 (3.3Mpixel, CCD), 4x
digitális zoom, makro mód, USB 1.1, NTSC/PAL TV
kimenet, 16 MB SDRAM, Fókusz: F3.3, 6,21 mm,
1.5" TFT LCD, beépített mikrofon és vaku, MS
Windows 98/Me/2000/XP, MacOS 9x támogatás,
175g, video és fényképszerkesztő szoftverek

AstraPix 670Plus:

max. felbontás: 2048 x 1536 (3.3Mpixel, CCD),
3x optikai és 4x digitális zoom, makro mód,
USB 1.1, NTSC/PAL TV kimenet, 16 MB SDRAM,
Fókusz: F2.66, 5,69 mm, 1.5" TFT LCD, vaku,
MS Windows 98/Me/2000/XP, MacOS 9x támogatás,
175g, video és fényképszerkesztő szoftverek

AstraSlim SE

600 x 1200 dpi (optikai)
9600 x 9600 dpi (interpolált)
48 bites képfeldolgozás
USB csatlakozás
Win 98 / Me / 2000 / XP támogatás

Astra 4700

1200 x 2400 dpi (optikai)
RGB-CCD
48 bites képfeldolgozás
USB 2.0 csatlakozás
Win 98 / 98SE / Me / 2000 / XP támogatás

UMAX® YAMADA

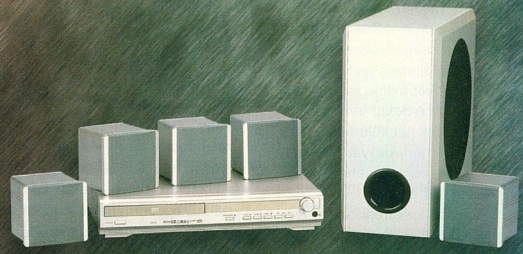

DVD Slim-5520

Video Decompression: MPEG-1, MPEG-2, PAL / NTSC lejátszás,
választható képernyőmódok (4:3 és 16:9),
magyar nyelvű menü, beépített Dolby Digital, DTS és AC-3 dekódor, Kodak CD,
3D Surround (virtuális térhangzás), 7 fele zenei mód (koncert, szoba, hall, fürdő, barlang,
aréna, templom), Smart E.Q. (gyárilag előre programozott hang effektek; Rock/POP/Live
/Dance/Techno/Classic/Soft), S-video és kompozit video kimenetek, SCART, távirányító

HTS 3500 DVD házimozsi szett

10 állomás tárolására alkalmas FM rádió tunerrel
5.1 csatornás erősítő, valamint mélynyomó (30 Watt),
aluminium borítású hangszórók (15 Watt),
digitális és analóg audio ki- és bemenetek, valamint rádió bemenet, SCART, CVBS, koax
Támogatott formátumok: DVD/SVCD/VCD/CD-DA/MP3/HDCD/Picture-CD/CD + G
beépített Dolby Digital, DTS és AC-3 dekódor, távirányító

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉPEK

SKENNEREK

DIGITÁLIS SZÓRÁKOZTATÓ ELEKTRONIKA

Magyarországi forgalmazó: CASE Hungary Kft.

1135 Budapest, Tahi út 69. Telefon: 450-2930, Fax: 450-2931, www.case.hu, info@case.hu

Invitál az Invitel

Jeles változásokhoz hozhat a hazai telekommunikációs piacon a *Vivendi Telecom Hungary Rt.* tulajdonosváltása, hiszen a *GMT Communications Partners*, valamint az *AIG Emerging Europe Infrastructure Funds* társaságokkal tökeerős és dinamikus cégek kezébe került Magyarország második legnagyobb vezetőes távközlési vállalata. A vállalat a jövőben *Invitel Távközlési Szolgáltató Rt.* néven kínálja vezetőes, üzleti és internetes szolgáltatásait.

Jól mutatja a *Vivendi Telecom Hungary Rt.* tulajdonosváltásának jelentőségét, hogy az eladással az utóbbi idők egyik legnagyobb közép európai tranzakciója valósult meg. A két, az *Invitelben* 50-50 százalékos tulajdonrészrel rendelkező társaság, a *GMT Communications Partners* és az *AIG Emerging Europe Infrastructure Funds* a „szokásos üzletmenet” folytatását ígéri, ám a korábbinál szilárdabb tökestruktúra alapozza. Az *Invitel* a jövőben mind a hangátvitel, mind pedig az adatátvitel területén a legjobb minőségre törekszik, szolgáltatási palettáját pedig jobban az ügyfelek igényeire igazítja, maximálisan kihasználva a technológiai fejlesztésekben rejlő lehetőségeket.

Az *Invitel* különösen nagy hangsúlyt helyez a legkorszerűbb internetes technológiák bevezetésére, hiszen internetszolgáltatásait az ország egész területén mintegy negyvenezer előfizető veszi igénybe. A cégnek így komoly felelőssége van a hazai *Információs Társadalom* megvalósításában is, amit az új tulajdonosok teljes mellszélességgel fel is vállalnak. Ennek fontos eleme a széles, fogyasztók igényeire alakított termékpalaéta, amiből a világhálóval még csak ismerkedők és a netffüggő, szélessávon internetezők egyaránt kiválaszthatják a számukra legmegfelelőbb szolgáltatáscsomagokat. Az *Invitel* a felhasználói igényekhez igazodva két

internetes termékszalád kínál; a telefondíjat is tartalmazó modemes, illetve a korlátlan, átalánydíjas internetezést lehetővé tevő ADSL szolgáltatásokat. A néhány óras csomagtól kezdve a több száz órai hozzáférést tartalmazó termékek mindegyikét úgy alakították ki, hogy közzük mindenki megtalálhassa a számára megfelelőt, legyen az üzleti vagy lakossági típusú felhasználó, nappali netező vagy éjszakai szőrfős.

Az új modemes *Comfort* hozzáférések 15, 40, 100 és 200 óras változatban érhetők el, és áruk minden esetben magában foglalja a telefondíjat is, így az internetezés teljes költségét egyetlen számlán kapjuk meg. A *Comfort* csomagok tartalmazzák az internet népszerűsítésére és elterjesztésére kialakított összes állami kedvezményt, ami akár 25 százalékos tarifacsökkenést is jelenthet. A csomagok ezen túl a legjobb árakat kínálják a hétköznapokon 16 és 24 óra között, illetve a hétvégén internetezőknek. Az éjszakai baglyok ezen túl kihasználhatják a speciális éjszakai díjzabás kedvezményeit is, így még olcsóbban csünghetnek a hálón. Az *Invitel* két üzleti és lakossági ügyfeleknek egyaránt ajánlott ADSL csomagot kínál. Az ADSL 384 előfizetői 384 és 64 kbps sebességgel tölthetne le, illetve fel, míg az ADSL 512 esetében maximálisan 512 és 128 kbps adatátviteli sebességgel érhetünk el. Ez a hozzáférési forma azok számára ajánlott, akik gyors

internetkapcsolatra vágyanak, azaz nagyobb méretű fájllokat; képeket, videókat és zenéket töltenek le a világhálóról. Fontos előny még a tervezhető költség, hiszen az egyszeri belépési díjon felül csak a fix havi díjjal kell számolnunk, függetlenül a használatról, azaz semmilyen egyéb járulékos költség nem terheli a pénztárcánkat. Fontos előny még, hogy bár az ADSL technológia a telefon rézkábelét használja, a telefont és az internetet mégis egymástól függetlenül, párhuzamosan használhatjuk.

Az előbbi szolgáltatásokat legkönnyebben az *Invitel* díjmentesen hívható, 1288-as számán elérhető értékesítési vonalán keresztül rendelhetjük meg. Célserű ezt a számot tárcsázni akkor is, ha egyelőre csak részletesebb információkat szeretnénk kinyí, akár általában az internetes szolgáltatásokról, akár magukról a konkrét csomagokról. Emellett természetesen a nagyobb kereskedelmi központokban működő ügyfélszolgálati irodákban és értékesítési pontokon is érdeklődhettünk, ahol azonnal meg is rendelhetjük a szolgáltatásokat.

A már meglévő ügyfelek magas színvonalú kiszolgálásáról az éjjel-nappal hívható technikai *Help Desk* szolgáltatás gondoskodik, ahol az esetleges technikai problémákat azonnal jelezhetjük.

Memóriahiba

 Van egy P6BAP-A+ alaplapom, Celeron 667 MHz CPU, 128 MB RAM, ASUS V3800-as videokártyám (+HDD, DVD, Hang). A problémám, hogy amikor bekapcsolom a számítógépet, a következő hangjelzést adja: hosszú-szünet-hosszú-szünet-hosszú-szünet... A processzor másik gépben működik, és ugyanígy kipróbáltam a memóriát, a videokártyát is (a perifériákat kibontottam). Őn szerint mi lehet az oka a hibának (alaplapp?)

A BIOS még a videokártya beindítása előtt ellenőrzi a létfontosságú eszközöket, és hangjelzést ad azok hibájáról. A fenti jelzés hivatalosan nem létezik, csak rövid csipogások vannak. A hosszú jel az alaplap tápellátásának a hibájára utalhat, egyébként viszont egyértelműen a memória hibáját jelzi, de mivel a modulok jók, az alaplanon lehet rossz a csatlakozás. Tipikus hiba, hogy a processzor hűtőjének a felhelyezésekor a csavarhúzó megcsúszik, és megszakít néhány vezetéket (éppen a memóriához tartozókat). A hibát szükség esetén elektronikai szakember meg tudja javítani. Egyébként a memória kiszélesesberakása, végső esetben a tápegység, majd az alaplap cseréje javallott.

Hibás CD-ROM-olvasó

 Van egy LG 52x-es CD-ROM-meghajtóm, és az egyik program valószínűleg beleszikkalt az illesztőprogramjába, és ezáltal nincs a Windows alatt meghajtóm. Még csak vissza se tudom rakni az új illesztőprogramot, mivel nem jó, és a CD-lemezt sem olvassa! Mit tegyek?

Az optikai meghajtók ATAPI interfésze szabványos, azt különleges meghajtóprogram nélkül szinte mindegyik operációs rendszer ismeri. Ha a feltelepített program véletlenül beleírta a meghajtó vezérlő belső programba, a firmware-be, akkor bizony használhatatlanná válik. A meghajtót DOS-os indítólemez használatára után kellene kipróbálni, mert ha úgy megy, akkor biztosan a Windows „meghajtói” a hibásak. Csökkentett módban le kell szedni minden érintett programot, majd normál módban kell kipróbálni a CD-meghajtót.

Lemezellenőrzés

 A napokban futtattam az NDD-t, és se szó, se beszéd a „D:” partíciómát egy az egyben eltüntette. A „helye” megvan, mert a 20 Gb-átos merevlemezem „csak” 15 Gb-át használható. Ebből gondolom, hogy az adatok még megvannak. A partíció FAT32 volt, és ezen a partíción volt egy SuSE Linux 8.2 is, ez is eltűnt szórén-szálán. Mit lehet tenniebb az esetben?

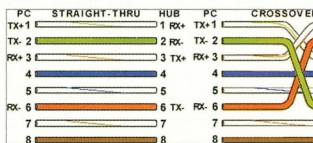
A Norton Disk Doctor még az ilyen esetek ellenére is biztonságosabban a Windows-nál. Az eltűnt adatokat az NDD által is ajánlott lemezviszállító backup nélkül elég nehéz újjáéleszteni. A FAT32 rendszerről, némi hozzájárítással a Norton Disk Editorral, nélküle kis eséllyel a Norton Unerace programjára lehet visszaállítani. A Linux partíciójára sajnos nincs tippem, az internetes fórumokon a profik talán tudnak mondani valamit.

NTFS alól egyébként a File Scavenger V2-vel lehet a legbiztosabban visszanyerni a fájlokat, még törölt partíciókról is. A program lemezmellettként Shareware rovatában is megtalálható. Ha a lemez minden adata fontos, akkor természetesen a profi adatmentőt, a Kürt Kít-t ajánlom.

X kábel

 Azért írok, mert sajnos hálózati problémám vannak! Nemrégiben beszereltem egy frissen vásárolt hálókárt. 10 méter UTP Patch Cat5 kábelrel kötöttem össze a két gépet. Azt írja ki mindkettő, hogy „a hálózati kábel nincs bedugva”. De hát be van! Mit tegyek? Már arra is gondoltam, hogy talán a Windows 2000 nem fér össze a Windows XP-vel...

Két számítógép közé nem patch (egyenes, toldó) kábel, hanem X („krosz”) kábel szükséges. Ezen néhány vezetéket fordítva van bekötve azért, hogy a két gép között az adás-vétel erek párra találjanak.

Ha jó a kábel, akkor mind a két hálózati kártyán ki kell gyulladnia a LINK felirátú LED-nek, és már csak innentől lehet az operációs rendszere vagy mondjuk meghajtóprogramokatra fogni az esetleges hibát.

Hardveres kétélyek

A gépet nemrég szervizbe kellett vinnem, mert a videokártya nem volt hajlandó futtatni a 3D-s alkalmazásokat. A szerviz most közölte, hogy az alaplap nem kompatibilis a videokártyával. Az alaplap ASUS A7V333, a videokártya ABIT Siluro GF4 Ti4200 128 MB. A gépet jó fél éve vettem. Eddig is fagyogatott, de ezt a házban lévő melegre fogtam. Létezik, hogy hirtelen nem lesz kompatibilis egymással a két alkatrész? Nem vagyok biztos az igazságon, így pedig elég nehéz vitatkozni a szervizzel.

Más: az interneten olvasgatva rábukkantam egy fórumra, ahol hevesen szidták az Acorp tápokot, mert rövid időn belül szétgyúrták az egész gépet. Önöknek mi a véleményük erről? Nekem is Acorp-os a gépem, és most megjeddtem, mert nem volt épp olcsó mulatság ez a gép, és nem szeretném elveszíteni a tápegység hibájából.

Kezdjük az elején! Az ASUS A7V333 teljesen kompatibilis a GeForce4 Ti4200 videokártyákkal (is). A szerviz valószínűleg egy másik, azonos típusú videokártyát is kipróbált, ami szintén fagyott. Az ok valószínűleg az, hogy a videokártya az elégtelen hűtés miatt megsült, és régebben is ezért fagyogatott.

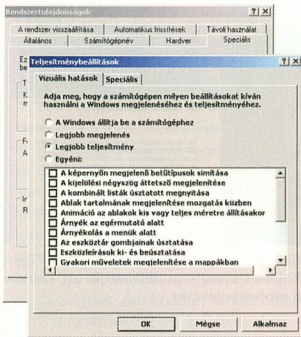
Ez esetben a szervizzel nem vitatkozni kell – mivel garanciális a termék –, hanem kérni a kártya vagy az alaplap cseréjét. Hirtelen inkompatibilitás nem létezik.

A másik kérdést is cáfolnom kell, egyrészt azért, mert az interneten (az érdeklődés hiányában) megszűnt már ez a fórum, másrészt csak néhány esetről lehetett szó, amely statisztikailag bármelyik másik gyártóval is előfordulhat. És attól, hogy egy-két rossz hír hallunk például a Mercedesről, még bárki szívesen megvenné.

■ A Windows XP gépigénye

Fel szeretném telepíteni a Windows XP-t a gépreme. 700 MHz-es processzorom van, 256 Mb-ot RAM-mal. Azt mondják, hogy lassú lesz az XP a gépemem. Igaz ez? Érdemes-e váltani a Windows 98 SE-ről? Annak idején átváltottam FAT16-ról FAT32-re, mivel az gazdaságosabban kezelte a HDD sektorait. Az NTFS fájlrendszer is ugyanilyen gazdaságos?

Nagyon jó kérdések! Ahhoz, hogy a Windows XP a processzor által engedett teljes sebességgel fusson, legalább 300 MHz-es Pentium II/Celeron processzor, 128 Mb-ot RAM és 1,5 Gb-ot üres merevlemezhi szükséges. A fenti gépem már olyan sebességű produkál (csak a kezelői felületben), mint egy 366 MHz-es processzorral a Windows 9x. A programok legalább olyan gyorsan futnak majd a Windows XP-n, a GUI-t (grafikus felhasználó felületet) viszont tuningolhatjuk, ha a Sajátgép/Tulajdonságok/Speciális/Telepítésmény beállításai alatt néhány látványelemet kikapcsolunk. Segíthet még a megjelenési sémák letiltása is.

Váltani mindenképpen érdemes, elsősorban éppen a nagyobb biztonságot nyújtó NTFS fájlrendszer (nagyobb merevlemezre a kisebb elérhető szektozméret miatt gazdaságosabb) és a rendszer fokozott stabilitása miatt. A játékok ugyanúgy – ha nem gyorsabban – futnak rajta. Sze mély szerint nekem eddig csak egy nem ellenőrzött meghajtóprogrammal sikerült két vállra fektetnem még az elején a Windows XP-t, azóta sebességsökkenés és lefagyás nélkül fut.

Aktuális:

„Ne a pénz szaporítsd, hanem a programokat javítsd, Billy!”

Windows XP operációs rendszerem van, és a következő hiba lép fel egyre gyakrabban. Ezt az üzenetet kapom: „A rendszer leállt az alatt van. Mentse minden munkáját és jelentkezzen ki. Minden nem mentett módosítás el fog veszni. A leállást az NT AUTHORITY\SYSTEM kezdeményezte. A Windows-nak újra kell indulnia, mert a következő szolgáltatás váratanul befejeződött: Távoli eljárásrész (RPC).” Sajnos ez nekem nem mond semmit, de nagyon bosszant, hogy mindig újraindítja a gépem. Ez a hiba azóta áll fenn, amióta az internetre kapcsolódtam. A kérdésem, hogy mit lehet tenni annak érdekében, hogy ez a probléma ne jelentkezzen?

Ez a hiba a Windows 2000 és Windows XP rendszerekre érinti. A vírus, amely kihasználja ezt a hibát a rendszerben (exploit), egy Win32. Blaster.Worm nevű férög, amely azon túl, hogy véletlenszerűen generál IP-címekre másolja magát, egy szintén tetszőleges számítógépek aktiválja a 135-ös TCP portot, amely a hiba miatt az RPC hibájával újraindult.

indul. Védekezni a CD-mellékletünk Tools könyvtárában lévő patch programokkal és a Blaster-t csökkentett módban írtó FixBlast elindításával lehet. Alternatív és a jövőben hasonló támadások elleni védekezési mód egy tízfal telepítés – ilyen szinten megtalálható CD-mellékletünk Shareware könyvtárában. A Blastert egyébként úgy találjuk meg a legkönyvebben (ha már elindult), ha a tasklistzabban megkeressük az MSBLAST nevű programot, vagy egy hasznos nevű EXE-t a Windows/System32 könyvtárban.

■ Képek, fájlok visszaállítás

Az idei nyaralást Görögországban töltöttem, ahol a már jól bevált Polaroid PDC 1050 típusú digitális gépemem is használtam, a beépített 8 Mb-ot mellé egy noname 128 Mb-ot Compact Flash Card került. Kb. 200 képet készítettem vele, amelyeket ha zaérve a gép mellé adott USB kábellel töltöttem át az asztali gépre, ezután nagyon nyugalommal formáztam a kártyát a fényképezőgéppel. Később vettem észre, hogy kb. 90 db képmel mindössze a kártyán, a többi valahogy eltűnt. Kérdésem: van-e esély (szoftver) az elveszett képek visszaállítására?

A memóriakártyákon lévő adatok az adattárolási módja miatt kevesebb eséllyel visszahívhatók, ám ha szoftveresen újratorént a törlés (nem fizikai hiba miatt), akkor talán a Shareware mellékletünkben megtalálható néhány fájlviszállító program segíthet. Sajnos ezek mindegyike valamilyen módon korlátozott próbaverzió, de azért érdemes kipróbálni őket. Néhány program még akár a törölt partíciót is vissza tudja állítani.

■ CD-cserénél megakadó zene

Ha zenét hallgatok a gépemem, mondjuk Winampal, és bearak bármilyen CD-t, a zene néhány másodpercre megakad. Néha akkor is, amikor kiviszem a CD-t. Ez a jelenség csak Windows XP alatt jelentkezik, amikor Windows 2000-t telepítettem, teljesen jól működött. Próbáltam sok mindent, pl. DMA engedélyezést, de mindig ugyanaz. Mit lenne még érdemes kipróbálni?

Ha csak a Winampal jelentkezik ez a probléma, akkor a Winamp-AudioCD társítást kellene kikapcsolni a Preferences/File Types alatt. Ha más megoldólag hangok miatt akad meg a zene, akkor a Preferences/Output alatt a DirectSound-ot kell megadni, mert így a DirectX keveri a megszólólag hangokat, és a megakadásnak is kisebb az esélye. Ha más hangzáslán is előfordul a megakadás, akkor az Automatikusan lejártsázi kell kikapcsolni a CD-meghajtó tulajdonságai alatt.

Leveleiket hardveres kérdésekben a zola@cpanorama.hu címre várjuk, Olvasói rovat címmel!

Manapság egyre nagyobb súllyal jelentkeznek az „egyedi” szoftverfejlesztési feladatok a gazdasági életben, s az ilyen feladatokról a felek gyakran milliós nagyságrendű szerződéseken rendelkeznek. Mégpedig gyakran a kellő gondosság nélkül.

Mi jár a szerzőnek?

A jogviták oka igen sok esetben az, hogy a felek rossz, hiányos, a kívánt célok elérésére alkalmatlan megállapodásokban vállalnak kötelezettségeket, s ezzel nemcsak magukat teszik ki felesleges és kellő gondossággal elkerülhető kockázatnak, hanem az üzleti partnereiket is.

Nézzünk egy konkrét esetet! A perbeli tényállás szerint még 1998-ban üzletkötői feladatok ellátására vonatkozóan szerződés jött létre a későbbi felperes és az alperes gazdálkodó szervezetek között. A szerződés pontosan körülírta az elvégzendő feladatok körét, megjelölte a megbízó által megbízottnak ezért fizetendő díjazás mértékét, és rendelkezett a szerződés megszüntetésének feltételeiről. A felek e szerződést – közös megegyezéssel – 2001 áprilisában megszüntették. 2000 júniusában azonban a felek között létrejött egy másik megállapodás is, amelynek alapján a későbbi felperesre szoftverfejlesztői feladatok hárultak, amelyek ellátásáért őt az megállapodásban körülírt módon illette meg külön díjazás. Tekintettel arra, hogy a megbízott az utóbbi megállapodás alapján neki járó megbízási díjat teljes egészében nem kapta meg, s annak teljesítése elől a megbízó azzal zárkózott el, hogy álláspontja szerint az 1998-ban kötött megállapodás szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése a 2000 júniusában kötött megállapodásra is kiterjedt. A megbízott elmaradt megbízási díjai érvé-

nyesítése végett 2001 augusztusában keresettel fordult a bírósághoz. Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, s fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felek közötti szerződés megszüntető megállapodás alapján a felperes már semmilyen követeléssel nem léphet fel jogszzerűen az alperessel szemben.

A perben a felperes következetesen azt az álláspontot képviselte, hogy a két megállapodás tartalmilag más-más feladatok elvégzésére jött létre, s miután az első szerződés a szoftverfejlesztői feladatok vonatkozásában semmilyen kikötést nem tartalmazott, így annak közös megegyezéssel történő megszüntetése a második szerződésre vonatkozóan nem bírhatott joghatállyal. Az alperes az 1998-ban kö-

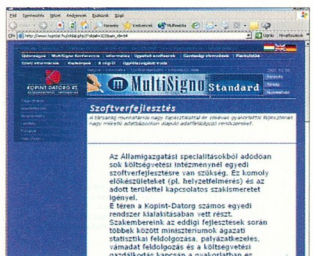
feladatokért fizetett díj munkabéréként való nevesítése, heti munkaidő meghatározása, munkavégzés heti órákeretének, helyének meghatározása, túlmunka elrendelése, a munkatársat megillető szabadságról, a munkatárs a szerződésből eredő kötelezettségek vétkes megszégéséért, a szerződés jogellenes megszüntetéséért és az okozott kárért a Munka Törvénykönyvének a munkaviszonyra vonatkozó rendelkezései szerint felel, a szerződésben nem szabályozott kérdésekre a *Polgári Törvénykönyv* és az egyéb hatályos jogszabályok a munkaviszonyra vonatkozó előírásai irányadók stb.).

Mindezek alapján gyanítható, hogy az alperes perbeli védekezése szerint az összes alvállalkozójával ilyen tartalommal

tött szerződést úgy értékelte, hogy bár az alapvetően üzletkötői feladatok ellátását jelölte meg fő tárgyaként, de lehetőséget adott arra, hogy a megbízó egyéb feladatok elvégzésére is megbízást adhasson. Az alperes a felperes által végzett szoftverfejlesztői tevékenységet ilyen, jogszzerűen előírt többletfeladatként értelmezte, vitatta, hogy a felek között 2000. júniusában új megállapodás jött volna létre.

Az alperes védekezésében kifejtette továbbá, hogy a 2000 júniusában megkötött megállapodás álláspontja szerint önálló jogi léttel bíró szerződésnek amúgy sem tekinthető, mert a dokumentumból nem olvasható ki egy szerződéstől elvárható valamennyi lényeges tartalmi elem: a résztvevő felek személye azonosítható ugyan, a visszerthes jogügylet ellenértéke is többé-kevésbé megállapítható, de a szerződés leglényesebb tartalmi eleme, maga a szerződés tárgya, nem került körülírásra, illetve megállapításra.

A perbeli tényállás szempontjából elsődlegesen annak van jelentősége, hogy a felek között valójában milyen jellegű szerződéses jogi kapcsolat állt fenn. Formálisan a megbízási szerződés két gazdálkodó szervezet között jött létre, ám maga a szerződés szövege egészen más jellegű jogviszonyra, munkaviszonyra utal. Erről a szerződés kifejezetten rendelkezett is (határozatlan idejű munkaviszony létesítése, a munkatárs által ellátott

Számos magyar informatikai cég – így a Kopint-Datorg – profiljában is ott szerepel a szoftverfejlesztés

megkötött, s tartalmilag munkaszerződés-ként értékelhető szerződés magánjogi szerződésként való kezelésének egyedül oka a munkajogviszonyból adódó munkáltatói díjfizetési kötelezettségek megkezdése, közvetve a társadalombiztosítási járulékfizetési kötelezettség kikerülése lehetett. Ha azonban bizonyosodik, hogy a felek – a szerződés alperes részéről egyoldalúan „magánjogi szerződés-ként” való nevesítése ellenére – leplezett szerződést kötöttek, melynek tényleges jogi tartalma a munkavégzésre irányuló, szerződési kapcsolatukat a leplezett szerződés alapján kell megítélni.

Tekintettel arra, hogy a szerződés a felek közös akaratával időközben megszünt, a szerződés minősítésének elsősor-

Az Unitisnél külön részleg foglalkozik alkalmazás-, illetve szoftverfejlesztéssel

ban abból a szempontból van jelentősége, hogy a munkaszerződés alapján (annak fennállása idején) terhelhető-e a munkavállalót szoftverfejlesztési kötelezettség. Ilyen kikötést a szerződés nem tartalmazott, a munkavállaló munkaköri leírásában (annak hiányában) nem szerepelhetett, a felek között erre nézve (a 2000. júniusában kötött szerződést megelőzően) külön megállapodás sem született. A munkajog szerint a munkáltató az adott munkakörön belül megbízhatja ugyan a munkavállalót olyan feladatok elvégzésével, melyeket azelőtt nem végzett el, ez azonban a munkakör egyoldalú módosítását nem jelentheti: erre csak a felek egybehangzó akaratnyilvánításával kerülhetett volna sor.

A 2000 júniusában elfogadott megállapodásban a felek elsődlegesen egy közösen megvalósítandó, tartalmilag közelebbről körül nem írt projekt megvalósításában, valamint az ezzel összefüggő kárviselési, titoktartási, elszámolási szabályokban állapodtak meg. E megállapodás a gazdasági életben elég gyakran számító kooperációs szerződésnek minősíthető, amelynek értelmében a felek kölcsönös együttműködésre vállaltak kötelezettséget, s egyben megállapodtak a közös munka eredményeként befolyó összegek felosztásában, ütemezésében. Nem helytálló azonban az alperes ama jogi álláspontja, amely szerint e megállapodás nem felel meg az Sztj. által a felhasználó szerződésekkal szemben támasztott tartalmi és formai követelményeknek: ebből adódóan viszont a felek között a felperesi gazdasági társaság által kifejlesztett szoftverek és egyéb, szerzői jogvédelem alatt álló alkotások tekintetében érvényes felhasználói szerződés sem jött létre.

Összességében tehát megállapítható, hogy a 1998-ban kötött szerződés alapján (bármilyen annak jogi minősítése) sem az alperesi gazdálkodó szervezet, sem az annak részéről megjelölt személy (a mun-

katárs) nem vállalt szoftverfejlesztési, szellemi alkotás létrehozására vonatkozó feladatokat: amennyiben a felperesi gazdasági társaság részéről eljáró személy a munkaszerződés keletkezése és megszüntetése közötti időszakban szerzői jogvédelem alatt álló művet hozott létre, úgy arra az Sztj. 30. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés (automatikus jogzárszállás a munkáltatóra) nem vonatkozhatott. A munkaviszonyban alkotott művel kapcsolatos jognyilatkozatokra nézve az Sztj. 30. § (6) bekezdése egyébként is az írásbeli formakényszert írja elő: ennek elmulasztása érvénytelenséget von maga után.

Másfelől viszont a felperes és az alperes között a felperes által megalkotott szoftver vonatkozásában érvényes felhasználási szerződés csakugyan nem jött létre. Alperes azon védekezése viszont, hogy jogszerű szerződés hiányában a felperesi a felhasználásért szerzői díj sem illet meg, elfogadhatatlan: mint arra a bírói gyakorlat is rámutatott (BH1994.24), ilyen esetben a szerzőnek a Ptk. 237. § (2) bekezdésének megfelelően jár a szerzői díj. Az Sztj. szerint főszabályként a mű minden felhasználásához a szerző engedélyre van szüksége: ennek hiányában a felhasználás jogellenes, s a szerző (a jogellenes felhasználás jellegétől függően) a bíróságtól a Ptk. szerinti jogkövetkezmények alkalmazását kérheti.

Tekintettel arra, hogy a felperes által végzett szoftverfejlesztői munka eredményét harmadik személyek is felhasználták, a szerzői jog megsértésének felróhatóságától független jogkövetkezmény-rendszerének alkalmazását – mindenekelőtt erkölcsi elégtételt, a jogsértő magatartással való felhagyást – önálló eljárások keretében a felperes mindazokkal szemben kérheti, akik a jogellenes felhasználásban magatartásuk felróhatóságuktól függetlenül vettek részt. Az alperessel szemben mindezeket kivül a szerzői jogsértés a felróhatóságtól függen következményeinek (teljes kártérítés) alkalmazását is követelheti. Az alperes semmiképp sem bírhat ki díjfizetési kötelezettségre alól azzal, hogy a felhasználás vonatkozásában nem született érvényes megállapodás: sőt, ezzel az állásponttal azokat is komoly gazdasági veszélynek teszi ki, akik (bízva az általa értékesített szoftver „jogtisztá” voltában) külön szerződés alapján a felhasználás jogát tőle szereztek meg.

dr. Verebics János

A TITOK anyji, hogy megváltoztattuk a nyelvtanulási szokásokat – teljesen.

VillámFrancia, VillámAngol, VillámNémet NYELVTANFOLYAMOK digitális tananyaggal

- kezdőtől a középhaladóg
 - hétköznapokon, hétvégeken
 - reggel, délután, este
 - mini-, kis- és normál csoportok
- heti 6, 8, 20 vagy 48 óras intenzív nyelvyakorlással – 60 illetve 100 óras tréningek –

Tandij: 640-980 Ft/óra + ÁFA + VillámTananyag

Íme a VillámFrancia kezdő Dialóg, és az új, középhaladó Praxis tananyagsorozat Ötvenkénti tanulásra még a VillámAngol, VillámNémet és a RelaxOlasz - Orosz - Spanyol illetve a VillámLatin tananyagaink is alkalmasak.

2napos Angol VillámExpressz

beszéltető tréningek 3 szinten
nyelvvizsga, érettségi, felvételi, külföldi utazás előtt

Nyelvi rehabilitáció azoknak is, akik évek óta eredménytelenül tanulnak nyelveket. Egyetlen hétvégi, 2x8 óras tréningen a résztvevők által kimondott 12-15 ezer angol mondat megmozgítja a nyelvtudás minden készség szintjét, felszínre hozza a korábbi nyelvtanulások elvesztetté hitt élményeit is – de itt a karmeristi pálcá érzékelteti a helyes kiejtésnek megfelelő ritmust, hangsúlyt.

Olvassa el...

Meglepi, izgalmas, gondolatébresztő kaland, mely a VillámMódszer filozófiái, pszichológiai, pedagógiai és élettani hátterén keresztül elvezet az alapjában más tanulás-értelmezés rejteibe.

Kapható: Mintaboltunkban és a könyvesboltokban
Mintabolt: Bp., V. Szerb u. 9. 267 1111
Nyelviskola: Bp., IX. Közraktár u. 22/b
218 2764, www.relaxa.hu

matroska

A Matroska szót hallva sokaknak az igen hasonlóan hangzó (matrjoska), egymás hasába bűvő egyre kisebb (nagyobb) orosz babák jutnak az eszébe. A Matroskánál azonban egészen másról van szó, egy új, nyílt forráskódú, több platformon is elérhető multimédiás konténerformátumról.

A konténerformátumok sok eltérő adatfolyamot foglalnak össze egyetlen fájlban. A kötelező video- és audióstreameken kívül egyre gyakrabban jelennek meg további adatok is a felirat-, a fejezet- és a navigációs elemekhez, valamint a menükhöz. Hogy milyen komplex ez a feladat a gyakorlatban, valójában csak akkor derül ki, amikor tekintetbe vesszük, hányféle kombinációja lehet-

DivX újratöltve

séges a video- és audiokodekeknek. Ehhez járul még számos variációs lehetőség a képfelbontás és a kodek-paraméterek (a DivX esetében például a Global Motion Compensation) terén. Ráadásul a fejlődés sem áll meg.

A konténerformátumok azt is lehetővé teszik, hogy a létrehozott audio-/videófájlok minden elterjedt médialejátszón lejátszhatók legyenek, amennyiben ezek támogatják az adott konténerformátumot és a megfelelő kodek is rendelkezésre áll. Így azután nem kell minden egyes új AV-kodekhez vagy kodek-kombinációhoz hozzáigazítani a lejátszószoftvert, ehelyett elegendő egyszer a rendszerbe installálni az új kodeket.

Az AVI-formátumot még a Microsoft Windows 3.1 idején fejlesztették ki, ami egyértelműen meg is látszik rajta: a standard AVI-konténernek maximálisan 2 Gbájtos fájlméret-korlátozás alá esnek. Vannak ugyan különféle megoldások ezen korlátozás kikerülésére, mint például az AVI-2.0 standardok Open DML-bővítése, ám ez már nem garantál 100 %-os kompatibilitást az eredeti standarddal. Garantálja viszont a problémákat, elsősorban a különböző videoprogramok között. Ezenkívül az AVI-konténernek nem képesek a fejezetek, a menük és a feliratsávok integrálására, ráadásul hibajavítási adatokat sem tartalmaznak az AVI-adatfolyamban.

Támogatott AV- és feliratformátumok

Videóformátumok: RAW-Video, Microsoft Video for Windows (minden FourCC-definiált videóformátum), MPEG-1/2, MPEG-4-ISO Simple & Advanced Simple Profile (DivX 4/5, Xvid, Microsoft MP4 v 1/2/3), Real Video (minden verzió)

Audióformátumok: RAW-Audio (PCM), WAV, MPEG-Audio 1 Layer I-III-ig, Dolby AC3, DTS, Vorbis, Real Audio (minden verzió), AAC (MPEG-2/4)

Feliratformátumok: UTF-8 (Universal Transformation Format / Unicode), SSA/ASS (SubStation Alpha-formátum), USS (Universal Subtitle Format, BMP (Bitmap)

Operációs rendszerek: Windows, Linux, MacOS/OSX, BeOS, Open BeOS

A „régí” AVI-konténerformátum

Az Audio Video Interleave-(AVI)-formátum a legrégebbi, az OGM és a Quicktime mellett a legelterjedtebb konténerformátum. Az AVI-fájl a Microsoft RIFF-(Resource Interchange File Format)-fájlformátum egy speciális alformátuma, s általában multimédiás adatok tárolására szolgál.

Az OGM-konténerformátum

Az AVI-formátummal összehasonlítva az Ogg Media File formátum még viszonylag új. Az OGM-konténernek mintegy két éve vannak forgalomban, és a modern konténerformátumok közé tartoznak: az integrált hibajavítási mechanizmusok éppúgy a standardhoz tartoznak, mint a hang- és a

feliratsávok, valamint a fejezetek támogatása. A hasonlóan hangzó név ellenére az OGM nem a *Xiph.org* fejlesztői körökből származik (akik többek között az Ogg Vorbis Audiót dolgozták ki), hanem egy önálló fejlesztésről van szó, amely azonban hangsúlyosan próbálja integrálni az Ogg-AVI-kodekeket. A megfelelő szerkesz-

formok széles körű támogatására vonatkozó korlátozás, mint a Microsoft, az MPEG- vagy akár az Apple Quick Time formátumoknál.

Így a Matroska már most is számos aktuális AV-kodeket támogat. A *Video for Windows kompatibilitási módnak* köszönhetően nemcsak az összes aktuális AV-variáns, hanem a különböző MPEG videó- és audioformátumok is integrálhatók a Matroska konténerbe. A Matroska-fejlesztők nyilvánított célja azonban az, hogy a jövőben minden ismert AV-formátumot implementáljanak, és így létrehozhatják az első univerzális és platformokon túlnyúló konténerformátumot. (Táblázatunk áttekintést nyújt a támogatott formátumok aktuális helyzetéről.)

Az élénk érdeklődés további okait a Matroska műszaki paramétereiben kereshetjük: az OGM-hez hasonlóan a Matroska is rendelkezik hibajavító mechanizmusokkal, fejezetcímekkel, több feliratsáv és hangsvám támogatásával, valamint streaming opciókkal. A fejlesztők DVD-szerű menüket is ígérnek, amelyek létrehozásához és megjelenítéséhez még ki kell fejleszteni a megfelelő toolokat és directshow-szűrőket. A Matroska formátum teszteléshez számú attachment csatolását is lehetővé teszi – ezek lehetnek például CD- vagy DVD-borítók képfájljai, kiegészítő információkat tartalmazó szövegdokumentumok vagy a lejátszáshoz szükséges kodekek. Ráadásul a Matroska nem csak *Windows platformra* korlátozódik.

A Matroska az *EBML-en* (*Extensible Binary Meta Language*) alapszik, egy olyan metanyelven, amely az XML-elvhez orientálódik. Az EBML-nek köszönhetően a standardok viszonylag könnyen bővíthetők

A Matroska más operációs rendszerek platformjain

A fejlesztők ígéretei szerint a jövőben lehetségesé válik a Matroska-fájlok operációs rendszerek fölötti létrehozása és lejátszása. Az MKV-fájlok Linux alatti lejátszásához rendelkezésre áll az ismert *MPlayer*, de a MacOS/OSX, BeOS és Open BeOS számára is kaphatók speciális *MPlayer* verziók.

utólagosan új elemekkel (tag-ekkel). Mivel az EBML szintaxisa és az alaptagek kötöttek, a régebbi lejátszókkal is kezelhetőek az újabb Matroska fájlok, bár az új „feature-ök” ekkor nem állnak rendelkezésre.

Az új konténerformátum jobb minőséget kínál az OGM-nél

tési tool fejlesztése akadozik, az elterjedtség egyelőre meglehetősen csekély. Másrészt már messzeemenően tervezik az OGM megfeleltetését az Ogg-projekt specifikációhoz, ami azonban minden valószínűség szerint standard módosításokhoz és inkompatibilitás kialakulásához fog vezetni. Ezért a jövője bizonytalan.

A Matroska-(MKV)-formátum

Bár a *Matroska* konténerformátum csak idén májusban jelent meg, máris nagy érdeklődésre tart számot. Ennek sokféle oka van: egyrészt a Matroska *nyitott szabványként* jelent meg, s nincsen olyan sok, az AV-kodekek és az operációsrendszer-plat-

Minden egyben: jelenleg csak a Core Player támogatja a Matroska összes mostanáig rendelkezésre álló feature-ét

Ugyancsak ennek a fájlsztruktúrának köszönhető, hogy a Matroska – amellet, hogy az OGM összes előnyét a magának valhatja – kevesebb helyet foglal el, mint társa, illetve ugyanakkora helyen a Matroska fájl minősége jobb, mint az OGM fájlé.

Jöhet a film!

A Matroska-fájlok Windows alatti lejátszásának legegyszerűbb módja, ha megfelelő directshow-szűrőt installálunk, amelylyel minden directshow-kompatibilis lejátszó, így például a Windows Media Player is, képes lejátszani a Matroska fájlokat. A Matroska internetes oldalain (matroska.free.fr/downloads/Matroska_Playback_Pack_0.5.exe) rendelkezésre áll egy letölthető csomag, amely az installáció során automatikusan telepít minden szükséges szűrőt. Ahhoz, hogy minden addig implementált Matroska-feature-t élvezhessünk, amelyek egyébként a különféle hang- és feliratsávok közötti választás mellett a sokrétű Matroska fájlinformációk szerkesztését, a tageket, valamint az oldalarányok automatikus igazodását is megengedik, érdemes a *Core Media Player RC4-et* (www.corecoded.com) is bevetni az installált

Multimédiás konténerformátumok áttekintése

Konténerformátum	Matroska (MKV)	AVI	Ogg Media (OGM)
Több audiosáv lehetséges	van	van	van
Feliratsávok jelölése	van	nincs	van
Fejezettámogatás	van	nincs	van
DVD-szerű menü	van*	nincs	nincs
Fájlméret korlátozása	nincs	van (2 Gbájt)	nincs
Hibajavítás	van	nincs	van
Streaming-képesség	van	nincs	van
A Windows-hoz rendelkezésre álló DirectShow szűrő	van (mkxds)	nem elérhető	van (DirectShow Ogg Vorbis szűrő kollekció)
Javasolt lejátszószoftver	Core Player	Windows Media Player	DirectShow-képes lejátszó
Extrák	Egyetemesség és bővíthetőség	elterjedt, kompatibilitás	Ogg-formátumokhoz igazodik
Linkek	www.matroska.org	www.microsoft.com	www.xiph.org

* még nincs implementálva

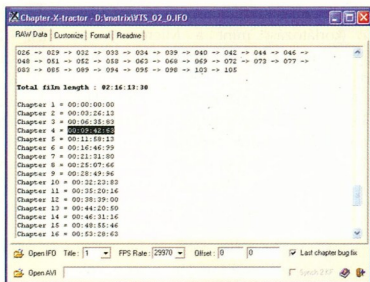
CDL pluginnel együtt (corecodetech.homeunix.org:8884/plugins/MatroskaCDL.exe). A Matroska honlapján (www.matroska.org) további letölthető fájlokat is találunk.

Matroska-fájlok sajátkezőleg

Ma még meglehetősen szegényes a tool-választék a saját MKV-fájlok létrehozásához. A legsokoldalúbb és legjobb teljesítményű tool továbbra is egy módosított VirtualDub-verzió. A *VirtualDub-Mod* vagy *VDubMod* néven kiadott változat, amely a sourceforge.net/projects/virtualdubmod cím alatt található az interneten, az MKV- és az OGM-konténerformátumok mellett az MPEG-1/2 videófájlok, az AC3- és a DTS audiósavok, valamint különféle feliratformátumok importját is támogatja. A VDubMod azonban elsősorban arra specializálódott, hogy a meglévő AVI-fájlokat MKV- vagy OGM-konténerformátumra konvertálja. Így a programból hiányzik többek között az eredeti VirtualDub összes audiobeállítási opciója.

Az adatok előkészítése

Ahhoz, hogy a kódolatlan DVD-anyagból vagy a digitális televízióból származó felvételekből (DVB) olyan MKV-fájlokat

A Chapter-X-tractor kiolvassa az IFO-fájlokból a fejezetre vonatkozó információkat és szövegfájlokat hoz létre belőlük

hozhasunk létre, amelyek a DivX-kódotl video mellett eredeti AC3 hangsvókat és fejezetcímeket is tartalmaznak, további toolokra van szükség.

A DVD VOB-fájljait először a DVD2AVI (arbor.ee.ntu.edu.tw/~jackei/dvd2avi) segítségével demuxoljuk, a videostreamet pedig a DivX-kodekkel mint AVI-fájlt tömörítjük. Az eredeti AC3-hangsvókat végül külön fájlokként állnak rendelkezésre a mervelemenzen. A DVB-streamek demuxolásához javasoljuk például a *PVAStrumento 2.1* beta verziójának (www.offeryn.de) a használatát.

Ezek után a létrehozott AVI-fájlt már importálhatjuk a *File/Open video file* segítségével a VDubMod-ba, majd a *Video* menüpont alatt aktiváljuk a *Direct Stream Copy* opciót.

Streamek beillesztése és mentése

Azokat a funkciókat, amelyek egy vagy több AC3-hangsvó, illetve feliratsáv beillesztéséhez szükségesek a Matroska-fájlbba, a *Streams/Stream list/Add* menüpont alatt találjuk meg. A DVD-k fejezeteit a *Streams/Video Chapters/Import* funkcióval vehetjük át. A szükséges szövegfájl a *Chapter-X-tractor* (www.divx-digest.tv/software/player/ChapterXtractor_v0.962.zip) segítségével hozhatjuk létre. DVB-felvételek esetében az *Add* funkcióval saját fejezetcímeket is beilleszthetünk. Végül a *Mentés másként* (*Save as*) párbeszédablakban válasszuk ki a *Fájltípus* (*File type*) alatt a Matroska konténerformátumot.

Összegzés

A Matroska révén egy modern konténerformátum áll a rendelkezésünkre, amely nemcsak az elavult AVI-formátum leváltására alkalmas, hanem egységessége és könnyű bővíthetősége révén a jövőben jó teljesítményű konténerplatformot is jelent. Persze még egy ideig eltart, mire a Matroska valóban be is váltja minden meghirdetett ígérését. Végző soron a felhasználók döntenek majd a Matroska jövőbeli elterjedéséről, ami mielőbb könnyen használható toolokat követel, valamint széles bázist a Matroska formátumot támogató programok és médialejátszók terén.

Szinte ingyen,

akár 180.000,- Ft adójóváírással részletre is!

Microsoft Windows XP

Microsoft www.microsoft.com/hu/owo

QUERTY COMPUTER
Alapítva: 1988-ban

Microsoft www.querty.hu

Sulinet express

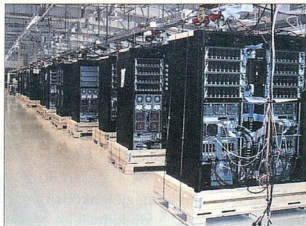
minden, ami számítástechnika
Querty Computer Szaküzlet 1111 Budapest, Bartók B. út 14. Tel.: 466-9377
További üzleteink: Mamma! Üszletés - Duna Plaza

www.sulinet.hu Ne maradj le róla!

Látogatás az IBM váci gyáregységébe

Különleges gyárlátogatásra invitáljuk Olvasóinkat az IBM egyik hazai gyárába.

Bemutatjuk, hogy a világ legmodernebb serverei Magyarországon készülnek.

A világ legmodernebb serverei

Az IBM Data Storage Systems Kft. váci gyáregységében háttértároló-rendszereket szerelnek össze a váci Zollner Elektronika Kft.-vel kötött szerződés alapján. Jelenleg Magyarország az egyetlen hely a világon, ahol ilyen termékek összeszerelését végzik.

E művelet első és legfontosabb lépése a tárolórendszerek összeállítása és tesztelése. A beépítésre kerülő lemezegek alapos teszten esnek keresztül, amely kiterjed a működési körülmények, a hőmérséklet és a páratartalom-változás hatásának a vizsgálatára is.

A váci gyárban több, mint 1000 alkalmazott végzi a IBM serverek összeszerelését

A háttértárolók összeszerelése 1997 végéig Székesfehérváron történt. 1998 elején a teljes server-összeszerelési üzletág Vádra települt. Ezzel párhuzamosan, 1998 elejétől az IBM háttértároló berendezései a világon egyedüli helyszínként, kizárólag Vácon készülnek. Ezek a sok százezer dollárt

érő, másfél tonnát nyomó és 30-50 Tbájtos tárolókapacitású gépek főként biztosítótársaságok, bankok, légitársaságok nagy adattárolási kapacitást nyújtó központi egységeiként üzemelnek. A serverek egyedi igények alapján készülnek, pontos műszaki leírás rögzíti, hogy milyen részegységek kerüljenek egy-egy berendezésbe.

Látogatásunk idején készültek el a storage virtualizálási termékek új családjának első darabjai. Ezekkel a berendezésekkel csökkenthetők az informatikai költségek és ami talán ennél is fontosabb: egyszerűbbé tehető az adatközpontokban tárolt adatok kezelése.

A virtualizálási szoftverek segítségével központosítva tekinthetők meg a különféle adattároló rendszerekben lévő tárolóeszközök. S hogy mindezen ki az előnye? E szolgáltatás nélkül a különböző adattároló rendszerekben külön-külön kellene kezelni a tárolóeszközöket, és csak költséges adatáthelyezés és leállítás árán lehetne felhasználni a más rendszerekben lévő szabad területeket.

Az IBM új termékeivel valódi server-független adattárolás valósítható meg. A vállalatok teljesen új módszerekkel tekinthetik meg és virtualizálhatják összes adatukat, miközben javíthatják például a tárterület kihasználtságát, a felügyelet hatékonyságát és az alkalmazások rendelkezésre állását. Az IBM Total Storage virtualizálási család egyébként számos in-

tegrált, nagyvállalati használatra kész megoldást tartalmaz. Ezek a megoldások megfelelnek az adattárolási iparág nyílt, Storage Management Interface Specification nevű szabványának.

Ma az IBM virtualizálási termékcsoportjába tartozik az IBM TotalStorage SAN Volume Controller, amely két IBM eServer xSeries serverből áll, ezeken beagyazott Linux operációs rendszerrel és az IBM virtualizálási szoftverrel fut.

A SAN Integration Server egy komplett SAN adattárolási megoldás. Ez az előre konfigurált megoldás maximum 83 Tbájttal tárterületet, redundáns üvegvezérlésű switcheket, valamint a hálózat kiépítéséhez szükséges routereket és hubokat tartalmaz. Képes még a feladatátadásra és -átvételre, tükrözi a gyorsítótárat, emellett automatikusan újraindítja a csomópontokat, a frissítés és a karbantartás pedig a működés leállítása nélkül is elvégezhető.

A servereket egyedi igények alapján állítják össze

A tárolás-virtualizálási család legújabb tagja az IBM TotalStorage SAN File System, amely heterogén hálózatban centralizált fájlkezelésre használható SAN fájlrendszer. Ez a Linux operációs rendszert futtató xSeries serverekből álló integrált, testre szabott megoldás az egész SAN hálózatra kiterjedő vállalati fájlrendszert kínál.

Gy.L.

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Szórakoztatóközpont a z

A Sony nemrég bocsátotta közszemlére a PlayStation Portable (PSP), azaz a hordozható PlayStation specifikációit.

A csodamasina 2004 vége felé kerülne kereskedelmi forgalomba, de már most is sok minden tudható róla.

A mikor a japán szórakoztatóelektronikai cég először tett említést a PSP-ről a májusi E3 kiállításon, a legtöbben azt gondolták, hogy egy Nintendo Gameboy-szerű eszközzel van szó. Ha azonban egy pillantást vetünk az eddig közzétett adatokra, nyilvánvalóvá válik, hogy ez így bizony nem igaz. Nézzük, mit olvashatunk ki a nyers adatok sorai közül!

Digitális szórakoztatóközpont

Elég egy pillantás a PSP tulajdonságairra ahhoz, hogy leszűrjük, többről van itt szó, mint egy egyszerű játékgépről: a digitális szórakozás összes formájának integrációja, 3D-s játékok, 7.1 csatornás 3D hangzás, ATRAC3 Plus, AAC, MP3 hangfájlok lejátszása, AVC/WMP kép- és videóformátumok, 16:9 szélesvásznú TFT LCD kijelző, vezeték nélküli LAN (802.11), lítium-ion akku csatlakozó a GPS-hez és a digitális tunerhez.

A Sony egyelőre nem tett említést arról, hogy hogyan csatlakozik a készülék a külvilághoz, de valószínűleg összeköthető az otthoni rendszereinkkel (hifi stb.). Végül is a 7.1 csatornás hangrendszer nem különösebben hasznos, ha a beépített mini hangfalakon vagy fülhallgatón kellene kibontakoznia, így várhatólag S/PDIF-en keresztül, esetleg USB 2.0-án keresztül fog működni.

Az audiokódolási technológiák megint csak érdekesekek. Az ATRAC3 Plus egy olyan technológia, amelyet a Sony a MiniDisc lejátszóiban használt. Ennél jelentősebb a Dolby Labs által készített AAC kodek. Az AAC-t az Apple iPod-já és iTunes szolgáltatása is használja. Hiányzik viszont a Microsoft Windows Media

(WMA) technológiája. Ez persze nem nagy meglepetés, hiszen a két cég egyre inkább versenytársként kezeli egymást.

A 16:9-es arányú megjelenítő is érdekes megoldás. A kijelző végleges felbontása 480×272 pixel lesz, de a 16:9-es arány olyan szélesvásznú formátum, mely alkalmas a mozi filmnek vagy a HDTV tartalom megtekintésére. Azzal, hogy adott a csatlakoztatási lehetőség egy digitális tévétunerhez, máris van egy hordozható HDTV eszközünk.

A lista végén pedig ott a beágyazott 802.11 – bár az nincs részletezve, hogy melyik variáns.

Az optikai tárolóegység

A meghajtó

- nagy kapacitás (1,8 Gb/ít)
- alacsony gyártási költség
- gyerekzár
- régiókódrendszer
- másolásvédelem

A lemez:

- Universal Media Disc (UMD)
- lézerdíóda: 660 nm
- kettős réteg: 1,8 GB
- átviteli sebesség: 11 Mb/s
- rázkódásálló
- Secure ROM védelem
- egyedi lemezazonosító

A Sony egy optikai tárolórendszert is készít a PSP-hez, amely fokozottabb tartalomvédelmet kínál a hagyományosnál – ez nem csoda, hiszen a Sony számos zené- és filmforgalmazó cég birtokosa.

A gyerekzár is természetesen, hiszen a készülék képes lesz mozifilmeket is lejá-

Íme a PlayStation Portable

szani, amelyek egy része nem kifejezetten gyerekeknek készült. Sajnos a PSP régiókódos rendszert is a magáénak tudhat, ami nem kis fejfájást okoz majd a nemzetközi célközönségnek. Ráadásul hordozható eszköz lévén, a régiós kódolás még kellemetlenebb velejáró, mivel a PSP valószínűleg népszerű utítárs lesz.

A CPU

CPU-mag:

- MIPS R4000 32 bites mag
- 128 bites busz
- 333 MHz
- 1,2 V
- Fő memória: 8 MB (eDRAM)
- busz sávszélesség: 2,6 GB/s
- utasítás és adat gyorsítótár
- FPU, VFPU (2,6 GFlops)
- 3D-CG utasításkészlet

Médiamotor

- MIPS R4000 32 bites mag
- 128 bites busz
- 333 MHz
- 1,2 V
- Almemória: 2 MB (eDRAM)
- Sávszélesség: 2,6 GB/s
- Utasítás és adat gyorsítótár
- 90 nm-es CMOS

sebben

A Sony a MIPS architektúrát használja, amely a PlayStation2 Emotion motorjának is alapjául szolgál. A 90 nm-es gyártástechnológia használata az egyik magyarázat a 2004 végi debütálásra, azonban mindenképpen erre a megoldásra van szükség ahhoz, hogy alacsony maradjason a fogyasztás.

A beágyazott DRAM használatra érdekes megoldásnak ígérkezik, de a 8+2 Mbájt meglehetősen kevésnek tűnik a mai igényekhez mérten. A Sony egyelőre nem tett említést arról, hogy lesz a gépben további külső memória. Ha azt nézzük, hogy a PocketPC-kben legalább 64 Mbájtnyi memória van, és figyelembe vesszük a lehetséges alkalmazásokat, akkor nem világos, hogy elég lesz-e a 10 Mbájt, így lehetséges, hogy a PSP-nek hagyományos – magon kívüli – memóriája is lesz.

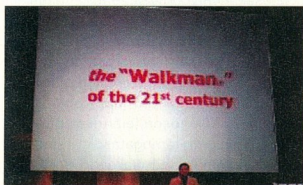
3D grafikus hardver

PSP grafikusmag1:

- 3D görbe felület + 3D poligon
- textúra tömörítés
- hardveres clipping, morphing, bone
- hardveres tessellator
- bezier, b-spline (NURBS)

PSP grafikusmag2:

- leképező motor + felületi motor
- 256 bites busz, 166 MHz
- 1,2 V
- VRAM: 2 MB (eDRAM)
- busz-sávszélesség: 5,3 GB/s
- fillrate: 664 Mpixel/s
- max. 33 millió poligon/s (T&L9)
- 24 bites RGBA

Az újdonságot a XXI.század walkmanjének is nevezik

A hordozható PlayStation lemeze jóval kisebb, mint egy CD

Az adatokat nézve úgy tűnik, hogy a 3D teljesítmény nem fog kívánivalót hagyni maga után. A másodpercenkénti 33 millió poligon talán kevésnek tűnik a GeForceFX 5900 szintjéhez képest – ami 200 millióval büszkélkedhet –, de persze vegyük figyelembe, hogy jelen esetben a képernyő mérete igen kicsi lesz. Így a fill rate is több mint elegendő, lévén, hogy a grafikus motornak alig több mint 130 ezer pixelt (480x272) kell 32 bites színmélységben „megmozgatni”.

A két Mbájtnyi beágyazott DRAM ugyan kevéskének tűnik, de talán elegendő lesz a kisméretű kijelzőhöz.

Audio, video

Az audiomag többcsatornás hangzással szolgál, és valószínűleg a fejhallgatók számára is kínál majd valami ilyesmit (Dolby fejhallgatót vagy valami hasonlót).

Átkonfigurálható DSP-k

- 128 bites busz
- 166 MHz
- 1,2 V
- 5 Giga művelet/s
- 3D többcsatornás hangzás szintetizátor és DSP effektek

AVC dekódor

- AVC (H.264) dekódor
- 2 órányi jó minőségű felvétel lejátszása (mobil DVD)
- 4 órányi szokványos minőségű felvétel lejátszása

A videodekódor adatai elég vázlatosak, de a kis képernyőméretet figyelembe véve, várhatólag jó lesz a mozgókép minősége. A mobil DVD elnevezés mindenesetre érdekes, elképzelhető ugyanis, hogy az 1,8 Gbájtos optikai tárolástechnológiát más eszközökben is alkalmazni fogja a Sony.

Ki- és bemenetek

Szerencsétlen dolog, hogy a Sony továbbra is a Memory Stick-et alkalmazza más – szélesebb támogatottságot élvező – szabványok, mint például az SD ellenében. Figyelemre méltó továbbá a FireWire hiánya, hiszen a Sony régebben támogatta a FireWire-t (iLink néven).

USB 2.0

- Memory Stick
- Sztereo fullható-kimenet
- bővítőport

Kommunikáció

- vezeték nélküli LAN (802.11)
- Infravörös port
- USB 2.0

Végző gondolatok

Azt mindenesetre elégedetten nyugtázzhatjuk, hogy a fentebb közölt technikai adatok elég meggyőzőek. Azonban hadd fogalmazunk meg egy-két aggályt.

Az első kérdéses pont az akkumulátoros üzemidő. Bár szó esett 1,2 V-os fogyasztásról és kétórányi filmlejátszásról, a PSP sikerének szempontjából életbevágó lesz, hogy meddig bírja szusszal az akkumulátor. A második lényeges dolog a méret. Valószínűtlen, hogy a PSP olyan kompakt lesz, mint egy Gameboy Advance. Sőt, valószínűbb, hogy nagyobb lesz egy átlagos Pocket PC-nél. Persze egyelőre sok a homályos pont: például elképzelhető, hogy az I/O nagy része egy külső modul formájában lecsatolható lesz a PSP-ről, így nem kell mindig magunkkal vinni.

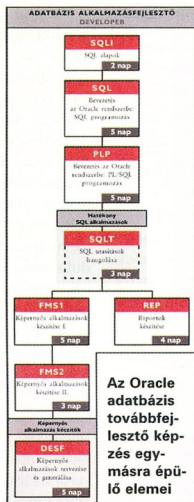
Az érdekes médialejátszási lehetőségek mellett a Sony egyértelműen kijelentette, hogy a PSP játékgép lesz – még a gombjai is Playstation-szerűek lesznek. Az is izgalmas kérdés, hogy mi lesz a Microsoft válasza a Sony üdvöskéjére. Nem valószínű, hogy a redmondai szoftveróriás hagyáná, hogy riválisa egyedül arassa le a babérokat egy ilyen értékes területen. Szármayra keltek már olyan pletykák is, hogy a Microsoft műhelyében is készül valami ezen a téren, ráadásul a Nintendo-ról se feledkezzünk meg. Valószínűleg a terület ezen utóbbi éllóvasa sem fog karba tenni kézzel ülni...

Csöndes Áron
aron.csondes@cpanorama.hu

Azok, akik az iskolai rendszeren kívül, azaz a felnőttképzés keretében kívánják át- vagy továbbképezni magukat, több száz alap-, közép- és felsőfokú végzettséget adó, illetve egy-egy termék professzionális használatára koncentráló szaktanfolyam közül választhatnak, igényüktől és pénztárcájuktól függően. Mivel a kínálat bőséges, most csak néhány példán keresztül mutatjuk be a jelenlegi képzési lehetőségeket.

Tanfolyamok és diplomák

Azok, akik még csak ismerkednek a számítástechnikával, ám elhelyezkedési esélyeket szeretnének javítani, beiratkozhatnak valamely alap- vagy középfokú szakképesítést adó tanfolyamra, ahol például számítógép-kezelést, gépirást és szövegszerkesztést, PC-, DOS- és Windows alapismereteket tanulhatnak, ami ma-napság minden irodai munkahelyen alapkövetelmény. Azoknak, akik az informatika területén kívánnak elhelyezkedni, sokat segíthetnek az olyan közép- és felsőfokú szakképesítést nyújtó képzések, mint például a Székesfehérvári Regionális Munkaerő-fejlesztő és Képző Központ által a második félévben indított *Számítógép-kezelő, Számítógép-kezelő + AutoCAD, Kiadványszerkesztő, Multimédia-fejlesztő, Gazdasági informatikus és Számítógépes programozó* tanfolyamok. A tandíjak és az óraszámok a nehézségi szintnek megfelelően emelkednek, így míg az alapfokú szakképesítést nyújtó 392 órás számítógép-ke-

Az Oracle adatbázis továbbfejlesztő képzés egy-másra épülő elemei

ző tanfolyamot 109 ezer forintból megúszhatjuk, addig az 1287 órás számítástechnikai programozó képzés 353 100 forintot kóstál, igaz, ezért már felsőfokú szakképesítést is kapunk. Az árak kétségtelenül borsosak, különösen azoknak a munkanélkülieknek, akik továbbképzéssel szeretnék javítani elhelyezkedési esélyeiket, ám számukra jó hír, hogy az akkreditált tanfolyamok költsége a helyi munkaügyi központok részben vagy egészben megtéríthetők.

Az elhelyezkedési esélyeket javíthatják a másik cikkünkben bővebben is bemutatott ECDL vizsgák, amelyek az Európai Unióban elfogadott számítástechnikai kétségszeresítést szerezhetnek. Ezekhez a vizsgákhoz természetesen felkészítő tanfolyamokat is találunk, a már említett székesfehérvári központban a 120 órás képzés 36 ezer forintot kiadást jelent, ám ehhez még hozzá jön a vizsgadíj is.

Akiknek a munkahelyükön egy-egy meghatározott alkalmazással kell elboldo-

gulniuk, jelentkezhettek valamelyik rövidebb, 20-30 órás tanfolyamra is, ahol elsajátíthatják az *MS Word*, az *MS Access*, az *MS Excel*, az *Office* programcsomag, a *CorelDraw*, vagy éppen a *Corel Ventura* kiadványszerkesztő alapfogásait. Ezeket a képzéseket általában 10-15 ezer forintból megúszhatjuk, így ha egyedül nem tudnánk felkészülni, érdemes beiratkozni ezek valamelyikére.

A legnagyobb oktatási intézmények, így például a SZÁMALK csoporthoz tartozó SZÁMALK Oktatási Rt. a felsőfokú és szakirányú, OKJ-s tanfolyamok mellett a továbbképzési területen is indít a kezdők és a haladók számára tanfolyamokat. Ezeknek többek között a számítógép-kezelés, a szövegszerkesztés (*Word*), a táblázatkezelés (*Excel*), a prezentáció és grafika (*PowerPoint*, *Microsoft Visio 2000*), a különböző vizuális fejlesztőeszközök (*Microsoft Access*, *Visual Basic*, *Borland Delphi*,

Támogatott tanfolyamok

Az akkreditált felnőttképző intézmények által szervezett képzések – a 2001. évi *Ci. törvény* szerint – állami támogatásban részesülhetnek, ennek mértéke és formája azonban különböző lehet. Ezért, amennyiben támogatást szeretnének igénybe venni, az iskola kiválasztásakor mindenképpen ellenőrizzük, hogy az adott intézmény akkreditált-e. Az akkreditáció ugyanis nem kötelező, ez inkább egyfajta minősítést jelent, amelyhez az intézményeknek számos feltételnek kell megfelelniük. Rendelkezniük kell például *Szakmai Tanácsadó Testülettel*, a testület által jóváhagyott éves képzési tervvel, de feltétel az is, hogy emellett felnőttképzéssel kapcsolatos szolgáltatást is nyújtsanak. Az akkreditációs testület feladata ellenőrizni, hogy a program megfelel-e a képzési célnak, illetve megfelelő színvonalú-e, de a programnak igazodnia kell a képzésben résztvevő felnőttek előképzettségéhez és képességéhez is. Az akkreditációról részletesen a 48/2001. (XII.29.) JOM rendelet rendelkezik.

Mivel a felnőttképzés – azaz az iskolarendszeren kívüli szakképzés – részvevő nem létesítenek tanulói jogviszonyt, így az iskolai képzésnél járó juttatásokra nem jogosultak, különösen felértékelődnek a más jellegű állami támogatások. Ennek egyik formája, amikor a munkaadó az általa fizetett szakképzési hozzájárulás 30 százalékát, azaz a bruttó bér 0,5 százalékát dolgozó

Visual C++), valamint a UNIX termékek használatát sajátíthatják el a hallgatók.

A hazai számítástechnikai vállalkozások egyik legpatinásabbika, a SZÜV Rt. a kereskedelem mellett oktatással is foglalkozik, ahol az interneten szereplő lista szerint különféle 2,5 napos professzionális Microsoft tanfolyamokat kínálnak.

Hivatalos képzések

Az iskolai rendszeren kívüli szakképzéseken belül fontos szerepet töltenek be az egy-egy termékre koncentráló hivatalos tanfolyamok, amelyek oktatási rendszerét sokszor maguk az alkalmazásokat fejlesztő cégek határozzák meg, illetve ellenőrzik, ami szigorú szakmai kontrollt jelent. Előny jelent még az ilyen jellegű képzések szabványossága, hiszen a képzések, illetve a vizsgák alapja mindenütt ugyanaz a tananyag és metodika, így ezeket a minősíté-

képzésére fordíthatja, feltéve, hogy az oktatási intézmény akkreditált. A munkaadóknak már csak azért is érdemes élniük ezzel a lehetőséggel, mert különben a befizetett pénz „elvész”, így viszont legalább egy részét munkatársaik továbbképzésére fordíthatják. Ez a lehetőség egyébként a magán-személyekre is vonatkozik, azaz összevont adóalapjuk adóját csökkenthetik az adóévben kifizetett képzési díj 30 százalékával, legfeljebb 60 ezer forinttal (1995. évi CXVII. törvény 36/A. §).

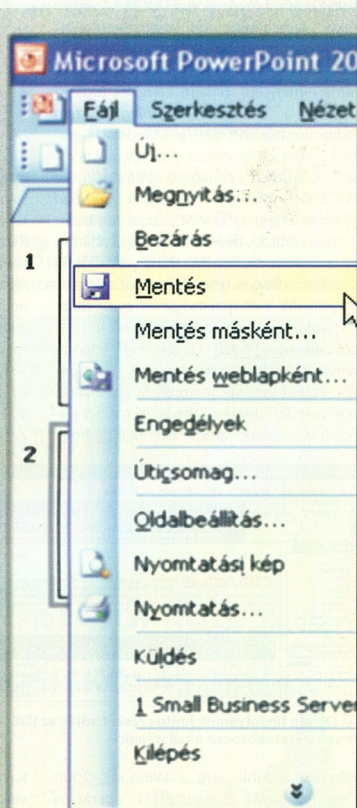
Az állam azonban nem csak közvetlenül, adóvisszatérítésként támogatja a felnőttképzést, ugyanis az akkreditált, az Oktatási Minisztériummal megállapodást kötött intézmények normatív támogatásra számíthatnak. Ez azonban csak az első, állam által elismert és az Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakképesítés megszerzésére, valamint a fogyatékosok képzésére vonatkozik. Az állami szerepvállalás közvetve a tanulókat is érinti, hiszen a normatívának köszönhetően az ó költségeik is csökkenthetnek.

Ezen kívül a munkáltató és a munkavállaló kérheti, hogy képzési költségének jelentős hányadát (legfeljebb 80 százalékát) a székhelye szerint illetékes megyei munkaügyi központ állja, (6/1996. (VII. 16.) MüM rendelet 9. §), amennyiben a dolgozó rendszeres foglalkoztatása a képzés nélkül nem lenne megoldható.

Microsoft

Nincs több adatvesztés

A „Mentés másként” gomb helyett
a „Mentés” gombra kattintott?

Nincs több véletlenül törölt, módosított dokumentum, nincs többé olyan probléma, amely a folyamatos üzletmenetet megakadályozhatja. Cégének életéből teljesen kiiktathatja az adatvesztés fogalmát a Microsoft irodai kiszolgáló csomagjának használatával. Így egyetlen szoftver áráért hozhatja létre céges hálózatát.

Megoldásunkról bővebben a www.microsoft.com/hun/sbs2003 oldalon olvashat.

Microsoft
Windows
Small Business Server 2003

seket és bizonyítványokat a világ bármely részén elfogadják.

Ezek közül, elterjedtségüknek köszönhetően természetesen a hivatalos Microsoft tanfolyamok a legnépszerűbbek, amelyeket magyarországi **Hivatalos Továbbképző Központokban (Certified Technical Education Center, CTEC)**, a szoftvertérgé által meghatározott szigorú követelményrendszer szerint oktatnak. Az egyes hivatalos Microsoft tanfolyamokat követően vizsgákat tehetünk, és úgynevezett **Microsoft Certified Professional (MCP)** képesítéseket szerezhetünk, ami egy-egy témakörben való jártasságunkat igazolja.

Aki nemcsak egy-egy részterületen szeretne elmélyülni, hanem komplex tudásra vágyik, a **Microsoft Certified System Administrator (MCSA)**, a **Microsoft Certified Solution Developer (MCSA)**, a **Microsoft Certified Database Administrator (MCDBA)**, illetve a **Microsoft Certified Systems Engineer (MCSE)**, azaz rendszer-adminisztrátori, fejlesztőmérnöki, adatbázis-adminisztrátori és rendszermérnöki tanfolyamokra is jelentkezhet. Ezek már komolyabb előképzettséget és gyakorlat igényelnek, hiszen az MCSA minősítéshez például négy MCP vizsgát kell letenni, amelyek közül három kötelező, egyet pedig szabadon választhatunk. Ám ha sikeresen veszünk minden akadályt, MCSA minősítést kapunk, amely bizonyítja, hogy

ECDL tanfolyamok is szerepelnek a Számalk Továbbképzési repertoárjában

megszerzéséhez meghaladhatja a félmillió forintot.

Nyisztor József, az első magyarországi **Microsoft CTEC**, a **SZÁMALK Továbbképzési** továbbképzési igazgatója elmondta, hogy a Microsoft nem csak a tananyagot és az oktatási rendszert biztosítja, de pontosan meghatározza a központokban működő minimális hardver- és infrastruktúra feltételeket is, így például a jelenlegi 1,4 GHz-es Pentium 4-es gépeket egy-két év múlva szinte biztosan le kell cserélniük. Óriási előnyt jelent, hogy a központok az interneten hozzáférhetők a Microsoft tananyagokhoz és marketing erőforrásaihoz, valamint szoftvereihez. A tananyagok többsége – éppen a frissesség miatt – főként angol nyelvű, ám néhány lokalizált, magyar nyelvű segédanyag is segíti a felkészülést.

A Microsoft azonban nem csak a hivatalos központokban működő eszközöket és a felhasznált oktatási anyagot illetően ír elő szigorú szabályokat, de az oktatóknak is számos feltételnek kell megfelelniük. Ahhoz, hogy valaki egy CTEC központban oktathasson, először is fejlesztőmérnöki, adatbázis-adminisztrátori vagy rendszermérnöki képesítéssel kell rendelkeznie. A leendő trénereknek ezután egy technikai és pszichológiai tréningen kell részt venniük, majd a regisztrációs procedúrát követően elvileg már oktathatnak, ám csak olyan területet, amelyből ők maguk is felkészültek, levizsgáltak. Az oktatók lehetnek szabadúszó trénerek, ám gyakoribb, hogy valamely hivatalos oktatóközpontból tevékenykednek.

A **KFKI Csoportba tartozó IQSOFT - John Bryce Oktatóközpont** ugyancsak Microsoft

Hivatalos Továbbképző Központ, ám ezen kívül még számos egyéb hivatalos termékspecifikus képzés is szerepel a kínálatában. A kínálat rendkívül széles: az SQL alapoktól és az Oracle programozás elsőlépéseitől egészen a vállalati portálok fejlesztéséig terjed. A hivatalos Oracle tanfolyamok a Microsoftnál megszokottául lényegesen drágábbak, aminek az az oka, hogy míg a Microsoft régióknak, azaz fizetőképes kereslet szerint árazza be a képzéseit, addig más nagy gyártók, például az Oracle és az SAP az egész világon egyéges díjakat számolnak. Az IQSOFT – John Bryce Oktatóközpont ezen kívül hivatalos **Sun** oktatóközpontként is működik, azaz **Java-tanfolyamokat** szervez és tart. A hallgatók ezt követően többek között az IQSOFT **Prometric** vizsgaközpontjában is megszerezhetik a tudásukat igazoló nemzetközi vizsgát.

A legnagyobb oktatási központok is indítanak nem hivatalos, azaz nem a termékgyártója által kifejlesztett tananyagra és metodikára épülő képzéseket. A KFKI Csoportba tartozó cégek az oktatóközpontok közül, a megvalósított projektekkel összefüggésben évente több száz különböző szintű felhasználói oktatást tartanak. Ez az oktatási tevékenység szorosan kapcsolódik a csoport üzleti tevékenységéhez, az implementációs környezethez, és megfelel mind az egyedi fejlesztésű, mind az elterjedt szoftverek minősített követelményeinek.

A **SZÁMALK Továbbképzés**, mint már korábban említettük, számos termékhez kapcsolódó, de nem hivatalos képzést is indít. Ezek saját fejlesztésű, gyakorlatilag az Oracle és a Cisco tananyagaira és metodikájára épülő tanfolyamok.

A **SZÁMALK Továbbképzés** mint a Microsoft első és jelenleg egyetlen magyarországi aranyfokozatú oktatási partnere (**Gold Certified Partner on Learning Solution**) a hivatalos és hagyományos képzési formák mellett Microsoft termékek és technológiákon alapuló komplex, testreszabott oktatási megoldások szállításával, rendszerbevezetéssel, tervezéssel és üzemeltetéssel kapcsolatos konzultációs tevékenységgel is foglalkozik.

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cpanorama.hu

Az Oracle tanfolyamok fontos részét adják az IQSOFT - John Bryce Oktatóközpont kínálatának

mindent tudunk, ami a Windows 2000 vagy Windows Server 2003 operációs rendszerre épülő kis- és középvállalati szintű informatikai rendszer sikeres bevezetéséhez, menedzseléséhez és karbantartásához kell. Ezek tehát komoly, nagy szakutadást igénylő, nemzetközileg elfogadott képesítéseket, így árúk is meglehetősen borsos, hiszen a tanfolyamok díja és a vizsgadíjak összege a magasabb minősíté-

EPSON SANYO HITACHI 4K SONY

projektorok | írásvevők | vetítővásznak | táblarendszerek

enjoy presenting!

AstroBeam | Sanyo | EPSON | HITACHI | Sony

AVM Conferenciatechniques / Anders+Kern Magyarország
1033 Budapest, Hajógyári sziget 108.
telefon: (+361) 457 1040, fax: (+361) 457 1036
http://www.avm.hu, eMail: office@avm.hu

ASUS®

14.1"XGA TFT, Mobil C 2.0Ghz CPU
128MB DDR, 20GB HDD
24xCombo drive, 5xUSB 2

Ára: 225,000+áfa

"Notebook javítás"

Wireless termékek, Bluetooth adapterek

15"XGA TFT, P4 2.4Ghz CPU
256MB DDR, 40GB HDD
24xCombo drive, 5xUSB 2.0
Táska+optikai egér

Ára: 279,000+áfa

"Notebook bérlés"

Friss árak a weblapon, állandó akciók...

MK Trading 1111 Bp., Budafoki út 15

Tel: 209-75-66, 209-23-23

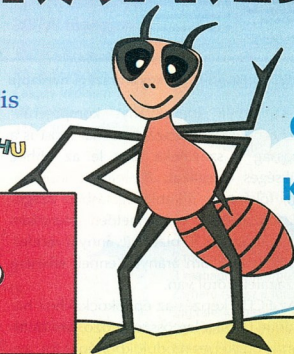
info@mkcomputers.hu, www.mkcomputers.hu

Hangyácska és a

LOGIKAI KÉSZLET 1.

A kirándulás

Újdonságainkat és aktuális
híreinket keresd havonta
ugyanitt, és a www.MANO.HU
weblapon!

SZÁMÍTÓGÉPES
OKTATÓPROGRAM
OVISOKNAK és
KISISKOLÁSOKNAK

Profi-Média

6500 Baja, Zombor u. 1. • Tel.: 79/523-340 Fax: 79/523-343 • pmed@profi-media.com • www.profi-media.com

A számítástechnikai iskolák és tanfolyamok minősége, követelmény- és vizsgarendszere nincs megfelelően szabályozva, így a kiállított bizonyítványokból a legtöbbször nem derül ki, hogy milyen tudás is rejlik a papírok mögött. Éppen ezért fontos az egységes követelményrendszere és metodikára épülő vizsgarendszer, amely nemzetközileg is elfogadott számítógép-kezelői bizonyítványt ad. Európában ez az ECDL.

A számítástechnika életünk csaknem minden területét átszövi: munkahelyünkön mind többen komputeren dolgozunk, a könyvtárban már elektronikus katalógusból kereshetjük ki a könyveket, ismerőseink egyre többször mondják, hogy a lassú posta helyett inkább e-mailben tartunk a kapcsolat, de a világhálón pillanatok alatt megnézzük a menetrendet, a mozi és színházmusort is, vagy éppen intézzük banki ügyeinket. Ehhez persze elengedhetetlen, hogy legalább alapokon nyitnunk a számítástechnikához, és tudjuk kezelni a legfontosabb alkalmazásokat. Az ma már hozzátartozik a kor alapműveltségéhez, akárcsak fél évszázada az frásstudás, ám azaz aki nincs ennek birtokában, abszolút hátrányos helyzetből indul. Éppen ezért fontos a megfelelő színvonalú képzés, ám ahhoz, hogy az iskolák és képesítések dzsungelében el lehessen igazodni, olyan egységes vizsgarendszere volt szükség, amely megfelelően igazolja a tulajdonosa számítógépes jártasságát.

Az ötlet eredetileg Finnországban született meg, még 1994-ben, ám az igazi áttérés három évvel később következett be, amikor az EU és a CEPIS (Council of

Nemzetközi bizonyítvány

European Professional Informatics Society) támogatásával létrejött a nemzetközi ECDL (European Computer Driving Licence – Európai Számítógép-használati Jogosítvány) Alapítvány. Az alapítvány a mai napig több mint 80 országban vezette be, illetve felügyeli az ECDL képzési rendszert, sőt, a kezdeményezéshez számos Európán kívüli ország, például Kanada és Dél-Afrika is csatlakozott, igaz itt ICDL-nek, International Computer Driving Licence-nek hívják a képzést. Az ECDL jelentőségét jól mutatja, hogy 2004-re becslések szerint 5 millió

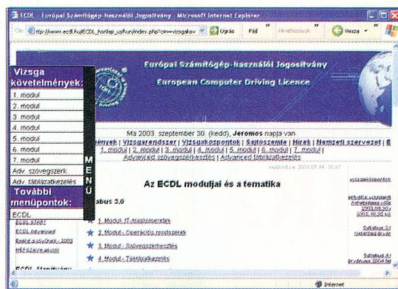
modulok közül szabadon választhatjuk ki, ám az ECDL bizonyítványhoz az első hét alapmodul mindenképpen abszolválnunk kell.

Az ECDL START nemzetközi bizonyítványhoz ezzel szemben mindössze négy modulvizsga szükséges; az operációs rendszerek, a szövegszerkesztés, valamint az információ és kommunikáció mellé szabadon választhatunk egyet az információtechnológiai alapismeretek, a táblázatkezelés, az adatbázis-kezelés, illetve a prezentáció modulok közül. Amennyiben valaki nem elégszik meg az alapok elsajátításával, haladó vizsgát is tehet, szövegszerkesztésből és táblázatkezelésből. A haladó szövegszerkesztésnél már bonyolultabb tipográfiai szöveges dokumentumokat, például táblázatokat, űrlapokat is el kell tudni készítenünk, de a makró és a magasabb szintű körlevélfunkciókkal is meg kell bírkózni a vizsgázóknak.

Magyarországon és a határainkon túl – Romániában, Szerbia-Montenegróban, Szlovákiában és Ukrajnában – jelenleg csaknem 300 akkreditált vizsgaközpont működik (a www.ecdl.hu oldalon megtaláljuk az aktuális listát), ahol úgynevezett vizsgakártyát, illetve tájékoztató anyagot kaphatunk, 7500 forintért. A vizsgákat a vizsgaközpont bármelyikében letehetjük, akár mindegyiket máshol, így az aktuális vizsgadíjat mindig a kiválasztott központnak kell fizetnünk.

Az ECDL bizonyítványhoz elvileg csak a vizsgákat kell letennünk, a központok tanfolyamaira is beiratkozhatunk. Segíthetnek a felkészülésben az ajánlott segédanyagok, például a Kossuth Kiadó ECDL Vizsgapédátára vagy a SZÁMALK ECDL START multimédiás oktatócsomagja.

F.N.
nornert.fulop@cpanorama.hu

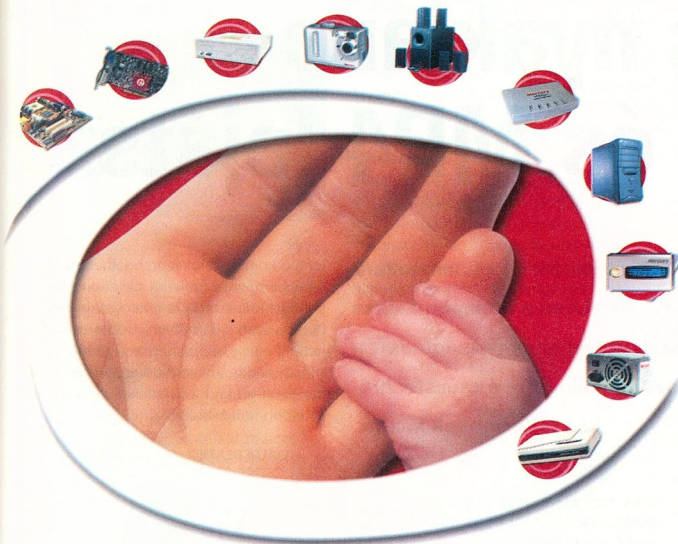
Az ECDL hivatalos magyarországi honlapja

án szereznek „jogosítványt” komputerükhöz, de például országban már most is a lakosság 6 százaléka tette le az ehhez szükséges vizsgákat. Az elmúlt időszakban, főként az államigazgatásban dolgozók képzésének köszönhetően jelentősen megnőtt az ECDL bizonyítvánnyal rendelkezők száma, ám annyuk ellenére 1 százalék körül van.

Az ECDL képzés az építőkövekhez hasonlóan, logikailag összetartozó, ám önállóan is életképes modulokból épül föl, az az IT-Alapismeretek, az Operációs rendszerek, a Szövegszerkesztés, a Táblázatkezelés, az Adatbázis-kezelés, a Prezentáció és az Információ és kommunikáció, valamint az Advanced szövegszerkesztés és az Advanced táblázatkezelés

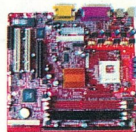
Mercury

Felnövünk a veőinkkel.

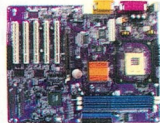
KOB P4M266a NDMx

Socket 478
USB 2.0
VIA P4M266a chipset
533 Mhz alapórajel
Integrált ProSavage8 VGA
Integrált LAN
AC'97 32-bit Audio

KOB P4X400 NDSX

Socket 478
8x AGP V3.0
Hyper Threading CPU
VIA P4X400 chipset
533 Mhz alapórajel
Integrált 10/100 LAN
AC'97 32-bit Audio

Deluxe Classic CAM 3.1

3.1 megapixel felbontás
Auto fókusz
SD memória bővíthetőség
4x digitális zoom
Digitális kamera funkció
Diktafon funkció

AQUA csavarmentes ház

460/195/430 méretű
Teljesen csavarmentes
XL+ méret
X-CE minőségű táppal
Dupla hűtővel
USB a frontpanelen

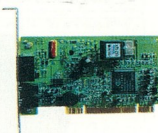
15" LCD Monitor

1024x768 pixel felbontás
3.3 kg súly
35W áramfelvétel
OSD menü
2x1W hangszórók
375 x 195 x 390 mm
Audio Input-Output csatlakozó

56k belső modem

56kbs átviteli sebesség
V.92 adat funkció
Group 3 kompatibilis fax
PCI interfész
Full duplex voice funkció

MP330 MP3 lejátszó & diktafon

128 MB memória
MP3, WMA, ADPCM lejátszás
FM rádió 30 csatormával
FM/Hangfelvétel
Beépített mikrofon
5 hangszínszabályzó
Közvetlen MP3 enkódolás

300W tápegység

300W teljesítmény
Rövidzár védelem
Leégés védelem
50-60 Hz
115/230V feszültség

Eros Black ház

450 mm magas
200 mm széles
430 mm mély
2x USB front panelen
4x5,25/2x3,5/HDD
Audio front panelen

Acomp Kft. 1134 Róbert Károly krt. 68. Tel.: 339-5647

Acotec Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel.: 52/446 825

Automex Kft. 1077 Bp., Wesselényi u. 21. Tel.: 461-5743

Aqua Computer Kft. 1074 Bp., Dohány u. 36. Tel.: 322-4658

Balati Computer Bt. 1146 Bp., Thököly út 88. Tel.: 383-2843

Cmark Kft. 6723 Szeged, Sándor u. 1. Tel.: 62/555-216

DualComp Trade Kft. 6723 Szeged, József A. sgt. 47. Tel.: 62/486-487

Expert Computer Kft. 1134 Bp., Lehel u. 8. Tel.: 320-3310

Flash-Com Kft. 1165 Bp., Emma u. 2. Tel.: 407-1500

HardverComp Kft. 1117 Bp., Budafoki u. 64. Tel.: 481-9590

LAP Stúdió Kft. 1134 Bp., Kassák Lajos u. 76. Tel.: 236-3000

Minibit Kft. 4400 Nyíregyháza, Géza u. 6. Tel.: 42/507-260

Mistral Computer World Kft. 1132 Bp., Váci út 60-62. Tel.: 236-0000

Nap-Szám Computer Kft. 5600 Békéscsaba, Andrásy út 79-81. Tel.: 66/528-090

PC-Parts Kft. 1144 Bp., Limanovna tér 25. Tel.: 363-3738

Prof. Salgótarján Kft. 3100 Salgótarján, K vár u. 1. Tel.: 32/520-540

Sowah Kft. 1134 Bp., Lóportár u. 9-11. Tel.: 350-4539

Szív Buda Kft. 1027 Budapest Margit krt. 26. Tel.: 316-9445

Unitel City Computer Kft. 1139 Bp., Teve u. 41. Tel.: 239-4800

Cyberpix S-330 digitális fényképező

2 megapixel CMOS szenzor
3 megapixel interpolált felbontás
Zárható retesz a lencsevédelemhez
Digitális kamera funkció
SD memória bővíthetőség
Macro/Micro fókusz
4x digitális zoom
1.5" TFT LCD

Mercury Magyarország Kft.

1141 Budapest, Miskolci út 51.

Telefon: 221-3020 Fax: 222-4254

E-mail: mercury.info@ahol.com

www.mercurycomputer.hu

Digitális nyaklánc és MP4-lejátszó

Nem kell megjedni, az MP3 egyelőre még a zenei világ szabványa marad: nem üti ki a nyeregből az MP4. Hogy mi

is konkrétan az MP4-lejátszó (és mit játszik le) az nemsokára kiderül: újdonságokból ugyanis ebben a hónapban sincs hiány, sőt, a hideg idő közeledtével annyira meglódlott a „gadget” piac, hogy nem győztünk válogatni a csúcstechnikai találmányok között.

lentyű-kombinációkat rendelhetünk, hanem bármilyen funkciót az adott játékon belül. A Nostromo tökéletesen kiváltja a billentyűzetet, bármilyen játékot elvezérelhetünk egyik kezünkben az egerrel, a másikban pedig a Nostromóval. S hogy valóban kiüti-e majd a joysticket a nyeregből, az előbb-utóbb kiderül...

WEBKAMERÁS ETETŐ

Gyártja: AlphaOmega Soft
Honlap: <http://www.iseepet.com>
Ára: \$500 (csak Japánban kapható)

Első ránézésre egy szemeteskukának néz ki, méghozzá a futurisztikusabb fajtából. Második ránézésre már gyanús: minek egy szemetesre kamera? Nos a válasz egyszerű: ez nem egy kuka, hanem egy távirányítású, webkamerás kisállatetető. Természetesen Japánból. Ha hosszabb időre elutazunk, és nincs ismerősünk/barátunk, aki vigyázna kis kedvencünkre, nos akkor 500 dollárért frappánsan megoldhatjuk a problémát. A beépített Linuxot futtató IseePet, a webkamerán keresztül közvetíti kedvencünket: ugyanúgy etethetjük a beépített mechanika segítségével, mintha csak otthon lennénk. Beszélhetünk is hozzá, a kamerát irányítva pedig megnézhetjük, amint éppen darabokra szedi unalmában a lakást. Mindössze annyi a dolgunk,

hogy egy internetre kapcsolt gépről bejelentkezünk a „kukára”, és máris cicázhatunk/kutyázhatunk, mintha el sem utaztunk volna.

NOSTROMO N50 PEEDPAD

Gyártja: Nostromo
Honlap: <http://www.hardwarecooling.com/>
Ára: 24 dollár

Első ránézésre a Nostromóról (egész pontosan az n50-ről) sem könnyű eldönteni mi célt szolgálhat. A gyártó reményei szerint a szerkezet a mára már (szerintük) kiöregedett joysticket válthatja ki a jövőben. A mai játékok ugyanis már többnyire bonyolultabbak, mint tíz éve, több billentyű kezelést igénylik (pl. az FPS/TPS lövöldözős vagy stratégiai játékok), ezért lehetetlen őket joystickkel játszani. A Nostromo segít ezen: az újszerű és kényelmes vezérlésén felül tíz programozható hotkey-t tartalmaz, amihez nemcsak bil-

VIALTA BEAMER

Gyártja: Vialta Inc.
Honlap: <http://www.aboutbeamer.com/>
Ára: 299 dollár

A Beamer úgy fest, mintha egy modern képerket lenne: valójában azonban egy videotelefon. Egyszerűen rácsatlakoztatjuk a normál telefonvonalra, és a beépített kamera segítségével más videotelefonálhatunk az ismerőseinkkel, persze csak akkor, ha nekik is van otthon egy ugyanilyen készülékük.

A 3,5"-os LCD elég jó minőségben közvetíti a képet (már amennyire ezt a beépített 3,6-os modem engedi), persze ha akarjuk, akkor bármilyen képet mutat, így „digitális képerketként” is használható a készülék. Jópofo funkció a „split”, ha bevetjük, akkor nemcsak azt látjuk, akivel beszélünk, hanem magunkat is. Az „installálás” nagyon egyszerű: a telefont a Beamerbe, a Beamert pedig a fali telefoncsatlakozóba dugjuk, és készen is van. Sajnos Magyarországon (még) nem kapható, úgyhogy hazai viszonteladók, hajrá!

NOKIA KALEIDOSZKÓP	
	
Gyártja:	Nokia
Honlap:	http://www.nokia.com
Ára:	csak 2004-től lesz kapható

Pesonal Photo Viewer, azaz „személyi fotónézegető” névre hallgat a Nokia egyik új agyszüleménye. A lényege, hogy digitális géppel készített (vagy internetről levadászott) képeinket, a kaleidoszkópra (infraátvitellel) feltöltve, máris szemrevételezhetjük bárhol, mutogathatjuk barátainknak, vagy feltűnés nélkül nézegethetünk szexfotókat a villamoson – s mindezt 32768 színben. Egyelőre csak 24 képet tárol, de a memória bővíthető.

DIGITÁLIS MEDÁL	
	
Gyártja:	FreeCom
Honlap:	http://www.multimedia.hu
Ára:	130 euró (irányár, bevezetés alatt)

Még mindig a Nokia. Ezúttal egy digitális medállal vagy elektronikus nyakláncsal – nem könnyű elnevezést találni erre az eszközre (ékszerre?). Főleg férfiak számára kívánják forgalmazni jövőre ezt a ketyerét, többféle anyagból és többféle dizájnbán. Hogy a medallion milyen képet mutasson, azt természetesen mi választjuk ki (illetve töltjük bele), 96 x 96 pixel nagyságú és 4096 színű képet fogunk látni. A nyaklánc nyolc képet tárol, amelyeket szabadon változtathatunk a hangulatunknak megfelelően. Ha pedig megérintjük, akkor megmutatja a pontos időt (hogy azért valami hasznosat is tudjon).

MP4-LEJÁTSZÓ	
	
Gyártja:	Archos
Honlap:	http://www.archos.com
Ára:	569.95 dollár

Jelen esetben az MP4 az MPEG-4 kép- és mellé a sztereó MP3-hangformátumot jelenti. Az Archos cég, Archos 300 névre hallgató személyi videolejátszója MP3-formában tárolja a hangot. Beépített 20 Gbájtos memóriájával nyolcvan órányi anyagot tudunk magunkkal hurcolni (és nézni). Tartozik hozzá egy 3,3 megapixeles digitális kamkorder, egy FM rádió táv-

írányítóval (hogy ez minek?), és memóriakártya-olvasó, ha esetleg a digitális fotóinkat szeretnénk nézegetni rajta. Telhetetlen filmrajongóknak 40 Gbájtos verzióban is készül, így akár 160 órányi filmet is tarthatunk és nézhetünk a 3,8 colos, nagyfelbontású, színes LCD-n.

BINÁRIS ÓRA	
	
Gyártja:	nincs adat
Honlap:	nincs adat
Ára:	19.99 dollár

Ha egy óra bináris formában mutatja az időt, akkor bizony az átlagember nem tudja róla megmondani a pontos időt. Mégis mire jó akkor ez a kis „gadget”? Nos, programozóknak kötelező, hiszen ébredés után az órára pillantva, máris pallérozhatják az elméjüket egy kis bináris számolással. Amúgy dizájn-elemnek sem utolsó, mivel nagyon jól tud mutatni az éjjeliszekrényen (és persze mindenki, aki meglátogat minket, meg fogja kérdezni, hogy mi ez). Persze egy kis gyakorlás után nemcsak a programozók, hanem bárki le tudja róla olvasni az időt – reméljük azért nem váltja fel a jó öreg mutatós verziót...

Henryke
csaba.kazari@cpanorama.hu

PROVIMAX

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.

1148 Budapest, Fogarasi út 12-14. www.provimax.hu

SZÁMLA & RAKTÁR

35.000.-

SZÁMKISKÉP

150.000.-

MINI - KALMÁR

14.600.

SZÁMNYÁKER

200.000.

KEZDŐSZÁM

48.000.

KEZDŐSZÁM

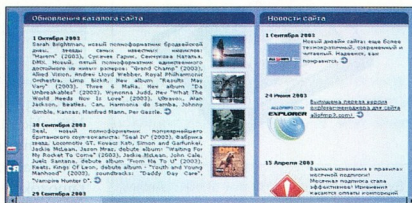
24.000.

A kivágott kupon leadása,
a feltüntetett nettó listárból
10% kedvezményre jogosít! (Cé-11.)

250 000 dal a világhálón

Az új internetes zenei portálok több százezer dalt kínálnak, mégpedig kiváló minőségben, így reagálva a csereberelő zenerajongók egyre növekvő táborára. Cikkünkben megvizsgáljuk, hogy érdemes-e pénzt költi erre.

Shania Twain *Ka-Ching!* című slágereért az első látásra nem tűnik soknak az 1,50 eurós ár. De a látszat csali! Különösen, ha azt is figyelembe vesszük, hogy a megfelelő, négy számos markix-CD az Amazonnál 5,99 euróba kerül.

Furfangos DRM

A DRM (Digital Rights Management) rendszerek a digitális termékek (például e-book, szoftverek és zenék) szerzői jogainak a védelmét szolgálják. Ez, a jelenleg kizárólag a Windows Media Formattal (WMA) együttműködő védőmechanizmus pontosan meghatározza, hogyan használhatóak a vásárlás útján megszerzett dalok. A rendszert széleskörű korlátozások jellemzik. A felhasználó számára tilos:

- a másolás,
- a CD-re írás,
- a külső eszközre (MP3-lejátszó) való letöltés, még ha az DRM-képes is (a régebbiek többnyire nem azok),
- más számítógépen való lejátszás,
- néhány alkalomnál többszöri lejátszás,
- korlátlan idejű lejátszás,
- a fájlként való mentés (csak streamként hallgatható),
- mindezek feltételeként a más formátumú alakítás, mivel más formátumok nem engedik a DRM-védelmet.

Ez dalonként ugyancsak 1,50 eurót jelent, ám az Amazonnál a vásárló CD-tokot és CD-borítót is kap. A CD dalaival azt tehát a vevő, amit akar: nyaralás előtt az autós turrához lemásolhatja, a reggeli szobához letöltihez MP3-as lejátszójára vagy akár tovább is ajándékozhatja.

A *Tiscali* nevű online zeneboltban viszont, ahonnan ezt az ajánlatot vettük, a letöltéshez a felhasználónak el kell viselnie a *Digital Right Management (DRM)* számos nehezítését: például a zenét kizárólag DRM-képes MP3-lejátszóra lehet letölteni, a régebbi modellek tehát szóba se jöhetnek. Más számokat nem lehet CD-re írni, egyesek pedig egy hónap múltán tönkremennek (lásd keretes írásunkat). Ezért sok felhasználó jogosan érezheti úgy, hogy érdemesebb, például a *KaZaA*-nál vagy a *Gnutellánál* keresgéljéni.

A lemezkiadó cégek inkább értemetlen háborúskodásba bocsátkoznak a felhasználókkal és a fájlcserélő oldalak üzemeltetőivel, ahelyett, hogy végre létrehoznának egy tisztességes zenei portált. Pedig a kereskedelmi zenei szolgáltatók nagyon is sikeresek lehetnek - ezt bizonyítja az *Apple* példája is, amely már hónapok óta mű-

Zene a kulcskarikán

Technikailag a zenei fájlok egy birtékban vannak, amelyet csak a megfelelő licenc birtokában lehet kinyitni. A Windows Media Player, a saját portálkliens vagy egy DRM-képes eszköz meg tudják vizsgálni a licencket, és adott esetben akár megakadályozhatják a boríték felnyitását.

A bosszantó korlátozásokon kívül a rendszer a gyakorlatban meglehetősen sérülékenynek bizonyul. Egyrészt a CD-re írás során a DRM-információk elvesznek, ha tehát egy licenccel dalt megszerzünk CD-íráshoz, a dalt a későbbiek során a zenei CD-ről lemásolhatjuk, és természetesen tovább használhatjuk.

Másrészt a licenck használata is hogy kívánvaló maga után. Például a Windows Media Player 7.1 rögtön egy hibajelentéssel indul, amint a tökéletesen azonos számokat kétszer szerzedük be. Ez annyit jelent, hogy bár a *Hotvision* de, 3,08 eurót kassziroz két dalért, azok közül csak az egyik játszható le, ami nem nevezhető túlságosan vevőbarát eljárásnak.

ködteti az *iTunes* (www.apple.com/music/store). Ma már világszerte egyre többen fizetnek az internetes dalokért - legalábbis ha a feltételek megfelelőek.

Az pedig magától értetődő, hogy az internet ideális értékesítési csatorna a zene számára. Az *On Demand Distribution* (www.od2.com) azt feltételezi, hogy a digitális formátumú zenei eladások exponenciális növekedés előtt állnak: 2004-ig 900 millió és 1,5 milliárd dollár között.

A pozitív előrejelzések alapján nehezen képzelhető el, hogy a zenei ipar vezetői ne jutnának közös nevezőre és ne helyeznék fel a netre hatalmas zenei repertoárjukat.

Sajnos ma még a zenerajongóknak nincsen lehetőségük egyszerűen felkeresni egy boltot, letölteni a kerestet dalt, majd hitelkártyával kiegyenlíteni az árát. Épp ellenkezőleg, szinte minden portál más-más megoldást választ (lásd túldolái áttekintésünket).

Az *Apple* boltja, amely sem az Egyesült Államok határain kívül, sem a Mac-plafonon kívül nem érhető el, azt oldotta meg, ami a legfontosabb: sok szám és áttekinthető koncepció: minden dal 99 amerikai centbe (88 eurócentbe) kerül és minden letöltött szám CD-re írható.

A zeneipar válasza

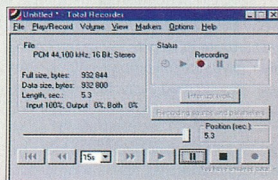
A zenei lobby (Recording Industry Association of America, RIAA, www.riaa.com) helyett, hogy a fájlcsere-ló programokkal vonzó zenei portálokat állítsanak szembe, megpróbálják egyoldalúan a saját potenciális vevőt büntetni (ld. még *Szorul a hurok* című cikkünket). A cégek a szezői jogok folyamatos megsértése miatt súlyos nyereségcsökkenésre panaszkodnak. Csak a 2002-es évben 11%-kal, két milliárd euro alá esett a forgalom. *Thomas Stein*, a *Bertelsmann Music Group* (BMG) elnöke, mellékállású szuperstar-zsúrítóg a jelen üzleti évre 20%-os visszaesést jósol. Nem túl jó kilátások ezek egy olyan üzletág számára, amely évtizedeken át komoly nyereségeket könyvelhetett el és olyan művészeket láthatott el nyugdíjas szerződések-

kel, mint *Mariah Carey*, *George Michael* vagy *Janet Jackson*. Nem számít, hogy a jogszertlenül sokszorosított dalokat obszkur weboldalokon kínálják, fájlcsere-ló eszközökkel terjesztik vagy a usenet binary groupokból származnak, hiszen minden letöltés egyaránt csökkenti a bevételüket – szól a mulogok fő érve.

Most azonban a birodalom visszavág. Először a Napsternek kellett lehéznia a rolót egy bírósági döntés folytán, ezt követően a szakma vezető cégei a Morphus és a Grokster decentralis P2P-megoldásainak üzemeltetőit idézték a bíróság elé – ezúttal azonban sikertelenül. Rádásul a cseoreodalak vírusokkal, fake-ekkel és hibás fájlokkal való elárasztása is csak a zöldfülűeket jészti el: az elsázt felhasználók továbbra is a netről gyűjtenek be minden újdonságot. A legújabb akció éppen ezeket a felhasználókat próbálja meg elérni, ám a cseoreodalak is tanulnak. A KaZaA bejelentette, hogy kikapcsolja az *Actions/Find more from same/User* funkciót. Ezzel mindenki utánanézhethet, mely számok szerepelnek a kínálatban. Ezen funkció nélkül a zenei ipar „kémei” nehezen állapíthatják meg, hogy vajon bíróság elé állítandó „power-userrel” állnak-e szemben. A *Morphus* is hasonló tervet.

Streamek vágása

A *Total Recorder 4.2* shareware-rel (www.highcriteria.com, 11,95 dollár) akár egy fájlból, akár online streamből származó dalt megvágathatunk. A program a hangkártyára meghajgatóval dokkal, és mindent tökéletes minőségben fel-

vesz, függetlenül attól, hogy az adatfolyam a *WinAmp*-ból, a *Quick Time*-ből, a *Real Audio Player*-ből vagy a *Windows Media Player*-ből származik.

Mivel a *Total Recorder* csak akkor lép működésbe, ha jelen van a hangkártyán, a szoftvert kényelmesen felvételi mód kapcsolhatjuk, és nem kell aggódnunk, hogy lemaradunk a dal elejéről. A vágást a felvételt követően WAV-, MP3- vagy OGG-fájként menthetjük el.

S mit szólnak mindehhez a művészek? Akárcsak a lemezkiadó cégeknél, a kreatív részlegen is eltérő véleményekkel találkozhatunk. Míg például a *Metallica* vagy a *Red Hot Chili Peppers* szigorúan ellenzi az egyes számok árusítását, a művészek többsége támogatja az elektronikus úton történő értékesítést. Sőt, akadnak olyan zenészek is, akik a gátlástalan cserélgetésre és másolásra buzdítanak. Azt persze nem lehet tudni, mennyire vehetőek komolyan *Robbie Williams* vagy – egy közelmúltbeli koncerten – az *Iron Maiden* kijelentései. A zenészek véleménye mindazonáltal nem játszik túl nagy szerepet, mivel – kis túlzással – végülis ők sem mások, mint alkalmazottak.

DRM-korlátozás nélkül

Egyes zenei szolgáltatók DRM nélkül is boldogulnak. Ilyen például az orosz *All of MP3* (www.allofmp3.com/index2.shtml), amely, legalábbis a saját közlése szerint, licencszerződést kötött a *Russian Organization for Multimedia & Digital Systems*-szel. Ezen szerződés lehetővé teszi a számára, hogy több mint 4900 nemzetközi művész, többek között például a *Pink*

Kereskedelmi zenei letöltések áttekintése

Internetcím	www.allofmp3.com	www.emusic.com	www.hotvision.de
Dalok száma	több mint 180 000	több mint 250 000	több mint 180 000
Hangformátum	MP3, WMA, OGG, AAC, MPC	MP3	WMA
Minőség (kBit/s)	128-384	128-192	192
DRM-korlátozás	Nincs	Nincs	Van
Letöltés (szám/album)	Van/van	Van/van	Van/nincs
Preview-funkció	Van/30 másodperc	Van/30 másodperc	Van/30 másodperc
Darabár	Nincs	Nincs	0,79-1,99 euro
Előfizetés	1000 dal 14,95 dollár (13,23 euro)	Havi 9,99 dollártól (8,84 euro)	Nincs
Internetcím	www.popfile.de	www.tiscali.de	www.weblisten.com
Dalok száma	Több mint 15 000	Több mint 160 000	Több mint 180 000
Hangformátum	WMA	WMA	MP3, WMA
Minőség (kBit/s)	128	128	128 - 192
DRM-korlátozás	Van	Van	Nincs
Letöltés (szám/album)	Van/nincs	Van/van	Van/van
Preview-funkció	Van/30 másodperc	Van/30 másodperc	Van/30 másodperc
Darabár	0,99 euro	1,50-2,50 euro	2 dal 1,50 euróért
Előfizetés	Nincs	1,50-12,99 euro	3,50 euro/ 1 éj-29,42 euro/hó

Célpont: az egýen

Miután az amerikai fellebbviteli bíróság úgy rendelkezett, hogy az internet-szolgáltatók kötelesek beazonosítani azokat az előfizetőket, akik illegális zene- és filmcserélgetéssel foglalkoznak, az RIAA (Amerikai Lemezkiadók Szövetsége) durva lépésre szánta el magát.

Egy New York-i hölgy volt az első számú áldozata az illegális zene- és filmcserélgetés ellen folytatott új kampánynak. A RIAA azzal vádolta meg a „nycfashiongirl” felhasználót, hogy az első számú áldozata az illegális zene- és filmcserélgetés ellen folytatott új kampánynak. A RIAA azzal vádolta meg a „nycfashiongirl” felhasználót, hogy az első számú áldozata az illegális zene- és filmcserélgetés ellen folytatott új kampánynak.

A RIAA megvizsgálta a „nycfashiongirl” megosztott mappáját, részletesen kielemezve a fájlokhoz tartozó metaadatokat (ID3-címke), így a dal nevét, az előadót, a megjegyzések rovatot és persze a fájl tartalmát. A fájlok közül számos pontosan megegyezett a már jó ideje nem működő Napster szolgáltatáson korábban fellelhető dalok digitális „ujjlenyomataival”. Ezen ujjlenyomatokról (más néven *hash*) a RIAA azt állítja, hogy minden kétséget kizáróan azonosíthatók velük azok az MP3 állományok, amelyeket fájlmegosztó alkalmazásokkal terjesztettek.

Persze a megváltott hölgy ügyvédjeinek is számos érvük akad a védekezésnél. A szerzői jogbitorlási ügyeknél foglalkozó ügyvédek szerint egyelőre eldöntetlen kérdés, hogy valaki legálisan letöltheti-e a dalok másolatait, ha rendelkezik azok eredetijével, azaz megvásárolta a szóban forgó számokat tartalmazó hanganyagot. „Nycfashiongirl” ügyvédje azt is sietett leszögezni, hogy egyelőre még szó sincs a szerzői jogbitorlási kérdéséről, csupán arról, hogy sérültek-e védenye személyiségi jogjai azzal, hogy a szolgáltató kiadta a személyazonosságát.

Egyszóval a huzavona egyelőre még csak arról szól, hogy sérülnek-e valakinek a személyiségi jogai azzal, ha az internet-szolgáltatója kiadja egy más szervezetnek, jelen esetben a RIAA-nak a személyi adatait, vagy sem.

-CS

Floyd, a Depeche Mode és Madonna zenéi letöltésre felkínálják. A naponta bővülő kínálat 180 ezer zenezámot és valamivel több mint ezer zenei videót tartalmaz. Egy pikáns apróság: a kínálatban szerepel az egykori Napster ősellenségének, a Metallicának legújabb, *St. Anger* című albuma is. A letöltött MP3-zenezámok nem esnek semmilyen korlátozás alá, tehát tetszés szerint akárhány számítógépen lejátszhatók, CD-re írhatóak és áldozható MP3-lejátszókra is átjátszhatók.

Az Egyesült Államokbeli Services Emusic (www.emusic.com) több mint 250 ezer dalat átfogó repertoárja elsősorban olyan független műhelyekkel foglalkozik, mint például az *Altissimo*, a *Mute Records* és a *Zeno*. A legfrissebb számokat és a slágerlisták éllovasait tehát általában hiába keressük itt, viszont nem kell a DRM-korlátozásokkal bajlódnunk, és a költségek is átlátható határok között mozognak (háromhónapos szerződés esetén havi 14,99 dollár (13,27 euró), illetve tizenkét hónapos szerződés esetén 9,99 dollár (8,84 euró)). Példamutató szolgáltatás, hogy a bejelentkezést követően 14 napig

megállapítható, hogy a legtöbb kereskedelmi letöltési szolgáltató még nem nyújt megfelelő, egyenértékű alternatívát a CD-kkel és a fájlcserevel szemben, különösen, ha az üzemeltetők még drasztikus DRM-fenygetésekkel is megpróbálják korlátozni a vevők legitim felhasználói jogait.

Csak tisztességes feltételekkel!

Sok új internetes zenei szolgáltató megpróbálja a díjon felül a DRM-mel is megterhelni a vásárlóit.

A vásárlóknak óvakodniuk kell attól, hogy túl olcsón adják el a fogyasztói jogait. Vagyis: ha megvásárolok valamit, akkor azt csinálom vele, amit akarok.

A vevőnek tehát alaposan meg kell vizsgálnia, hogy milyen árért, miket kell figyelembe vennie. A korlátozott jogú fájlok többnyire nem olcsóbbak, mint mások. A *Weblisten*, az *emusic*, az *All of MP3* és más portálok nem kötik meg a fogyasztók kezét és tisztességes üzletet ajánlanak.

Ha a zenei letöltéseknél nem találunk ilyen feltételeket, ne is szeressük meg onnan a zenéket. Hiszen mi kezdetünk az olyan zenével, amit nem írhatunk CD-re? Ne engedjük, hogy megtiltsák nekünk a CD-írást, van elég egyéb alternatíva.

A P2P hátrányai

A cserélt dalok minősége gyakran nagy kívánivalót maga után. Zavaró zajok, alacsonyértékűen kódolt dalok és hirtelen felbuzakadó számok rontják el a szó-

kozásunkat. A zenei boltok itt előnyben vannak, még a legutóbbi ajánlat 192 Kbit/s kódolásra korlátozódik is.

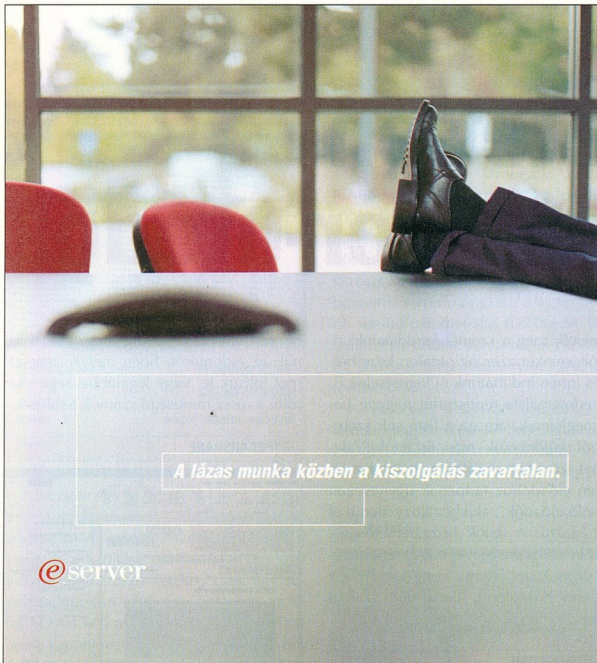
Míg a csereoldalak hívei soha nem tudhatják előre, hogy érdemes-e letölteniük az adott számot, a vásárlók mindig biztosak lehetnek a dolgukban.

Aprópó biztosság! Miután a lemezkiadó cégek és a zenei csúciszervezetek egyre drasztikusabb eszközökhöz nyúlnak, hogy megtorpedózzák az illegális letöltéseket (lásd vírusterfőzött, hibás és tönkretett fájlok) és törvény elé citálják a notórius P2P-híveket, egyre jobban szorul a hurom. Íme egy újabb érv, ami a legális kínálat mellett szól.

ingyen ismerkedhetünk a kínálattal. A teszt időszak alatt 50 dal tölthető le.

Az All of MP3-hoz hasonlóan, a spanyol *Weblisten* (www.weblisten.com) is arra hivatkozik, hogy jogszerű szerződéssel rendelkezik két spanyol értékesítési céggel. A kínált adatállomány az elmúlt öt évben 180 000 MP3 és WMA formátumú zenezámra nőtt. A dalok minősége 128 és 192 Kbit/s között mozog, a letöltéseknél kihasználják az 1 Mbit DSL vezetékek teljes sávszélességét. Ha a felhasználók már a merevlemezükre töltötték a számokat, akkor szabadon rendelkezhetnek a fájlokkal, és más médiumokon is használhatják. E pár pozitív példától eltekintve azonban

A lázas munka közben a kiszolgálás zavartalan.

@server

Szerverfarm az asztal alatt.

Komplett vállalati megoldás kis és közepes méretű cégeknek – havidíjért!

Miért bajlódná több szerver menedzselésével, ha mindezt egy kis, **asztali méretű dobozzal** is meg tudja oldani? Rádásul egy olyan szerveren, amin a **vírus fogalma ismeretlen** és igény szerint bővíthető?

Az IBM integrált szervermegoldása az alábbi funkciókat kínálja:

- File és printer szerver
- Webszerver
- Tűzfal
- Levelező szerver
- Windows szerver
- Adatbázis szerver

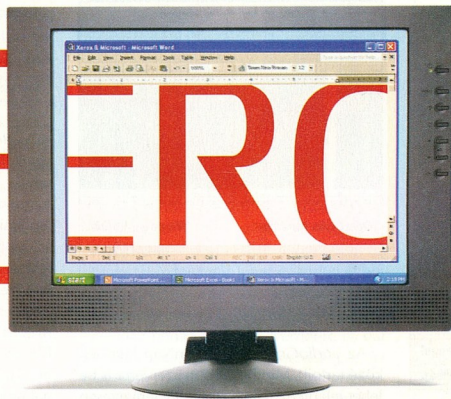
122 289 Ft + áfáért havonta*

További információ: **06 80 203 855** ibm.com/hu/akciok

*36 hónapos futamidőre, 1.030.700 Ft szerződéskor fizetendő díjjal

Az IBM BP logó és az @server logó az International Business Machines Corporation védjegyei. Ugyanezért védjegyek.

A Microsoft IT szakemberei egy briliáns ötlettel álltak elő. A Xerox-ot bízták meg digitalizálási folyamataik és nyomtató berendezéseik kezelésével világszerte. Így az ügyfélszolgálati hívások száma csökkent, akárcsak a költségek. **Mert másképp is lehet.**

További információ: www.xerox.hu tel: (1) 436-8800

© 2003 XEROX CORPORATION. © XEROX Minden jog fenntartva. A Xerox® és a The Document Company® a Xerox Corporation védjegyei.

THE DOCUMENT COMPANY

XEROX.

Rettenthetetlen

Ellentámadásba lendült a zeneipar, egymást követik az újabb rendeletek, törvények és perek, amelyeknek egyetlen célja: megfékezni az interneten burjánzó fájlcserét, legalábbis annak illegális részét. Eközben a fájlcserélő programok virágzanak, üzemetelőik pedig arra hivatkoznak, hogy ők elsősorban legális tartalmakat kínálnak a világ számára.

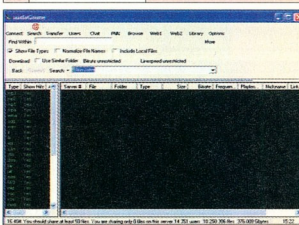
AUDIO GALAXY	
	
Operációs rendszer:	MAC, Linux, Windows 95/98/NT/2000/ME
Nyelv:	angol
Méret:	0,57 Mbájt

Igazi kivételnek számít a fájlcserélő kliensek között az *AudioGalaxy*, mivel ez a kliensprogram csak a zenefájlok letöltését támogatja. A letöltést követően felhasználónévvel és jelszóval kell magunkat regisztráltatni, viszont nem kell megadni e-mail-címet vagy más személyes adatot. A beállítások között megadhatjuk a kívánt könyvtárat, ide kerülnek majd a zeneismert.

A program indítása után egy HTML ol-

Napster-utódok

dal jelenik meg a személyes adatainkkal. A letöltéseinket ezen az oldalon kezelhetjük, és innen indíthatunk új kereséseket is. Az eredménylista rendszerint nagyon hamar megjelenik, ám ez a lista sok szempontból különbözik más listáktól. Valamennyi szám kategóriákba van sorolva, és minden előadóhoz tartoznak úgynevezett „hasonló előadók”, akikhez közvetlenül el lehet ágazni. A dalok hozzáférhetőségét egy zöld sáv segítségével tudjuk értelmezni: a piros X azt jelenti, hogy a számhoz nem lehet hozzáférni, illetve nem szabad letölteni.

AUDIOGNOME	
	
Operációs rendszer:	Windows 95/98/ME/NT/2000
Nyelv:	angol
Méret:	1,65 Mbájt

Az *audioGnome* az *OpenNap* kliensek közé tartozik. Mínt hogy több szerverre is be lehet jelentkezni egyszerre, így lényegesen több eredménnyel jár a keresés, illetve a lekérdezések is gyorsabbakká válnak. Az *audioGnome* felülete nehezen áttekinthető kialakítású, így még a tapasztalt felhasználónak is kell némi idő, mire kiismeri magát a szoftver kezelésében. A kapcsolók nincsenek ikonjaik és az elnevezésük sem túl kifejező.

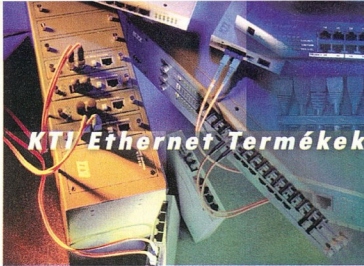
Az audiófájlok támogatása nagyon jól sikerült, így a bitráta, a frekvencia és a zeneszámhossz kijelzése alapértelmezésben

be van állítva. Ez pedig megkönnyíti annak az eldöntését, hogy melyik zenesámot töltsük le, vagy legalábbis segít elkerülni a rossz minőségű számok letöltését.

BEARSHARE	
	
Operációs rendszer:	Windows 95/98/ME/NT/2000
Nyelv:	angol
Méret:	1,0 Mbájt

A *BearShare* a *LimeWare* mellett az egyik legjobb Gnutella-kliens. A szoftver ugyan angol nyelvű, de ennek ellenére minden felhasználó gond nélkül tudja telepíteni és használni. A konfigurálást az első indításkor egy varázsló végzi, és sem felhasználónévet, sem e-mail-címet nem kell megadni.

A keresések viszonylag gyorsan eredményeznek választ, és az eredményekkel sem kell szütyenkezni. A *BearShare* valamilyeni fájltypust támogatja, ám a zenefájloknál nem közöl olyan információkat, mint a bitráta vagy a frekvencia. Így a letöltés részben szerencsejátékra emlékeztet, mivel csak a fájl mérete szerint tudunk tájékozódni. A *BearShare* *Auto-Resume* funkcióval is rendelkezik, amely a megszakadt letöltést ott képes folytatni, ahol az abbaradt. Kár viszont, hogy a letöltéshez több forrást nem lehet használni. Ezáltal a nagyobb fájlokak ISDN-en keresztül szinte lehetetlen letölteni. Hátra maradt még egy rossz hír, ez a szoftver.

KTI Ethernet Termékek

BLUBSTER

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP
Nyelv: angol, német, spanyol
Méret: 2,72 Mbájt

A *Blubster* egy új fájlcsere-kliens, amely az *Audiogalaxy*hoz hasonlóan csak audiofájlokat kínál. Pozitívum, hogy a program a letöltése után semmilyen személyes adatot nem kérdez, csak egy regisztrációra van szükség, amelyhez az e-mail-címet kell megadni. Erre azután rövidesen kapunk egy jelszót. Telepítésre sincs szükség, mert egyből az .exe fájlt töltöttük le, amelyet azonnal használni lehet.

A keresés a kezdőknek is egyszerű, ám csak az előadó alapján nem lehet keresni. Viszont számos információt kapunk eredményként, így a fájl nevén kívül a méretét, a bitrátát, a frekvenciát, az időtartamát, és a sebességet is megtudhatjuk. Ennek pedig elegendő kell lennie ahhoz, hogy „képet” tudjunk alkotni magunknak a fájlról. A beépített behalgtató funkcióknak köszönhetően még a letöltés előtt bele tudunk hallgatni a zeneszámokba. Ezzel a haszontalan dalok vagy mellényúlások elkerülhetők.

EDONKEY 2000

Operációs rendszer: Windows 95/98/NT/2000/ME
Nyelv: angol és német
Méret: 0,70 Mbájt

Az *eDonkey*-nál szerverek és kliensek is vagyunk, így tehát fájlcsere központi szerver nélkül is bogodul.

Az *eDonkey* is támogatja az Auto-Resuming eljárást, amelynél a letöltés később is befejezhető. A kezelői felület használata egyszerű: a navigálás különböző regisztereken keresztül történik. A keresést fájl típus szerint lehet megkülönböztetni, s eredményként a fájlinformációk mellett részben az ID3Tag-ok is rendelkezésre állnak. A bitráta megadása épp az audió területén bizonyult hasznos információknak.

Az *eDonkey* shareware program, és reklámok megjelenítésével finanszírozza magát. 20 dollárért regisztrálhatjuk magunkat, ekkor a reklámok áradata megszűnik.

EMULE

Operációs rendszer: Windows 95/98/NT/2000/ME
Nyelv: angol, német
Méret: 0,67 Mbájt

Az *eMule* teljesen kompatibilis az *eDonkey*-val, ami azt jelenti, hogy az *eDonkey*-vel megkezdett letöltéseket az *eMule*-al is folytatni lehet és fordítva (habár ennek nincsen sok értelme, hiszen mindkettő azonos forrásokat használ). Ugyanez vonatkozik az *Overnet*-re is, bár jó tudni, hogy az *eMule* nem képes az *Overnet*tel azonos protollokat használni. Ezért az *eMule*-al megkezdett letöltéseket célszerű az *eMule*-l, vagy az *eDonkey*-val befejezni, a megkezdett *Overnet* letöltéseket pedig az *Overnet*tel zárni.

Az *eMule* magas letöltési rátájával és ingyenes kezelői felületével győzi meg a felhasználókat, s az áttekinthető statisztika és egy chat-funkció teljessé is teszi ezt a fájlcsere programot. Az egyetlen hátrányt az *eMule* által igénybevert nagy sávszélesség jelenti.

KB-100
Wired Combination of IP Router & 4 Port 10/100 Switch and 1 Print Server

- Easy configuration of fixed IP, DHCP server, PPPoE WAN connection, WAN MAC address, NAT & Router mode and Dynamic Routing on LAN/WAN interface
- Provides advanced settings of Port Forwarding, Port Open, Routing, Filters and Manager Console
- Provides manager software to report the status of connection scheduling, logging and filtering
- Easy firmware upgrade by web browser

KB-100L
Wireless Combination of IP Router & 4 Port 10/100 Switch

- Easy configuration of fixed IP, DHCP server, PPPoE WAN connection, WAN MAC address, NAT & Router mode and Dynamic Routing on LAN/WAN interface
- Provides advanced settings of Port Forwarding, Port Open, Routing, Filters
- Easy firmware upgrade by web browser

KW-300L
Wireless Combination of IP Router & 4 Port 10/100 Switch and 1 Print Server

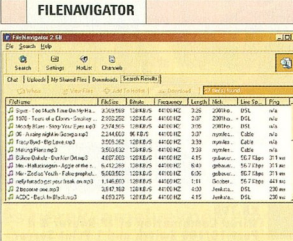
- IP sharing allows all users on Wired/Wireless LAN to share one ISP account and one broadband connection
- Built-in DHCP server allows assign IP address to LAN users automatically
- Connect-on-demand allows to establish Internet connection without any intervention
- Idle time setting will disconnect line connection when there is no traffic flow
- Nature Firewall protect the PCs on a LAN from outside intruders
- Access control let administrator block users' Internet access in the organization
- Connecting schedule allows administrator to decide when to access to Internet
- Web Server built-in for natural web configuration

DIFFERENT QUALITY & CONNECTIVITY YOU NEED IN NETWORKING

Disztribútór:
 (csak visszatelelődk részére)
PAK Rt.
 1143 Budapest,
 Cserei u. 8.
 Tel.: (1) 273-0850
 Fax: (1) 252-7680
 http://www.pak.hu

FILENAVIGATOR

Operációs rendszer: Windows 9x/ME/2000/NT

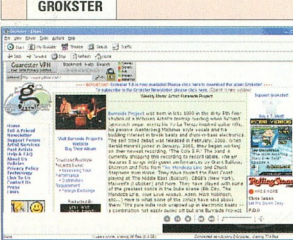
Nyelv: angol

Méret: 1,07 Mbájt

A FileNavigator több szervertől további egyidejűleg a keresést. Az eredmény a megfelelő zenét, fájlméretet, bitrate-ot, frekvenciát és hosszát tartalmazó lista, s még a felkínáló nick-jét és sebességét is láthatjuk. Miután kiválasztottuk egy letölteni kívánt számot, a lekéréző menüben le is játszhatjuk, annak ellenőrzésére, hogy nem választottunk-e rosszul.

A FileNavigator is ismeri az Auto-Resume-funkciót, s a programot néhány kényelmes jellemző is kiegészíti, ilyen például az integrált chat funkció vagy a hotlist. A szoftver kezdőknek is kiválóan megfelel, de tökéletes használatához angolul kell tudni, mivel a csak angolul beszél.

GROKSTER

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000

Nyelv: angol

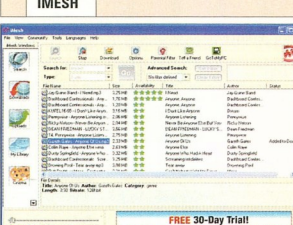
Méret: 2,24 Mbájt

A Grokster a különböző forrásokból történő letöltést éppúgy támogatja, mint a különböző fájltypusok, így például filmek, zenefájlok, dokumentumok és képek megosztását.

Először be kell jelentkezni a Groksterbe (felhasználónév, jelszó, e-mail), ahol is az e-mail megadása kötelező, de nem ellenőrzik. A Grokster savszélessége beállítható, így nem fog a teljes savszélességgel a Grokster-re „pazarolni”.

A kereső funkció kialakítása jól áttekinthető. A keresést fájltípusból függően cím, album, előadó vagy hasonló feltételek szerint tovább lehet finomítani. A számokat a beépített lejátszóval közvetlenül meg lehet szöveget. A keresési eredmény a szerző és a címen kívül a fájlméretet, a savszélességet és a letöltés időtartamát is tartalmazza. A zenekeresésnél praktikus, hogy egyből megkapjuk a bitrátát (Quality), a szám hosszát és az album nevét is.

IMESH

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

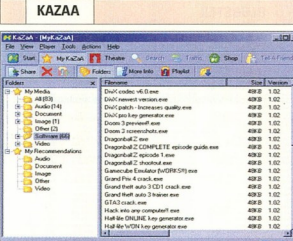
Nyelv: angol

Méret: 2,50 Mbájt

Az iMesh is csak audiófájlokat kínál, de persze nemcsak MP3-formátumokat lehet cserélni vele. Az iMesh technikája a Napsterére hasonlít. A keresések egy központi szervertől érkeznek, a letöltés pedig közvetlenül a felhasználóknál történik. A felület skinekkal lehet módosítani. A letöltés alatt más felhasználókkal a chat-program segítségével lehet ésmét cserélni.

A keresés igen egyszerű. Be kell vinni a keresett fogalmat, és várni kell egy kicsit, majd megérkezik a szába jöhető fájlok tartalmazó lista. Az eredmény fájl-részinformációkat is tartalmaz (ID3-Tag), valamint az elérhetőségre utaló csillagokat (1-5 csillag). Az iMesh-t nagyon kényelmessé teszik a funkciói, így például a több forrásból való egyidejű letöltés lehetősége. Ennek ellenére vannak hiányosságai. Az egyik probléma, hogy az iMesh szervert gyakran instabil, másfelől az iMesh nemcsak a, hanem is.

KAZAA

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000 és Linux

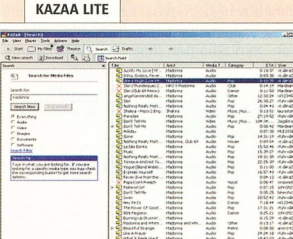
Nyelv: angol/német

Méret: 1,7 Mbájt

A KaZaA felülete az összes szeretőszde ősapjára, a Napsterére emlékeztet. A kialakítása, és kezelhetősége igen egyszerű, a gyakorlatlan felhasználó is élvezettel képes használni. A KaZaA több forrást is játszva képes kezelni, s a megszakadt letöltéseket is folytatja (Auto-Resume). Egy kis lejátszó segítségével bele is lehet hallgatni a számokba, s az sem számít, hogy a zene már a mi merevlemezünkön, vagy még az idegen gépén van.

Ennél a programnál is regisztrálni kell magunkat, amiért cserébe rengeteg reklámüzenetet kapunk, bár ez a hétköznapi használatot nem zavarja. Még rosszabb, hogy a „Webhancer” komponens ugyan opcionális, de mégis mindig feltelptül, és személyes információkat kémlki és ezeket elküldi a Cydoor-nak (spyware).

KAZAA LITE

Operációs rendszer: Windows 95/98/NT/2000/ME

Nyelv: angol

Méret: 1,01 Mbájt

Érezhetően csak idő kérdése volt, hogy egy leleményes programozó mikorra fej-

leszt ki egy olyan segédprogramot, amely a FastTrack kliensekre épül, de teljesen spyvermentesen és reklámbannerek nélkül működik. A KaZa Lite az egyik legkisebb fájlcserező program a piacon (kb. 1 Mbáj) és a FastTrack-hálózatot használja.

A találatok a FastTrack-nél megszokott módon gyorsan és kellő mennyiségben jelennek meg.

LIMEWIRE

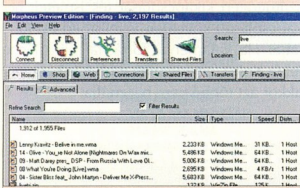

Operációs rendszer: Windows, MacOS, Macintosh és Linux
Nyelv: angol
Méret: 3,6 Mbáj

A LimeWire ugyan valamennyi fájl típust támogatja, de a zenefájlok bizony nincsenek előnyben. A bitráta, az előadó neve és a cím csak akkor jelenik meg, ha átváltottunk „audio” nézetre.

Kedvező a LimeWire Clear inactive funkciója, amely lehetővé teszi a megszáadt vagy félresikerült letöltések törlését. Ez a funkció ugyan nem létfontosságú, de legalább gondoskodik a „tisztá” könyvtárakról. A letöltésnél sajnos hiányzik a hátralévő idő kijelzése és a reklámmegszakítás (bannerek) sem kedveli mindenki. A felülete egyszerű és világos.

MORPHEUS

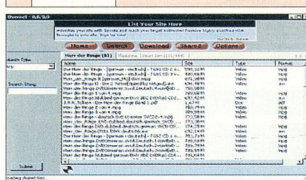
Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000
Nyelv: angol
Méret: 1,6 Mbáj

Bár ma már szinte mindent lehet a Morpheus-ban cserélni, de a leggyakrabban zenéhez és egyre inkább filmekhez is használják. A Morpheus protokollként a FastTrack-féle P2P-technikát használja, és a 2.0 verzióval elsőként épült be a Morpheus-ba a Gnutella protokoll.

A Morpheus egyik legérdekesebb funkciója több forrás egyidejű használata a fájl letöltéséhez (feltéve, hogy elérhető). Ha nem volna elég elérhető forrás, akkor Morpheus megpróbál önállóan keresni, így mindig maximális terhelést lehet elérni. A Morpheus ezen kívül egy Resume funkciót is kínál, amely a megszakadás helyén képes folytatni a megszáadt letöltést.

A Morpheus kezelése egyszerű és a stabilitása is rendben van, csupán az alsó részben lévő reklám-megjelenítést kell negatívumként megemlíteni.

OVERNET

Operációs rendszer: Windows 95/98/NT/2000/ME és Linux
Nyelv: angol
Méret: 1,11 Mbáj

Az Overnet állítólag kiküszöböli az eDonkey hálózat régi gyengéit. Különösképpen a központi szerverlisták és a programok problémáját oldotta meg az új technika. A grafikus felhasználói felületen nem változtattak, csupán a háttértechnika újult meg alapvetően. A keresés az eDonkey-nál megszokott módon működik, de persze itt is javítottak a technikán. Így a hálózat terhelése kisebb lett, és jobbkat találati eredmények. A program az összes olyan fájl típust támogatja, amit csak cserélni lehet.

Ajándék a sebességével és az óriási rendelkezésre álló fájl mennyiségével vívta ki a felhasználók elismerését. A KaZaA-nal viszonyítva ez természetesen nem túl sok, de ennek ellenére éppen az új fájlok eloszlása jó, és könnyű az elérésük. Csupán a letöltés előtti várakozási idő hűli le egy kicsit a lelkesedést, de minél tovább fut az Overnet, annál jobbkat a letöltési paraméterek.

EXMALCOLM

**SZÁMÍTÁSTECHNIKAI
NAGYKERESKEDÉS**

alaplap
abit, asus, gigabyte, matsonic

processzor
amd, intel

winchester
hitachi, maxtor, seagate

monitor
aoc, ecs, ig

nyomtató, papíron, toner
canon, epson, hp, lexmark

memória
elixir, infineon, samsung

memóriakártya
compact flash, memory stick, secure digital, smart media, pendrive

videokártya
abit, exair, gigabyte, inno, msi, sapphire

cd-rom, cd-író, dvd-rom, dvd-író

hangkártya
cmi, creative

számítógép ház
codegen

cd, dvd lemez

faxmodem

digitális fényképezőgép

aktív hangfal

kiegészítők

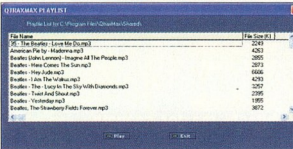
+ **házhozzáállítás az ország egész területén**

+ **komplett konfigurációk alkatrészzel**

Ex Malcolm Trade Kft
1141 Budapest, Szugló u. 132.
Telefon/Fax: 468-3137, 468-3138
E-mail: info@exmalcolm.hu
www.exmalcolm.hu

QTRAXMAX

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000

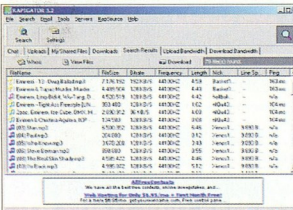
Nyelv: angol

Méret: 0,212 Mbájt

Úgy tűnik, hogy a fájlcserélő programok új hazájuk született. A KaZaA-hoz hasonlóan a QTRAXMAX is Ausztráliából származik, s egy olyan cseretőrszde, amely a Gnutella-hálózatra épül. A QTRAXMAX mindenféle adattípus cseréjére alkalmas, a fájlok egy Ranking-rendszer sebesség szerint szortírozva. Nagy fájlok a leggyorsabb felhasználóktól darabokban, párhuzamosan tölti le. Az összes rendszer-beállítás magunk finomíthatunk.

A program felépítése spártai, a találat kiterjesztéssel, típusal és fájl mérettel adja meg a fájlt, sávszélességet, bitrátát, előadót, illetve címet – letöltési időt vagy hosszat hiába is keresünk. Az összesen 9 gombbal meg a kezdők is elboldogulnak.

RAPIGATOR

Operációs rendszer: Windows 95/98/NT/2000/ME

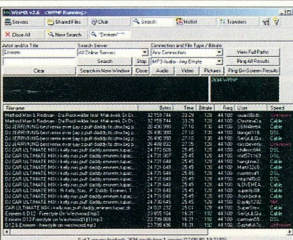
Nyelv: angol

Méret: 0,50 Mbájt

A Rapigator csak a zenefájlok támogatja, ezeket viszont tökéletesen. A sokvány adatokon kívül, mint például méret és cím, a bitrátát és a frekvenciát is megjeleníti. Ez a zenei állományok esetében feltétlenül szükséges, hiszen csak így lehet „kiszűrni” a kívánt minőséget. A felülete egyszerű, külön betanulást nem igényel, hiszen önmagától értődik.

A több forrásból történő egyidejű letöltés azonban itt sem működik, de legalább rendelkezik „Auto Resume” funkcióval. Ezen kívül mód van a sávszélesség korlátozására és a letöltési és feltöltési sávszélesség külön megjelenítésére. És maradt még egy kis bosszúság: a Rapigator aware, ami azt jelenti, hogy a kép első részében itt is reklámszövegek jelennek meg. Ezen kívül regisztrációra is szükség van (user name és mail).

WINMX

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000

Nyelv: angol

Méret: 1,6 Mbájt

Mivel a WinMX egy olyan fájlcserélő program, amely a decentralis WinMX Peer Networking protokollal képes hozzáférni számos más fájlcserélő protokollhoz, így több uzerrel és találati eredménnyel rendelkezik, mint a más hasonló protokollok. Ráadásul az összes fájl típust támogatja, és így a videók, a képek vagy az MP3-as állományok cseréjét is lehetővé teszi.

A lekérdezéseket egyidejűleg több szerverhez is el lehet küldeni, de a sávszélességet csak akkor lehet teljesen kihasználni, ha a megfelelő szerverre bukkanjunk (pl. Cable vagy DSL). Ha nem akarjuk a teljes sávszélességet rendelkezésre bocsátani, akkor a sávszélességet külön-külön beállíthatjuk a letöltéshez és a feltöltéshez is. Ha egy letöltés megszakadna, akkor a WinMX lehetővé teszi, hogy a letöltést egy későbbi időpontban ismét folytassuk. Ha pedig a letöltés közben unatkozunk, akkor a beépített chat funkció is használható.

XOLOX

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

Nyelv: angol

Méret: 1,01 Mbájt

Egy bírói döntést követően a XoloX egy időre eltűnt a süllyesztöbe. Néhány hónappal később, feltehetőleg a KazAa-val kapcsolatos bírói döntéstől felvilágyozódva, ismét jelentkeztek a fejlesztők, hogy egy teljesen új verziót készítsenek. A holland fejlesztők az adatok cseréjére továbbra is a Gnutella hálózatot használták fel.

Az XoloX kezdőknek is megfelelő, hiszen nincs szükség bonyolult beállítási műveletekre. A program automatikusan illeszkedik a számítógép beállításaihoz. Az új Ultraleaf technikával és néhány download-technikai újítással a XoloX a legjobb Gnutella programok közé tartozik. A felhasználótól meg egy fájl tört részét is képes letölteni. A megkezdett letöltéseket a számítógép kikapcsolását és ismételt bekapcsolását követően is felismeri és folytatja. Ha valamelyik forrásnál hiba lépne fel (a XoloX egyidejűleg többet is használ), akkor azt többet nem használja. ■

Több szász tipp, trükk és ötlet közel 500 oldalon!

Ára: 3990 Ft

- Ha a PC sztrájkolni kezd
- Windows-hibák nyomában
- A nyomtatóproblémák orvoslása
- Szkennerreklátok
- Tökéletes kép megjelenítés
- Megszédlített modemek

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt könyveket utánvétel nélkül, árára a postaköltséget nem tartalmazza!
(A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Mikodók kiadása!

Ettől
majd
nagyot
néz!

- 4 000 óra izzóélettartam
- 2 000 : 1 kontrasztarány
- 2 100 ANSI Lumen fényerő
- 30 dB zajszint

Mitsubishi SL2U
1200 ANSI Lumen SVGA projektor:

már
299 000 Ft + áfa

A MITSUBISHI ELECTRIC HIVATALOS MAGYARORSZÁGI KÉPVISELETE

Pointer Kft. 1026 Budapest, Bimbó út 160-162. Telefon: 274-2648, 394-2972, 392-0136 Fax: 392-0337
e-mail: info@pointerkft.hu, www.pointerkft.hu

Lindows MobilePC™ e-Note Lite

A helyesúly bajnoka, amellyel amellyel kényelmesen dolgozhat irodájában, otthon vagy utazás közben. Az A4-es méretű laptop egy kisebb kézitáskában is elfér! Esztétikus küllemével, könnyű súlyával és egyszerű kezelhetőségével a hölgyek és a fiatalok kedvenc útítársa.

A készülékre telepített **LindowsOS™** operációs rendszer a Linux rendszerek stabilitását és az elterjedt operációs rendszerek könnyű kezelhetőségét ötvözi, amelyhez további 1800 hasznos programot tölthet le az Internetről, igen kedvező feltételekkel!

Akciós ár:

239 990. +Áfa

Az akciós ár a készlet erejéig érvényes!

- Nagy teljesítmény:**
- VIA C3 933 MHz CPU
 - 256 MB SDRAM
 - 12,1" TFT LCD
 - 20 GB HDD
 - Külső CD (választható)

- Csatlakoztatási lehetőségek:**
- beépített hálózati kártya
 - beépített modem
 - USB port
 - FireWire port
 - beépített Compact Flash kártyaolvasó

csak
1.33kg
A4-es méretben

multimedia.hu

További információ a www.multimedia.hu/lindows vagy +36 1 463 9036

A zeneipar ünnepel. Aki idegen zenei és videófájlokat tölt le engedély nélkül a webről, az a jövőben büntethetővé válik, és most már nemcsak az Egyesült Államokban, hanem Németországban is. Hogyan reagálnak erre a fájlmegosztáshoz szolgáltatók?

Fájlcseré nyom nélkül?

A legtöbb adatcsereelő program csak akkor működik, ha az IP-kérések közvetlenül a szoftverrel tudnak kommunikálni. Ezáltal azonban az adatcsere követhetővé válik. Egy anonimizáló program jelentősen megnehezíti a követést, mivel elrejtja az IP-címet, és ezzel a hackertámadások veszélyét is csökkenti. (Most megjelent *Hacker* külszámunk, CD-mellékletén ilyesfajta programot is találunk.)

Az *Earth Station Five* szoftver azt ígéri, hogy álcázza az IP-címetek – állítólag a Morpheus is anonimizál a 3.2 verziótól. Az *Earth Station Five* kézi konfigurálás nélkül is átjut a tűzfalakon és a *PGP Disk*-kel kódolóprogramot is kínál meghajtókhöz.

Hasonló kezdeményezés a *Hopster*-től a *HTTP-Tunneling*. A Hopster kiköti, hogy a programban, amelyet a Hopsterrel használunk, proxyként adjuk meg a saját számítógépünket. Így minden beérkező kérés a Hopsternél landol, amely a kéréseket a 80-as HTTP-porton keresztül, amelynek persze nyitva kell lennie, a cég saját szerverére küldi. A szerverek a kéréseket „visszafordítják” a régi portra és továbbküldik a célhoz.

Szorul a hurok

Csinálhatnak, amit akarnak – gúnyolódik egy, a német zeneipari társuláshoz érkezett névtelen e-mail küldője, majd folytatja: „Mi akkor is azt másoljuk, amit akarunk, és annyiszor, ahányszor akarjuk.

Sokan gondolkoznak így vagy ehhez hasonlóan. Annak a lehetősége, hogy az IP-címe alapján valakit elkapjanak, kevésbé izgatja a felhasználókat. Hiszen ha az ipar tényleg üldözni akarja a letöltőgötteket, akkor vélhetően sok dolga lesz.

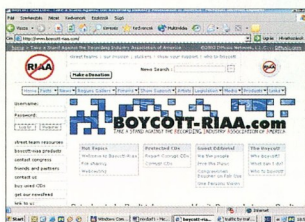
Szakásokat Vizsgáló Társaság tanulmánya szerint közvetlenül hat a zenei CD-k eladására: az elmúlt évben 25 százalékos visszaesést okozott, s a német zeneműkiadók egy épp most nyilvánosságra hozott vizsgálata szerint a zeneforgalmazás bevétele 2003 első félévében megint esett 16,3 százalékkal. A fő ok „a tömeges digitális zenemásolás féktelen növekedése”.

Tilos cserélni!

Az új német szerzői jogi törvény, amely 2003 augusztusában lépett életbe, gátat kíván vetni a kalózmások terjedésének. A zenedarabok vagy videók engedély nélkül megosztása ugyan már előzőleg sem volt megengedett, ám azt, aki élt ezzel a lehetőséggel, eddig nem büntették, mivel az illegális forrásból származó másolás nem volt kifejezetten tiltott. Ez most megváltozott: aki műveket tölt le az internetről, annak számolnia kell a következményekkel.

Zenei felvételek nyilvános felkínálása a fájlcsereelőrendszerben csak a szerzők, a közreműködő művészek és a hanghordozógyártók beleegyezésével megengedett. Az új szerzői jogi törvény ezt még egy új jogi kategóriával, „a nyilvánosan hozzáférhetővé tétel jogával” is megvilágítja. Aki idegen műveket engedély nélkül kínál „cserebörzéken”, vagy ezeket igénybe veszi, annak a jövőben pénzbüntetéssel kell számolnia, vagy akár börtönbe is kerülhet.

Az Egyesült Államokhoz hasonlóan a szerzői jogi törvény kiegészítését követően Németországban is perhullámmal kell számolni belátható időn belül, bár a német zeneipar egyelőre még csak udvariasan fogalmazott e-mailekkel fordul a cse-

Bojkottáljuk a RIAA-t!

A zenezámok letöltése, és most már a videók is, régen népszerűtá vált Németországban (s valószínűleg hazánkban is): több mint minden tizedik német, tíz évestől fölfelé – 6,4 millió ember – töltött már le a saját bevallása szerint zenezámokat az internetről. A megkérdezettek 82 százalékának a fő készítése: „Ingyen kapom a zenét.” Ezt követi nem sokkal lemaradva (77 százalék) az a lehetőség, hogy saját válogatásokat állíthatnak össze, a harmadik helyre pedig az „Érdekes új zenéket találok” indok kerül. A legaktívabbak a 20-29 évesek, akik közül már minden negyedik érintett, s őket követik, 16,1 százalékkal a tinédzserek.

A terjedő fájlmegosztás a *Fogyasztási*

Zeneletöltések 2000–2002

Bázis: 63,2 millió 10 év feletti német

	2000*	2001	2002
Zeneletöltések száma millió darabban	316	492	622
Személyek száma millióban	4,1	4,9	6,4
Letöltések száma résztvevőnként	78	107	105

*2000. 04-től 2003. 03-ig

Bővülő piac: két év alatt közel duplájára nőtt a letöltött zenezámok mennyisége Németországban. Ezzel szemben a letöltött zenezámok darabszáma 2001-hez hasonlóan minimálisan csökkent

CD-k olcsóbban

A fájlcsereelőkel vívott harc érdekes mozzanataként a *Universal Music Group* nemrég leszállította a CD-árakat, arra számítva, hogy ha eléggé alacsonyan állapítja meg azt az összeget, amelyet az audio-CD-kért fizetni kell, akkor talán vissza tudja csábítani a P2P mámorába került fogyasztókat.

„Azon borzalmas szituáció közepébe csöppentünk, hogy ellopják tőlünk a saját zenénket” – nyilatkozott nemrégiben *Doug Morris*, a *Universal* elnöke a *New York Times*-nak. „Piacvezetőként az a dolgunk, hogy élénkítsük a piacot, és ennek érdekében eme merész lépés megtétele mellett döntöttünk.”

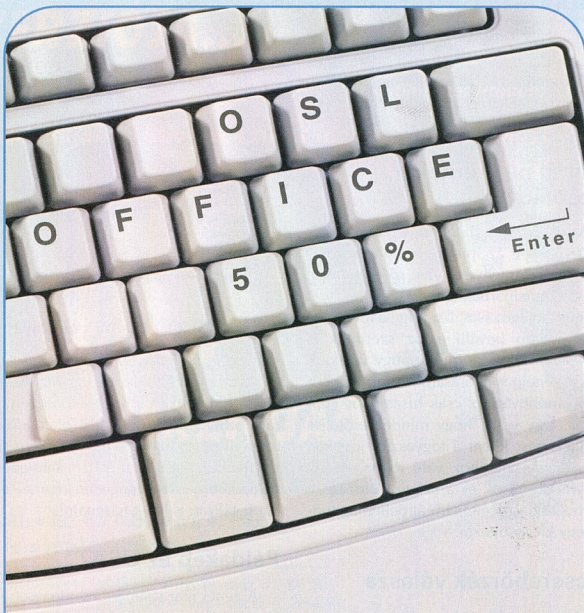
Ahogy a *Times* is megemlíti, ez az első CD-áreszállítás, mióta ez a médiaformátum a színre lépett, úgy az 1980-as években. Azóta a kiadók átélhették a CD-eladások hihetetlen növekedését. 1993-ban, az RIAA szerint, a CD-gyártók 495 millió darabot adtak el, hat és fél milliárd dollár jövedelemre téve szert. 2000-re e darabszám közel a kétszeresére nőtt, a bevétel pedig meghaladta a 13 milliárd dollárt. Ez aztán a fejlődés!

A kiadók teljesítményét kétségkívül elősegítette az „előnyös program”, amelyet az FTC (Federal Trade Commission) árfixálásnak szeret nevezni. Az Egyesült Államok kormánya megállapította, hogy a kiadók összedolgoztak az árak magasan tartása érdekében, eme növekedés áldott esztendeiben.

„Azt szeretnénk megértetni az emberekkel, hogy a zene egy olyan érték, amiért érdemes pénzt is kiadni” – közölte *Zach Horowitz*, a *Universal Music* elnöke a *New York Times* riportertével.

Szó se róla, a zene érték, de csak akkor, ha nem tartják mesterségesen magasan az árát. De persze az is egyfajta érték, ha a közgazdaságtan alapvető törvényei érvényesülnek. Azaz ha a CD-eladás volumene az egzekbe szökik és a média költsége nem változik (esetleg csökken), akkor az ártól is azt várhatjuk, hogy csökken.

S most végre a *Universal* mérsékli a CD árakat, 12,02 dollárról 9,09 dollárra. Ez azt jelenti, hogy a kiskereskedő a jelenlegi 16-18 dollár helyett akár 10-ért is árulhatná a CD-eket. És ez pontosan aza az ár, amit, az FTC szerint, megpróbáltak megakadályozni a kiadók az 1990-es években.

Kedvezményes belépés* 50% kedvezmény az előfizetési díjból!

5% Beruházásvédelem

Legalitás

Szoftver-előfizetés

Folyamatos frissítés

Legálisan birtokolt, bármely korábbi verziójú, 32 bites Microsoft Office licenccel után 2003. november 21-ig 50% árengedményt adunk a szerződés első éves díjából.

Raadásul, ha most platform előfizetést köt (Windows, Office, Core CAL mindegyikre együttesen), akár további 32% kedvezményt is elérhet!

Az akció további részleteit keresse a www.microsoft.com/hun/osl weboldalon, forduljon a Microsoft hivatalos OSL viszonteladóhoz vagy közvetlenül a Microsoft OSL szakembereire az **(06 1) 453-4443**-as telefonszámon!

*Ajánlatunk csak új OSL ügyfelek számára érvényes.

Microsoft
Open
Subscription License

Microsoft OSL –
Aktuális, reális, legális!

Microsoft®

rebörze-felhasználókhöz, amelyekben felhívja a figyelmet az engedély nélküli fájlcsere illegális voltára.

Akiket nem érdekel a törvény

Arról, hogy a büntetőjogi fenyegetés segíteni fog-e az iparon, erősen megoszlanak a vélemények. Van, aki úgy véli, hogy a zeneiparnak sürgős szüksége volt a jogi szabályozásra, bár hogy a törvény a gyakorlatban beválik-e, az szerintük is kétséges. Mások viszont éppúgy vélekednek a zeneipar eljárásáról, mint a politikáról, mondván ez csak hisztérikus kapkodás. Úgy vélik, hogy mindez erőteljes beavatkozást jelent a fogyasztói jogokba és a magánszférához való jogba. A törvényt módosítások és a szigorú üldözés a fájlmeosztást legfeljebb átmenetileg tudja egy kicsit fékezni.

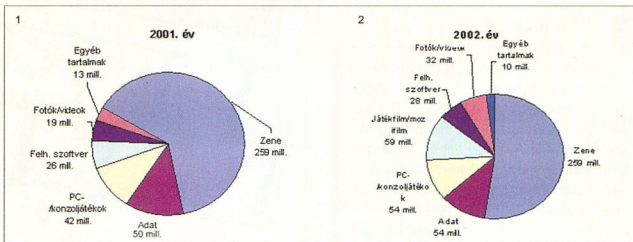
A cserebörzék válasza

Már most előrelátható, hogy a Peer to Peer (P2P) szoftverek – amilyenek keresztül legális fájlok éppúgy cserélnek, mint illegálisakat – fejlesztői anonimák fogják tenni programjaikat. Ezt a Morpheus főnöke már be is jelentette a Morpheus 3.2-vel kapcsolatban, amelybe ebből a célból

Békejobb a RIAA-tól

Az Amerikai Lemezkidatók Szövetsége (RIAA) – kiszárogatottat hírek szerint – a közeljövőben amnesztiát fog ígérni azoknak, akik megsértették a szerzői jogokat, megkímélve őket ezzel a jogi fellépés veszélyétől. A feltétel, hogy az érintettek töröljék le az összes illegálisan eltulajdonított zenei anyagot, és ígérik meg, hogy ezután messzemenően elkerülük az ilyesfajta fájlcsere.

Az amnesztiya ötlete kétségkívül abból fakad, hogy a szervezet órdokodik az egyéni felhasználók bíróság elé állításától, arról nem is beszélve, hogy ez a fajta fellépés kevésbé bizonyul költségesnek az egész világ beperelésénél, és így jóval kisebb az eshetősége egy általános megmozdulásnak a szervezett ellen. Ráadásul az amnesztiya felajánlása az RIAA-t legalább úgy tünteti fel, mintha békejobbot nyújtana a törvénytől kishalálnak.

A megírt CD-R-k / CD-RW-k tartalmi 1. bázis: 332 mill. darab 2. bázis: 515 mill. darab

már be is építették az *Earth Station Five* szoftvert (lásd még keretes anyagunkat az előző oldalon). A többi cserebörze program feltehetően rövid idő alatt követni fogja őket, ha ezt nem tették meg máris a legújabb verzióikban. A P2P mindenesetre továbbra is megengedett marad, mert ezt legálisan is lehet használni.

Példakép az USA?

A zenei ipar számára mindenesetre kijózanítóak az amerikai tapasztalatok. Itt a *Digital Millennium Copyright Act* formájában évek óta van jogi szabályozás, amely rendelkezéseiben hasonlóan az újraforgalmazott német szerzői joghoz. A fájlcsere ellenére ott sokkal elterjedtebb, mint Németországban. Az amerikai *Pew Internet And American Life Project* (PEW) felmérése szerint a lakosság 28 százaléka, tehát 60 millió polgár vesz benne részt. Eddig nem sokat használt a RIAA kampánya sem (lásd keretes frásunkat), számtalan bojkottfelhívás látott ellenük napvilágot, például a www.boycott-riaa.com.

Mint azt a PEW 2515 amerikai felhasználó megkérdezéséből megtudta, a zenerajongók 67 százalékát egyáltalán nem érdekli az adatcsere, hogy megsérti-e a szerzői jogokat. Ez a százalékadat egy 2000 nyarán végzett felméréshez viszonyítva még hat ponttal növekedett is. Ez azonban kevésbé tőri le a letöltés elleni kemény vonalas fellépés képviselőit.

Rizikótényezők

A Fogyasztói Szokásokat Vizsgáló Bizottság tanulmánya egy reménysugarat azért tartogat az ipar számára: az egy főre jutó letöltések száma az előző évhez viszonyítva minimális mértékben, 107-ről 105-re csökkent – lehet, hogy a gyakoribb problémák következtében: a megkérd-

zettek 83 százaléka a hosszú letöltési időket okolta, négy fájlcsereből három a zeneszámok hosszas kereséséről panaszkodott és arról, hogy a letöltés nem jött össze mindjárt az első kísérletnél. 71 százalékuk a zeneszámokat nem találta teljesnek, a rossz hangminőségre pedig 68 százalék panaszkodott.

Ugyanerre az eredményre jutott az észak-amerikai *Federal Trade Commission* (FTC) is, amely egyszerre fogyasztóvédelmi és legfelsőbb kereskedelmi hatóság az Egyesült Államokban. 2003 július óta a cserebörzék felhasználóit egy fogyasztóknak szóló felhívásban figyelmezteti a biztonsági kockázatokra, *File-Sharing: A Fair Share? Maybe Not* (a www.ftc.gov/bcp/online/pubs/alerts/sharerealt.htm címen).

A hatóság nyomatékosa kéri, hogy óvatosan telepítsék a P2P-szoftvereket. A felhasználók különösen arra ügyeljenek, hogy a merevlemezüknek csak olyan területeit tegyék mások számára hozzáférhetővé, amelyen nem találhatók bizalmas adatok. Ezen kívül olyan szoftver használatát is tanácsolják, amely felismeri és lesereli a spyware-t.

A jövő zenéje

A törvényi hátszélről és az említett technikai problémáktól felbuzdulva a zeneipar jó lehetőségeket szimatol. Egy kiadókön átívelő zenei portálra összpontosítanak, *PhonoLine* munkanéven, és azt az utat követnék szívesen, amelyet többen is javasolnak: „Miért ne lehetne, hogy a felhasználó egy CD megvásárlásakor kapjon egy kulcsot, amellyel mindenhol meghallgathatja ezt a dal.”

S a legutóbbi generációját, akik most ugyan nem veszik túl szigorúan a szerzői jogi utalmat, egy minőségében és árban vonzó törvényes letöltéskínálat valóban meggondolásra késztetne. ■

NE LEGYEN AVERZIÓJA...

Tally
Computer Printers

A legújabb T8006EL színes lézernyomatató most
szenzációs áron, **149 000.-* forintért!**

Az „e” verzió tulajdonságai:

- 6 színes vagy 24 fekete-fehér lap/perc sebesség
- Fast Ethernet interfész
- 1200 dpi felbontás
- 30 000 oldal havi terhelhetőség
- hálózatra optimalizálva
- opciós duplex egység
- Windows 95 / 98 / NT / 2000 / ME / XP / Mac kompatibilis

2 év garancia!

...LEGYEN
e-VERZIÓJA!

Kvint-R Kft. 1089 Budapest, Delej utca 41. • Tel.: 477 4050 • fax: 477 4060
www.tally.hu • www.kvint-r.hu • kereskedelem@kvint-r.hu

Országos partner hálózat: Győr: Vercomp Kft. (96) 312 520 • Miskolc: Bell Computer Kft. (46) 560 355 • Pécs: VH Com Kft. (72) 333 987
Szeged: PC-BOX Kft. (62) 486 486 • Budapest: Astraprint Kft. (30) 960 7887 • SERCO Kft. (1) 374 4040 • Trenner Technik Kft. (1) 225 8550

**Megoldások
lapról-lapra!**

*Nettó, ÁFA nélküli: végfelhasználói ár

275 000.- Ft-tól

ECS Notebook G782, G732 E

Intel® Pentium 4 2.0 GHz
128 MB PC2100 DDR RAM
ATI Radeon Mobility 8000 84MB
15,1" XGA TFT LCD 1024x768
20 GB HDD, DVD-RW
Integrált AC97 audio, LAN, FireWire
PCVÍVIA szoftver, SAV2000 csatlakozás

ECS i-Buddie 907

Cyrix 1 **666Pro 133MHz**
256 MB PC166 SDRAM
20 GB HDD, 24x CD-ROM
14,1" XGA TFT LCD 1024x768
Integrált AC97 audio, LAN, Modem
iDIA Pire

339 000.- Ft-tól

B5

OZAKI
MULTIMEDIA SPEAKERS

120 W R.M.S.
20Hz - 20kHz
5,1 csatornás rendszer
4 sztereó bemeneti csatorna
Fadobozos hangfalak
Mágneses védelem
Távírányító

VA303

38 W R.M.S.
20Hz - 20kHz

2,1 csatornás rendszer
Fadobozos mélynyomó
2 fejhallgató kimenet
Mágneses védelem

Q3

185 W R.M.S.
20Hz - 20kHz

5,1 csatornás rendszer
2 sztereó bemeneti csatorna
Osztott hangfalak
Fadobozos mélynyomó
Mágneses védelem
Távírányító

251 100.- Ft-tól

248 000.- Ft-tól

146 850.- Ft-tól

ECS Notebook G733

Intel® Celeron Pentium 4 2.0 GHz
128 MB PC2100 DDR RAM
20 GB HDD, DVD-ROM
15" XGA TFT LCD 1024x768
Integrált AC97 audio, PCVÍVIA
Internet 10/100Mbps LAN
SAV2000 csatlakozás, iDIA

ECS ELITEGROUP

Kiemelt kiskereskedők: Bluefish Computers Kft. (1067 Bp. Teréz krt. 47. T.354-0242)
www.bluefish.hu | FEFO KFT. (1073 Bp. Barszay utca 6. T.352-8870) www.fefo.hu |
Vision Computers Kft. (1041 Bp. István út 20. T.370-4705) www.visioncomputer.hu

A feltüntetett árak végfelhasználói árak, az ÁFA-t nem tartalmazzák.
Az árak változtatásának jogát fenntartjuk.
A hirdetésben szereplő fotó illusztratív jellegűek, az aktuális modell felszerelésében különbözhet a képen láthatótól.

SNT

OZAKI
MULTIMEDIA SPEAKERS

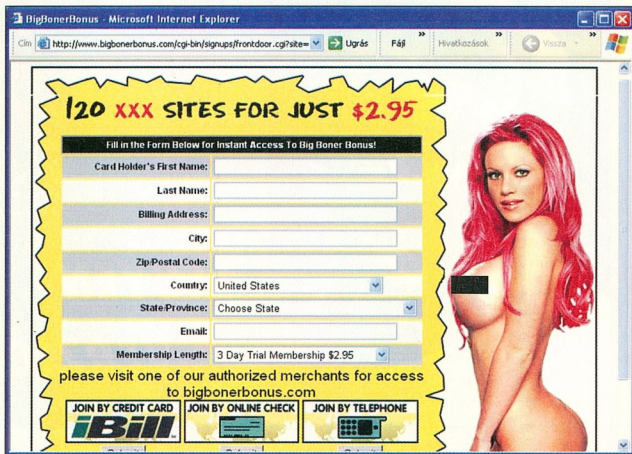

PULSAR
Pulsar Hungary Kft.
Számítástechnikai disztribúció
1095 Budapest, Soroksári út 42.
Tel.: 219-0395, 219-0800
Fax: 219-0394

www.pulsar.hu | info@pulsar.hu | sales@pulsar.hu

Hivatalos Magyarországi forgalmazó.

A világháló fejlődésének egyik mérföldköve, amikor az információáramlás mellett megjelennek a konkrét, fizetős szolgáltatások, amelyek jelentős bevételt jelenthetnek az internetes tartalomszolgáltatóknak. De hogyan fizessünk a világhálón, és milyen veszélyek leselkednek ránk? Összeállításunkban ennek jártunk utána.

Lenyúlós trükkök

Bármily szomorú is, a tudományos fejlődés motorja mindig is a hadiipar volt, hiszen az újdonságok többsége először itt bukkant fel, hogy aztán némi késéssel a civilek számára is elérhető legyen. Maga az internet is egy katonai koncepció szülötte, ugyanis a hadseregnek olyan kommunikációs rendszerre volt szüksége, amely a hálószerű felépítés miatt szinte elpusztíthatatlan. Az internetes tartalomszolgáltatások motorja ezzel szemben jó ideig az erotika volt, a világháló első pár évében az akkor még főként hímnemű szörfözők egei az erotikus tartalmakra kattantak rá leginkább. Így nem

meglepő, hogy az online fizetési rendszerek is ezen a nem éppen magasos területen jelentek meg először, hogy azután mást is jó szolgálatot tehessenek. A szexipar azonban néhány nem éppen tisztességes módszert is kitermelt, amelyek legfőbb célja a mai napig is a látogatók alapos, nélkülözhetetlen megkopsztása.

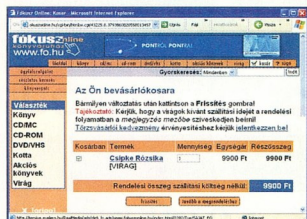
Rizikós bankkártya?

Az online erotikában üzletet szimatoló „vállalkozások” annak rendje és módja szerint gombamód készítették azokat az oldalakat, amelyek kezdetben ingyen, később pedig már pénzért kínáltak erotikus tartalmat. Ekkor jelentek meg az első, bankkártyás fizetésre specializálódott portálok, amelyek heti pár dollárért ajánlották tartékjukat. A fizetésnek ez a módja azonban nem volt éppen veszélytelen, hiszen akkoriban semmi sem garantálta, hogy az adott vállalkozás – amiről a felhasználó tulajdonképpen az égvilágon semmit sem tudott – valóban csak a megfelelő összeget emeli le a számláról. De előfordult az is, hogy egy cég, miután megfelelő számú ügyfelet gyűjtött össze (bankkártyaszámmal és személyes adatok-

kal), egyszerűen eladta az értékes adatbázist, ami esetenként több száz ezer embert érintett. Ez egy időben olyannyira jó üzletnek bizonyult, hogy sorra alakultak az olyan fantom vállalkozások, amelyek kifejezetten az ilyen jellegű adatgyűjtésre specializálódtak, hogy azután ezeket eladva dollármilliókat kasszírozzanak. Természetesen a hackerek sem tétlenkedtek, számos szerver tartalmát sikerült megszerezniük, sőt volt olyan, aki ezeket még publikálta is. Hát, ennyit a kártyaszámok biztonságáról! Mára a bankok számos olyan technológiát fejlesztettek ki – ezeket keretes írásunkban mutatjuk be részletesen –, amelyekkel biztonságosan vásárolhatunk az interneten, ám az ügyfelek többségére már olyannyira rájlesztettek, hogy sokan ennek

Ahol biztonságban vagyunk

A kártyás fizetés ma már nem az erotikus oldalak kiváltsága, sőt, mind több hazai online üzletben fizethetünk így, ezek között pedig mind több olyan patinás név – például a *Fókusz* és a *Libri* könyvárúházak, vagy a *Fotexnet* virtuális üzlet – akad, amelyek magukban is garanciát jelentenek arra, hogy bizalmas adatainkat jó helyen tudhatjuk.

ellenére sem vásárolnak szívesen a világhálón. Tegyük hozzá, a félelem nem teljesen alaptalan, hiszen bár a legtöbb fizetős oldalon pontos szerződési feltételeket találunk, aki nem ért angolul, vagy egyszerűen csak átsiklik az apró betűs részekben, az bizony később még komolyan ráfizethet.

Az egyik beugratós módszer az, amikor ingyenes próbaidőszakot kínálnak, ám a bankkártyaszámot azért elkerlik, arról pedig már valahogy megfélemedeznek, hogy ha nem nyilatkozunk az ellenkezőjéről, a tesztidőszak lejártával automatikusan fizetős ügyfelekké minősítenek bennünket. Volt rá példa, hogy az ügyfél megpróbálta lemondani a szolgáltatást, ám a cég „ügyfélszolgálatát” fittyt hányt erre, és továbbra is megpróbálta behajtani a heti vagy havi pénzumot.

Ezért mielőtt bármire rákattintanánk, de főleg mielőtt megadnánk a bankkártyaszámunkat, ne sajnáljuk az időt gondosan végigolvasni a szerződési feltételeket, és ha bankunk védelmi szolgáltatásait is igénybe vesszük, akkor biztosan nem érhet minket nagyobb kár.

Egy mindenkiért

Külföldön, főként az *Egyesült Államokban* számos online fizetési rendszer található, amelyek tulajdonképpen számlakezelőként működnek, azaz rajtuk keresztül fizethetünk az internetes szolgáltatásokért. Egyik legnagyobb ilyen rendszer az *eBay* érdekltségébe tartozó *PayPal*, amelyet a világ legnagyobb virtuális aukciós portálja éppen a fizetés megkönnyítése és biztonságossá tétele miatt hozott létre. Így mindössze egyetlen szolgáltatásban kell megbízunkunk, és ha bevált, rajta keresztül már gyorsan, sőt gyakran ingyen utalhatunk pénzt. Bár a számlára történő utalásért fizetni kell, a tarifája nem túl borsos, a biztonság pedig mindenképp megéri ennyit. A rendszer úgy működik, hogy mi közvetlenül csak az internetes számlave-

zetővel állunk kapcsolatban, azaz kártyánk számát és személyes adatainkat csak ő tudja. Amennyiben vásárolunk az interneten, ezt a számlát feltöltjük, a vételárát pedig már innen küldhetjük el az üzlet részére.

Rafinált tárcsázóprogramok

Ahogy nőtt a vásárlók óvatossága, úgy néztek új módszerek után a fizetős szolgáltatók is. Az egyik ilyen megoldás, amikor egy internetes oldal ingyenes szolgáltatásként reklámozza magát, miközben mindenképpen egy kis programcska, egy plug-in letöltésére próbál rávenni bennünket. A letöltés után általában egy rövid megjegyzést olvashatunk, majd a program felajánlja, hogy csatlakozhatunk a szolgáltatáshoz. A plug-in, ami tulajdonképpen nem más, mint egy tárcsázó szoftver, ezután lekapcsol minket a hálózatról, majd újra tárcsáz, ám nem a helyi internetszolgáltatóknak szerverét, hanem egy külföldi emeldíjas telefonszámot hív. Mindez sokaknak fel sem tűnik, hiszen látszólag minden a megszokott módon működik tovább, ám hű végén, a telefonálás majd némi meglepetést okoz. Amennyiben már letöltöttük a programot, ám a tárcsázást sikerlőt megszakítani, a plug-int akkor is töröljük, különben előfordulhat, hogy magától akcióba lép, és egy váratlan pillanatban tárcsázni kezd. Ez a módszer kifejezetten az erotikus oldalak készítőire jellemző, hiszen mások nem nagyon alkalmaznak ilyen emeldíjas szolgáltatást.

Fizessünk SMS-sel!

Egészen más helyzet a mostanság mind divatosabb emeldíjas SMS-ekkel, amelyek először a fiatalok körében lettek népszerűek, akik így fizettek a csengőhangok és az operátorlogók letöltéséért, de az erotikus oldalak többsége is így szed be pénzt a látogatóktól. Ezen felül horoszkóp, időjárás-jelentést, vízállásjelentést is kérhetünk, sőt heti 380 forint + áfás áron még bibliai idézeteket is kaphatunk. Az internetes tartalmak esetében általában egy meghatározott karaktersort kell elküldeniük a 0690-el kezdődő telefonszámra, az oldalra való belépéshez szükséges login nevet és jelszót pedig a válaszüzenetben kapjuk meg.

A siker titka a módszer egyszerűsége,

Bankkártyával az interneten

Mind több online üzlet kínálja portékáját a világhálón, és bár a hazai üzletek többsége a csomagküldő szolgáltatókhoz hasonlóan utánvétellel küldi ki az árut, a külföldi üzletekben zömében előre, bankkártyáról kell kiegyenlítenünk a számlát. Ez azt jelenti, hogy megadjuk a kártyánk számát, majd az üzlet leemeli az áru ellenértékét, s csak ezt követően csomagolja, majd küldi el azt részünkre.

A visszaéléseket elkerülendő, az *OTP* és a *K&H* úgynevezett virtuális bankkártyát, illetve webkártyát kínál, amelyekben nincs mágnescsík, mindössze egy azonosítószám, amelyet internetes vásárlásra használhatunk. A *K&H Visa Virtual Internet* lapjával és az *OTP Webkártyájával* csak a weben vásárolhatunk, mégpedig a folyószámlánkon kifejezetten erre a célra elkülönített keret erejéig, azaz történjék bármi, a számla többi részéhez nem férhetünk hozzá. További biztonságot jelent a *K&H* pénzintézet *S@feNet Don't Worry* szolgáltatása, amikor az internetes vásárlásokat mobiltelefonról SMS-ben is vissza kell igazolnunk, a bank pedig csak ezt követően utalja át a megfelelő összeget. Az *OTP* más bankokhoz hasonlóan, mobiltelefonon értesít bennünket kártyánk forgalmáról, így egyfelől mindig ellenőrizhetjük, hogy az üzlet a megfelelő összeget emelte-e le a kártyánkról, illetve, ha más próbál fizetni vele, azonnal értesíthetjük pénzintézetünket.

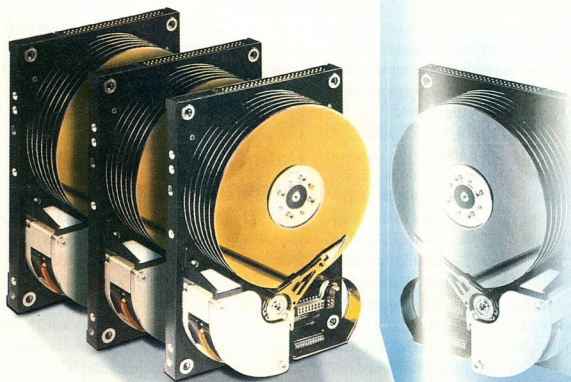
Szintén a számlánkon lévő pénzt védi, hogy a legtöbb pénzintézetnél már mobiltelefonunkról, közvetlenül a vásárlást megelőzően is megemelhetjük a vásárlásra felhasználható keretet, így biztosak lehetünk abban, hogy a kártyánkon keresztül nem lophatnak meg bennünket.

valamint az, hogy itt többnyire kis értékű, csupán pár száz forintos tranzakciókról van szó, ami természetesen még nem jelent komoly kockázatot.

Az emeldíjas SMS-ek természetesen szolgáltatónként más-más tarifákban léteznek, így tartalomtól függően bruttó 80-475 forintot kell fizetnünk egy-egy üzenetért, ám hogy ezért végül mit kapunk, az már nem a mobilszolgáltató felelősege.

F.N.
norbert.fulop@cpanorama.hu

A közelmúltban bemutatott merevlemezesztünk óta csak alig néhány új család látott napvilágot, ám a régebbi modellek egyfajta ráncfelvarráson estek át, és a „rég”i párhuzamos ATA interfész helyett az adatokat soros elven továbbító vezérlőegységet kaptak.

A Maxtor, a Seagate, a Samsung és a Western Digital termékei már kaphatók, a Hitachi (IBM), a szokás-hoz híven, ismét kicsit lemaradt. Ezzel együtt az új interfész lassan beférkőzik a mindennapjainkba, ideje tehát jobban megvizsgálni (most már gyakorlati szinten), hogy mit is várhatunk el egy ilyesfajta drájtól. Tesztünkben a négy, SATA szabványt használó készülék mellett régi (PATA-s) modelleket is vizsgáltunk, így egyszerű teljesebb képet kaptunk a termék-skáláról, másrészt az összehasonlítást is elintézhettük egy füst (teszt) alatt.

Mielőtt azonban a meghajtókról beszél-nénk, nézzük még meg az új szabvány fontosabb paramétereit és a piacon kapha-tó vezérlőket is.

A SATA szabványt a 2000 első negyed-ében alakult csoport, a Searial ATA Working Group fejlesztette ki, és a társulás

Sorozás

feladata ezután (és a jövőben) is a szab-vány továbbfejlesztése.

A SATA legfontosabb újdonsága, hogy az adatátvitel soros módon történik. Ehhez a korábbi 13 helyett mindössze 2 érpárra van szükség, ezért a rendszerhez használt kábelek is sokkal vékonyabbak. Ennek elő-nye elsősre nem biztos, hogy mindenki szá-mára egyértelmű, jobban belegondolva azonban egyértelmű a pozitív hatások: az adatkábel nem fogja vissza a tányérhoz (és így az adatsűrűség tovább növelhető), a másik előny pedig az, hogy a merevle-mez sokkal kevésbé vibrál. A PC műkö-désekor hallható mély bűgő hangot pon-tosan a merevlemez motorja által keltett rezgés okozza, amely tehát FDB motor esetén szintén kiküszöbölhető.

amely előny is és hátrány is egyszerre. Előny, hogy eltűnik végre a Master-Slave rendszer, hátrány viszont, hogy a csator-nánként 150 Mb/ít/s adatátvitel teljesen kihasználatlan marad (egyelőre persze). A natív támogatást nyújtó alaplapi lapka-készletek és a vezérlőchipes (de integrált) megoldások egyaránt 2 portot kínálnak, így egyelőre ennyivel kell beernünk (full extrás alaplaponk a két megoldást együtt használva négy port is lehetséges). A natív támogatás mellett egyvalami biztosan szót: a vezérlő nem a PCI-buszon keresztül kap-csolódik a déli hídhoz, így az adatforga-lom nem veszi le a további bővítőártyák számára biztosított sávszélességet. És ami még fontos lehet: a SATA 48 bites LBA címzést használ, így a 137 Gb/ít nál nagyobb merevlemezek is használhatók. Vé-gül, de nem utolsósorban a SATA hivatalo-san is támogatja a hot swap-et, bár ez az XP és a mobil-rack óta már nem is olyan nagy előny.

FDB motor

A ma készülő merevlemezek döntő többsége már nem a hagyományos csapágyszámú motorokkal van felszerel-ve, ezek helyét egy modernebb változat vette át. A Fluid Dynamic Bearing szó-összetétel fordítása: folyadékdinamikai elven működő csapágó. Az ilyesfajta csapágózásnak számos előnye van a hagyományos kialakítással szemben: FDB motor esetén például a fémrészek nem kerülnek közvetlen kapcsolatba, így nem is kopnak. Ennek egyik legfonto-sabb előnye a felhasználó szempontjá-

ból az, hogy a zajszint évek múlva sem lesz nagyobb, mint vásárláskor. Emellett azonban az FDB motorok tartósabbak is, és pontosabban illeszkednek. Az utóbbi egyik előnye, hogy a merevlemez feje jóval közelebb kerülhet a tányérhoz (és így az adatsűrűség tovább növelhető), a másik előny pedig az, hogy a merevle-mez sokkal kevésbé vibrál. A PC műkö-désekor hallható mély bűgő hangot pon-tosan a merevlemez motorja által keltett rezgés okozza, amely tehát FDB motor esetén szintén kiküszöbölhető.

Hová helyezük?

Déli hídja integrált SATA vezérlőt egyelőre az Intel, a SIS és a VIA kínál. A natív támogatás legfontosabb előnye, hogy az adatátvitel nem terheli a PCI vezérlőt. Az Intel csak ATA módot kínáló alaplappozta

8 Mbájt cache – megéri?

Ha figyelmesen nézegetjük az árlistákat, azt tapasztalhatjuk, hogy a 80 Gbájtos, de nagyobb cache-t tartalmazó meghajtók jóval drágábbak, mint a hasonló méretű, de csak 2 Mbájt cache-sel szerelt változatok, sőt, a 120 Gbájtos, hagyományos méretű cache-sel szerelt eszközöknél sem olcsóbbak. A vásárló joggal érezheti tehát nehéz helyzetben magát. A 80 Mbájtos eszköz feltehetően gyorsabb, ugyanakkor csábító a másfélszeres kapacitás még akkor is, ha ennek némi teljesítménybeli csökkenés az ára (a 8 Mbájtos modellekhez képest). A cache működési elve nagyon egyszerű: a merevlemez íráskor (és olvasáskor) átmeneti tárolónak használja, s azokat az adatokat, amelyek elérnek a cache-ben, először oda írja (olvassa). A tényleges írás csak később történik, optimális esetben olyankor, amikor a HDD egyébként éppen nem csinálna semmit. S hogy ez miért jó? Tétélezzük fel, hogy 100 kis fájl kell írni a merevlemezre. Ilyen esetben az idő jó-

val nagyobb részét nem az adatátvitel, hanem a fájlok megnyitása (amely az olvasófej szükség szerű ugrálásával jár együtt) teszi ki. Ha a fájlok először a cache-be kerülnek, akár az idő 9/10 részét is megszórolhatjuk. A fájlok későbbi felírása jó esetben a HDD szempontjából üresjáratban történik, amikor nem számít, hogy meddig tart a művelet. A működési elvből tehát az is következik, hogy abban az esetben, ha az átvitt adatmennyiséghez képest a cache túl kicsi, gyakorlatilag nem lehet időt spórolni.

Videodigitalizáláshoz, hangszerkészítéshez, filmtömörítéshez, filmek tárolásához tehát inkább a plusz hely, mintsem a plusz cache jön jól. Az operációs rendszert (is) tartalmazó merevlemez esetén azonban „szabad szemmel is mérhető” sebességnövekedés érhető el. És még valami: a 8 Mbájt cache-t tartalmazó merevlemezre a gyártók általában hosszabb, 3 év időtartamú garanciát vállalnak.

mellett mindhárom lapkakészletgyártó kínál olyan lapkakészletet, amely RAID módban is képes üzemelni (RAID 0, 1, JBOD), bár ez az információ némileg pontosításra szorul: az Intel jelenleg csak RAID 0 támogatást nyújt, a RAID 1 csak a következő generációban lesz elérhető). A PCI-os kártyák (és persze alaplapra integrált változataik) akkor lehetnek hasznosak, ha esetleg kevés a két csatlakozó, vagy nem szeretnénk leserelni a régi, jól bevált alapunkat csak a soros vezérlő miatt. A RAID 0+1 módot (ehhez 4 HDD kell) szintén csak PCI-os vezérlővel használhatjuk. Ezek a Silicon Image lapkája köré épülő brand termékek lehetnek (például a tesztkörhöz használt *Adaptec* vezérlő is ilyen), illetve érkezhettek a *Promise* gyártósoráról is.

Végezetül néhány szó a drávverekről: a szoftverek számára a SATA vezérlők teljesen kompatibilisek a párhuzamos ATA interfésszel, ezért az új merevlemezek minden meglévő konfigurációval és alkalmazással használhatók.

Hitachi 180GXP

Legutóbbi tesztkörben már vendégül láttuk a *Hitachi* meghajtóját, amely akkor majd minden szempontból a legjobbnak

bizonyult. A fejlődésnek köszönhetően a *180GXP* leszorult az első helyről, de azért még mindig kiválóan megfelel a mai követelményeknek is. A Hitachi csak 7200 rpm-es IDE-s merevlemezeket gyárt, így a *180GXP* tányérjai is ekkora sebességen pörögnek. A tényekkel kapcsolatban egy kis érdekesség: annak ellenére, hogy az üvegalapú technológia számos előnnyel kecsegtet, még mindig a Hitachi az egyetlen gyártó, amely áttért erre a gyártásmódra. A *180GXP* sorozat tagjai 60 Gbájtos tányérokat használnak, amelyből maximum 3 lehet egy készülékben. A ket-³ szorzata adja tehát a maximális 180 Gbájtos kapacitást. A Hitachi (IBM) merevlemezek mindig a halk eszközök közé tartoztak, legalábbis a tesztek tanúsága szerint – a teszt során ugyanis egy merevlemez csak néhány órát működik. Néhány hét alatt azonban a hagyományos csapággal szerelt eszközök (márkától függetlenül) előbb enyhé, később már erős szipoló hangot hallatnak. Ezt (is) megelőzendő, a *180GXP* sorozat tagjai *FDB motorral* készülnek. A *180GXP* sorozat két legnagyobb tagja 8 Mbájt átmeneti tárolóval felszerelve is kapható, egyébként azonban még mindig a 2 Mbájt a szabványos (ami a Hitachinál a firmware miatt

Saját honlap már 5.900.- Ft-tól

A **web-o-matic** egy olyan online szolgáltatás csomag kisvállalkozások számára, amely segítségével a lehető legalacsonyabb költséggel készíthetik el és tarthatják fenn honlapjukat.

- nincs szükség grafikus, programozói tudásra,
- saját domainnév (akár ingyenesen is), e-mail cím, tárhely,
- a honlap tartalma bárholonnan, pillanatok alatt módosítható,
- fórum, regisztráció, vendégkönyv, hírlevélküldés, stb. használata
- kevesebb mint napi 20 Ft-tól
- több száz választható grafikai megjelenés

Próbálja ki ingyen!

www.webomatic.hu

HARDWARENET
HOSTING & DESIGN

STANDARD
(tárhely) csomag:

- **2 Ingyen domain név** *
(hu, com, net, org, info)
- 100 MB tárhely
- 5 e-mail cím
- 5 subdomain
- 1 domain fenntartása
- Sql, Php, Perl, Cgi, Tomcat
- Webmail

Csupán havi nettó
2500 Ft

További ajánlataink:

<http://www.webtar.info> Információs telefonszám: +36 30 3091815

*A választott csomagot függően 6, 3 vagy 1 hónapos szerződés kötés esetén.

amúgy is csak 1872 Kbájt). Az elérési idő tekintetében a HDD-k a 7200-asok között majdnem a legjobbak, az írási sebesség szintén kiváló. A *Deskstar* ugyancsak remekel az olvasási sebesség területén, s csak nagyon kicsivel szorul a második helyre. A Hitachi termékeihez letölthető a *Drive Fitness Test* és a *Hitachi Feature Tool* program is, mindkettő a merevlemez ellenőrzésében és karbantartásában segít. Deskstar 180GXP márkanév alatt SATA és ATA-100 interfésszel egyaránt készültek meghajtók, ám a soros változat megjelenetése inkább csak presztízs kérdés volt. Az első, széles körben is hozzáférhető SATA-s merevlemez a *Deskstar 7K250* lesz majd valamikor. A készülékekben alkalmazott egyéni technológiák megoldások részletes ismertetésétől most eltekintünk (minden HDD esetében), hiszen azok a múltkori teszttünk óta semmit sem változtak.

Maxtor DiamondMax Plus 9

Tesztünkben a *Maxtor* három merevlemezrel is képviselte magát. Noha ezek az eszközök ugyanabba a családba tartoznak, egy-egy fontos jellemzőben azért eltértek egymástól. A 80 Gbájtos modellek közül kettőt ATA-133, egyet pedig SATA-150 csatlófelülettel láttak el. Előb-

2003 11 Seagate 7200.7

Gyártó, típus: Seagate 7200.7
 Forgalmazó: Asbis
 Ár: 34 210 Ft
 Internetcím: www.asbis.hu, www.seagate.com

Értékelés		
Olvasási sebesség:	37	40
Írási sebesség	39	40
Elérési idő	8	10
Zajszint, rezgés	9	10

pont 93 Értékelés: csúcskategória

bi változatból azért kértünk kettőt, mert az egyik 2, a másik 8 Mbájtnyi cache-t mondhat a magáénak. A három Maxtor modell mérési eredményei tehát fokozottan is az érdeklődés középpontjába kerültek. Úgy gondoljuk, hogy a legkorrektebb összehasonlítást mindenféleképpen akkor végezzük (2 Mbájt vs. 8 Mbájt cache és PATA vs. SATA), ha amúgy teljesen azonos

2003 11 Western Digital Raptor

Gyártó, típus: Western Digital Raptor
 Forgalmazó: HRP Hungary
 Ár: 39 000 Ft
 Internetcím: www.hrp.hu

Értékelés		
Olvasási sebesség:	37	40
Írási sebesség	37	40
Elérési idő	10	10
Zajszint, rezgés	6	10

pont 90 Értékelés: csúcskategória

konfiguráción, teljesen azonos merevlemezeket tudunk összehasonlítani.

A *Diamondmax Plus 9* sorozat tagjai 60, 66 és 80 Gbájtos tányérokat használnak, 66 Mbájtos tényér esetén hármat, egyébként pedig egyet vagy kettőt. A méretskála tehát viszonylag széles, 60, 80, 120, 160 és 200 Mbájtos változatok állnak rendelkezésre. Párhuzamos kialakítás esetén a

Adatok

Típus	Hitachi 180GXP	Maxtor DiamondMax Plus 9	Maxtor DiamondMax Plus 9	Maxtor DiamondMax Plus 9	Samsung Spinpoint P80	Seagate 7200.7	Western Digital Caviar SE	Western Digital Raptor
Interfész	ATA-100	ATA-133	ATA-133	SATA	SATA	SATA	ATA-100	SATA
Kapacitás (Gbájt)	120	80	80	80	160	120	120	36
Lemezek száma	2	1	1	1	2	2	3	1
Fejek száma	4	2	2	2	4	3	6	2
Lemezek kapacitása	60	80	80	80	80	80	40	36
Adatpuffer (Kbájt)	1,872	2048	8192	8192	8192	8192	8192	8192
Média (adatpuffer) maximális adatátviteli sebessége (Mbit/sec)	699				840	683	748	816
Folyamatos olvasási sebesség (Mbájt/sec)	56 - 29	59 - 32	59 - 32	59 - 32	n. a.	58 - 32	n. a.	n. a.
Forgási sebesség (fordulat/perc)	7,200	7200	7200	7200	7200	7200	7200	10,000
Átlagos várakozási idő (msec)	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	4.17	2.99
Átlagos elérési idő (msec)	8.5	<9,4	<9,4	<9,4	8.9	5.8	8.9	5.2
Sáv váltás ideje (szomszédos, msec)	1.1	1.2	1.2	1.2	0.8	1.1	2	0.7
Sáv váltás ideje (két szélső között, msec)	15	17	17	17	18	18	21	10.2
Zajszint (üresjáratban, dB)	28	27	27	27	27	25	35	32
Zajszint (gyors pozicionálás közben, dB)	34	35	35	35	28	34	39	36
Felvett teljesítmény (üresjáratban, W)	5.9	7.3	7.3	7.3	7.7	7.5	7.5	9.25
Felvett teljesítmény (pozicionálás közben, W)	10.2	12.2	12.2	12.2	9.5	12.5	12	14

Kis magyarázat a táblázathoz

■ **S.M.A.R.T.** A S.M.A.R.T. (Self-Monitoring And Reporting Technology) a merevlemez főbb fizikai jellemzőit figyelni és elemezni, amelynek a segítségével egy esetleges meghibásodás nagy, de nem tökéletes biztonsággal előre jelezhető. A S.M.A.R.T. egyfelől a HDD-be épített automatikát, másfelől egy szoftvert is jelent, amelyet fel kell telepíteni a PC-re. Előbbi a fizikai paramétereket rögzíti (olvasási korrekciók száma, felpörgési és leállási idő, pillanatnyi hőmérséklet, összes eddig eltelt működési idő, összes felpörgések száma st.), utóbbi pedig elemzi ezeket az adatokat és továbbítja a felhasználó felé. E biztonságknak egyébként ára is van, a S.M.A.R.T. aktív állapotban a merevlemez időről időre önellenzést hajt végre, s ez szükség-szerűen a teljesítmény rovására megy. A szükséges szoftvert rendszerint letölt-hetjük a merevlemezgyártók honlapjáról, de rengeteg márkafüggetlen szoftvert is elérhető – némelyik freeware, némelyik fizetés változatban.

■ **Átviteli sebesség (Transfer rate).** A merevlemezek egyik legfontosabb jellemzője. A merevlemezek majd minden esetben a tányér széléről a közepe felé haladva írják az adatokat. Mivel a koron-gok állandó szögsebességgel forognak, a külső részen adott idő alatt jóval több adat suhan át az olvasófej alatt, mint a belső szélén. Ennek megfelelően a merevlemezek írási/olvasási sebessége nem állandó, hanem fokozatosan csökken. A lemez szélén általában kétszer akkora az adatátvitel, mint a lemez belsején.

Elérési idő (Seek time). Azt az időt adja meg, amely az olvasófej sávok közötti váltásához szükséges. Az IDE-s merevle-mezek tipikus és átlagos elérési ideje 8,5-9,5 ms. Ellentétben az átviteli sebesség-gel, az elérési időnél a kisebb érték a jobb. Tipikus felhasználás esetén leg-alább annyira fontos jellemzője egy me-revlemeznek, mint az adatátviteli sebesség. Ez persze csak az elmélet, a valós elérési idő kiszámításánál a várakozási időt is figyelembe kell venni.

■ **Várakozási idő (Latency).** A fej adott sávra való pozícionálása után nem kezdődhet rögtön az írási/olvasási művelet, előbb azonosítani kell a sáv elejét is. Eh-hez legrosszabb esetben pontosan any-nyi időt kell várni, amennyi idő alatt a lemez(ek) egyszer körbefordul(nak), átlagosan pedig ennek az időnek értelem-szerűen a fele telik el. A várakozási idő csak és kizárólag a fordulatszám-tól függ.

■ **Zajszint.** A zajszintet *Bel*-ben méri, értelem-szerűen a kisebb érték a jobb. A gyártók általában kétféle értéket adnak meg, amely közül az egyik arra az esetre vonatkozik, amikor az olvasófej nem mozog. Ezt nevezik *Idle Noise*-nak, s ez tulajdonképpen a motor működési zaj-szintjére utal. A másik fontos jellemző a keresés közben keltett hang erőssége, ezt az olvasófej mozgása okozza. Mivel ez jóval hangosabb, mint a sima motor-zaj, lehetőség van a fej(ek) mozgásának a lassítására, amely ugyan kb. 20%-kal rosszabb elérési időt, de teljesen hang-talan működést eredményez.

legkisebb modellnek 2 Mbájtos, a legna-gyobbnak 8 Mbájtos cache-e van, a köztes „állapotban” pedig mindkét kombináció létezik (a 8 Mbájtos átmeneti tárat tartal-mazó változat természetesen drágább). Ha soros csatolófelelűtet meghajtott választunk, mindenképpen 8 Mbájtos gyorsító-tárat kapunk. Ahogyan azt a Maxtortól megszokhattuk, a meghajtott néhány terü-leten kimagaslóan jó, néhányon azonban csak az átlagos szintet teljesíti. Előbbihez tartozik a nagy adatátviteli sebesség, a halk zajszint és a messze a legkisebb kel-tett vibráció. Cserébe sajnos az elérési idő csak átlagos és a hőtermelés az átlagosnál nagyobb.

Egy kis érdekesség: a Maxtor soros adat-átvitelt használó merevlemezénél is meg-

maradt a hagyományos tápcsatlakozó, így azt átalakító közbeiktatása nélkül bármi-lyen tápegységgel használhatjuk.

A Maxtor két alkalmazást tesz elérhetővé a merevlemezeihez. Az első a *PowerMax* nevezett diagnosztikai program, amely a merevlemez felületi ellenőrzését végzi, s ehhez a programhoz fordulhatunk akkor is, ha az operációs rendszer valamilyen oknál fogva nem ismeri fel a meghajtott. A másik hasznos program a *MaxBlast*, amely a már felismert eszközökhöz használható abban az esetben, ha a PC nem látja a teljes kapa-citást. A soros és párhuzamos ATA-val is kompatibilis program bármilyen márkájú eszközzel elboldogul, de a használatának feltétele, hogy a PC-ben legalább egy Maxtor HDD is legyen.

Saját honlap már 5.900-Ft-tól

A **web-o-matic** egy olyan online szolgáltatás csomag kisvállalkozások számára, amely segítségével a lehető legalacsonyabb költséggel **készíthetik el és tarthatják fenn** honlapjukat.

- nincs szükség grafikus, programozói tudásra,
- saját domáinnév (akár ingyenesen is), e-mail cím, tárhely,
- a honlap tartalma bárholonnan, pillanatok alatt módosítható,
- fórum, regisztráció, vendégkönyv, hírlevélküldés, stb. használata
- kevesebb mint napi 20 Ft-tól
- több száz választható grafikai megjelenés

Próbálja ki ingyen!

www.webomatic.hu

HARDWARENET
HOSTING & DESIGN

PRO (tárhely) csomag:

- **2 Ingyen domain név** * (hu, com, net, org, info)
- 2 GB tárhely
- 50 e-mail cím
- 25 subdomain
- 10 domain fenntartása
- Sql, Php, Perl, Cgi, Tomcat
- Webmail

Csupán havi nettó
10000 Ft

További ajánlataink:

<http://www.webtarinfo> Információs telefonszám: +36 30 3091815

*A választott csomagtól függően 6. 3 vagy 1 hónapos szerződés kötése esetén.

2003 11 Hitachi 180GXP

Gyártó, típus: Hitachi 180 GXP
 Forgalmazó: Asbis
 Ár: 24 970 Ft
 Internetcím: www.asbis.hu, www.hgst.com

Értékelés

Olvasási sebesség	37	40
Írési sebesség	36	40
Elérési idő	8	10
Zajszint, rezgés	8	10

89 Értékelés:
felsőkategória

2003 11 Maxtor DiamondMax Plus 9

(ATA-133, 2 MB)

Gyártó, típus: Maxtor DiamondMax Plus 9
 Forgalmazó: User's
 Ár: 16 680 Ft
 Internetcím: www.users.hu, www.maxtor.com

Értékelés

Olvasási sebesség	39	40
Írési sebesség	33	40
Elérési idő	6	10
Zajszint, rezgés	10	10

88 Értékelés:
felsőkategória

2003 11 Maxtor DiamondMax Plus 9

(ATA-133, 8 MB)

Gyártó, típus: Maxtor DiamondMax Plus 9
 Forgalmazó: User's
 Ár: 20 900 Ft
 Internetcím: www.users.hu, www.maxtor.com

Értékelés

Olvasási sebesség	39	40
Írési sebesség	33	40
Elérési idő	6	10
Zajszint, rezgés:	10	10

88 Értékelés:
felsőkategória

Samsung Spinpoint P80

A Samsung viszonylag régóta gyárt merevlemezeket, ennek ellenére a cég ezen tevékenysége mégsem túl ismert nálunk. Ennek egyik oka az lehet, hogy a cég régebbi HDD-i viszonylag hangosak és lassúak voltak. A Spinpoint P sorozattal mindez megváltozott, hiszen már az első P-s drávjok is kellően gyors, ugyanakkor halk

készülékek voltak. A Samsung még csiszolt is egy kicsit a P sorozaton, új vezérlőfelülettel is ellátta, s így megszületett a P80 sorozat. Először is választhatunk a SATA és a PATA között, az utóbbi esetében pedig a 2 vagy 8 Mbájtos cache között. A méretben nincs túl nagy választék, mindössze 60, 80, 120 és 160 Gbájtos változatok állnak rendelkezésre. A készülékekben 60 vagy 80 Gbájtos tányér található, értelemszerűen

maximum kettő. A megnövelt adatsűrűségnek köszönhetően a Samsung beérte a versenytársak olvasási sebességét, az elérési pedig ugrásszerűen javult. A „legbutább” változat is FDB motorral készül, amely a Samsung esetében nagyon jól tett a zajszintnek. Az olvasófej alig hallhatóan mozog, ennek ellenére cseppet sem mondható lassúnak. A Samsung mérnökei egyébként egy sor hangzatos névvel ellátott technoló-

Mérések

Típus	Hitachi 180GXP	Hitachi 180GXP	Maxtor DiamondMax Plus 9 (ATA-133, 2 MB)	Maxtor DiamondMax Plus 9 (ATA-133, 2 MB)	Maxtor DiamondMax Plus 9 (ATA-133, 8 MB)	Maxtor DiamondMax Plus 9 (ATA-133, 8 MB)	Maxtor DiamondMax Plus 9 (SATA)	Samsung Spinpoint P80
Vezérlő	Promise ATA-133	Adaptec SATA + Abit Serillel	Promise ATA-133	Adaptec SATA + Abit Serillel	Promise ATA-133	Adaptec SATA + Abit Serillel	Adaptec SATA	Adaptec SATA
HD Tach								
Írési sebesség a lemez elején (Kbájt/sec)	32642	32684	31798	31334	32163	31658	31259	32368
Írési sebesség a lemez végén (Kbájt/sec)	17566	18214	17317	17806	17500	15172	17114	16156
Átlagos írési sebesség (Kbájt/sec)	28002	28431	26395	25780	25095	25213	25447	24819
Olvasási sebesség a lemez elején (Kbájt/sec)	58942	58498	59001	59618	58078	58043	58017	58282
Olvasási sebesség a lemez végén (Kbájt/sec)	28424	28794	38659	37156	36056	35459	36456	31366
Átlagos olvasási sebesség (Kbájt/sec)	46313	46760	47540	47527	46661	46700	46296	46920
Átlagos elérési idő (msec)	13.2	13.1	14.6	14.7	14.5	15	15.1	13.4
WinBench 99								
Business Disk WinMark (1/100)	216	162	227	121	257	143	150	170
High-End Disk WinMark	402	384	405	352	456	390	411	384
DTemp								
Hőmérséklet üresjárati állapotban (C°)	37	37	44	44	44	44	43	41
Hőmérséklet 10 perc használat után (C°)	46	46	53	53	54	54	52	49

2003
11 **Maxtor DiamondMax Plus 9**

(SATA)

Gyártó, típus: Maxtor DiamondMax Plus 9
 Forgalmazó: User's
 Ár: 23 800 Ft
 Internetcím: www.users.hu, www.maxtor.com

Értékelés

Olvasási sebesség	38	40
Írási sebesség	33	40
Elérési idő	6	10
Zajsztint, rezgés	10	10

pont 87 Értékelés: felsőkategória

2003
11 **Samsung Spinpoint P80**

Gyártó, típus: Samsung Spinpoint P80
 Forgalmazó: Samsung Magyarország
 Ár: 39 920 Ft
 Internetcím: www.samsung.hu

Értékelés

Olvasási sebesség	37	40
Írási sebesség	33	40
Elérési idő	7	10
Zajsztint, rezgés	8	10

pont 85 Értékelés: felsőkategória

2003
11 **Western Digital Caviar SE**

Gyártó, típus: Western Digital Caviar SE
 Forgalmazó: User's
 Ár: 27 400 Ft
 Internetcím: www.users.hu

Értékelés

Olvasási sebesség	32	40
Írási sebesség	30	40
Elérési idő	7	10
Zajsztint, rezgés	6	10

pont 75 Értékelés: felsőkategória

giát is beépítettek a készülékbe, ilyen például a *Multi-Burst On-The-Fly Error Correction*, a *NoiseGuard™* valamint a *SilentSeek™* megoldás. A három közül talán az első a legérdekesebb, ez bármilyen rendellenesség esetén elméletileg adatvesztés nélküli képes a hiba okának a megszüntetésére. És csak a rend kedvéért jegyezném meg, hogy a Samsung merevlemezei is használják a S.M.A.R.T. technológiát.

Seagate 7200.7

A Seagate szintén túllépett a saját árnyékán, és egy igazán jó merevlemez készített. Értjük ez alatt azt, hogy a Seagate mindig is halk, ám egyúttal lassú is volt. A fórumokat és számos neves honlapot böngészve még jó fél-egy éve is mindenhol azt találtuk, hogy a csendes PC-hez Seagate merevlemez vegyünk. Ez rinden is volt egészen addig, amíg a többi gyártó is el nem kezdte az FDB motort használni, hiszen így a Barracuda sorozat legfontosabb fegyverténye máris nem ért semmit. Azért a Seagate mérnökeit sem abból a fából faragták, hogy ilyen helyzetben ne tegyenek semmit! Az új sorozat névváltoztatása is részben ennek tudható be, így szeretnék volna elérni azt, hogy a vásárlóknak ne az ugorjon be, hogy „halk, de lassú”. A mintegy 20 százalékkal megnövelt olvasási sebesség mellett az elérési időt is sikerült csökkenteni, így a 7200.7-esek igazán kiválóak. Mindez egyébként a zajsztint növekedését is eredményezte, de csak nagyon kis mértékben. Ez tehát azt jelenti, hogy alapjáraton még mindig a Seagate-ek a legcsendesebbek. A készülékek alapállapotban keresés közben is nagyon csendesek, ám ennek megvan az észszerű magyarázata. Mint arról már szó esett, a HDD-k pozícionálás közbeni zajsztintje és a pozícionálás sebessége között egy

szoftver segítségével lehet választani. Nos, a Seagate esetében az alapbeállítás a halk üzemmód, s ezért nem lehet hallani az olvasófej mozgását. A fizikai felépítést vizsgálgatva megállapíthatjuk, hogy a Seagate hű maradt önmagához, és a 80 Gbájtos alumíniumkorongokból még mindig maximum csak kettőt használ. Az elérhető legnagyobb kapacitás tehát 160 Gbájit. Ez a versenytársak termékcsaládját is ismerve kicsit kevesnek tűnik, de azért azt ne feledjük, hogy valószínűleg kevesen fognak az elkövetkezendő néhány hónapban 250 Gbájtos merevlemezért futkározni, így a Seagate még kap némi haladékok.

Western Digital Caviar SE

Ki ne emlékezne még a *Caviar* sorozat *Special Edition* változatának a megjelenésére! A család tagjai voltak az elsők, amelyek nagyobb cache-memóriát tartalmaztak. Az akkor még 40 Gbájit minimális kapacitás gyanak számított, ma viszont a megnövelt gyorsítótárral rendelkező HDD-k közül a WD gyártósról kerül le a legkisebb kapacitású darab. (Ennek a ténynek egyébként nincsen túl nagy jelentősége, csupán annyi, hogy a WD sosem akart minél nagyobb merevlemez „rászógni” a felhasználókra. Persze a lehetőség adott, hiszen a Caviar SE sorozat legnagyobb tagja 250 Gbájtos.)

Seagate 7200.7	Western Digital Caviar SE	Western Digital Caviar SE	Western Digital Raptor
Adaptec SATA	Promise ATA-133	Adaptec SATA + Abit Serilite	Adaptec SATA
41496	30036	30192	32029
22544	14764	15234	19416
35544	23212	22829	27661
56496	49903	50365	56822
30054	26969	26310	34416
45158	41659	41673	44723
12.7	13.7	13.4	8.1
167	255	158	173
404	387	352	397
42	41	41	38
49	50	50	47

A merevlemezek viszonylag halk működésűek, annak ellenére, hogy az FDB motor csak opcionális, és a teszt példányunkban sem ez a típus dolgozott. A soros típusok már FDB motort kapnak, a jelenleg kapható típusoknál pedig a 160 Gb-ot nagyobb modellek esetében élhetünk a választás lehetőségével. A WD mindig is híres volt a megbízhatóságáról, amelyet az is bizonyít, hogy a Caviar SE minden tagjára 3 év teljes körű jótállás vonatkozik. A biztonságról egyébként a Data Lifeguard technológia gondoskodik, amely hardveres és szoftveres védelmet egyaránt jelent. Hardveres részről ez az automatikus fejparkolási mechanizmus, a S.M.A.R.T. technológiát és néhány egyéb biztonsági megoldást jelent. Merevlemez-tesztjeinket régóta figyelemmel kísérő olvasóink már a szoftveres megoldásokat is biztosan ismerik: a Data Lifeguard Tools a kapacitáshatárok leküzdése mellett a S.M.A.R.T. paramétereiket ellenőrző, illetve akkor is használható, ha a régebbi operációs rendszerünket az új

merevlemezre szeretnénk másolni – ez utóbbit kényelmesen és újraindítás nélkül megtehetjük.

Western Digital Raptor

Tesztünkben a WD második merevlemeze a kakukktojás szerepét tölti be. Ha ugyanis a lemez paramétereit kicsit jobban szemügyre vesszük, rögtön láthatjuk, hogy gyakorlatilag egy SCSI meghajtóval van dolgunk. Felmerülhet tehát a kérdés, hogy a Raptor mennyire készült az átlagos otthoni felhasználóknak és mennyire a SCSI olcsó alternatívája.

A meghajtó oldala bordázott, illetve a Maxtorhoz hasonlóan, a Raptornál is megtalálható a hagyományos tápcsatlakozó. Üzembe helyezés után a meghajtó további meglepetéseket tartogat: hangosabb ugyan, mint a 7200 rpm-es társak, ám a halk sípolás egyáltalán nem mondható zavarónak. A gyári adatok szerint a zajszintbeli különbség mindössze 4 dB. Ennek legfőbb oka az, hogy a meghajtóban

csak egyetlen tányér kapott helyet, s ennek átmérője nem a normál méret szerint alakul, hanem annál kisebb. Ennek egyébként további szerencsés következménye, hogy a Raptor a 10 ezer fordulat/perces forgási sebesség ellenére az egyik legkevésbé melegező eszköz volt a tesztmezőnyben.

Méréseink szerint a Raptor igen előkelő helyen végzett. S noha az olvasási képességekben nem is lett első, az elérési idő tekintetében elért tetemes előny mindenképpen figyelemreméltó. Csak azt sajnálhatjuk, hogy a tárolókapacitása mai szemmel kicsinek mondható (csak 36 Gb-ot tartalmazhat), illetve azt, hogy a magas fordulatszám miatt hagyományos csapágyas motort kellett beépíteni.

A bekezdés elején feltett kérdésre megkaptuk tehát a választ: a Raptor inkább a SCSI olcsóbb alternatívája. Ezt a feltételezésünket erősíti, a garancia időtartama is, amely e merevlemez esetén 5 év.

Higyed Gábor

gabor.higyed@cpanorama.hu

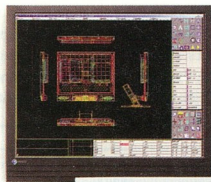

Higyen a szemének...!

L 767-19" LCD Monitor
199.000,-*

L 367-15" LCD Monitor
99.000,-*

L 557-17" LCD Monitor
129.000,-*

* Ajánlott nettó fogyasztói ár. Az akció 2003. október 20-tól december 31-ig tart.

Az EIZO termékek kizárólagos hazai forgalmazója

NARBA Hungaria Kft.

1034 Budapest, Áldomás utca 4.

Tel.: 06-1 4300-600 • Fax: 06-1 4376-893 • EIZO Hotline: 06-40 EIZO-00

E-mail: info@narba.hu • www.narba.hu

D470W Valódi all in one

17" WXGA 16:9
6 in 1 card reader
subspeaker
wireless lan

17" WXGA (1440x900) TFT kijelző
ATI RADEON 9000 /64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium M - 3.06GHz(-ig) vagy intel Celeron processzor,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra portok,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Magyar billenyüzet

2 év
garancia

299.999,- től

Mobil pajtás

M360C

14" XGA (1024x768) vagy 15.2" WXGA (1280x854) TFT kijelző
intel 855GM chipkészlet és VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium M - 1.7GHz(-ig) processzor,
Maximum 1GB DDR266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, Wireless LAN
Firewire, 56k modem, 10/100 LAN
24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

Csak 2,2kg!

Magyar billenyüzet

2 év
garancia

CLEVO NOTEBOOKOK

D27ES A legjobb vétel

2 év
garancia

14" XGA (1024x768) TFT kijelző
SIS650 / 16 - 64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium M vagy intel Celeron processzor,
Maximum 1GB DDR 266MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
2x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
párhuzamos és infra portok,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

179.999,- től

ATI Radeon 9600

D400U

2 év
garancia

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9600 /128MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium M vagy intel Celeron processzor 3.20GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333 v. 400 MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

A LEGSZÉLESEBB VÁLASZTÉKBAN

M400E mobile P4 CPU!

2 év
garancia

15" SXGA+ (1400x1050) TFT kijelző
ATI RADEON 9000 /64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel MOBILE Pentium M processzor 2.40GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 24x CDRW/DVD vagy 2x DVD-RW

277.777,- től

Legolcsóbb 15"

D400S

2 év
garancia

15" XGA (1024x768) TFT kijelző
SIS M650 / 64MB VGA vezérlő, TV-out,
intel Pentium M vagy intel Celeron processzor 2.80GHz-ig,
Maximum 1GB DDR266 v. 333MHz RAM,
Maximum 80GB ATA100 5400rpm merevlemez,
3x USB 2.0, FireWire, 10/100 LAN, 56k Modem
Wireless LAN, Bluetooth, soros, párhuzamos, infra,
Floppy drive, 8x DVD vagy 24x CDRW/DVD drive

ASUS - HP - COMPAQ - DELL - SONY - IBM

ASUS M3700N

14" SXGA+ TFT LCD
Pentium-M 1.5GHz processzor
256MB DDR RAM
40GB HDD
24x COMBO DRIVE

359.999,-
499.999,-

HP NX9010

15" XGA TFT LCD
P4- 2.4GHz processzor
256MB DDR RAM
30GB HDD
CDRW / DVD DRIVE
MS WIN XPHome

279.999,-
349.999,-

HP NX9005

15" XGA TFT LCD
AMD Athlon XP 2.40GHz+
256MB DDR RAM
40GB HDD
CDRW / DVD DRIVE
MS WIN XP Pro

289.999,-
362.499,-

ASUS L5800C

15" SXGA+ TFT LCD
P4-2.66GHz processzor
512MB DDR RAM
60GB HDD
24x COMBO DRIVE
ATI RADEON 9000 /64

439.999,-
505.999,-

HP NX7000

15.4" WSXGA+ TFT LCD
Pentium M 1.6GHz processzor
512MB DDR RAM
60GB HDD
DVDRW COMBO DRIVE
MS WIN XP Pro

549.999,-
632.499,-

HP NX9010

15" XGA TFT LCD
CELERON 2.4GHz processzor
256MB DDR RAM
30GB HDD
8x DVD DRIVE
MS WIN XP HOME

259.999,-
324.999,-

Így tesztelt a CP

A merevlemezek értékeléséhez figyelembe vett szempontokat nem nehéz kiválasztani, hiszen számos objektíven mérhető paraméterük van ezeknek az eszközöknek.

Tesztünk eredeti kírása szerint olyan merevlemezeket vártunk a tesztlaboratóriumunkba, amelyek a soros ATA (SATA) adatátviteli szabványt használják. A meghajtók kis száma miatt a teszt túl száraz lett volna, ezért úgy döntöttünk, hogy a régebbi tesztjeinkből ismert modelleket is újfent szemügyre vesszük. Ráadásul így még az összehasonlításra is remek lehetőség kínálkozott.

A teszteléshez használt konfigurációban egy *Gigabyte GA-8PE667 Ultra* típusú alaplap volt, amelyben egy 2,53 GHz-es Pentium 4 processzor és 512 Mb-ít PC-2700-as memória. A soros eszközöket az *Adaptec AAR1210SA* jelzésű vezérlőre kötöttük, párhuzamos adatátvitel esetén a host az alaplapra integrált ATA-133 üzemmódot is támogató Promise RAID vezérlő volt (PDC20267). Operációs rendszernek a *Windows XP Professionalt* választottuk (SP1-gyel). Szokásos tesztprogramjainkon kívül más alkalmazás nem futott. Hogy a dolog még érdekesebb legyen, egy, az Abit alaplapokhoz kapható *PATA-SATA átalakítót* is munkára fogtunk. Így valamenynyí ATA-100(133)-as merevlemez az Adaptec vezérlőjével is leteszteltünk. És ez még mindig nem minden: két, amúgy teljesen azonos Maxtor modell segítségével azt is megvizsgáltuk, hogy mennyit számít a plusz 6 Mb-ítnyi cache. Ahogyan a táblázatunkból is kiderül, minden tekintetben érdekes eredmények születtek.

Olvasási sebesség (40% – 40 pont)

Az olvasási sebességhez alapvetően két programot használtunk. Az első a *HDTach 2.61*-es változata volt, amellyel a merevlemez folyamatos írási, olvasási teljesítményét, a cache sebességét, illetve a teljes elérési időt mértük. A programot a teljesen üres, partíciót sem tartalmazó merevlemezeken futtattuk. Ezt egyébként nem az olvasási teljesítmény mérése, hanem az írási jellemző vizsgálása indokolta, amit a program kizárólag ebben az állapotban hajlandó lemérni. A *HDTach* a teljes lemezterületen méri a sebességet, s eredményként a lemez elejéi, végi és az átlagos sebességet nyújtja, amelynél jobb összehasonlításra alapra nincs is szükségünk. A valósághoz minél közelebbi eredmény érdekében a programot háromszor futtattuk, és a táblázatban az eredmények átlagát tüntettük fel.

A *HDTach* az egyes jellemzőket külön-külön mérte, ezért szükség volt egy olyan alkalmazásra is, amely a szokásos használatnak megfelelő környezetben együttesen is leméri az elérési időt és az írási-olvasási sebességet. A *Winbench '99* alkalmazások futtatását szimulálja, s eredményként egy mutatószámot ad. A program számára szükséges merevlemez-területet a meghajtók elején létrehozott 1 Gb-ítos (NTFS) partícióban biztosítottuk, ezért a teszteredmények minden készüléknél a maximális teljesítményt tükrözik.

Írási sebesség, elérési idő (40% és 10% – 40 és 10 pont)

Az írási sebesség és az elérési idő mérésére szintén a fentebb már említett *HDTach* programot használtuk, ugyanakkor a paraméterekkel. Egy dolgot kell csupán megemlíteni, az elérési időt a program az adott sávok elejének a megkeresésével mérte, ennek megfelelően a visszaadott eredmények tartalmazzák egyrészt a sáváltás idejét, másrészt a várakozási időt (a táblázatban közzölt ered-

mény tehát e kettő összegeként adódik). Az eredmény természetesen tipikus érték-ként értendő.

Zajszint, rezgés, működési hőmérséklet (10% – 10 pont)

A zajszint jelentőségét nem kell cseleltünk. Egyfelől hallható a motorzaj, másfelől a fej mozgása is, s a fey bizony esetenként igencsak fűrgén mozog, ha kell akár másodpercenként százszor is megteszi a lemez külső és belső sávja közötti utat. A zajszint vizsgálatok minden merevlemez esetében teljesítményre optimalizált beállítást választottunk. Fokozott figyelmet szenteltünk a merevlemeztek rezgéscsillapító képességének is, mert az e tekintetben gyenge képességekkel rendelkező meghajtók esetenként a házat, sőt, akár az íróasztalt is „mozgásba hozzhatják”, amely így elég zavaró, mely rezgő hangot hallathat. (A magasabb pontszám halkabb működést jelent.)

Mértük továbbá a meghajtók hőmérsékletét is 30 perc bekapcsolat, de használat nélküli eltelt idő, valamint 5 perc folyamatos és erőteljes használat után is.

H.G.

gabor.higyed@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

A merevlemezeket négy szempont alapján értékeltük:

Olvasási sebesség:	30 pont
Írási sebesség:	40 pont
Elérési idő:	10 pont
Zajszint, rezgés, működési hőmérséklet:	10 pont
Összesen	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúcskategória:	90 pont és felette
Felsőkategória:	80-89 pont
Középkategória:	65-79 pont
Belépőszint:	65 pont alatt

Hogyan lesz a hulladékból új termék

A Farbox Számítástechnikai és Kereskedelmi Kft. tevékenysége

A Farbox Kft. 1990-ben alakult svájci-magyar tulajdonú vegyes vállalat, szombathelyi központtal és helyi irodával, valamint országos értékesítő és begyűjtőhálózattal rendelkezik.

Megalakulása óta a cég fő tevékenysége az újrahasznosítás, az elhasznált irodatechnikai kellékek újragyártása és forgalmazása.

A Farbox Kft. vezetése a tevékenység indítását arra a felismerésre alapozta, hogy az irodatechnika rohamos fejlődése miatt egyre több kellékanyag kerül felhasználásra, amelyek a használatot követően hulladékká válnak.

Az egyéni megítélés szerint hulladéknak nevezett és minősített anyagok jelentős része mások számára még értéket hordozhat, és egyre inkább hordoz is.

A kft. vezetése erre az értékfordozóra alapozza a szervezeti kiépítést.

A jövőképfelgölgalmazésének megfelelően az újrahasznosítást helyezi előtérbe az EU elvárásai szerint.

Ezért célunk az általunk forgalmazott termék teljesítmény-, és minőségi jellemzőinek fejlesztésével, illetve a piacon megjelent más gyártók által forgalmazott termék újragyártási technológiájának kidolgozásával, hogy minden szegmensben elérjük vagy meghaladjuk más gyártók termékeinek minőségét.

Mindezt bizonyítja, hogy az 1990-ben alakult 8 fős kft. napjainkra középállalkozási szervezettel fejlesztette magát és 240 főt foglalkoztat Magyarországon, éves forgalma meghaladja a 3,5 milliárd forintot.

Termékeink gyártásához a felhasználóknál elhasznált és kiürült irodatechnikai kellékanyagokat, fénymásoló-, lézernyomtató-kazettákat és tintapatronekat a kft. felvásárolja, szállítja, válogatja, majd részlegységekre bontja. A bontás után a hibás, de javítható alkatrészeket felújítja, majd új és felújított alkatrészek felhasználásával készterméket állít elő.

Cégünk által gyártott termékek csoportjai: fénymásoló- és lézernyomtató-kellékek és festékkazetták, hengergyűrészek, tonerkittek, lézerfax-festékkazetták, tintasugaras nyomtatók tintapatronjai.

A késztermékek svájci és a kft. fejlesztői által kidolgozott gyártástechnológiával, TÜV Rheinland, ISO 9001-2000 szabvány szerinti minőségirányítási rendszerben, exportra és hazai felhasználásra készülnek.

Gyártás, feldolgozás

A begyűjtés a Farbox-csoport hálózatán keresztül történik. A felhasználóknál kiürült kellékanyagok veszélyes hulladékká válnak (16/2001 [VII. 18.] KOM-rendelet - A hulladékok jegyzékéről), ha azok újrahasznosításra nem kerülnek.

A feldolgozás során hulladékok csak olyan anyagból keletkezhetnek, amely gazdaságosan tovább már nem bontható, és annak újrafelhasználása javítás nélkül sem lehetséges. A fel nem használható, de értékesíthető alapanyagok (színesfém, műanyag, karton stb.) tisztítás után értékesítésre kerülnek.

A Farbox Kft. éves viszonylatban mintegy 400 ezer darab festékkazetta és ugyanennyi tintapatron, valamint 100 ezer darab tonerkit felújítását végzi el.

Ezzel a tevékenységgel cégünk közel 800 tonna, azaz majdnem 200 vasúti vagonnyi hulladéktól kínál meg környezetünket évente.

A Farbox Kft. tevékenységének hatása a környezetre

Cégünk gyártástechnológiai folyamata minden szempontból leszabályozott, emberi szervezetre ható károsanyag-kibocsátásunk mindenben megfelel a törvényi normáknak.

Természeti erőforrásokra, úgy mint víz, talaj, levegő szintén a lehető legkisebb terhelést gyakoroljuk, s ezt természetesen folyamatosan vizsgáljuk a megfelelő hivatalokkal.

Az újrahasznosítás pozitív hatása a gazdaságra és a környezetre

A feldolgozásra begyűjtött hulladékok alkatrészeinek jelentős része újrahasznosítható, felújítható, újragyártott termékekbe beépíthető. Az újragyártott termékekkel az importot lehet csökkenteni, és az exportot lehet növelni. A szétszerelt, feldolgozott elektronikai hulladékok egyes anyagfajtaírt értékesíthetők, újrahasznosíthatók. Az eljárás folyamán új munkahelyek teremtésére nyílik lehetőség Magyarországon. A begyűjtésével az illegális lerakás megszüntethető és csökken a megsemmisítéssel járó környezetterhelés.

Összegzőként megállapítható, hogy az újrahasznosításnak gazdasági szempontból szinte csak pozitív hatásai vannak, mert a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése mellett mérsékelt mennyiségű energia és nyersanyag felhasználásával, új munkahelyek megteremtésével, újragyártott késztermék állítható elő az irodagegyártók által forgalmazott kellékanyagokkal megegyező minőségben, és a felhasználó számára alacsonyabb költséggel.

Az így előállított terméket a Farbox Kft. saját Original PrintStar márkánév alatt hozza forgalomba.

Környezetudatosság

Tevékenységünk a világszerte felismert anyag- és energiatakarékosság és a környezetvédelem nemzetközi fejlesztéseinek vetjük alá. Ennek megvalósításához, valamint termékeink gyártásához a lehető legnagyobb mértékben a bevétől elhazsnált termékeket, hulladékokat használunk fel. Hiszünk, hogy az újrafeldolgozott termékek javítják az életminőséget. Az újrafeldolgozott termékek csökkentik a folyamatos hulladékkepződést, s ezzel előtérbe helyezzük az emberi környezet megvédését. Az irodatechnikai gépeket és kellékeket gyártó nagyvállalatok között vannak, akik különböző programokkal vagy a "Lockout" chipek alkalmazásával

próbálják megbátolni a más cégek általi újrahasznosítást, illetve az újragyártott termékek szabadosítását, illetve az újrafelhasználását. Ennek szándéka az Európai Unió által kiadott határozat gátat vetni és megakadályozza az irodatechnikai kellékanyagok újrafelhasználását elősegíteni. Ez a határozat Magyarországra nézve is irányadó lesz, a többi unionszabállyal együtt.

Az újragyártó vállalatok, így a Farbox Kft. célja és gazdasági érdeke az, hogy a környezetet védje, több és több típusú kazettát, tintapatron tudjon újragyártani és feljuttítani, hogy a felhasználó lényegesen olcsóbban az irodagegyártók által forgalmazott kellékanyaggal megegyező minőségben, és azonos garanciális feltételekkel juthasson ezekhez a termékekhez.

Számításaink szerint több száz millió forintra becsülhető az a költségmegtakarítási lehetőség a magyar gazdaság számára, ami az újragyártott festékkazetták és tintapatronok felhasználása által elérhető.

A vállalat fejlesztési részlege folyamatosan dolgozik azon, hogy miként lehet több anyagot visszanyerni és felhasználni, ezzel is kibővíteni az újragyártott termékek skáláját megővelni az újragyártott termékek számát, s csökkenteni a környezetterhelést.

Az Idei Magyar Termék Nagydíj pályázat díjkiosztásán a Printstar termékcsalád

3 oklevélet kapott, és egyedül nyerte el a Kíró Tanács különdíját.

Ezt igazolja az is, hogy a kft. 2003-ban elnyerte a Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége által kiírt "A környezet védelméért" díjat és ez év szeptemberében a Magyar Termék Nagydíj pályázatán is kiemelt elismerésben részesült.

További információ

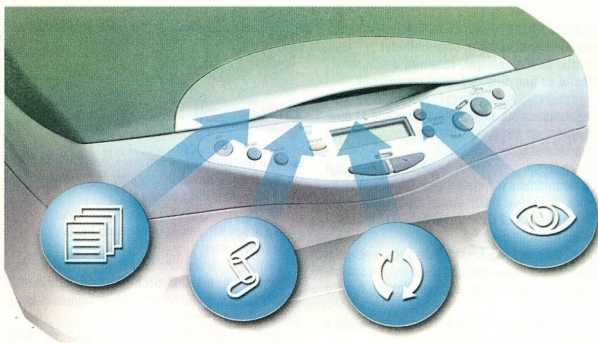
Rözsä Róbert, Farbox Kft., értékesítési menedzser, telefon: (06-20) 411-9590
Sas Károly, Farbox Kft., projektmenedzser, telefon: (06-70) 317-6945

Értékesítési címek:

Carbon Márkából
Budapest II., Lövőház utca 33.
Telefon: 336-0944, Fax: 212-5278
www.carbon.hu
Farbox Kft.
9700 Szombathely, 11-es Huszár út 120.
Tel.: (06-94) 500-641, fax: (06-94) 316-578

A „helyet” nagy becsben tartják manapság az irodákban, érthető tehát, hogy egyre nagyobb az érdeklődés az „all in one”, azaz a multifunkciós eszközök iránt. Tesztelünk a piac ezen szegmensét térképezte fel.

A multifunkciós berendezések tényleg takarékoskodnak a helyvel, hiszen a nyomtató, a szkennelő, a fénymásoló és a fax egyetlen készülékben kap helyet. Tesztünkben a tintás és lézeres eszközök egyaránt fellelhetőek, s ezt a pontok és egyéb tulajdonságok áttekintésénél mindenképpen érdemes figyelembe venni, elsősorban aszerint, hogy ki milyen eszköz vásárlását tervezi.

Egységben az erő

Lexmark X632 MFP

A Lexmark ezen típusa külön dobozokban érkezik, de ez ne ijesszen meg senkit, hiszen csak néhány perccel tart tovább az összeállítás, mint társai készenléte helyezése. Az egyetlen általunk hiányosságnak vélt apróságot is ekkor vettük észre: a lapolvasó nyomtatóhoz rögzítése nem tel-

jesz stabil. A nyomtató mind kapacitásával, mind sebességével az élen jár, az előző érték akár 200 ezer is lehet havonta, míg a másik, minőségtől és lefedettségétől függően, a negyven lap/perces tempót is elérheti. A legjobb minőség 1200 x 1200 dpi a nyomtató esetében, a lapolvasó pedig 600 x 600 pdi-t tud. Egy 350 MHz-es processzor működteti, amelyhez alaphelyzetben 64 Mbájtnyi memória társul, s ez egészen 320 Mbájtig bővíthető. Alapkiépítésben összesen 600 lap a befogadóképessége, a lapadagolóban és tálcában együttesen. A kapcsolat létesítésére minden lehetőség megtalálható rajta, az USB 2.0-tól egészen a hálózati kártyáig.

2003
11

Információk

Típus: Lexmark X632 MFP
 Forgalmazó: Ceemark Hungary
 Ár: 1 037 375 Ft
 Internet: www.lexmark.co.hu

Sebesség	30	30
Minőség	19	20
Kezelhetőség	23	25
Szolgáltatások	24	25

pont
96

Értékelés:
csúcskategória

PLUSZ:

- nagy terhelhetőség

MINUSZ:

- a lapolvasó rögzítése nem tökéletes

NEM CSAK ISKOLÁSOKNAK!

Samsung 172v

17"-es TFT monitor
 felbontás: 1280 x 1024 / 75Hz
 képpontméret: 0.264 mm
 fényerő: 250 cd/m²
 kontrasztarány: 350:1
 képlátószög (H/V): 140°/120°
 TCO '99
 3 év garancia

119 990 Ft

Az ár az áfát TARTALMAZZA.

computer.bolt.hu

1054 Budapest
 Alkotmány u. 20.

ADSL - AZ ÉV VÉGÉIG INGYEN

A megkötött szerződések havi díját
december 31-ig mi álljuk!

Sőt!

Kiépítési díjat sem kell fizetnie!

Az ajánlat 1 éves, 2004-re, bármelyik ADSL díjcsomagunkra szóló szerződés esetén vehető igénybe.
 ADSL már havi nettó 7 990 forinttól!

tel.: 06-1-302-8888

fax: 06-1-302-8890/18

www.kronet.hu

Epson Stylus CX3200

Az Epson egy tintás eszközzel, a Stylus CX3200-zal képviselte magát. Bár nem volt feltétel, de a faxot kissé hiányoltuk, így inkább egy lapolvasóval egybeépített, költségkímélő nyomtatónak tűnt. A másoló 25%-400%-os értékeken belül képes dol-

gozni, legfeljebb 600 x 1200 dpi-s felbontásban. CCD érzékelővel van felszerelve és egyenletes technikát alkalmaz. Ez a funkció nagyon gyors munkát tesz lehetővé jó minőségben, és a bemelegedési ideje sem nyúlik hosszúra. A nyomtató hasonló eredményeket produkált, itt mindössze 15 másodpercet kellett várni az első lap megjelenésére. A készülék az USB interfészen keresztül létesít kapcsolatot a számítógéppel. A szoftvere és maga az eszköz is inkább fényképekkel kapcsolatos nyomtatásához és munkához nyújt segítséget.

Nagy Lajos

lajos.nagy@cpanorama.hu

2003 11 Információk

Típus: Epson Stylus CX3200
Forgalmazó: HRP Hungary
Ár: 42 600 Ft
Internet: www.epson.hu

Sebesség	24	30
Minőség	16	20
Kezelhetőség	20	25
Szolgáltatások	17	25

pont 77

Értékelés:
felsőkategória

PLUSZ:
• olcsó

MÍNUSZ:
• nincs fax

HACKER különszám

*A hacker világ titkai
 Hamisítás felső fokán
 Jelszavak feltörése
 Letöltés ingyen
 A legjobb tűzfalak
 Hogyan él egy hacker?
 Keygen, patch, serial, warez
 Tűzfalak kicselezése*

A CD tartalmából:
 Titkosító programok
 Jelszónyilvántartók
 Antivirus programok
 Tűzfalak

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazza!
 (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Ár: 695 Ft

HP Laserjet 4100mfp

A tesztben szereplő termékek közül méltán nevezhető a 4100mfp az egyik csúcshoz. Ez többek között a sebességével érdemelte ki, ami lefedettségétől függően több mint 22 oldal/perc is lehet. Maximálisan 1200 x 1200dpi felbontásban képes nyomtatni, amit a költségkímélés érdekében ér-

demes a felére csökkenteni. A gép lelkét egy 250 MHz-es RISC processzor adja, amelyhez 64 Mb-ot memória párosul (256 Mb-igjt bővíthető). A fax részbe – az adatok tárolására gondolva – egy 10 Gb-ajtos merevlemez építettek. A fax legfeljebb 14,4 kbps sebességű adattovábbítást tesz lehetővé. A másolás üvegről és lapbehúzó-ról egyaránt működtethető. A kicsinyítés/nagyítás 25-200%, illetve 25-400% közötti értékeken történhet, a másolás helyétől függően. A lapadagoló alaphelyzetben 100 lap befogadására képes, amit három ötszáz lapos tálcával egészíthetünk ki. A hálózati működés beállításában és használatában a HP Jetdirect nevű szoftver segít.

HP Laserjet 3330

A 3300, nagy teljesítményének köszönhetően, tökéletes a nagyobb irodai feladatok ellátására, s akár havi tízezer oldallal is elboldogul. A 3300-as a sorozat minden kiegészítőjével felszerelt példánya, amely szinte minden elemében túlmutat az alapmodellén. A plusz ötven lapadagolón kí-

vül faxszal is felszerelték. A nyomtatás felbontása legfeljebb 1200 x 1200 dpi lehet. A minősége már kisebb felbontás estén is kielégíti az irodai igényeket. Hála az azonnal kapcsoló égetőmű technológiájának, alig kell várni az első oldal megjelenésére. A másolóegység tökéletesen adja vissza az eredeti dokumentum minőségét, és a mélységességet vizsgáló tesztkönn is ki-válóságáról tett tanúbizonyságot. Eszerint megközelítőleg három centis távolságban is képes olvasható minőségű másolat elő-állítására. Az adattovábbításra egy 33,6 kbps sebességű fax szolgál. A kezelőpanel áttekinthető és érthető, s a gombok funkciói magyarul vannak ráírva.

Brother MFC 8820D

A Brother-től egy lézeres termék, az MFC 8820D érkezett tesztünkre. A D jelzés a duplex egyesre utal. Párhuzamos és USB 2.0-ás interfészen keresztül létesíthetünk kapcsolatot a PC és a nyomtató között. Akinek ez nem lenne elég, az opcióként hálózati kártyát is rendelhet. A bemele-

dési idő nagyon rövid, a berendezés kevesebb mint fél perc alatt üzemkész. Az alaptípusnak 32 Mb-ajtnyi memóriája van, ami 160 Mb-igjt bővíthető. A kezelőpanel jól áttekinthető, a kijelző alatti három gombbal választható ki a használni kívánt funkció (másoló, fax, szkennel). A nyomtató felbontása figyelemre méltó, ugyanis még a 2400 x 600 dpi-t is elérheti. A sebessége maximum 16 lap kinyomtatását teszi lehetővé percenként. A másoló sebessége szinte megegyezik a nyomtatóval, és a minősége is kielégíti az irodai követelményeket. Többoldalas másolás esetén egy 50 oldal befogadóképességű tálcát is igénybe vehetünk.

2003 11 Információk

Típus: Hp 4100mfp
Forgalmazó: HP Magyarország
Ár: 623 750Ft
Internet: www.hp.hu

Sebesség	29	30
Minőség	18	20
Kezelhetőség	22	25
Szolgáltatások	23	25

pont 92 **Értékelés:** csúcskategória

PLUSZ:
• nagyon gyors

MÍNUSZ:
• icisit bonyolult a kezelése

2003 11 Információk

Típus: HP Laserjet 3330
Forgalmazó: HP Magyarország
Ár: 248 750 Ft
Internet: www.hp.hu

Sebesség	25	30
Minőség	18	20
Kezelhetőség	22	25
Szolgáltatások	21	25

pont 86 **Értékelés:** felsőkategória

PLUSZ:
• jó minőségű szkennel

MÍNUSZ:
• az alapmodell kevés lap befogadására képes

2003 11 Információk

Típus: Brother MFC 8820D
Forgalmazó: Brother International Kft
Ár: 248 900 Ft
Internet: www.brother.hu

Sebesség	23	30
Minőség	17	20
Kezelhetőség	22	25
Szolgáltatások	23	25

pont 85 **Értékelés:** felsőkategória

PLUSZ:
• nagy terhelhetőség

MÍNUSZ:
• a lapolvásos rögzítése nem tökéletes

Az első és a teszt szempontjából a legfontosabb elem a nyomtató, amelyet a szkennert követ. A fénymásoló több típusnál is az előzőek kombinációja, ezért szorult kissé a háttérbe. A fax vizsgálatánál pedig főleg a szolgáltatásokra és ezek kezelhetőségére került a hangsúly. A nyomtatókat sebesség, szolgáltatások, kezelhetőség és minőség szempontjából értékeltük.

Sebesség (30% – 30 pont)

Már az elérhető maximális pontszámából is látszik, hogy ezt a tulajdonságot tartottuk a legfontosabbnak. Már csak azért is, mert a tesztalanyainkat elsősorban irodai felhasználásra szánták, ahol is az idő mindennél többet ér. A nyomtatókat közvetlenül kapcsoltuk a számítógépre, mivel egyes termékeknél a hálózati kártya csak opcióként vagy egyáltalán nem kapható. Így persze egyik termék sem szenvedett hátrányt semelyik vetélytársával szemben sem. A sebesség mérésénél kétféle (fekete-

Így tesztelt a CP

E havi tesztünk szereplőinek egy sokoldalú próba kiállításával kellett bizonyítaniuk azt, hogy valóban illik rájuk a multifunkciós jelző. Tesztünkre lézeres és tintás nyomtatók egyaránt érkeztek, amelyeket külön értékeltünk.

fehér) különböző méretű szöveget és egy kis grafikát is tartalmazó A4-es oldalt használtunk. Piszkozat és normál minőséget választottunk, akárcsak a szkennelésnél. Az első és ötödik oldal elkészültének az idejét mértük másodperc pontossággal, amelyből könnyen kiszámítható az egy perc alatt nyomtatható oldalak száma.

Minőség (20% – 20 pont)

A minőség vizsgálatánál a lapolvasó és fénymásoló egységek kapták a főszerepet. Irodai eszközök lévén az egyik legfontosabb paraméternek a mélységélességet tekintettük. Ennek méréséhez két dologra, egy három centi magas kockára és egy harminc centi hosszú vonalzóra volt szükségünk, melyeket a lapolvasóra helyezve, és azt beolvasva szemmel is jól kivehető volt, hogy melyik típus milyen képességekkel rendelkezik. Mindössze az utolsó, még jól kivehető számot kellett leolvasni és ezeket rangsorolni. A képmínőség meglehetősen szubjektív jellemző, ezért a beolvasott képet minden esetben egy, a tesztben nem szereplő készülékkel kinyomtattunk, és a nyomtatási minőség megállapításához hasonlóan bíráltuk el. Minőség szerint szétválogattuk, majd szabad szemmel is megemlégtük őket. Ezt követően kézi mikroszkóppal megvizsgáltuk a betűket.

Szolgáltatások (25% – 25 pont)

A szolgáltatások kategóriája a legtagabb fogalom, hiszen a felszereltségen (hálózati kártya, duplex egység, opcionális lapadagoló) kívül a szoftver által kínált opciók is ide tartoznak, akárcsak a fax, a szkennert, illetve a fénymásoló kínálta lehetőségek és ezek sokoldalúsága. Ugyancsak figyelem-

Így értékelt a CP

A multifunkciós nyomtatókat négy szempont alapján értékeltük:

Sebesség:30pont
Minőség:20pont
Szolgáltatások:25pont
Kezelhetőség:25pont
Összesen:100pont

Pontozás és értékelés

csúfokategória:	...90pont és felette
középkategória:	...80-89pont
alacsony kategória:	...65-79pont
belépőszint:	...65pont alatt

be vettük a készülékhez adott meghajtóprogramok „mennyiségét” (PCL-n kívül esetleg PostScript) és milyenségét. A tálcára települő segédprogram csak abban az esetben jelentett plusz pontot, ha ténylegesen használható információkat és lehetőségeket nyújtott a számunkra. További plusz pont járt, ha a nyomtatóról közvetlenül is lehetőségünk nyílt a hálózaton történő nyomtatás esetén a különböző helyekről érkező feladatok kezelésére.

Kezelhetőség és hatékony-ság (25% – 25 pont)

Ezen belül a nyomtató telepítésének a menetét, valamint a fax és a hálózati eszköz konfigurálhatóságát pontoztuk. Fontos, hogy miként kezelhetők az általuk kínált lehetőségek, hiszen bármennyire is sokoldalú egy nyomtató, ha elveszünk a részletekben, akkor már kevésbé értékes segítség a mindennapokban. E pontszám nagyjából felét az ár/érték adta.

N.L.

lajos.nagy@cpanorama.hu

LINKSYS[®]

www.linksys.hu

802.11G

54Mbps

2.4GHz

WPC54G

PCMCIA vezeték nélküli hálózati kártya

WAP54G

Hálózati hozzáférési pont

WMP54G

PCI vezeték nélküli hálózati kártya

Megérkezett a rádiós hálózatok következő generációja...

Az A és a B szabvány után itt a Wireless-G

5x nagyobb átviteli sebesség

kompatibilis a 802.11B szabványú eszközökkel

Magyarországon a Linksys termékek kizárólagos importőre és disztribútora az AlphaSonic Kft.

AlphaSonic

1047 Budapest, Tinódi u. 18. Tel.: 231-4090 Fax: 231-4099
E-mail: info@alphasonic.hu http://www.alphasonic.hu

A termékek közvetlenül megvásárolhatók az alábbi címeken:

- Telemat Kft. 1134 Budapest, Csángó utca 13. Tel.: 1/465-0114
- Dunaweb Kft. 2600 Vác, Szüret u. 17. Tel.: 27/300-072
- Delfin Computer Hőmezővárosrhy, Szántó K. J. u. 64. Tel.: 62/246-810
- VectraSoft 1141 Budapest Fogarasi út 152. Tel.: 222-2815
- Computer World 5900 Orosháza, Kossuth út 10-12. Tel.: 68/410-455

Ki ölte meg a Tintást?

Minolta magicolor 2300-as család

- 10 lap/perc feleletérlelben
- 4 lap/perc színesben
- kiváló nyomtatási minőség
- opciós duplex egység
- alacsony nyomtatási költség
- Windows meghajtók

147 900 Ft-tól*

KONICA MINOLTA KFT
Telefon: 06 1 464 9000
E-mail: info@konicaminolta.hu

KONICA MINOLTA
The essentials of imaging
www.konicaminolta.hu

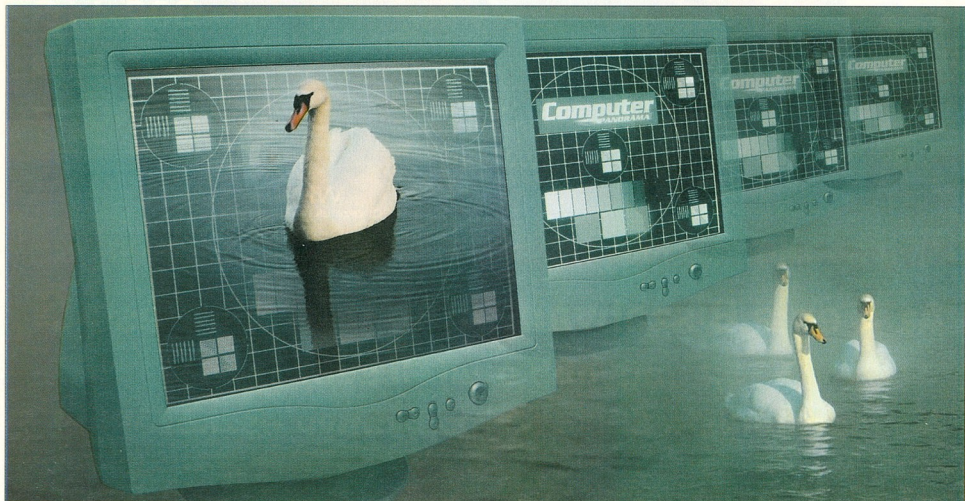
TOP Partnerek: Borsosgyarmat Z. HÖRV Kft. (35) 300-950 • Budapest II. - Weirig Kft. (1) 250-0585 • Budapest III. - MLI018 Budapest Kft. (1) 370-8609 • Budapest IX. - Demand 2000 Kft. (1) 456-0133 • Budapest XI. - NOVAREX Kft. (1) 481-9555 • Budapest XIII. - MXT Kft. (1) 202-6416

Budapest XIII. - Nisipplus Kft. (1) 350-0157 • Budapest XIV. - Asiro Computer Kft. (1) 272-2077 • Budapest XV. - CopyDepo Kft. (1) 383-1880 • Debrecen - WATCOM Kft. (62) 521-170 • Eger - Anyag Kft. (36) 537-204 • Győr - Műanyagipari Centrum Kft. (99) 313-068 • Kaposvár - Computer Kft. (82) 512-778 • Kecskemét - Med-Print Kft. (76) 608-141 • Miskolc - Bon-Copy Irodatechnika Kft. (46) 341-824 • Nagykanizsa - Konzisnet 2000 Kft. (93) 537-895 • Nyíregyháza - SO.com Bt. (42) 424-125 • Pécs - HÍ. SZDM Kft. (76) 553-987 • Szarvas - Mergpress Bt. (66) 311-422 • Szeged - Dek-Irodatechnika (62) 44-1120 • Székesfehérvár - Alba Kontakt Plusz Kft. (22) 349-300 • Székesfehérvár - Kezanti Kft. (94) 919-641 • Tatabánya - MT Tatabánya Kft. (34) 311-104 • Veszprém - MT Tatabánya Kft. (86) 426-506 • Zalaegerszeg - Procomp Zalaegerszeg Kft. (92) 550-373

Projekt Partnerek: Budapest VI. - Kezerti Kft. (1) 268-5282 • Budapest VIII. - DocuPartner Kft. (1) 303-9009 • Budapest VIII. - Montara Rt. (1) 327-382 • Budapest VIII. - WOSS Kft. (1) 266-0895 • Budapest XI. - Alpha 2000 Kft. (1) 361-4260 • Budapest XI. - Tiro Kft. (1) 463-1113 • Budapest XVI. - Nástor Rendszerüzemeltetés Kft. (1) 470-5153 • Székesfehérvár - Albacom Rt. (22) 515-459

A bizonyíték – egy tintasugaras nyomtató – felmutatójának 30 000 Ft értékű jutalmat adunk! **

*A magicolor 2300 W nettó, A4-es méretű végfelhasználói ára a nettó 30 000 Ft (amitől 37 000 Ft) visszatérítendő pénzeszköz. Az akció a készlet erejéig tart.

Bizonyára sok felhasználó örül annak, hogy estek és még mindig esnek a TFT monitorok árai. No nem mintha azonnal rohanna százezreket kiadni egy jobb példányért, inkább azért, mert az árcsökkenés a CRT monitorok árára is jótékonyan hatott.

Hattyúdal

Az árcsökkenés oly mértékű a katód-sugárcsöves monitorok világában, hogy ismét aktuálisnak láttuk feltérképezni a piac lehetőség szerint nagyobb részét, hiszen a ma már csak elvétve kapható 15 colos monitorok után, a 17 colosak ideje is leáldozni látszik. Nem akarunk vészharangot kongatni, de több neves gyártó is kiszállt már ebből a piaci szegmensből, és a CRT-ik közül – ha volt egyáltalán ilyen – csak a nagyobb méretű

készülékeket hagyták meg. De forduljunk inkább a ma még létező kínálat felé, ahol nemcsak baráti árakkal, hanem egyre jobb minőséggel találtuk szembe magunkat. Azok, akik ilyen-olyan indokok miatt még nem szeretnének TFT monitort vásárolni, nyugodt szívvel megvehetnek egy éppen megfelelő méretű CRT-t, persze csak akkor, ha jól szétnéztek a piacon. Tesztünkkel éppen ebben szeretnénk segíteni.

Mire számíthatunk?

Történeti bevezető helyett tekintsük át inkább azt, hogy mire számíthat az, aki ma 17 colos monitort vásárol. Először is, kisebb látható képméretre, hiszen a monitor dobozára írt szám a káván mért méret, a valós képméret ennél átlagosan 1-1,5 collal (2,54-3,8 cm-rel) kisebb. Először általában képcső szerint szokás választani, amelyből az utóbbi két-három évben szinte már nem is jelent meg forradalmi újítás. Kis csoportot képvisel a *hagyományos, gömbfelület alakú képernyő*. Ha a képcső felénk eső részének bármelyik eleme sík, akkor azt már *síkképcsős monitor*nak nevezik. Ebben a csoportban több válto-

Köhler Zsolt
tesztlaborvezető

Véleményem

Annak ellenére, hogy néhány gyártó már csak a TFT monitorokra koncentrált, jó látni, hogy még a CRT-ben is rejlenek lehetőségek. Az pedig már csak külön öröm, hogy végre a saját bőrünkön tapasztalhatjuk, hogy a gyártók az árak csökkentése mellett még mindig veszik a fáradságot, hogy kidolgozzák az új ötleteket. Nagy technológiai újítás már nem is fog születni – gondoljunk csak a nagy felbon-

tású CRT képcsőre, amely nem is jelent eddig meg –, de a meglévő jellemzők tovább csiszolódnak.

Így legalább kevés pénzért nagy képet kapunk, ha pedig minőség kell, akkor vagy elsősre jó monitort vásárolunk, vagy elgondolkozunk: vagy veszünk egy nagyméretű CRT-t (ezt is egyre olcsóbban), vagy egy belépő szintű TFT-t ugyanazért a pénzért. Mindkettő mellett vannak érvek és persze ellenérvek is, de legalább addig, amíg eldől ez a vita, bárki nyugodtan vásárolhat jó minőségű 17 colos CRT monitort, olcsón.

zattal kell számolnunk: ha csak a felénk eső üveg sík, a képfelület pedig hengerpalást, akkor *Trinitron* vagy *Diamondtron* képcsőről, ha pedig a képüveg, a képernyő és a lyukmaszk is sík, akkor *Flatron* képcsőről, illetve *PureFlat* képcsőről beszélünk. A síkképcsővesek között jelenleg két szemlélet uralkodik: legyen a kép tökéletes síkban, mert az kíméli a szemet (Flatron), vagy legyen a kép olyan görbült-szerű, amely minimális ugyan, de kíméli a szemet (pl.: Natural Flat). Ezt az ellentmondást technológiai adatokkal feloldani nem lehet, mindenkinek meg kell néznie, melyik monitor mit tud.

Mivel ezek a komoly képcsővesek az utóbbi években elég drágák voltak, szükségsszerű volt az „egyszerűsített”, olcsóbban gyártható és majdnem olyan jó képcsőves megjelenése. Ezek *Dynaflat*, illetve *FlatronEZ* névre hallgatnak. A mintamonitor képkéne szemléltetése közben persze ne felejtsük el, hogy létezik kör, illetve hasáb alakú képpontokkal rendelkező típusok is. Lényeges az is, hogy a monitor lyukmaszkos (Flatron és PureFlat), vagy

apertúrarácsos (Trinitron, Diamondtron). Az előbbinél mindkét képpont alak előfordul, az utóbbinál csak hasáb alakú képpontok lehetnek, hiszen az apertúra függőleges felszálakból áll, csupán vízszintesben különítve el az alapszíneket. Ezekben két vízszintes, feszültség-kiegyenlítő és merevítő szál van, amelyek egyeseket zavarnak, másokat meg nem. Érdemes ezt is megnézni, hiszen a kép minősége éppen ettől jobb, mint a hagyományos megoldásnál.

A képponttávolsággal érdemes óvatosan ismerkedni. A nem négyyszögletes képpontokkal rendelkező monitornál ugyanis az azonos képpontok vízszintes síkra mért vetületének a távolságát szeretik megadni, ami látványosan csekély (pl. 0,21 mm a 0,25 mm helyett).

Lényeges a videoerősítő sávszélessége, sor- és képfrekvenciája, ugyanis ezzel is szeretnek trükközni a gyártók. Tesztünk alanyai között volt olyan, amelyik kisebb video-sávszélesség mellett jobb képet mutatott. Minél nagyobbak a frekvenciák, annál nagyobb felbontású képet tud megjeleníteni a monitor, magasabb képméltés

mellett. Habár az elektronika képes arra, hogy akár 1920×1440 felbontású képet is felvillantson, a fizikai képpontok száma korlátozott, az apró betűs szövegek olvashatatlanok lesznek, nem is beszélve arról, hogy ekkor az erősítő már a teljesítőképessége a határán dolgozik, tehát a kép már ezért is homályosabb lesz. A 17 colos monitorok ajánlott felbontása 1024×768, 85 Hz képfrekvenciával, a tesztben mi is ezt használtuk a mérésekhez.

A jó képet nem minden gyártó tudja tökéletesen beállítani, ezért az OSD menü gazdagsága (szegénysége) nem áll kapcsolatban a kép geometriájának és színének minőségével. Lehet, hogy egy mindenre alkalmas menüvel sem lehet jó képet előállítani, viszont egy olcsó, megbízható monitor menüjének a használatánál nélkül még talán jobb képet is kaphatunk.

Az a hosszú távú tapasztalatunk, hogy egy gyártó adott típusa a tervezéstől függetlenül lehet rosszabb vagy jobb, a gyártó neve pedig csak arra garancia, hogy bizonyos tulajdonságokban (pl. konvergencia) fog a készülék tökéletesen megfelelni, hi-

Mérési eredmények	Sugárzás (mágneses tér, mGauss)				Üzemmodváltás (mód, átlagos idő)	Elektronika				Képegyenletlenség (Lux, normál/fényes mód)					
	Elöl a kép csőnél	Elöl 30 cm-re	Oldalt (max)	Hátul (max)		Erősítő	Fókusz	Konvergencia	Képegyenlítő	Moire	Középen	BF	JF	JA	BA
ADI E750	10.9	0.9	34.6	16.7	néha kattog, 1,1s	6	8	8	7	10	245/287	226/263	230/270	233/271	226/264
ADI F750	16.5	1.4	87.5	31.6	halk, 1,5s	10	10	9	9	9	263	229	241	244	229
ADI V77	9.8	0.9	38	27.3	halk, 1,8s	5	9	6	9	9	290	245	226	256	251
AOC 7F	11	0.9	46.5	29.1	halk, 2s	6	10	7	6	10	214	183	173	160	169
Compaq 7500	10.8	0.9	52.2	24.1	halk, 1,2s	7	7	9	6	10	263	274	234	225	262
Daewoo 719BF	9.6	0.8	32.5	22.8	halk, 1s	7	9	8	9	9	307	310	312	278	293
DTK H770PXW	8.5	0.7	34.4	14.9	néha kattog, 1,5s	8	10	9	8	10	274	254	241	206	261
EIZO Flexscan T565	16.4	1.4	38.3	22.3	néha kattog, 1s	10	9	8	10	10	319	312	302	247	294
Fujitsu-Siemens 17P4	15.2	0.9	26.6	9.2	halk, 1s	9	10	7	9	10	263	223	229	214	204
Fujitsu-Siemens B772	9.6	0.8	35.3	27.2	halk, 2s	6	6	10	8	10	216	217	199	207	217
Fujitsu-Siemens C700	9.2	0.8	45.2	31.8	halk, 1s	8	8	8	9	246	272	239	223	261	
Gaba GB-775A	12.3	1.1	43.9	19.8	halk, 1,1s	6	7	8	6	10	244	239	232	187	222
Gaba GF-1775	10	0.8	35.4	21.4	halk, 1,1s	5	10	10	7	10	248	218	201	188	216
Gaba GF-1775J	10.2	0.8	50	22.9	halk, 1,1s	7	10	10	9	10	177	151	146	150	135
LG Flatron ez T710PH	11.3	0.9	36.3	31.1	halk, 1s	8	8	9	10	10	294/321	266/288	239/260	252/277	263/274
LG Flatron F700P	14.6	0.9	27.8	11.7	halk, 1,4s	9	10	8	10	9	232	201	190	176	190
NEC Multisync FE770	11	0.9	35.1	24.9	néha kattog, 1,5s	6	10	8	9	10	218	146	155	190	164
NEC Multisync FE791sb	16	1.3	62.4	34.4	halk, 1,6s	10	9	10	10	10	242/264	220/242	224/243	204/223	185/205
NESO HD786G	13.6	1.1	77.4	36.7	halk, 1,1s	10	10	8	10	9	267/274	235/238	228/233	214/214	227/219
NESO Pomona FD797P	13.2	1.1	48.5	34	halk, 1s	9	10	9	8	9	263/333	250/295	238/283	233/280	241/295
Philips Brilliance 107P4	15.8	1.3	135.3	36.7	halk, 1s	10	10	9	10	10	278 / 344	279/347	280/347	256/322	245/301
Philips 107E5	9.6	0.8	67.7	24.2	halk, 1s	6	10	9	10	9	277	240	230	234	237
Samsung Syncmaster 765MB	8.2	0.9	36.7	21.8	halk, 1,1s	7	10	10	10	10	332/404	314/384	332/410	304/375	285/380

szen arra figyelnek a legjobban. Ezért is kell a monitort vásárlás előtt kipróbálni, lehetőség szerint a mindenütt hozzáférhető egyszerű tesztprogramokkal.

Az alábbiakban nem részleteztük a monitorok általános tulajdonságait, így kezdtünk inkább a figyelemre méltó (általában jó, néha rossz) tulajdonságokra fényt deríteni, a csoportosítást pedig gyártónként végeztük el.

ADI

Az ADI a minőségi monitorok gyártója, termékeit több csoportra osztja: A *Value* sorozat V77-es tagja olcsó, kis helyigényű monitor, amelynek a menüjére nagy hangsúlyt fektettek. A baj csak az, hogy a kezelhetőségre nem, így például a menüből való kilépés gombját (2-es) sokáig

nyomogatva, a monitor lemágnesező funkciója indul el. A monitor feliratainak hiánya és a bekapcsológomb szükségszerűen hosszú nyomása mellett legalább előny, hogy nagyon éles képet nézhetünk. Az *Economy* sorozat E750-esének sok gombja van, a menüje, talán gazdaságossági okok miatt, bonyolult, de tény, hogy sok funkciót tartalmaz. Így például a ritkaságszámba menő lineáritási korrekciót végző, vagy az OSD menü fényességét állító menüpontot is használatba vehetjük. Kár, hogy egy ekkora tudású monitoron nem állíthatunk fókuszt vagy konvergenciát. Pozitívan értékeltük viszont, hogy a megjelenítő a filmek nézéséhez használható nagy fényerejű üzemmódot is ismeri.

A Flat sorozat nagyobbik, F750 névre hallgató tagját vizsgáltuk, amely az *Enhance Video* opció bekapcsolásához

külön gombot kapott, így hamar válthatunk mozi vagy szövegszerkesztő módba. Ez amúgy nemcsak a képen nagyít, hanem a színhőmérsékletet és a fényerőt is megváltoztatja. Éppen annyira, amennyire kell. Először nem értettük, de hamarosan fény derült a teszt legzseniálisabb szolgáltatására: a menüben csak egy 1-99 percig állítható érték szerepelt, amely a *TakeBrake* funkciót aktiválja. A megadott időközönként a monitoron OSD ikon villog, figyelmeztetve arra, hogy gépelés közben szakítsunk egy kis időt nyújtózkodásra. Ennek a monitornak egyébként a kiváló színei is sokat nyomtak a latba.

AOC

Tesztünk 7F névre hallgató síkképcsöves monitora a régi jó MAG menüjét

Computer PANORÁMA				
Gyártó, típus	NESO Pomona FD797P	Fujitsu-Siemens 17P4	Samsung Syncmaster 765MB	
Forgalmazó	P-Trade	ANT	Samsung Magyarország	
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	42 000	62 900	43 125	
Gyártó honlapja	www.neso.com.tw	www.fujitsu-siemens.hu	www.samsung.com	
Forgalmazó honlapja	www.p-trade.hu	www.ant.hu	www.samsung.hu	
Főbb technikai jellemzők				
Képernyő (látható képméret, bevonat)	16" FD Trinitron	15,7" Flat	16" MagicBright	
Képponttávolság (mm)	0,24	0,24	0,24	
Sávszélesség (MHz)	200	207	185	
Sorfrekvencia (kHz)	30-97	30-96	30-85	
Képfrekvencia (Hz)	50-160	50-160	50-160	
Maximális felbontás	1600x1200 76Hz	1600x1200 76Hz	1600x1200 68Hz	
Legnagyobb képfrissítés	640x480 160Hz	640x480 160Hz	640x480 160Hz	
Csatlakozók	VGA	VGA	VGA, USB	
Üzem módok (gyári/saját)	n. a.	n. a.	n. a.	
Fogyasztás (W, Max/készenlét/ki)	90/15/5	100/8/3	81/15/5	
Méret, tömeg (mm x mm x mm, kg)	410x416x421, 18,9	435x415x439, 19,2	412x417x417, 16,3	
Teszt eredmények				
Elektronika	25	24	25	
Szolgáltatások	25	22	24	
Kezelhetőség	25	25	18	
Ergonómia	22	22	25	
Összpontszám	97 (csúcskategória)	93 (csúcskategória)	92 (csúcskategória)	
+	Tökéletes kép, alacsony sugárzás, sok funkció	Magas műszaki minőség	Minden igényt kielégítő MagicBright funkció, USB csatlakozás	
-	A kezelőgombok túlságosan keskenyek	Szolid megjelenés	A sok szolgáltatás miatt meg kell dolgoznunk a menüvel	

és tekerőgombját örökölte, ami garancia a gyors és könnyű képbéállításra. Ez persze izlés kérdése, a monitor inkább abban jellekedik, hogy elsőként szerezte meg a TCO 03 minősítést. Ez a szabvány nagy hangsúlyt helyez az energiaszennyezésre (a monitor fényereje láthatóan alacsonyabb), de még többet a nem látható anyagi szennyezésre és újrahasznosításra. A monitor képe nagyon jól fókuszált, más szempontból átlagos. A dobozolása igényes, és még telepítő CD is jár hozzá.

Compaq

A HP-Compaq fúzió után a cég úgy módosította a termékcsaládját, hogy csak egyetlen márkanév legyen a monitorok között. A ma már HP néven kapható monitorok családjának régebbi tagja a Com-

paq 7500-as monitor, amely belül LG elektronikát tartalmaz. Mint tudjuk, a HP sem maga gyártja a monitorokat (OEM), inkább a saját ízlése és minőségi követelményeinek megfelelően rendeli meg őket. Az OSD menüt igényes gombokkal kezelhetjük. Úgy érezzük, hogy ennek a belépőszintű monitornak az erősítőjét általában irodai feladatokra találták ki, ezért a legjobban egyetlen, jól megválasztott üzemmódban működik. Ezzel a monitorral és a cégírási támogatásával hosszú távra is tervezhetünk.

Daewoo

A hajdanán legendás Daewoo az utóbbi években szorosabbra húzta a nadrágszíját, ezért nem is nagyon tudta fejleszteni a monitorait. Amit készített, azok között

a ma is megbízható 719BF az a síkképcsős monitor, amely jelenleg is minden igénynek megfelel. Mindehhez annyit tudunk még hozzátenni, hogy a műszaki igényessége többek között a jól értelmezhető piktogramokban rejlik, ezért a menüjét mindenki könnyen kezelheti.

DTK

A DTK természetesen monitort is készít a konfigurációhoz, tesztünkre egy irodai (kis helyigényű) típus, a H770 érkezett, amely képminőségével otthon, kellemsen alacsony sugárzásával pedig mindenhol megállja a helyét. Az OSD menüje egyszerű, viszonylag gyorsan használha-

<p>EIZO Flexscan T565 Narba Hungária 117 400 www.eizo.com www.narba.hu</p>	<p>LG Flatron F700P LG Magyarországi 59 500 www.lg.hu www.lg.hu</p>	<p>Gaba GF-1775 GABA 38 985 www.gabatech.hu www.gabatech.hu</p>	<p>Daewoo 719BF CASE 42 000 www.daewoo.com www.case.hu</p>	<p>LG Flatron ez T710PH LG Magyarországi 42 375 www.lg.hu www.lg.hu</p>
<p>15,9" Super ErgoCoat 0,25 200 30-96 50-160 1600x1200 76Hz 640x480 160Hz VGA, 5x, BNC, USB n. a. 110/10/3 410x413x439, 19,5</p>	<p>16" Flatron 0,24 200 30-96 50-160 1600x1200 76Hz 640x480 160Hz VGA, USB Hub n. a. 83/15/5 435x439x415, 17,8</p>	<p>16" Flat 0,25 165 30-75 60-85 1600x1200 76Hz 1024x768 85Hz VGA 10 100/15/5 430x410x345, 17,5</p>	<p>16" Dynafat 0,24 110 30-70 50-160 1280x1024 64Hz 640x480 160Hz VGA 8 85/15/5 410x407x419, 16</p>	<p>16" Flatron ez 0,24 165 30-85 50-160 1600x1200 68Hz 640x480 160Hz VGA n. a. 73/15/5 400x411x401, 15,7</p>
<p>24 25 23 20 92 (csúskategória) Minden téren kiváló, I-Sound hangszórókkal A billenő kurzorgomb nem túl pontos</p>	<p>24 25 21 22 92 (csúskategória) Sok funkció, jó képminőség A konvergencia nem teljesen tökéletes</p>	<p>24 15 25 25 89 (felsőkategória) Kiváló konvergencia Ingerszegény menü, gyenge erősítő</p>	<p>22 18 23 25 88 (felsőkategória) Kis erősítőből is igényes megvalósítás A kezelőgombok picik</p>	<p>24 22 20 22 88 (felsőkategória) Gyors üzemmódváltás, BrightView funkció A gombok elhelyezése nem túl előnyös</p>

tó. Az előlapi menügombok gyors funkcióval is rendelkeznek, hogy a naponta változó megvilágításhoz könnyen hozzá tudjuk igazítani a fényerőt és a kontrasztot. A menüje mindenre használható, ráadásul bizonyos videokártyák 1V-os jelnyoltságával is elboldogul (állítható).

EIZO

Az EIZO monitorok mindig is egyfajta etalonnak számítottak a nagy képátolójú monitorok között, így egy kicsit csodálkozunk (na jó, tudtuk), hogy létezik ilyen kis méretű monitora is a cégnek. A műszaki igényesség a kép minőségét illetően tökéletes, másban azonban nem: a megjelenítőhöz adott VGA kábelben sem árnyékolás, sem zavarcsűrő (négyzetleges, vagy kör alakú vasmag a csatlakozók mö-

gött) nincsen. Ennek következtében a monitor szellemképes, keressünk tehát jó minőségű kábelt. Az EIZO javára legyen mondvá, a kábel, a csatlakozó is minőségi. További szolgáltatás az USB kábel, amellyel Windows alól menedzselhetjük a monitorunkat, valamint a BNC csatlakozás lehetősége. Ha nincs szükségünk a profi videokártyánkhoz nagy CAD monitorra, akkor ez az egyetlen alternatíva: másoknál ugyanis nagyon ritka ez a felszereltség. A monitor használatát a gyorsan kapcsolható mozi üzemmódok is segítik, az általunk személyre szabott üzemmód minden paramétere tárolásra kerül. Egy ilyen monitornál a tökéletes színek és az sRGB mód már kötelező tartozék. A kép minden szempontból megfelelő, egyedül talán csak az átlagnál nagyobb sugárzást tehetnének szövé.

Fujitsu-Siemens

A nagy múlttal rendelkező cég szintén a komplett konfiguráció mellé gyártott monitorokat, ám nem minden esetben ugyanazzal a gyártóval. Ennek a hozzáállásnak az a hátulütője, hogy fokozottabban oda kell figyelni a termékek minőségére. Tesztünk monitorai mindannyian alacsony sugárzásról tettek tanúbizonyságot, ám a minőségben bizony volt szórás. A C700 egyenletes, megbízható modellt, a B772 nagyon könnyen használható, cserébe viszont nem a legtökéletesebb képet kapjuk (vagy kaptuk a tesztre ezzel a modellel). A 17P4 viszont egy minden tekintetben jól eltalált monitor. Rengeteg szolgáltatása közül egyedül talán csak a függőleges konvergencia-állítást hiányoltuk, de ezzel véltétlen ritkán lesznek gon-

Computer PANORÁMA			
			
Gyártó, típus	ADI F750	Gaba GB-775A	AOC 7F
Forgalmazó	CHS	GABA	CASE
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	48 100	32 400	36 500
Gyártó honlapja	www.adi.com.tw	www.gabatech.hu	www.aoc.com.tw
Forgalmazó honlapja	www.chs.hu	www.gabatech.hu	www.case.hu
Főbb technikai jellemzők			
Képernyő (látható képméret, bevonat)	16" Diamondtron NF, AG-AS	15,8"	16" Pure Flat
Képponttávolság (mm)	0,25	0,27	0,25
Sáv szélesség (MHz)	150	110	110
Sorfrekvencia (kHz)	30-97	30-70	30-72
Képfrekvencia (Hz)	50-150	50-120	50-160
Maximális felbontás	1600×1200 76Hz	1280×1024 64Hz	1280×1024 64Hz
Legnagyobb képrárat	640×480 160Hz	640×480 120Hz	640×480 160Hz
Csatlakozók	VGA	VGA	VGA
Üzemmódok (gyári/saját)	17	9	n. a.
Fogyasztás (W, Max/készenlét/ki)	120/5/5	90/15/5	120/15/5
Méret, tömeg (mm×mm×mm, kg)	410×413×429, 17	420×440×427, 17,1	410×402×420, 16
Teszteredmények			
Elektronika	24	22	19
Szolgáltatások	25	15	15
Kezelhetőség	23	23	25
Ergonómia	15	25	25
Összpontszám	87 (felső kategória)	85 (felső kategória)	84 (felső kategória)
+	Enhance Video és TakeBrake opció	Felépítése ellenére kényelmes kezelni a menüt	TCO 03, könnyen kezelhető
-	Puritán dizájn	A menü átrendelése nem konzekvens	Alacsony fényerő

dok. Azt sem szabad elfelejtenünk, hogy a Fujitsu-Siemens monitoroknak igen jó a termékátogatásuk, és igényes összeállítással (pl. dokumentáció) kapjuk őket.

GABA

A magyar-tajvani cég monitorai mindig is kedveltek voltak az alacsony-közép kategóriában, ennek pedig nemcsak a kedvező ár, hanem a termékekre való fokozottabb odafigyelés lehetett a motorja. A cég termékei változatosak, és ez a jelző sajnos nemcsak a külsőre, hanem a monitorok tulajdonságaira is illik. A *GB-775* kezelése például kényelmes, de a menü nem teljesen kiforrott, több módon használhatjuk például a kilépést. A *GB-1775* szép tervezésével hívja fel magára a figyelmet, és tény, hogy a fókusza és a konvergenciája is

tökéletes. Sajnos az erősítője nem túl nagy, az ára viszont ezért is kedvezőbb. A menügombok működése is fordítottnak tűnik, de ez csak szokás kérdése. A GABA monitorok közös jellemzője a magyar nyelvű kézikönyv és a megbízható garanciális háttér. Meg kell említenünk még az utóbbi típusok bekötött tápkábelét, amely közvetlenül a számítógép tápegységéhez is csatlakoztatható. A legmókásabb tápkábel címre pedig ezen monitorok mindegyike pályázhat, ugyanis ezek hossza jó húsz centiméter.

LG

Az LG monitorait a *Flatron* név fémjelzi. Tesztünkre az egyik legújabb megjelenítőt, a Flatron EZ („ízr”, azaz egyszerű) T710PH nevűt kaptuk. Az LG-nél már megszokott felépítésű monitor számos ügyes funkcióval

büszkélkedhet, közülük is talán a legfontosabb a PC-s házimozi örület terméke, jelen esetben a *Brightview* funkció. Ennek köszönhetően egyetlen gombnyomással választhatunk a *Normál*, a *Text*, a *Photo* vagy a *Movie* beállítások közül, amelyek mindegyikét módosíthatjuk.

Az *F700P* monitor, amely talán a 795FT Plus külsőleg újratervezett változata, a komolyabb felhasználókat célozza meg. Nagyon jó képminőséggel és számos szolgáltatással rendelkezik ez a típus, amelynek még USB hub-ja is van. Egyedül talán csak a függőleges konvergencia-állítást hiányoltuk. A monitor – több társához hasonlóan – más erősítőkkel is kapható, így igényeinknek megfelelően (más és más) választhatjuk meg a monitor által megjeleníthető maximális felbontást és képráfrissítést.

				
NESO HD786G P-Trade 39 875 www.neso.com.tw www.p-trade.hu	Fujitsu-Siemens C700-4 ANT 39 125 www.fujitsu-siemens.hu www.ant.hu	ADI E750 ANT 42 600 www.adi.com.tw www.chs.hu	DTK H770PXW DTK Computer 32 300 www.dtkcomputer.hu www.dtkcomputer.hu	Fujitsu-Siemens B772 CHS ANT 44 750 www.fujitsu-siemens.hu www.ant.hu
16" FD Trinitron 0,24 165 30-87 50-130 1280x1024 67Hz 640x480 120Hz VGA 11 110/15/5 405x410x410, 18	15,8" 0,27 110 30-72 50-160 1280x1024 64Hz 640x480 130Hz VGA 8 74/60/5/3 397x411x417, 14,6	16" Pure Flat 0,26 150 30-97 50-160 1920x1440 60Hz 640x480 160Hz VGA n. a. 95/15/5 400x404x422, 15	16" ARAGAS 0,27 110 30-69 60-85 1280x1024 64Hz 1024x768 85Hz VGA n. a. 90/15/5 400x415x355, 14,2	15,7" 0,27 110 30-72 50-160 1280x1024 64Hz 640x480 130Hz VGA 6+20 75/15/5 402x410x420, 15
24 20 20 20 84 (felsőkategória) Tetszetős dizájn, iVideo funkció, nagyon jó jellemzők Ez a stílus nem mindenkinek jön be	22 15 20 25 82 (felsőkategória) Egyenletes minőségű A monitor gombjai is olcsók	20 18 20 22 80 (felsőkategória) Sok funkció, alacsony sugárzású A menü kissé bonyolult	22 15 18 25 80 (felsőkategória) Alacsony sugárzás Nagyon gömbölyű	20 15 20 25 80 (felsőkategória) Kellemesen, könnyedén használható Nem túl jó képráfrissítés

Computer PANORÁMA

Gyártó, típus	NEC Multisync FE770	NEC Multisync FE791sb	Philips 107E5
Forgalmazó	CASE	CASE	Macroda
Ár (ajánlott bruttó végfelhasználói)	41 375	60 000	36 775
Gyártó honlapja	www.necmitsubishi.com	www.necmitsubishi.com	www.philips.com
Forgalmazó honlapja	www.case.hu	www.case.hu	www.macroda.hu

Főbb technikai jellemzők

Képernyő (látható képméret, bevonat)	16" Clear Flat	16" Diamondtron	16" Flat, AS AG
Képponttávolság (mm)	0,24	0,25	0,27
Sávszélesség (MHz)	120	210	108
Sorfrekvencia (kHz)	30-70	30-75	30-70
Képfrekvencia (Hz)	30-120	50-160	50-160
Maximális felbontás	1280×1024 64Hz	1600×1200 76Hz	1280×1024 64Hz
Legnagyobb képfrekvencia	1024×768 85Hz	1024×768 85Hz	640×480 160Hz
Csatlakozók	VGA	VGA	VGA
Üzem módok (gyári/saját)	5	n. a.	n. a.
Fogyasztás (W, Max/készenléti/ki)	67/15/5	68/15/5	64/15/1
Méret, tömeg (mm×mm×mm, kg)	395×391×416, 15,8	395×391×416, 17	419×383×397, 14

Teszteredmények

Elektronika	21	24	23
Szolgáltatások	22	24	15
Kezelhetőség	15	17	17
Ergonómia	22	17	25
Összpontszám	80 (felsőkategória)	80 (felsőkategória)	80 (felsőkategória)
+	Üzem módváltáskor néha kattog (bizonyos felbontásoknál)	Szinte tökéletes kép	Egészen jó képmínőség
-	A menü kezelését meg kell szokni	Lassú üzemmódváltás	Kevés szolgáltatás, a menü sok gombnyomással kezelhető

NEC

A japán gyártót szédületesen nagy elektronikai háttér jellemzi, ennek csak egyik mellékága a monitorgyártás. A cég monitorai, külsőre még mindig a tíz-tizenöt évvel ezelőtti vonalakat követik. Mégis lehet ebben valami, hiszen lassacskán a számítástechnikai cégek is „retro korszakuk” felé haladnak. A tesztre kapott monitorok műszakilag nagyon igényesek, az FE791sb-nek pedig minden paramétere kiváló. Talán csak a bal alsó sarok szenved el egy kis fényvesztést, no meg az üzemmódváltás lassú egy picikét, de ezzel el is mondunk minden rosszat. Az OSD menü informatív, könnyen kezelhető, még a gombok gyorsfunkciója is leltítható. A funkciók közül a legjobban a képfrekvencia-figyelmeztető tetszett, amely

nemcsak az *Out-of-Range* feliratot tudja megjeleníteni, hanem alacsony képfrekvencia esetén is szól. Aki nem szokta meg és nem látja az alacsony képfrekvenciát, az csak hosszú idő után, a fáradtságával tapasztalja meg azt.

NESO

A viszonylag fiatal márkanév mögött tapasztalt cég rejlik, aki önbizalommal felvértezve úgy gondolta, hogy a monitorainak színvilága sokak számára szimpatikus lesz. Szó se róla, a riktó, vad színek fel is keltik a figyelmet, de persze azért a tartalom sem utolsó. Ez pedig szerencsére nagy gondtal kezel, hiszen a tesztre kapott mindkét monitor tartalmazza az *iVideo* nevű, gyors képbeállító opciót. A *Pomona* fantáziánévvel illetett *FD797P*

olyan neveket használ a hideg-normál-meleget színhőmérsékletek gyors kiválasztásához (*Sapphire, Topaz, Ruby*), amelyek igen nagy fantáziáról árulkodnak. Nagyon kellemes, hogy bizonyos beállításoknál a kép nagyobb lesz, kis mértékben csökkentve a szélesvásznú filmek „alsó és felső fekete sávját”. Csak azt sajnáljuk, hogy az egyik ilyen opció személyre szabása után újbóli választáskor megint az előre betöltött állapot aktiválódik. Szerencsére a beállításokat könnyen el lehet végezni, mivel a menü jól áttekinthető.

Philips

A Philips monitorai – amióta elsőként jelentek meg a rövid nyakú képcsővel – kis helyigényűek, szépek és jó minőségűek. A tesztre érkezett két monitor

Philips Brilliance 107P4
Macroda
58 525
www.philips.com
www.macroda.hu

Compaq 7500
HP Magyarország
53 700
www.hp.hu
www.hp.hu

ADI V77
CHS
36 600
www.adi.com.tw
www.chs.hu

Gaba GB-1775J
GABA
38 985
www.gabatech.hu
www.gabatech.hu

16" Flat, AS AG
0,25
176
30-97
50-160
1920×1440 60Hz
640×480 160Hz
VGA
n. a.
68/15/2
399×410×419, 16,5

16" AG-AS
0,24
110
30-70
50-140
1280×1024 64Hz
1024×768 85Hz
VGA
n. a.
100/15/5
409×445×432, 17,055

15,8" AG
0,27
110
30-70
50-120
1280×1024 64Hz
1024×768 85Hz
VGA
n. a.
100/15/5
460×545×494, 14,5

16" Flat
0,27
110
30-70
50-120
1280×1024 64Hz
1024×768 85Hz
VGA
n. a.
85/15/5
420×485×420, 15,6

25
25
15
15
80 (felsőkategória)
LightFrame 3
Oldalra a kis méretű ház miatt jobban
sugároz (hozzáférünk)

21
15
20
22
78 (felsőkategória)
Kedvező ár, biztos terméktámogatás
Kevés szolgáltatás

18
18
18
20
74 (középkategória)
Olcsó, egyszerű
Nincs felirat a gombokon

20
15
15
20
70 (középkategória)
A JOG tárcsával kényelmes kezelni
Nem túl jó képegometria

közül a kisebb, az **107E5** (E-Economy, azaz gazdaságos) csak két gombot kapott, de a menü még így is jól kezelhető, eltekintve attól, hogy a kiválasztás a menü aljáról, egy újabb gombnyomásra, nem ugrik a tetejére. Az évek óta változatlan stílusú menüben már csak ezt kellene megváltoztatni, hogy igazán jó legyen. Nagyon hasznos, hogy a színbeállítások módosítása csak a menüből való kilépéssel rögzül, addig egyfajta „előnézetként” használhatjuk. Mindez a nagyobb, **Brilliance 107P4** (Professional) típusra is igaz, amelynek négy kurzorgombja van. A monitor előnye a **LightFrame3** képjavító technológia, amellyel filmekhez, játékokhoz is gyorsan beállíthatjuk a kép valamennyi tulajdonságát. Mi több, az USB csatlakozás használatával a monitort egérrel is manipulálhatjuk. Mivel profi monitorról van szó, az

erősítője magas képráfrissítést tesz lehetővé, ám alacsony képráfrissítésnél az egyébként elterjedt P22 foszfor kialakása már zavaró villogást eredményez. A tanulság: magasabb (legalább 85 Hz) képráfrissítést kell használnunk. A monitorokkal természetesen dokumentációt és garanciát is kapunk, az előbbi a meghajtóprogramokat tartalmazó CD-n érkezik.

Samsung

A Samsung termékínálata a professzionális **Syncmaster**, és a belépőszintre szánt olcsó, de jó minőségű **Samtron** típusokra épül. A monitor típuszáma a képméretre, valamint az elektronikai tudást, az utána álló betűk pedig a monitor legfőbb tulajdonságára utalnak. A teszttünkre érkezett **Syncmaster 765MB** a **Magic-**

Bright2+-tel jelöli a monitor kávjára festett felirattól derül ki). Ez a funkció akár a monitor kezelőszerveinek a használatával, akár az USB csatlakozáson keresztül érhető el, a feladata pedig a kép fényerejének a megnövelése. Ez a funkció annyira kibővült, hogy a fényességet a képernyő egy adott részére is korlátozhatjuk (például ablakban nézünk filmet – High-light). A másik nagy előnye, hogy a kép színhőmérséklete, mi több, élessége is tetszés szerint állítható, a monitor mindent megjegyez. Ahhoz, hogy ezt és a High-light funkciót könnyen elérhessük, járulékos gombok jelentek meg az eddig is kényelmesen használhatók mellett. A Samsung OSD menüje magyar nyelvű, átlátható, könnyen kezelhető.

Köhler Zsolt
zsolt.kohler@cpanorama.hu

Tesztünk mérési módszerei már régen bejárattott vizsgálati fogások, ezeken nem változtattunk, és gyanítjuk, hogy a CRT monitorok kínálatának visszaszorulása miatt már nem is fogunk.

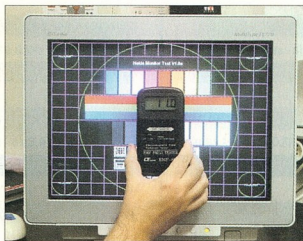
Elektronika (40%- 40 pont)

A monitorok műszaki igényességének legfőbb ismérve a jó minőségű videoerősítő és képcső. Az erősítő feladata, hogy az analog jeltől előállítsa a képernyőn megjelenő képet. Mivel a képpontokat pásztázó elektronsugár nem folyamatosan gerjeszti a képpontokat, azokat minél gyakrabban aktiválni kell, hogy csökkenjen a kép villódzása. Az elektronsugarat a felbontás növekedésével arányban egyre pontosabban kell pozicionálni ahhoz, hogy éles képet kapjunk. A jó kép éles, méretében a megjelenített tartalom nem befolyásolja, és a képernyő egész felületén egyforma a megjelenésének minősége.

Az elektronikát, tehát a videoerősítőt, annak tápegységét és vezérlő elektronikáját többféle módszerrel is vizsgáltuk. Az alapvető funkciót, a kép fókuszálását a kép közepén és a sarkain megjelenített ábrával, az eltérítés segédrendszerét a konvergenciaháló megjelenítésével vizsgáztattuk. Az erősítő sávszélességét, illetve a tápegység teljesítményét közvetve a villagteszt névre hallgató módszerrel faggattuk. Ab-

Így tesztelt a CP

ban, hogy a fehéren villogó kép mérete mennyit változik, a vezérlőelektronikának is nagy szerepe van. Mivel az analog monitorok hagyományos felépítését sok digitális áramkörrel bővítették ki az utóbbi években, a kép geometriájának a felügyelete, megtartása is a digitális-analog hibrid áramkörökön múlik. A kép minőségének a javítása, így többek között a moiré korrekció is, a képernyők lyukmaszkjának, illetve apertúrarácsának, valamint a kép bizonyos mintázata interferenciájának a kiküszöböl-

lésétől függ. Az olcsóbb monitorokon nagy nem foglalkoznak ezzel, vagy előre beállítják egy „elviselhető” értékre, vagy pedig ránk bizzák ezt a feladatot. A moiré mintázatból könnyen meg lehet állapítani, hogy a képernyő gyártása mennyire eredményezett azonos minőséget a kép minden felületén. Ezekhez a tesztekhez a Nokia monitor-tesztelő programját használtuk, a képcsőhöz illő 1024x768-as felbontásban, 85 Hz képráfrissítéssel. Vizsgáltuk még az üzem módváltás sebességét és módját (kattog-e), és a bejárattott fénymérőnkkel a kép megvilágításának mértékét és egyenletességét is lemértük. Elsősorban azért, hogy össze tudjuk hasonlítani egy TFT-LCD monitor vagy projektor képevel, de mindez az elektronikai igényességről (esetleges szabályozásról) is árulkodik.

Szolgáltatások (30% - 30 pont)

A monitorok szolgáltatásai ma már nemcsak abból állnak, hogy különböző funkciókkal be tudjuk állítani a képet, hanem abból is, hogy ritkán látott funkciók növelik a

használat kényelmét. Ezek közé tartozik a filmek nézésére használható, fényerősséget és színhőmérsékletet állító funkció, vagy éppen az USB-n keresztül működő menürendszer. A tesztben szereplő monitoroknál nem abszolút, hanem relatív pontozást alkalmaztunk, a mezőny legtöbbször tagja kapta a legtöbb pontot, a többi ezzel arányosan kevesebbet.

Kezelhetőség (20% - 20 pont)

Ma már nem csak fényerőt és a kontrasztot kell beállítanunk egy monitoron ahhoz, hogy a nap bármely időszakában és a felhasználási módtól függően a legjobb képet kapjuk. A színhőmérséklet és a kisugárzott fény erőssége már több készüléken egyetlen gombbal állítható. A ritkán használt funkciók elérése is fontos lehet akkor, ha sok programot használunk, sok grafikus üzem módban. Több pontot kapott az a monitor, amelynek a kezelőszerveivel különösebb akrobatamutatóványok nélkül sikerült beállítani a funkciókat, tehát jól átgondolt volt a menüje. Kevesebbet kapott viszont az, amelyik túlbonyolította vagy netán túlegyszerűsítette a menüjét, vagy éppen egyes funkciók nem fejtették ki áldásos tevékenységüket.

Ergonómia (10% - 10 pont)

Ergonómiai pontszámunk több részből áll: a monitor sugárzásából (természetesen fordított arányban), a gombok ergonómiájából, és a képcső tükröződéstől mentes kialakításából. Az ideális monitor kezeléséről nem kapunk inhuvelygyulladást és nem bocsát ki magából káros sugárzást. A kezelés megítélése szubjektív, ám az alacsony frekvenciás mágneses sugárzást mérni is tudtuk. Annak eldöntése, hogy ez mennyire a káros az egészségre, még nem (teljesen) bizonyított, de azért jobb félni, mint megijedni. Az ergonómia egyébként sem csak a mágneses sugárzásból áll. (Itt ajánljuk még figyelmeztető *Egészséges számítógép* című cikkünket.)

K. Zs.

zsolt.kohler@cpanorama.hu

Így értékelt a CP

A monitorokat négy szempont alapján értékeltük:	
Elektronika:	40 pont
Szolgáltatások:	30 pont
Kezelhetőség:	20 pont
Ergonómia:	10 pont
Összesen:	100 pont

Pontozás és értékelés:

Csúscategória: .. .	90 pont és felette
Felsőkategória: .. .	80-89 pont
Középkategória: .. .	65-79 pont
Belépőszint: .. .	65 pont alatt

NWorld Buda

1027 Budapest Varsányi Irén utca 21.
+36 1 489 0444

NWorld Pest

1092 Budapest Ráday utca 49.
+36 1 217 3333

ASUS
kiemelt forgalmazó

www.notebookworld.hu

öranként frissítve!

Öszi ASUS ajánlatunk:

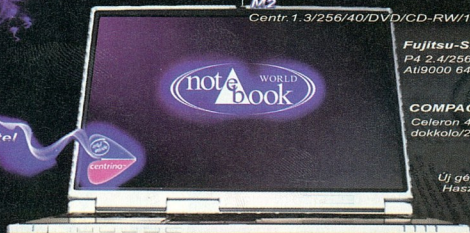
A2000 Celeron 2.0/256/20/DVD/CD-RW/14.1	239.000 Ft
L3500 AMD XP2400+/256/40/DVD/CD-RW/15.1	285.000 Ft
L3800 mP4 2.2/256/40/DVD/CD-RW/15.1SXGA	345.000 Ft
L4000 mP4 2.2/256/40/DVD/CD-RW/15.1	315.000 Ft
L5000 P4 2.6/512/60/DVD-RW/15.1SXGA	435.000 Ft
M3 Centr. 1.5/256/40/DVD/CD-RW/14.1SXGA	350.000 Ft
M2 Centr. 1.3/256/40/DVD/CD-RW/14.1	330.000 Ft

Fujitsu-Siemens Amilo D7820

P4 2.4/256/40/DVD/CD-RW/15.1
ATI9000 64MB/1 betes készülék
275.000 FT nincs áfa!

COMPAQ Presario 1930

Celeron 433/128/10/DVD/13.3
dokkolo/2.2kg/JBL pro hang
95.000 FT nincs áfa!

Új és használt notebook adás-vétel

- notebook szerviz
- akkumulátor felújítás
- rugalmas árképzés
- tartozékok és kiegészítők

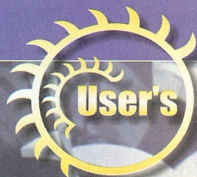
hirdetésünk felmutatójának további kedvezményei!

Új gépeinknél az árak nettó árak!
Használt gépeink árammentesek!

Az árak tájékoztató jellegűek!

SZÁMÍTÁSTECHNIKAI SZAKÜZLET

User's Team Kft. 1092 Budapest, Ferenc krt. 36.

!!! RENDKÍVÜLI AKCIÓ !!!

SAMSUNG SYNCMASTER 753DFX

a készlet erejéig... **29.980 Ft + ÁFA**

**LOGITECH TERMÉKEK NAGY VÁLASZTÉKA
2 ÉV GARANCIÁVAL**

HAMAROSAN MEGNYÍLIK ÚJ ÜZLETÜNK

**SMC HÁLÓZATI ESZKÖZÖK
TELJES SKÁLÁJA**

**PHILIPS A2.310-ES
HANGFALAK
AKCIÓBAN!**

9.980 Ft + ÁFA

users@users.hu

www.users.hu

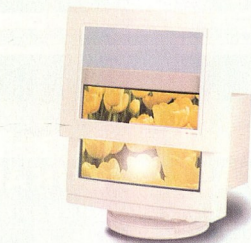
219-07-37
Tel.: 217-15-08
30/473-2901

Egészséges számítógép

A számítógépen, monitor előtt dolgozókat számos bizonyítottan káros hatás éri, amelyek a legkülönbébb panaszok okozói lehetnek. Az egészségmegőrzés természetesen az ezekkel foglalkozó cégek számára is jó üzlet, hiszen köztudott, hogy az egészségéért, főként ha már beütött a baj, mindenki hajlandó áldozni. Ezért a piacon egyre-másra jelennek meg a monitorok elektromágneses sugárzásától védő eszközök is.

A monitorok, főként a hagyományos, katódsugárcsőves típusok káros hatásait szinte mindenki testközből megtapasztalhatta már, aki hazamosabb ideig számítógépen dolgozott. A begyulladt, fáradt szem, a fejfájás olyan tünetek, amelyek az irodai munkát végzőknél már-már mindennaposak, így nem meglepő, hogy számos védelmi eszköz jelent meg a piacon.

Egyik ilyen a svájci fejlesztésű, *Bioshield* névre hallgató berendezés, amely a korábbi nagy, képernyő elé szerelhető szűrőkhöz képest meglehetősen kicsi, sőt talán mókásnak is nevezhetjük. A monitor alsó és felső sarkába helyezhető két kis műanyag gömböcskét meglehetősen borsos áron kínálják, hiszen a 15 colos monitorra áfa nélkül 19 ezer, míg a 21 colosra 22 ezer forintért vásárolhatunk megfelelő védelmi eszközt. Igaz, a gyártó szerint a kis gömböcskében lévő speciális folyadék megvéd bennünket a monitor és a televízió katódsugárcsővéből érkező pulzáló elektromágneses sugárzástól, amely a képcső átmérőjénél nyolcszor nagyobb sugarú körben fejti ki káros hatását, s a legerősebb a készülék előtti 110 fokban kúpon belül. A Bioshield rendszer, amely a képernyőre felragasztandó két fehér polipropilén mini-gömbből áll, a ritka földfémek (a Mengyelejev-táblázatban 57-71 tömegű lantanidok) elektromágneses rezonanciájának tulajdonságait használja fel. Működési elvét a fizikából ismerjük,

A monitorszűrők nem csak a káros sugárzást szűrik ki, de a kép kontrasztját is jelentősen javítják

amely szerint az ellenfázisú hullámok interferenciája esetén a hullámok kioltják egymást. Ugyanígy, a Bioshield minigömbjeiben lévő ritka földfémek a képernyő biológiai káros frekvenciáival azonos formájú és amplitúdójú, de ellentétes fázisú hullámokat állítanak szembe, amelyek eredményeképpen a káros sugárzás megszűnik.

A gyártó által bemutatott tudományos kísérletek szerint ez a sugárzás hiperaktivitást, stresszt, agresszivitást, migrént, álmatlanságot és még számos más problémát okozhat, sőt állítólag a DNS-ben, sőt a férfi örökítőanyagában is jelentős elváltozásokat eredményezhet. Az elektromágneses sugárzást a képcső elektronájúja hozza létre, amikor a képcső felületének fényporába pontról pontra megrajzolja a látható képet.

Persze nem a Bioshield az egyetlen olyan

A Bioshield ritka földfémeket tartalmazó gömbjeit laboratóriumi körülmények között állítják elő

eszköz a piacon, amely a monitorok és a televíziók káros hatásai ellen véd. A *TV-Raytex* készülék a gyártó szerint az elektroszmog és a katódsugárzás ingerlő hatásait szünteti meg azzal, hogy a sugárzások egy részét interpolálja, más részét eltéríti. A gyártó szerint az eszközzel gyorsan megszüntethető a szem pirosodása, kiszáradása és a könnyezés, de a mikroméretű porzsemcsék számának csökkenése állítólag a emberek is jól tesz, míg másoknál akár az akut torokproblémák is megszűnhetnek. Ezen kívül megnő a koncentráció időtartama, míg a hálózobákban, ahol a televízió még kikapcsolás után is tovább sugároz, a *TV-Raytex* jobb alvással gondoskodik. A készülék üzembe állítása gyerekjáték, mindössze a monitor vagy a televízió alá, középre kell helyezni. Amennyiben hiszünk a dologban, darabját 7 ezer forintért vásárolhatjuk meg.

Természetesen nem feledkezhetünk meg a már jól bevált, hagyományos, monitor elé szerelhető monitorszűrőről sem, amelyek kiváló optikai minőségű üvegből készülnek azért, hogy ne torzítsák az eredeti képet. Ezeket minden esetben tükröződésmentes réteggel látják el, de a szűrők csökkentik a vakító fényt, erősítik a kontrasztot, valamint kiküszöbölik a statikus töltést is, és az elektromos tér VLF/ELS sugárzását is jelentősen, körülbelül 98 százalékban csökkentik.

F.N.

norbert.fulop@cpanorama

HVC**Hardvercomp Kft.**Számítástechnikai és Irodatechnikai
Nagykereskedés1117 Bp., Budafoki út 64., tel.: 481-9590, fax: 481-9592
E-mail: info@hardvercomp.hu, honlap: www.hardvercomp.hu**A VEHETŐ LEGJOBB...**

- Alaplapok
- Processzorok
- Winchesterek
- CD-Rom-ok
- Videókártyák
- Hangkártyák
- Monitorok
- Nyomatok
- Nölebook
- Festékpátron
- Egyéb kiegészítők

Újdonság!Nyomatok kellékanyagok
nagy választékban!
Érdeklődni: **481-9515**

Típus: BlueBook Winchestere és BlueBook kiegészítő

ATCOMP Multimédia Kft.

tel.: 43-13-415 web: www.atcomp.hu

SIGN SG-897

- CD / MP3 / VCD / DVCD
- Grafikus kijelző
- Rázkódás védelem
- Elemtöltés funkció
- Infravörös távirányító
- Hangerőszabályozós fülhallgató
- Hálózati adapter
- TV kimenet

11 200
+ áfa**14 800**
+ áfa**SIGN PV-999**

- Max. 4 Megapixel
- SONY lencse
- 1,6" TFT
- ISO 100 / 200
- 4x digitális zoom
- SD kártyahely

28 800
+ áfa**DC 2401****31 200**
+ áfa

- Max. 6 Megapixel
- Extra vékony és könnyű
- 1,6" TFT LCD
- 4x digitális zoom
- Saját akku és töltő
- TV kimenet

A
R
2
2
0

1107 Budapest Ceglédi út 1-3

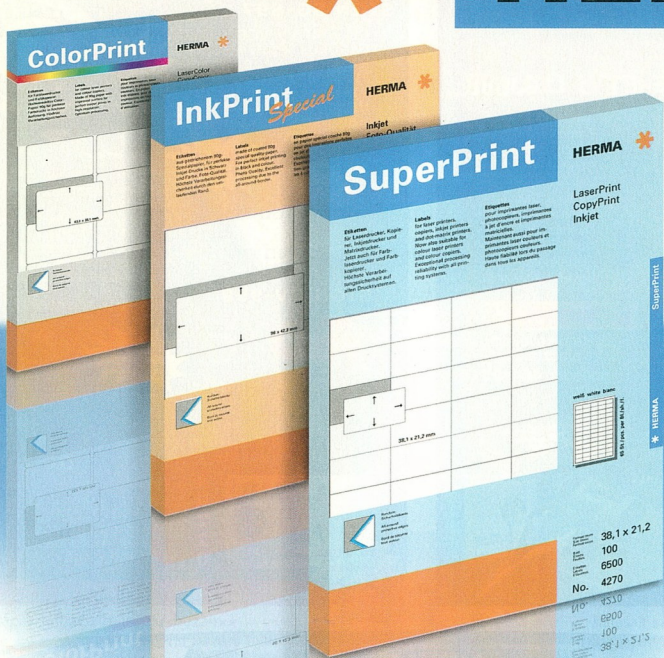
NGAGE**NOKIA** mobiltelefonk. nélküli többszereplős játék, játékkártyák a legismertebb
játékok, 3D-s grafika, Bluetooth, MP3-lejátszó, FM rádió,
sávós mobiltelefon

Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva. Minden jog fenntartva.

ELECTRO WORLD**Többet, kevesebbért.**

HERMA

UNIVERZÁLIS ETIKETTEK minden nyomtatóhoz és fénymásoló géphez

Kérje magyar nyelvű prospektusainkat, árlistánkat
és az **ingyenes** mintacsomagot!

Az ingyenes etikett feliratozó szoftver
az újság CD-mellékletében megtalálható!

Areco Trade Kft. Iroda: 1065 Bp., Podmaniczky u. 9. Tel.: 302-0158, Fax: 331-0340,
E-mail: info@areconet.hu **Raktár:** 1135 Bp., Szent László u. 54. Tel.: 239-6436, Fax: 239-8746
2462 Martonvásár, Bajcsy Zsilinszky u. 1. Tel.: 06-22-461-311, Fax: 06-22-460-252

Kérem küldjék el a prospektusokat, az árlistát és az ingyenes mintacsomagot!

Cég: Kapcsolattartó:

Cím: Tel.: Fax: E-mail:

DIGITÁLIS FÉNYKÉPEZŐGÉP

Olympus mju: 300 DIGITAL

Név:	Olympus mju: 300 DIGITAL
Forgalmazó:	Olympus Magyarország
Internet:	www.olympus.hu
<ul style="list-style-type: none"> ⊕ sok extra, kényelmes fogás ⊖ az akku nem helyettesíthető ceruzaelemmel 	

TFT-LCD MONITOR

Samsung SyncMaster 172W

Név:	Samsung SyncMaster 172W
Forgalmazó:	Samsung
Internet cím:	www.samsung.hu
<ul style="list-style-type: none"> ⊕ gyönyörű kép és képarány ⊖ megkéri az árat 	

Az *Olympus* legújabb digitális fényképezőgépe extravagáns külsővel, jól sikerült belsővel és kedvező árral büszkélkedhet. Az otthoni készülékeknél mára már szokásosnak mondható, hogy a lencsevédő eltávolítása jelenti a készenléti állapotba való kapcsolást is.

Az ezüst-alumínium borításba bújtatott *mju: 300 DIGITAL* természetesen xD kártyával működik (a csomagolásban egy 128 Mbájtos tárolót találtunk), de az akkumulátor is saját formátumú. Ez egyben azt is jelenti, hogy egy esetleges lemerülés esetén csak a feltöltés segít. És most lássuk a belsőt! A 3x-os optikai zoom a kategóriában átlagosnak mondható, csak úgy, mint a további nagyítást segítő 4x-es digitális zoom. A készülék rengeteg hasznos segítő funkciót kínál, így például éjszakai felvételi üzemmódban akár 4 másodperces záridővel is dolgozhatunk. A makromód aktiválása után a céltárgyat néhány centiméterrel is lefényképezhetjük, sőt a készüléknek még önkidőlője is van. A fényképezőgép CCD-je 3,2 Mpixeles, ami azt jelent, hogy maximálisan 2048x1536 képpont felbontású képeket készíthetünk. (A legjobb minőségben, JPG formátumban tárolt képek átlagos mérete 2 Mbájti).

A menü amolyan „Olympusos”, vagyis mindenképpen kell egy kis idő, amíg megszokjuk a felépítését. Ha nincs túl nagy kezünk, akkor minden pont kézre áll, így a kezelés ebből a szempontból is nagyon kellemesnek mondható.

A *Samsung* nemrégiben bemutatott új TFT-LCD monitorainak egyik legérdekesebb darabja a 172W. Kisebbségi logikai bravúrral kikövetkeztethetjük, hogy egy 17 colos képernyőről van szó – a W jelölés pedig a 16:9-es képarányt jelentő Wide formátumra utal. Ezzel ez a megjelenítő a kategóriájában kifejezetten ritkaságnak számít.

A száraz adatokat elnézve, amelyek maximálisan 1280x1024-es felbontást (bár ez nem wide formátum), 75 Hz-es képfrissítést és 25 ms-os válaszidőt jeleznek, egy, a felső kategóriába sorolható panel jut az eszünkbe. A különleges képarálynak köszönhetően – amelyek inkább az 1280x768-as felbontás felel meg – kiválóan alkalmas DVD-nézésre és -készítésre, illetve bármilyen, filmekkel kapcsolatos munkálatok végzésére, ráadásul, a kapott kép végleges mérete vetekszik egy hagyományos képarányú 20 colos monitor kévével.

A *Samsung SyncMaster 172W* további tulajdonságai közül érdemes megemlíteni a mindössze 1 colos vastagságot, a minden irányban dönthető talpat (akár teljesen le is fektethetjük, illetve a mellékelt fémlemez segítségével a falra is rögzíthetjük), és a 400:1-es kontrasztarányt. A monitor természetesen a *Samsung MagicBright* szolgáltatását is kínálja, amely lényegében pár előre definiált szín/lényerő/kontraszt beállítását jelent. A fejlesztők ügyeltek a dolgozók egészségére is: a 172W teljesíti a TCO99 elvárásait.

**KS-5000
24 Port Layer 2/3 Switch with
Fast Ethernet & Gigabit Modules**

- Provides 24 Port 10/100 Mbps TX ports support Half-Duplex and Full-Duplex modes, Auto-Negotiation and Automatic polarity detection
- Comply with IEEE 802.3, 802.3u, 802.0b, 802.3z, 802.3ac standards
- The 100 Mbps fiber ports are shared by ports 12th and 24th of 10/100 Mbps TX ports respectively
- Supports Flow-Control mechanism to ensure zero packet loss. Uses Back-Pressure for Half-Duplex operation, and IEEE 802.3x for Full-Duplex operation
- Supports Store-and-Forward forwarding switching technologies
- Supports 32K MAC address entries and up to 4M bytes packet buffer, up to 64K IP address entries

**KS-2600
24 Port 10/100 TX/FX Modular/Managed
Switch with 2 TX/100 Connection**

- Fully module design, Three 8-port TX or FX module ports, two gigabit module ports
- Prevents packet loss with back pressure and IEEE802.3x flow control
- Web-based management provides the ability to completely manage the switch from web browser
- SNMP/Telnet interface deliver complete in-band management
- Supports IEEE 802.1D Spanning Tree Protocol, RMON agent
- Port-based/802.1Q tag VLAN, 128 VLANs max in one switch, supports GVRP function
- Support Flooding control
- Quality of Service (QoS) provides Port-based, Tag-based and ToS-based priority, DiffServ, TCP/IP logical port priority, transmit priority and rate/bandwidth control
- Support port trunking and load sharing for high bandwidth links between switches
- Support static and dynamic MAC address limit function on each connection

**KS-2260
24 Port 10/100 Managed Switch
with 100FX and Gigabit Uplinks**

- 24 10/100 Mbps auto-negotiation switched ports
- Supports two additional slots for 1000 Mbps Gigabit uplink connections
- Provides two alternative 100FX port slots for fibre connections
- Supports auto-negotiation or manually setting for speed and duplex operations for each 10/100 switched port
- Store-and-forward switching technology
- Supports full wire speed forwarding and filtering
- Supports 802.1Q tagged VLAN
- Supports port trunking and load sharing
- Back-pressure control for half-duplex operation

DIVERSITY, QUALITY & CONNECTIVITY YOU NEED IN NETWORKING

Distributőr:
(csak vizionálodók részére)
PAK Rt.
1143 Budapest,
Cserei u. 8.
Tel.: (1) 273-0850
Fax: (1) 252-7680
http://www.pak.hu

SONY

www.tesztvetites.hu Tel.: 487-7060

Egyre világosabban látszanak üzleti céljai...

Ha előadásaihoz Sony Multivetítőt használ, mindenki számára világosabban, és színesebben tudja elmagyarázni üzleti céljait terveit, javaslatait. Részletgazdag, élethű, és nagy fényerejű képek segítik munkáját. A kis súly pedig lehetővé teszi, hogy előadását ott, és akkor tartsa meg, amikor és ahol csak akarja.

SONY MULTIVETÍTŐK. SEGÍTENEK KIFEJEZNI ÖNMAGÁT

SONY MULTIVETÍTŐ VÁLASZTÉK:

VPL-CS6 SVGA, 1800 ANSI	Extra ár (+ÁFA)
VPL-EX1 XGA, 1500 ANSI	439.000,-
+adunk hozzá egy különleges Sony DVP-PQ2 DVD/CD/MP3 lejátszót	579.000,-
VPL-CX6 XGA, 2000 ANSI, Memory Stick	779.000,-
+adunk hozzá egy fantasztikus Sony DSC-U30 digitális fényképezőgépet	

Akcióink részleteiért keressen minket!

Sony. Önnel bármire képes.

Floppyland
Imaging

Floppyland Kft. - Sony Kivetítő Centrum
1012 Bp. Vérmező u. 6/B. Tel.: 487-7060, Fax: 487-7078

HAMAROSAN MEGNYÍLIK ÚJ ÜZLETÜNK!!!

TÖBB MINT 100M²-EN, HATALMAS VÁLASZTÉKKAL, GYORS KISZOLGÁLÁSSAL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT AZ ÚJ ÜZLETHELYSÉGÜNKBEN!

!!! NYITÁSI AKCIÓK !!!

VÁRHATÓ NYITÁS: NOV. 2.

- LCD MONITOROK
- MICROSOFT, LOGITECH VEZÉRLŐK
- PHILIPS, GENIUS HÁZIMOZI
- MSI TERMÉKEK

MEGKÖZELÍTHETŐSÉG:

- 70 ÉS 78-AS TROLIBUSSZAL A KÖRÚT FELŐL
- 30-AS BUSSZAL A KELETI ÉS A HŐSÖK TERE FELŐL
- VALAMINT A 75 ÉS 79-ES TROLI BÚSZOKKAL

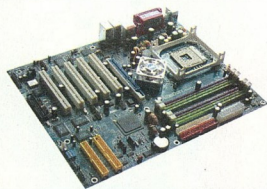
1071 BUDAPEST, VII. KER. DAMJANICH U. 33.

users@users.hu

www.users.hu

219-07-37
Tel.: 217-15-08
30/473-2901

ALAPLAP

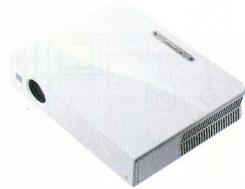

Albatron PX865PE Pro II

Név:	Albatron PX865PE Pro II
Forgalmazó:	Wentiltech
Internet cím:	www.wentiltech.hu www.albatron.com.tw

- + kedvező ár, stabil működés
- a fizikai felépítés lehetne volna jobb is

KIVETÍTŐ

Sony EX1

Név:	Sony EX1
Forgalmazó:	Sony Hungária Kft.
Internet:	www.sony.hu

- + tökéletes színek, nagy fényerő
- csak kézzel állítható fókus és zoom

Az Albatron kiadta a remek ár/teljesítmény arányáról ismert *PX865PE Pro* alaplap második változatát. A változtatás azonban nem annyira a hardver jellemzőit érintette, mint inkább az eszköz tuninglehetőségeit. Az új alaplap a gyártó szerint ugyanis gond nélkül megbirkózik az 1 GHz feletti FSB-vel is. A megfelelő stabilitás elérése érdekében egy rézből készült hűtőbordát helyeztek az északi-hídra, amelyről, ekkora FSB mellett, természetesen a ventilátor sem maradhatott le. A további változtatások kimerülnek a BIOS kódjának átirásában (amelyre azért volt szükség, hogy 225 MHz-es FSB mellett is használhassunk szabványos, vagy legalábbis ésszerű PCI-és memóriafrekvenciákat).

Az alaplap kialakítása sajnos a régi maradt, így a régebben is kifogásolt helyen, a PCI sínek alatt maradt a flopicatlakozó, és a jobb felső sarok sem mentes a kiálló alkatrészekről. Ezt ellensúlyozza az alaplap gazdag felszereltsége, így akár a full-extrás jelzővel is illethetnénk. A nyolccsatornás hangkártya egyelőre különlegesnek számít, a Gigabites LAN már nem annyira. Ezen kívül kapunk még soros ATA RAID-et (RAID 0), ATA-133 RAID-et (RAID 0, 1), valamint kétsatornás memóriavevőrelőt is. Sőt, a kedvező ár ellenére a csomagolásba még néhány kiegészítő (pl. USB kivezetés) is belefért, úgyhogy az alaplappal teljes mértékben elégedettek lehetünk.

A Sony *Multivetítő* sorozatának legújabb tagja 1500 ANSI lumenes fényerővel és valós XGA felbontással büszkélkedhet. A 0,7"-os LCD-panel, a teljesen új fejlesztésű optikai rendszer, és a 165 wattos UHP izzó segítségével még akkor is „fényesen” teljesít, ha a helyiség nincsen teljesen elsötétítve. A felhasználó választhatja ki, hogy a nagyobb vagy a kisebb fényerejű, egyben halkabb, mindössze 36 dB-es ventilátorzajjal járó üzemmódot használja-e. A torzításmentes képért a motorosan állítható első láb, és a kézzel állítható hátsó lábak, továbbá a hozzá igazodó automatikus trapéztorzítás-korrektív elektronika felel. A beállítások, a következő bekapcsolások gyorsabbá tételéhez, automatikusan a memóriába kerülnek. A teljes kényelemről számos további funkció gondoskodik. Az automatikus bejövőjel-kereső megtalálja és aktiválja a jelforrást. Ha a kivetítő számítógépjeljelét érzékeli, automatikusan működésbe lép az *APA (Automatikus Pixel Igazítás)* funkció, amely az ideális pontméret és az elhelyezkedés beállításáért felel. További kényelmi szolgáltatások a kártya méretű távirányító, a teljesen automatikus beállítási lehetőségek és a motorosan működő lencsevédő.

A EX1 a házimozik kedvelőit is elkényezteti, hiszen a korábbi modelleknél jóval kisebb a zaja, és a képek színhómérseklete is a néző kedvére változtatható.

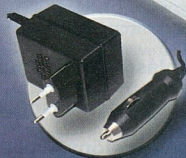
Energia

Ha kell egy kis energia...

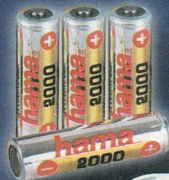
4 db. NiMH AA 2000mAh akku

AA és AAA akkukhoz

NiCd + NiMH

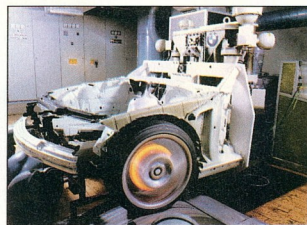
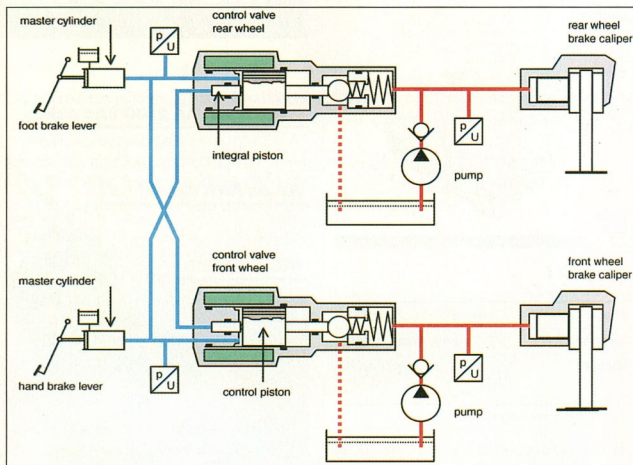

Univerzális automata gyorstöltő NiCd és NiMH akkumulátorokhoz. IC vezérlésű töltési folyamat, túltöltés elleni védelem, csepptöltés.

hama[®]
A megfelelő megoldás

www.hama.hu
Tel.: 297-1040

A blokkolásgátlót ma már mindenki ismeri, működésének előnyeivel és sajátosságaival azonban kevesebben vannak tisztában. Mint ahogy azzal is, hogy a modern menetstabilizáló berendezések sokasága mind az ABS elvét használja – tulajdonképpen abból fejlődtek ki. A különböző menetsegítő eszközök befogadására ma már csaknem valamennyi autó képes, s az, hogy megtalálható-e bennük vagy sem, egyszerű programozási kérdés.

Mindenek alapja, az ABS

Talán nem meglepő, hogy a blokkolásgátló berendezés nem az autókban kezdte a pályafutását. Az első szabadalmi bejegyzés 1928-ból származik, a tényleges használat azonban az ötvenes évek elején indult meg, elsősorban a repülőgépek kerekeinek optimális lassítására, de nem sokkal később a vasúti közlekedés is befogadta az ABS-t. Ezeknél a szerkezeteknél még mechanikus érzékelőkkel mérték a kerekek forgási sebességét.

Az elektronikus rendszer 1976-ban jelent meg (a Mercedes, a Bosch, a Teldix és a Wabco cégek gyermekeként), ennél már érintkezésmentes, induktív fordulatszám-érzékelőket alkalmaztak, amelyek jelei alapján az elektronikus vezérlőegység változtatta a hidraulikus nyomást, úgy, hogy a kerekek a lehető legnagyobb lassítást produkálják, de ne csússzanak meg.

Sorozatgyártásban csupán 1978-ban jelent meg a szerkezet, s ez már képes volt arra, hogy a másodperc ezredrésze

alatt fogadja, feldolgozza a jeleket, és – amennyiben szükséges – beavatkozzon a fékrendszer működésébe. Az azóta eltelt negyed évszázad alatt az ABS teret nyert a legkisebb és legolcsóbb autók között is. A jelenleg legmodernebbnek számító, ötödik generációs ABS negyven százalékkal könnyebb, az elállítása csupán egyharmadára kerül, az alkatrészeinek száma pedig harminc százalékkal kisebb, mint a kezdeti időkben – ennek köszönhető a széles körű elterjedés.

Persze az ABS csupán az első lépés volt, hiszen a tökéletesített érzékelők (ma már csupán egyhetednyi kerékfordulat is elég a rendszernek a helyzet megállapítására), illetve a fejlett számítástechnikai feldolgozó háttér némi szoftverfejlesztéssel csodás dolgokra képes. Ilyen a blokkolásgátlóval ellenkező előjellel működő *kipörgésgátló*, a fékműködéssel kombinált *vonóerő-szabályozó rendszerek*, az elektronikus szabályozású *önzáró differenciálművek*, a menetstabilizáló berendezés, a hegynek felfelé elindulást segítő program,

Segít, ha hagyjuk

Az autókba épített elektronikus me-
netsegítő berendezések nem csupán te-
vélegesen nyújtanak biztonságot, léteik
önmagában megnyugtató a vezető szá-
mára. Csakhogy minél több elektronikus
berendezés található egy járműben, an-
nál sebezhetőbbnek hiszi magát a
vezetője, pedig ha nincs némi fogalma
azok metodikájáról, néha kellemtelen
meglepetésben lehet része.

Az ABS létrejöttének alapvető célja,
hogy gondoskodjon a maximális fékerőről
a csúszós útfelületen, miközben a kere-
kek blokkolásának a megakadályozásával
megtartja az autó irányíthatóságát. Tévhit,
hogy ABS-szel rövidebb a fékút! A dolog

lényege nem ez, hanem az, hogy fékezés
közben könnyedén kikerülhetjük az elő-
tünk álló akadályt, miközben csúszó kere-
kekkel erre képtelenek lennénk. Az ABS
megléte ellenére a fékpédálát vészfékezés-
kor is tiszta erőből kell nyomni (körülbelül
70–80 kilónyi erővel), s nem szabad meg-
jedinni annak visszarugásától és löktetésétől
– ez teljesen normális velejárója a szer-
kezet működésének.

A másik legelterjedtebb berendezés a
menetstabilizáló. Ez a szerkezet képes ar-
ra, hogy a megcsúszó autót az eredeti
irányba terelje, de ennek vannak feltét-
elei: a vezetőnek az ESP működése alatt
nem az autót kell uralnia, hanem a kor-

mány és a pedálok kezelésével meg kell
mutatni a kiszemelt útvonalat – a többi
már a szoftver dolga. Esetleges ellenkor-
mányzással, ész nélküli fékezéssel, gáz-
adással csak megzavarjuk és lelassítjuk a
berendezést, hiszen ellentétes paran-
csokkal bombázzuk.

A többi beépített szerkezet (kipörgés-
gátló, elindulás-segítő stb.) is csupán pa-
rancsok teljesítésére képes, az előre
programozott esetekben tudja megoldani
a számára előírt feladatokat, de nem gon-
dolkozik helyettünk. Mindenképpen fon-
tos, hogy ezek beépítésének céljával és
működtetésük mikéntjével tisztában kell
legyünk.

terepjáróknál a lejtmenetsegítő, sőt sok
esetben az összerékhajtási rendszer is.

S hogy mit hoz a jövő? A fenti progra-
mok, illetve azok érzékelőinek a kombi-
nációja rengeteg további lehetőség hoz
d még magában, például a *sebesség- és
esőfüggő ablaktörlő-szabályozást* vagy az

aktív távolságtartó berendezést. Mivel a
menetdinamikai szerkezetek már így is
igen összetettek (érzékeli az autó tenge-
lyeitől való kitérést, a lejtőt és az emel-
kedőt, a motor fordulatszámát, a kormány
forgatásának az irányát és sebességét,
több irányban méri az autó gyorsulását,

perdületét, ugyanakkor képesek beavat-
kozni a gázadásba és a fékezésbe is), a to-
vábbi fejlődés csupán a számítástechnikai
szakemberek, illetve az általuk írt pro-
gramokon múlik.

A. C.

mercuriuspresse@chello.hu

800MHz FSB

P4V80

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: VIA PT800E/8235(8237)
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI/1CNR
Memory: 3x DDR 400/333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0 (6x USB2.0 with 8237)
QDI Innovations: LogoEasy II, StepEasy II (optional),
SpeedEasy, BootEasy, BIOS-ProtectEasy, UpdateEasy

P4V80PE/4

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: Intel 865PE/ICH5
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI
Memory: 4x Dual Channel DDR400/333/266
Graphics: AGP8X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector, Pro-StepEasy,
Pro-RecoveryEasy (optional), Pro-LogoEasy, SpeedEasy,
BootEasy, BIOS-ProtectEasy, Pro-UpdateEasy

P4V80PE

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800 (Overclocking) / 533/400 MHz
Chipset: Intel 845PE / ICH4
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI
Memory: 2x DDR400 (Overclocking) / 333/266
Graphics: AGP4X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: Hyper-Threading Detector,
SpeedEasy II, StepEasy II, LogoEasy II, RecoveryEasy II,
BIOS-ProtectEasy, BootEasy

Halálos iramban 800MHz FSB

Superb 4FX

Minden egyben és nagyon olcsón

CPU: Socket 478 (Pentium 4)
FSB: 800/533/400MHz
Chipset: Intel 845PE / ICH4
Form Factor: ATX/1AGP/SPCI
Memory: 2x DDR400 (Overclocking) / 333/266
Graphics: AGP4X
Sound: 5.1 channel audio (-6A, optional)
USB: 6x USB2.0
QDI Innovations: SpeedEasy, BIOS-ProtectEasy

DISZTRIBUTOROK:

CÉDRUS Számítástechnikai Kft.

1142 Budapest, Tatali u. 93. ☎ (1) 433 4147, Fax: (1) 264 8549

cedrus@cedruskft.hu www.cedruskft.hu

SOVAH Hungary Kft.

1134, Budapest, Lőportár u. 9. ☎ (1) 350 4539, Fax: (1) 350 4532, www.sovah.hu

www.qdigrp.com
www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

www.qdigrp.com

GALMAZÓK: 3 **Mérnök Terminál** Kft. 4400 Nyíregyháza, Dózsa Gy. út 67. ☎ (1) 42 404-048 mail@3mernok-terminal.hu (kiskereskedő) **Átrium Computer Kft.** 7621 Pécs, Király u. 76 (Átrium Üzletház) ☎ (72) 213 411
m@2enternet.hu (kiskereskedő) **BE-VA Chip Kft.** 1201 Budapest, Kossuth Lajos u. 31/B. ☎ (1) 287 8230 bevachip@axelero.hu (kiskereskedő) **Cordines Computer Kft.** 1137 Budapest, Szt. István park 2. ☎ (1) 349 7730
lines@axelero.hu (kis- és nagykereskedő) **Csipszer és Társa** 8400 Ajka, Szabadság tér 20. ☎ (88) 510 856 atalon@atalon-elektronika.hu (kiskereskedő) **CTS Kft.** 4029 Debrecen, Maróthy Gy. u. 5–7. Tel: (52) 521 420 cts@cts.hu
(kiskereskedő) **Demand 2000 Kft.** 1095 Budapest, Soroksári út 58. ☎ (1) 456 0133 demand@demand.hu (kis- és nagykereskedő) **Hód Szakszerviz Kft.** 6800 Hódmezővásárhely, Andrássy u. 23. ☎ (62) 533 860 hodnet@hodnet.hu
(kiskereskedő) **Lap Stúdió Kft.** 1134 Budapest, Kassák Lajos u. 76. ☎ (1) 236 3000 lapstudio@lapstudio.hu (kiskereskedő) **Novocorp Kft.** 9024 Győr, Nagy Imre út 8. ☎ (96) 415 434, novocorp@novocorp.hu (kis- és nagykereskedő)
Comp Kft. 7623 Pécs, Garai u. 31. ☎ (72) 515 588 kisker@comp.hu (kiskereskedő) **TZTeam Kft.** 1161 Budapest, Rakóczi út 48. ☎ (1) 406 4444 tz@tzteam.hu (kiskereskedő) **Well-Com Számítástechnika** 8500 Pápa, Fő ut. 3.
39) 311 989 (70) 312 6081 well@compunet.hu (kis- és nagykereskedő)

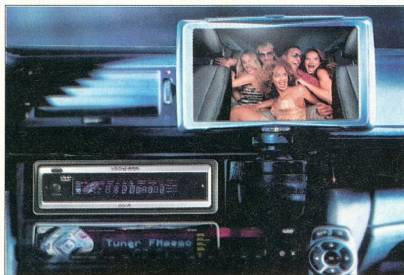
Guruló nappal, szárgululó irodák

Valóban kieső időnek számítanak az autóban ingázással, üzleti utakkal eltöltött órák, vagy pedig hasznossá, kellemsé tehető a mobil multimédia modern vívmányai-val? Az elérhető szolgáltatások legtöbbje most még erősen pénztárcafüggő, de a trend a multimédia járműveinkbe költözését mutatja.

Az autópár ráeszmélt a robbanás-szerűen megindult mikroelektronikai fejlesztések alkalmazásának kényenkvő módjára, és egyre több, korábban feláras vagy nem létező kiegészítővel szállítja termékeit a legdrágább modellől kezdve egészen a városi „törpéig”.

A mobil multimédia első képviselője az autórádió volt, amely a szakértők szerint 2010-ig történelmének legnagyobb változását fogja átélni a digitális rádiózársra átlátlással. Legkésőbb ekkortájt válhat általánossá a CD-minőségű hangzás, függetlenül a vételi jel erősségétől. A vételére alkalmas készülékek már kereskedelmi forgalomban is elérhetőek, de az autógyárak még a hagyományos – analóg – rádiókra teszik le a voksukat. Hasonló a helyzet a rádiót kiegészítő háttértárolók tekintetében, a CD-s fejeységek túlünk nyugatra már általánossá váltak a gyártók kínálatában. A DVD-s egységek inkább a navigációs rendszereknek köszönhetően terjednek, a MiniDisc helyzete pedig hasonló az asztali készülékek szűk piacához. A zenéket elsősorban az internetről beszerzőkre gondolva, az MP3-mal megbirkózó mobil készülékek offenzívájára lehet számítani, amelyek vagy optikai háttértárolók (CD-k és DVD-k) befogadásával, vagy saját memlemezről dolgoznak.

Az akusztikai élmény kiváltásához azonban a legmodernebb elektronika mellé a vele egy súlycsoportban lévő fizikai kiegészítőkre van szükség. Először a presztízmárkák kérték fel hifi-specialistákat modelljeik akusztikai ápolására, és ezeknek az együttműködéseknek a gyümölcsei ma már minden igényt kielégítenek.

A Mercedes és a Becker, a BMW és a Harman-Kardon, a Lexus és a Mark Levinson, a Porsche és a Bose közösen, konkrét típusokra kifejlesztett audiorendszerei nyitották meg azt az integrációs folyamatot, amelynek a legújabb állomása volt a két óriás, a Ford és a Sony bejelentése a kooperációról. Ezeknél az autókánál már a tervezéskor figyelembe veszik, hogy a potenciális vásárló 7, 9 vagy akár 11 hangszórós, térhangzású hível akarja kényeztetni az érzékzerveit, és hogy ezek elhelyezése messzemenően harmonizáljon az enteriőrrel és az autó jellegével.

A hiányzó terméktámogatás miatt a nálunk félkarú óriásként kezelt, de túlünk nyugatabbra teljesen kiépült apparátussal üzemelő navigációs rendszerek voltak az autókba épített LCD- képernyők első képviselői. A kezdeti elektronikus térkép szerepkörből hamar kinőttek, s mára hangvezérléssel tájékoztatnak a legjobb útvonalról, figyelembe veszik a rádió RDS- rendszeréről lekérdézett közlekedési információkat, és olyan extrákkal vannak felru-

házza, mint a benzinkút-, szerviz-, hotel-, étterem-adatbázis és az ehhez tartozó telefonos információ vagy helyfoglalás a beépített mobiltelefonon keresztül.

A különálló és a rádióba integrált navigációs rendszerek mellett az autógyárak is kezdik felfedezni az érintőképernyős PDA-kat, Palm-okat. A Mercedes internetes portálján fellelhető információkhoz, aktuális térképekhez például Bluetooth útján összekapcsolt Palmok és GPRS mobilok online úton tudnak hozzáférni, így nem kell meghatározott időközönként aktuálisra cserélni a navigációs DVD-t. A szervertől pedig nemcsak a mobilitáshoz nélkülözhetetlen szolgáltatások vehetők igénybe, hanem az e-mail elérés is megoldott: az internet beköltözött az autóbá.

A szórakoztató multimédiás eszközök közül a tévé és a videó autóba építése sem váratott sokáig magára. Egy csúcskategóriás audiorendszer LCD-kijelzős navigációs berendezéssel kombinálva megfelelő műszaki alapot képezett a mobil videózás kialakítására. A televízióadások vételére alkalmas, általában a műszerfalba vagy az első fejtámlákba beépített LCD-k a navigációs rendszer képernyőjének tévétuneres változata. Az ehhez megrendelhető VHS- vagy DVD-alapú videorendszer vagy akár a beépített játékkonzol garantáltan kellemessé teszi a reggeli dugóban araszolgatást, és hatékony segítség nyűgös csemeték lekötésére.

A multimédiás eszközök térnyerése a tömeges előállítás következtében minden bizonnyal tovább fog folytatódni. Néhány év múlva talán mindenki számára megfizethetővé válnak a mobil szórakoztatás és kommunikáció XXI. századi vívmányai, hiszen a piaci verseny hatására valamennyi autógyár, fokozandó termékeinek attraktivitását, kénytelen lesz multimédiás eszközöket bevetni. Majd meglátjuk.

P. G.

SAMUEL L. JACKSON COLIN FARRELL MICHELLE RODRIGUEZ L.L. COOL J

S.W.A.T.

KÜLÖNLEGES KOMMANDÓ

A COLUMBIA PICTURES BEMUTATJA AZ ORIGINAL FILM/CAMELOT PICTURES/CHRIS LEE PRODUKCIÓJÁT „S.W.A.T.” BRIAN VAN HOLT
JEREMY RENNER JOSH CHARLES ÉS OLIVER MARTINEZ FÉLMEZ TERVEZŐ CHRISTOPHER LAWRENCE ZENEJÉ EYVEN KLEAN ZENE ELLIOT GOLDENTHAL
VÁGÓ MICHAEL TRONICK, A.C.E. LAJTVÁNY TERVEZŐ MAYNE BERKE FÉNYKÉPEZÉSE GABRIEL BERISTAIN, ASC/BSG EXECUTIVE PRODUCER LOUIS D'ESPOSITO
TÖRLENET RON MITA & JIM McCLAIN FOLGALÓ KÖNYV DAVID AYER ÉS DAVID McKENNA PRODUCER NEAL H. MORITZ DAN HALSTED CHRIS LEE

ORIGINAL FILM

RENDEZTE CLARK JOHNSON

www.cinematrix.hu/swat
sony.com/swat

NOVEMBER 20-TÓL A MOZIKBAN

EPS: és pörgésnek nyoma sincs

A Bosch a napokban gyártotta le a tízmilliomodik elektronikus stabilizáló programot (ESP). A legújabb, nyolcadik generáció alapjain rengeteg igazán különleges kényelmi és biztonsági funkció nyerhet polgárjogot a szériagyártású autókban.

Egy kis luxus

A luxuskategóriába tartozó gépkocsikhoz a Bosch az új termékaletta legmagasabb kiépítési fokozatát fogja kínálni olyan kiegészítő funkciókkal, mint „Soft Stop” és a „Stop & Go”. Az előbbi „lágy megállás” program a féknyomást, a „Stop & Go” (araszolgatási) funkció a követési távolság szabályzó (ACC) szenzorainak segítségével megállásig lassítja a járművet a dugóban, majd amikor már a forgalom lehetővé teszi, akkor a vezető beavatkozása nélkül újra mozgásba hozza.

Nagy lehetőségek rejlenek a jelenleg még csak az új 5-ös BMW-ben alkalmazott aktív kormánymű és az ESP összekapcsolásában is. Az ESP fékezéssel stabilizáló hatását ez esetben önálló, gép által végrehajtott kormánymozdulatok fogják kiegészíteni. Lassan már tényleg ott tartunk, hogy az ember csak utas lesz a saját autójában, s a gépek teljesen átveszik tőlünk az irányítást.

A menetstabilizáló rendszer tulajdonképpen a blokkolásgátló (ABS) és a kipörgésgátló (ASR) kiegészítése a megfelelő érzékelőkkel, amelyek folyamatosan összehasonlítják az autó vezető által elvárt és valóságos viselkedését. Az ESP méri a gépkocsi függőleges tengelye körüli szögelfordulást, és vizsgálja, hogy összhangban van-e az a kormány elfordítási szögével. Ezen kívül folyamatosan kiértékeli a kerékfordulatszám és a féknyomás érzékelőkből érkező jeleket is. A menetstabilizáló a beérkező rengeteg adatból a másodperc tört része alatt képes meghatározni, hogy a gépkocsi oldalirányú stabilitása eltér-e a normáltól. Alul- vagy túlkormányozottság esetén első lépcsőben a motorvezérlő elektronikán keresztül lecsökkenti a kerekekre átvitt nyomatókat, hogy azok visszanyerjék oldalirányú tapadásukat. Ha ez nem elég, akkor kiegészítésképp addig fékezi külön-külön a megfelelő kerekeket, amíg a gépkocsi mozgása összhangba nem kerül vezetője parancsával. A DaimlerChrysler és a Toyota legfrissebb tanulmányai szerint az ESP-vel szerelt autók vezetői legalább 25, de akár 50 %-kal is ritkábban szenvednek önhibájukból (külső hatások nélkül) balesetet, mint azok, akiknek nincs a kocsijukba beépítve ez a rendszer.

A nyolcadik generáció, moduláris felépítésének köszönhetően, három kiépítési fokozatban egyaránt lehetővé teszi az ABS, az ASR és az ESP megvalósítását. A berendezés a maga 1,6 kg-os tömegével lényegesen könnyebb, mint az 1978-ban piacra kerülő első ABS, ami majdnem hét kilót nyomott. A rendszer tartalmazza az összes eddig ismert kiegészítő funkciót is, mint például az *elektronikus fékerő elosztást*, ami megakadályozza a hátsó kerekek túlfékezését. Egy kiegészítő szoftvermodul segítségével pedig *veszélyfékasszisztenciát* is működik, veszélyhelyzetben az ABS szabályzás határáig növelve a féknyomást. A menetstabilizáló nemskára még ennél

Manapság az automatikus kéziféket is szériában kínálják

is többre lesz képes: 2006-ig olyan kiegészítő funkciókkal látják majd el, amelyek hatását a vezető nemcsak kritikus pillanatokban fogja érzékelni. A „Hill Hold Control” funkció például már ma is megtalálható egyes széria autókban, mert a jelenlegi ESP generációval is megoldható. Feladata, hogy emelkedőn való elindulásakor a féknyomás felépítésével megakadályozza a gépkocsi visszagurulását.

A további kifejlesztett funkciók már fejlettebb platformot igényelnek. A Bosch szerint két év múlva már sorozatgyártásra alkalmas lesz az *ESPPlus*, amelynek szerves része lesz a jelenleg még csak a Mercedes-nél alkalmazott *Brake Disc Wiping* (féktárcsatorlés), és az *Electronic Brake PreFill* (elektronikus fék előtöltés) is. Az elsőnek esőben fogjuk nagy hasznát venni, mert időről-időre finomnan felfeketi a fékbetéteket a tárcsákra, hogy kiszorítsa az ott képződő, a fékhatást gyengítő vízfilmet, a másik rendszer pedig akkor lép működésbe, ha a sofőr hirtelen lekupja a lábát a gázpedálról: ekkor szintén felfekszik a betétek a féktárcsákra, de most abból a célból, hogy az esetlegesen következő veszélyezsés során csökkenjen a késedelmi idő és ezáltal a féktávolság is.

Az ESP-on alapuló kényelmi berendezések listáját gazdagítja majd az *APB* (elektronikus rögzítőfék) is. A működési elve hasonlít a golyóstolléhoz: a „kézfék” bekapcsolásakor az ESP aggregátja automatikusan felépíti a féknyomást, és a tárcsákra szorítja a betéteket. Ezután a féknyergyet egy mechanikus szerkezet reteszeli, és zárva tartja, ameddig a fékerőszabályozó újra fel nem építi a féknyomást.

Gulyás Péter

Adatbázis-kezelő szoftverek

4th Dimension 2003 Std (Akción)	29 892,-
ACCESS 2002 /Uprg. Hun.	57 900,-/27 400,-
Clipper 5.3 (Licenz + CD)	59 800,-
CoreLab ODBC Standard	27 900,-
Crystal Reports 9.0 Prof.	159 800,-
Crystal Reports 9.0 Developer	189 800,-
Direct Oracle Access Standard	32 800,-
MS Visual FoxPro 8.0 Prof. Uprg.	88 300,-
MS SQL Server 2000 Developer Kit	12 400,-
R&R Report Writer 10 /Up.	164 900,-/113 900,-

Szövegszerkesztők, editorok

MS Word 2002 Hun. /Uprg.	57 900,-/21 200,-
MS Proofing Tools 2002	21 200,-
Multi Edit 9.0 for Win32	46 400,-
TextPad 4.7 for Win32	12 400,-
Ultra Edit 10.0 for Win32	14 900,-

Kiadványkezelő programok

Adobe Acrobat 6.0 CE Standard	82 800,-
Adobe Design Collection 7.0 (InDesign, PhotoShop, Illustrator, Acrobat)	239 000,-
Adobe FrameMaker 7.0 Win.	253 800,-
Adobe InDesign 2.0 CS /Uprg.	229 200,-/53 700,-
Adobe PageMaker 7.0 for Win.	164 000,-
Corel Ventura 10 /Uprg.	199 000,-/98 908,-
MS Publisher 2003 Win32	39 992,-
QuarkXPress 6.0 for Win32 Interm.	Hivon!
FineReader Pro 7.0 (OCR program)	29 800,-
Recogniis Omnigraze Pro 12	34 900,-

Indoi programcsomagok

Ability Office 2002 Easy	14 400,-
MS Office XP magyar (Akción)	69 900,-
MS Office 2003 Std. /Uprg.	99 900,-/57 100,-
MS Office 2003 Pro. /Uprg.	117 900,-/76 900,-
MS Works 7.0 magyar	12 200,-
WordPerfect Family Pack 5	20 900,-

Felkészítő rendszerek

Borland C++ Builder 6.0 Pro Uprg.	114 900,-
Borland Delphi 7.0 Prof. Spec.	146 900,-
Illuminatus Opus Special	27 400,-
Illuminatus Opus Pro	99 900,-
Install Shield Express v4.0	99 900,-
Install Shield Developer 8.0	319 900,-
Macromedia Director MX	334 900,-
MSDN Professional 7.0 (1 év előfiz.)	292 800,-
Visual BASIC .NET Standard	27 500,-
Visual C++ .NET Standard	27 500,-
Visual Studio 6.0 Prof. (Licenz + CD)	164 900,-
Visual Studio .NET Prof. Uprg. + CD	134 900,-
Visual Studio .NET Prof. (Licenz + CD)	164 900,-
PL/SQL Developer 5.1 (előfizetési)	39 900,-

Grafika, képfeldolgozás, CAD

ACDSee32 6.0 for Win32	11 992,-
Adobe Creative Suite 1.0 Std (PhotoShop, Illustrator, InDesign CS)	295 900,-
Adobe PhotoShop 8.0 CS Win (Jóni)	199 900,-
Adobe Premiere Pro 7.0 for Win.	181 400,-
AutoCAD LT 2004 /Uprg.	239 400,-/83 900,-
Canvas 9 Prof. /Uprgrade	85 400,-/76 900,-
CorelDRAW 11 Win & Mac Spac	112 900,-
CorelDRAW 11 Upgrade	69 900,-
DesignCAD Express v12	39 900,-
Floor Plan 3D Design Suite 7.0	11 900,-
Grapher 4 for Win.	79 900,-
PaintShop Pro 8.0 Win /Uprg.	33 400,-/24 400,-
SmartDraw 6.0 Std. /Prof.	22 900,-/39 700,-
TurboCAD 9.0 Standard /Uprg.	29 900,-/134 800,-
Ulead DVD MovieFactory v2.0	14 900,-
Ulead DVD Picture Show DC Suite 2	14 900,-
Ulead DVD Workshop for Win32	61 900,-
Ulead MediaStudio Pro /Uprg.	139 900,-/69 900,-
Ulead Photo Impact 8.0 for Win.	29 900,-
Ulead Video Studio 7.0 /Uprg.	22 900,-/12 900,-
Visio 2003 Pro./Standard	116 400,-/47 600,-

Operációs rendszerek

Windows XP Home /Prof. OEM 21 900,-/34 900,-	
Windows'98 magyar OEM	22 800,-
Windows 2000 Prof. magyar OEM	34 900,-
Novell NetWare 6.0 SBS (5 user)	259 900,-
Red Hat Linux v8.0	15 900,-
SUSE LINUX 8.2 Prof. magyar	15 900,-
Win4Lin v5.0 for Workstation	27 900,-
VMWare 4.0 Workstation (dobozos)	92 800,-

Segédprogramok, kommunikáció

ARJ 2.81 for DOS (töröltérog) kommunikáció	15 900,-
BrightStor ARCserve Backup v9 for Win.	132 800,-
Drive Image 7.0 /Upgrade	13 900,-/9 900,-
Easy CD & DVD Creator 6.0	21 400,-
eTrust Antivirus v7.5 (users)	34 900,-
F-Secure Workset v5.3x (1 User)	25 400,-
GetRight 5.0 Single user	8 600,-
Hyena 5.2 Standard Ed.	47 400,-
Laplink Gold v11 Host/Remote Win32	29 900,-
McAfee VirusScan 6.0 Home (Akción)	7 400,-
McAfee Internet Security 5.0	11 992,-
Nero Burning Rom v6.0 (Uji)	17 200,-
Norton Antivirus 2004 /Up. Hun.	16 200,-/9 800,-
Norton Ghost 2003 /Uprg.	18 800,-/11 800,-
Norton Internet Security 2004	23 600,-
Norton SystemWorks 2004 Upgrade	16 900,-
Norton SystemWorks 2004 Prof.	33 200,-
Norton pcANYWHERE 11.0 Win32	78 400,-
Panda Antivirus v7.0 Platinum Ed.	14 399,-
Partition Magic 8.0 /Uprg.	15 400,-/10 400,-
RAR WinRAR 3.0 (1 user)	9 100,-
Virtual CD v4.0 Single user	12 500,-
Total Commander 5.5x	9 900,-
Veritas Backup Exec 9 for Win. Server	148 800,-
WinAce v2.2	9 900,-
WinFax Pro 10.0 /Upgrade	25 600,-/15 400,-
WinGate 5.x /Prof. /Uprg.	13 400,-/31 600,-
WinZip 8.1 for Win/6 Win32 (+9.0)	9 800,-

Egyéb szoftverek

Adobe Audition 1.0	85 500,-
Adobe GoLive 7.0 CS for Win. (Jóni)	119 500,-
Macromedia Dreamweaver MX 2004	124 900,-
Macromedia Flash MX 2004 Spec.	139 800,-
Macromedia Studio MX 2004 Spec.	222 800,-
Macromedia WEB Tools MX Bundle	89 900,-
MS FrontPage 2003 angol	47 300,-
MS Money 2004 for Win32	8 400,-
Profents Library 2000 CD (2000 TFF)	19 900,-
Siklóti titkáró for Win32 (épirások)	6 800,-
MS Project 2003 for Win32	138 400,-
Sound Forge 5.0 for Win.	104 900,-
Surfer 8.0 for Win.	154 900,-
Wander-Boot 4.0 (M.o. útvonal-tervező)	6 500,-
Sufficit Light Számológép Rendszer	11 200,-
Preciz Raktár nyilvántartó	6 240,-
Macromedia WEB Számia verziószó Std.	39 200,-
Kults-Soft Készlét és Számia	58 400,-
Egyéb ügyviteli programok	Hivon!

Néhány multimédia CD

Angol-magyar Ország „nagyszótár”	15 170,-
Lopva Angolul 1./2. (3. (egyenként)	2 670,-
Manó Angol/Manó Német	3 562,-/3 562,-
ModiMouse 2.1 angol-magyar szótár	6 241,-
ModiMouse Prof. Plus (240 000 szó)	15 000,-
Angol-magyar nagyszótár	15 170,-
Arcanum DVD könyvtár I./II.	15 000,-
Ényőállatok /Eszak-Amerika	3 562,-/4 900,-
Empoclopedia Britannica 2003 CD	11 598,-
Helyesírás-gyakorló (1. - 4. oszt.)	2 670,-
ManóQ/Manó olvasás 1.	3 562,-/3 562,-
Manó MATEK 1./2.	3 562,-/3 562,-
Magyarország nemzeti parkjai I./II.	3 562,-
Matematika 1. 6-2. oszt. (Mókus iskolai)	3 554,-
MS AutoRoute 2003 Europe	14 400,-
MS Encarta 2004 Premium Suite	18 200,-

Macromedia WEB Tools MX Bundle 89 900 Ft + áfa
Adobe Design Collection 7 CE 239 000 Ft + áfa

Játékszoftverek, ismeretterjesztő CD-k nagy választékban
 Nyitva tartás: hétfő - péntek 8³⁰ - 17 óráig

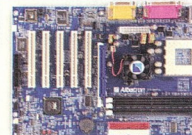
http://www.albatron.com.tw

Az Intel hivatalos tesztalaplapp gyártója!

Albatron

Tiszta lappal indulunk...
3 ÉV TELJESKÖRŰ GARANCIA!

KX600 Pro - VIA KT600 + 8237

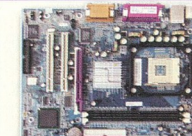
- AMD Socket 462 Processzorárhoz
- DDR400-as ATA 133 támogatás
- AGP BX támogatás
- FSB 400MHz
- 6 csatornás AC'97 audio
- 3Com 10/100 Ethernet LAN
- Watch Dog Timer
- Over Temperature Protection

KX18D Pro II - NVIDIA GeForce2 Ultra 400 + MCP-T

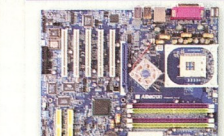
- AMD Socket 478 processzorárhoz
- Dual DDR400-as ATA 133 támogatás
- AGP BX támogatás
- FSB 400MHz
- Serial ATA RAID
- IEEE1394 Firewire
- 6 csatornás AC'97 audio
- 6 USB 2.0/1.1 csatló
- Nvidia 10/100 Ethernet LAN
- Watch Dog Timer
- Over Temperature Protection
- BIOS Mirror
- Voice Gate

PM845GV1 - Intel® 845GV + ICH4

- Intel Socket 478 processzorárhoz
- FSB 400/533MHz
- DDR286200-as ATA 100 támogatás
- 6 csatornás AC'97 audio
- 4 USB 2.0/1.1 csatló
- 3Com 10/100 Ethernet LAN
- integrált 3D grafikus mag
- AGP Protection
- Watch Dog Timer

XP865PE Pro II - Intel® 865PE + ICH8R

- Intel Socket 478 processzorárhoz
- Dual DDR400-as ATA 100 támogatás
- AGP BX támogatás
- FSB 800MHz
- Serial ATA RAID
- IEEE1394 Firewire
- 6 csatornás AC'97 audio
- 8 USB 2.0/1.1 csatló
- Intel GB LAN
- Watch Dog Timer
- Over Temperature Protection
- AGP Protection
- BIOS Mirror
- Voice Gate

DISZTRIBÚTOROK ÉS VÍP DEALERES

FLASH-POINT
 Flash-Point Kft.
 Tel: 407-1500, Fax: 407-2607
 E-mail: point@flash.hu
 Web: http://www.flash.hu

Mercury
 Mercury Magyarország Kft.
 Tel: 221-3200, Fax: 222-4254
 E-mail: mercuryinfo@aloh.com
 Web: http://www.mercurycomputer.hu

HIVATALOS VISZONTALODINK:
 AccTec Kft. 4028 Debrecen, Apafi u. 121. Tel: (52)-446-825
 EMU Hungary Kft. 1145 Budapest, Széplő u. 54. Tel: 469-6050, Fax: 469-6051
 Hódvölgy Comp Kft. 1170 Budapest, Budafoki út 64. Tel: 481-9560, Fax: 481-9592
 PC-Parts Kft. 1141 Budapest, Limanova tér 25. Tel: 469-0403, Fax: 363-3738

Ablak- és asztaltuningolás

A Windows (legalábbis az XP biztosan) az egyik legjobb operációs rendszerre nőtte ki magát – egy stabil, jól használható és sokoldalú operációs rendszer került ki a redmond gyárból. Egyvalami azonban még mindig nem tökéletes: ez pedig a desktop.

Pedig a desktop, azaz a Windows operációs rendszer „asztala” az egyik legfontosabb felület – munkaidőnk java részét itt töltjük, itt kezdjük és fejezzük be a munkát, itt tároljuk fontos dolgainkat. És mégis: az XP rengeteg újdonsága ellenére, a desktop (leszámítva a külsőségeket) még mindig olyan, mint 1995-ben volt. Pedig a Linuxot használók

már évek óta ismerik a KDE vagy GNOME ablak- és asztalkezelők fantasztikus kényelmi szolgáltatásait. Szerencsére rengeteg segédprogram kínál alternatívát a Windows eredeti felülete helyett, persze nem a mostanában divatos skinekre (azaz bőrökre) kell gondolnunk, hanem igazi, virtuális asztalokra, ablakkezelőkre – kényelmi funkciókkal együtt.

Így teszteltünk

Jelen esetben rezidens, azaz folyamatosan futó segédprogramokról van szó, a legfontosabb tehát, hogy a processzort ne terheljük, a memóriából pedig semmit vagy még kevesebbet fogyasszanak. Ez utóbbi persze lehetetlen kitétel, de a tesztelésnél elsősorban azt néztük, hogy mennyire lassítja gépünket egy ilyen állandóan futó alkalmazás. A másik szempont természetesen (mint mindig) a stabilitás volt, és persze a funkciógazdagságot is vizsgáltuk: hiszen egy virtuális asztal nem akkor jó, ha szép és csicsás, hanem ha valóban hasznos, és a munkát is könnyítő/gyorsító funkciókat tartalmaz (persze azért nem árt, ha eközben még szép is).

Vannak alternatívák

A Windows asztala, fejlődés idevagy oda, mindig mostohagyerek a Microsoftnál (ki tudja miért?). Míg a Linux vagy akár az Amiga felhasználók több kényelmi funkciós asztalfelület és

„Persze nem árt, ha közben még szép is...”

ablakkezelő közül válogathatnak, a Windows asztal csak a legszükségesebbeket tartalmazza: start gomb, ikonok és taskbár. A virtuális asztal (desktop-enhancement) szoftverek évek óta keringenek a neten, van amelyek csak „bőröz”, azaz szebbé varázsolja a felületet, de nem tesz hozzá semmit, és van, amelyek annyira megváltoztatja a funkciókat és a kinézetet, hogy elsőre nem is tudjuk megmondani: ez most vajon Windows vagy valami más. Persze a legtöbb ilyen „hozzátoldás” lassítja a gépet, de szerencsére vannak igen profi és gyors alternatívák is.

Talisman 2.6

„A legjobb asztalkezelő amit életemben láttam” – jellemzi röviden a Tucows szoftverbázis editora a *Talisman-t*. A *Lighttek* programja valószínűleg tényleg a csúcs jelenleg – gyakorlatilag bármilyen kényelmi funkciót építhetünk a rendszer-

be, a lehetőségeknek csak a fantáziánk szab határokat, nem is beszélve a több tízezer (!) előre elkészített, letölthető variációknál. A Talisman virtuális „szobából” építkeznek, ezek mindegyike reagál az egérre, így könnyen létrehozhatunk akár teljesen interaktív és személyre szabott felületeket is. Gyakorlatilag nincs két egyforma Talisman felület, ha akarjuk, úgy néz ki a számítógép, mintha csak egy játék futna éppen, de lehet „hollywoodi” kinézetű, csillogó-villogó mentükkel, ha pedig a kedvünk tartja, akkor úgy nézhet ki, mint például az ősrégi Windows 3.1, vagy mondjuk mint a Windows Longhorn. Leutánozhatjuk a tábla PC-k vagy a PDA-k felületét is.

2003
11

Információk

Internet cím: www.lighttek.com

Jogállás: shareware

Korlátozás: 30 napos

Méret: 3.6 Mb-ajt

Szolgáltatások	20	20
Kezelés	14	20
Külső	20	20
Méret	16	20
Stabilitás	20	20

pont

90

Értékelés:

csúcskategória

PLUSZ

- egyszerűen a legjobb (jelenleg), 40 nyelven (magyarul is!)

MÍNUSZ

- nem árt a sok memória

Aston v1.8.2

Az *Aston Shell* az egyik legjobb a piacon levő szoftverek közül: roppant látványos megoldásokat kínál (gyakorlatilag teljesen átalakítja a Windowst), ráadásul ezek a megoldások, a szépségükön felül, nagyon hasznosnak és kényelmesnek bi-

zonyulnak a mindennapi munkában. Ha valaki egyszer elkezdi használni, később már nagyon nehézkesnek és „régiesnek” fogja találni a sima Windows felületet. Szabadon elhelyezhető, nagyméretű, ízléses ikonok és gyorsindítók, teljesen testre szabható és áthelyezhető óra és naptár, a bárholnan jobb-klikkel elérhető rendszer- és program gyorsmenü, rengeteg skin, animációs effektek, több desktop párhuzamosan... Természetesen minden könnyen és gyorsan konfigurálható és átforgalmazható az Aston saját varázslóján keresztül. Meglepő módon, ez a bizonyult és sokrétű szoftver szinte észrevétlenül „simul” a rendszerbe, a processzort alig terheli!

2003 11 Információk

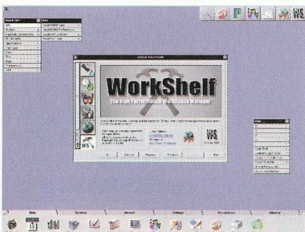
Internetcím: www.astonshell.com/
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 1.6 Mbájt

Szolgáltatások	18	20
Kezelés	16	20
Külső	20	20
Méret	13	20
Stabilitás	18	20

85 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ**
- rengeteg dolgot tud, hasznos újítások a felületen
- MÍNUSZ**
- viszonylag erős gép kell hozzá

NextStart 3.0 Beta

Bár még csak bétaverzió, a *Nextstart* valószínűleg máris a világ egyik legjobb *desktop-enhancement* alkalmazása. A szolgáltatásai felsorolásához ötven oldal is kevés lenne, ráadásul annyira teste-

szabható, hogy használhatjuk egyszerű kis kiegészítésként is (csak pár funkcióját indítva el), vagy akár teljesen átalakíthatjuk az operációs rendszerünket – annyira, hogy még nyomokban sem fog emlékeztetni a Windowsra. A *NextStart* a *NeXTSTEP* nevű operációs rendszer alapján készült, ebből adódik, hogy a legtöbb szolgáltatás tökéletesen kiforrott és jól használható, hiszen egy operációs rendszerben már „kiálta az idő próbáját”. Ha kedvünk van, teljesen leutánozhatjuk a Linux, a BeOS vagy akár a Macintosh felületét és ablakkezelő-szolgáltatásait, de ha merészek vagyunk, akkor mi is kísérletezhetünk egészen újszerű felületekkel. Természetesen a *NextStart* is bőrhözhet.

2003 11 Információk

Internetcím: www.winstep.net
 Jogállás: shareware
 Korlátozás: 30 napos
 Méret: 1.7 Mbájt

Szolgáltatások	20	20
Kezelés	12	20
Külső	20	20
Méret	16	20
Stabilitás	16	20

84 Értékelés:
felsőkategória

- PLUSZ**
- rengeteg mindent tud, nagyon hasznos funkciók
- MÍNUSZ**
- még csak béta, gyors gép kell hozzá

A CD-R tartalmából:
 Ingyenes tervezőprogramok
 Változatos shareware
 CAD programok
 PRO/ENGINEER WildType (információs CD)

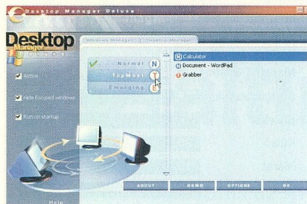
CAD/CAM különszám

Nagyformátumú nyomtatók
A szimuláció virtuóz
Totális modellezés
CAM mindenkinek
Az Integráció mérőöldköve
Automatizált tervezés
Gvár a döngészőben

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
 Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles
 E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
 A megrendelt újságokat utánvetve küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazzuk!
 (A postaköltséget az érvényes postal díjszabás szerint számoljuk.)

Desktop Manager Deluxe

A Desktop Manager egy jó közepes alkalmazásnak számít a desktop-kiegészítők között. Igaz, túl sok funkciót nem tartalmaz (és egyáltalán nem skinezhető), a beépített szolgáltatások viszont nagyon jók, és gyorsítják a munkát.

A legérdekesebb újítás az **ablak-prioritás**, gyakran használt vagy fontos alkalmazásainkat mindig láthatóvá tehetjük („always on top”), míg másokat lejjebb helyezhetünk a fontossági listán, de ha akarjuk, beállíthatjuk úgy is, hogy a leggyakrabban használt (és éppen futó) alkalmazás aktíván váljon már attól is, ha fölé húzzuk az egeret. A Desktop Manager is lehetővé teszi a több munkaasztal használatát (maximum négy desktop), sőt a futó programokat egyszerűen áthúzhatjuk a másik virtuális asztalra. A kezelőfelület egyszerű és átlátható, és a processzort sem fogjuk különösebben megterhelni ezzel az egyszerű kis programmal.

2003
11

Információk

Internetcím: www.deluxesolutions.com
Jogállás: shareware
Korlátozás: 15 napos
Méret: 1.1 Mbájtt

Szolgáltatások	14	20
Kezelés	16	20
Külső	13	20
Méret	14	20
Stabilitás	18	20

pont

75

Értékelés:
felsőkategória

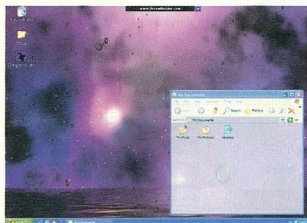
PLUSZ

- nagyon hasznos kényelmi szolgáltatások

MÍNUSZ

- tudhatna többet is

DreamRender R219

Kétségtelenül a világ leglátványosabb desktop-kiegészítése – ugyanakkor ezen felül szinte semmire sem jó. Ha viszont a szemünket akarjuk kényeztetni (vagy a barátainkat elkápráztatni), akkor a

DreamRender tökéletes választás. Ez a program látványos animációkat varázsol a desktop hátterébe, hullámzik, mozog, mondhatni „élővé” válik asztalunk az ikonok alatt. Előre elkészített animációk közül válogathatunk, de persze a weből ezerszámra tölthetünk le újabbakat (még „Mátrixosat” is). A lenyűgöző hátteren kívül készíthetünk átlátszó ablakokat, s ha kedvünk van, akkor animált ikonokkal is dolgozhatunk. Effektezhetjük az egeret is, sőt hanghatásokat (vagy zenét) is rendelhetünk mindenhez. A mozgó hátterektől persze garantáltan megfájdul a fejük egy idő után, egyéb (hasznos) funkciókat pedig nem tartalmaz a program.

2003
11

Információk

Internetcím: www.dreamrender.com
Jogállás: demó
Korlátozás: -
Méret: 8.8 Mbájtt

Szolgáltatások	5	20
Kezelés	18	20
Külső	20	20
Méret	11	20
Stabilitás	20	20

pont

74

Értékelés:
középkategória

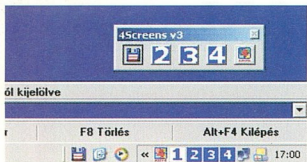
PLUSZ

- lélegzetteláító effektusok

MÍNUSZ

- gyakorlatilag „semmire sem jó”

4Screens Pro 3.19

Akit mindenekelőtt a sebesség (pontosabban a gyorsaság) érdekel, annak a 4Screens tökéletes választás: a program gyakorlatilag annyira kicsi, hogy észre sem vesszük ha fut, alig foglal a memóriából, a processzort pedig egyáltalán nem terheli, még annyira sem, mint amikor a jegyzettömböt indítjuk el. Persze a sebességnek ára van: a 4Screens a létező leg-

egyszerűbb desktop-kiegészítés, a Linuxból jól ismert funkciót teszi lehetővé Windows alatt: az óra mellett elhelyezkedő gombokkal válogathatunk négy virtuális asztalunkból, így míg az egyiket a képszerkesztő és segédprogramjai futnak, a másikon nyugodtan mehet a szövegszerkesztés és egyébek – rend, figyelem és áttekinthetőség.

Mind a négy asztalnak külön start menüje, tapétája és ikonjai vannak, s akár jelszóval is védhetjük az egyes felületeket. A virtuális asztalokon felül azonban semmi funkciója nincsen, mondhatni a szoftver spártái egyszerűségű.

Henryke

csaba.kazari@cpanorama.hu

2003
11

Információk

Internetcím: www.ez2use.com/
Jogállás: shareware
Korlátozás: 30 napos
Méret: 800 Kbájtt

Szolgáltatások	4	20
Kezelés	12	20
Külső	2	20
Méret	20	20
Stabilitás	20	20

pont

58

Értékelés:
belépőszint

PLUSZ

- nagyon kicsi, nagyon stabil, nagyon gyors

MÍNUSZ

- nagyon csúnya, csak egyvalamit tud (igaz, azt jól)

Genius

Láss tisztán!

a **Genius** digitális kameráival

G-Shot D211

digitális fényképezőgép

- valós 2.1 megapixel felbontás
- színes 1,6" TFT LCD kijelző
- 4x digitális zoom
- 16 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

G-Shot P210

digitális fényképezőgép

- valós 2.1 megapixel felbontás
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 2x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

DSC-1.3M TFT

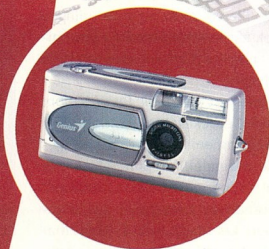
digitális fényképezőgép

- valós 1.3 megapixel felbontás
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 2x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- webkamera üzemmód

G-Shot P313

digitális fényképezőgép

- valós 3,3 megapixel felbontás, CCD érzékelő
- színes 1,5" TFT LCD kijelző
- 4x digitális zoom
- 8 MB flash memória, SD/MMC kártyahely
- beépített automata vaku, vörösszem-hatás csökkentés
- PAL/NTSC TV kimenet

web: www.genius.hu

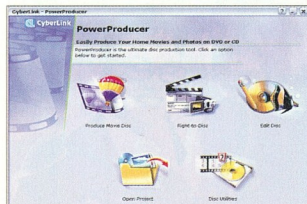
Képviselet: G.Network Kft.
1139 Budapest, Teve u. 9/c. fsz.
Tel.: 239-7021, Fax: 452-0720

csak abban az esetben, ha az eredeti DivX kodeket használjuk (az *fishshow*-val a program nem működik helyesen). Öröm az örömben, hogy az egyébként igen gazdag funkcióválaszték AVI fájl használata esetén gyakorlatilag teljesen eltűnik.

A Cyberlink lejátszója mindig is az átlagosnál jobban használta a számítógép processzorát, és az új funkciók beiktatásával sajnos tovább romlik a helyzet. Amennyiben minden kép- és hangjavító algoritmust aktiválunk, a minimálisan elégséges 300 MHz-es processzort és a 64 Mb-ot memóriát ajánlatos P4 vagy AMD Athlon XP processzorra és 128 Mb-ot RAM-ra cserélni. A program *Standard változatban* is kapható, amely a fentebb leírtaktól annyiban tér el, hogy nem tartalmazza a DTS és Dolby Digital hangszávok dekódolásához szükséges modulokat.

Cyberlink PowerProducer 2

Az immáron 2-es verzióját viselő alkalmazásban tökéletesítették a már meglévő funkciókat, de néhány újdonsággal is találkozhatunk. A telepítés és a gyors újraindítás után egyszerű kezelőfelülettel találkozunk szembe magunkat, s annak ellenére, hogy a program nem magyar nyelvű, a nagy ikonok segítségével bárki könnyen kiigazodhat rajta. A különböző műveleteket ötélel csoportosítva kapjuk. Ha az első ikonra kattintunk, a DVD-készítés hagyományos útjával, annak is egy némileg egyszerűsített változatával találkozhatunk. A digitalizálás, néhány egyszerűbb szerkesztési munka és a lemezek égetése végezhe-

A PowerProducer felhasználóbarát felületet kapott

tő el itt. A műveletet egyébként a formátum kiválasztásával kell kezdeni, amely lehet VCD, SVCD, DVD, MiniDVD és szerkeszthető DVD. Utóbbi kettő némileg magyarázatra szorul. A MiniDVD egy olyan formátum, amely a DVD-szabványnak megfelelő lemezt készít (minden extrával,

így például menüvel is), viszont az adatok nem DVD-re, hanem CD-re kerülnek. Ez a formátum akkor jöhet jól, ha kevesebb, mint 20 perc anyagot szeretnénk tárolni, valamilyen egyszerűbb menüvel. A szerkeszthető DVD olyan rendszerben tartalmazza az adatokat, hogy azokat közvetlenül a DVD-lemezen, merevlemez közbeiktatása nélkül szerkeszthetjük.

Második lehetőségként választhatjuk azt is, hogy a program közvetlenül DVD-re digitalizálja a felvételünket. Igaz, ebben az esetben nem választhatunk a formátumok közül, csak és kizárólag DVD-Video készülhet (ez azt is jelenti, hogy az így készült felvételek a lemezen nem szerkeszthetőek). Ráadásul ez a funkció csak akkor működik, ha a forrás valamilyen DV-eszköz. Megfelelően erős processzor esetén a művelet nagyon gyors – akár a valós idejű feldolgozásnál is gyorsabb – lehet.

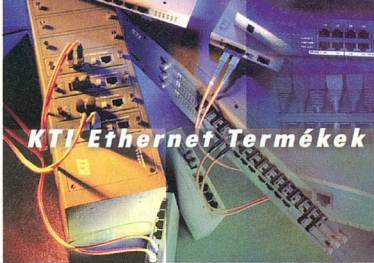
A harmadik ikonra akkor lesz szükségünk, ha szerkeszthető formátumban, újraírható lemezeztünk digitális lenyomatot. A lemezt ábrázoló ikon segítségével ugyanis lehetőség nyílik az ilyesfajta formátumban elmentett anyagok utólagos, lemezen történő szerkesztésére.

Végül, de korántsem utolsósorban néhány lemezkészítési funkciót gyűjtöttek csokorba a program készítői. Az, hogy törölhetünk újraírható lemezeket, s hogy lemezekről készíthetünk másolatot, illetve tükörfájlt, nem számít újdonságnak. Sokkal inkább meglepődhetnénk a *töredézesítés* lehetőségén.

Cyberlink PowerDirector Pro 2.55

A *PowerDirector Pro* – amely már a nagyobb igényeket támasztó otthoni felhasználók igényeit igyekszik kielégíteni – tulajdonképpen egy alkalmazáscsomag, alapvetően ugyanis két részből áll. Az egyik tartalmazza a szerkesztési munkálatokhoz szükséges elemeket (az egyszerűség kedvéért nevezzük ezt *PowerDirector*nak), a másik rész pedig a DVD-/CD-lemezek égetéséért felel. Utóbbi éppen ezért a *Disc Wizard* nevet kapta.

A program felépítése hasonló a többi szerkesztő programnál már megismert kialakítással, azaz a menüsor mellett a szerkesztő, az előnézetért felelős és a különféle effektusokat tartalmazó ablakot is megtaláljuk. A program felépítése egyébként első látásra picit szokatlan, de hamar

KGS-500 5 Port Gigabit Ethernet Switch

- 5 1000BASE-T Gigabit Ethernet ports
- Supports Auto-Negotiation for 10/100/1000Mbps and duplex mode
- Supports Auto-MDIX for each port
- Full wire speed reception and transmission
- Store-and-Forward switching method
- Supports 8K absolute MAC addresses
- Extensive front-panel diagnostic LEDs

KGS-800 8 Port Gigabit Ethernet Switch

KGS-400 4 Port Gigabit Ethernet Switch

KGS-1600 16 Port Gigabit Ethernet Switch

KGS-2400 24 Port Gigabit Ethernet Switch

- Comply with IEEE 802.3 10Base-T, IEEE 802.3u 100Base-TX, IEEE 802.3ab 1000Base-T IEEE 802.3x flow control
- 8 10/100/1000Mbps auto-negotiation 1000Base-T Gigabit switched ports
- Auto-MDIX/MDI-XXX for each 1000Base-T port
- Store-and-forward switching technology
- IEEE 802.3x flow control for full-duplex
- Back pressure flow control for half-duplex

KS-219 8 10/100 Mbps and 1 1000 Mbps auto-negotiation switched ports

KS-2402 24 10/100 Mbps and 2 1000 Mbps auto-negotiation switched ports

- Store-and-forward switching technology with full wire speed forwarding and filtering
- Supports broadcast storm control and broadcast storm filter
- Back-pressure control for half-duplex operation

DIVERSITY, QUALITY & CONNECTIVITY YOU NEED IN NETWORKING

www.ktinet.hu

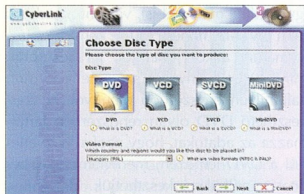
Disztribútor:
(csak viszonteladók részére)

PAK Rt.
1143 Budapest,
Cserrei u. 8.
Tel.: (1) 273-0850
Fax: (1) 252-7680
http://www.nak.hu

el lehet sajátítani a kezelését. A szerkesztési munkákat projektes formában végzhetjük, ami nagyon jó hatással van a sebességre. Az összes módosítást az úgynevezett előnézeti ablakban, szoftveres renderelés útján nézhetjük meg.

Ötven felirattal, húsz speciális képeffektus (például szépia, mozaik, élesítés, kicsinyítés és nagyítás, hogy csak néhányat említsünk), 100-féle átmenet, kép-képen megoldások és akár öt különböző hangsáv használata garantálja, hogy munkánk látványosságának csakis a képzeletünk szab határt. Mindezt úgy tehetjük, hogy közben a minőségért nem is nekünk kell felelni, azt a PowerDirector garantálja. Lássuk, hogyan!

Az előző verziókhoz képest ráncfelvarráson esett át az MPEG-1/MPEG-2 encoder, amely minőségi és sebességbeli javulást is eredményezett, illetve megnövelt stabilitást is hozott. Bekerült a programba az *automatikus jelenetfelismerés* is, amely főleg az újonnan digitalizálандó felvételek esetén gyorsít és egyszerűsít a szerkesztési

A lemezek égetéséhez használható formátumok

munkálatokban. Főleg nagy felbontásnál érhető el jelentős minőségbeli javulás a beépített, automatikus deinterlace szűrő használatával. A PowerDirector amúgy az említettekén kívül még számos egyedi tulajdonsággal büszkélkedhet, például *teljes mértékben DivX kompatibilis*. Sőt, használhatunk vele VOB állományokat, még olyanokat is, amelyek több AC3 hangsávot tartalmaznak.

Az utolsó fázis – mint mindig, most is – a felvétel végleges formába öntése. Három lehetséges megoldás közül választhatunk. Az

Exportálás menüpont alatt találunk egy hasznos lehetőséget, amely segítségével a DV eszközre küldhetjük a felvételt. A másik két lehetőség egy DVD/CD megrírás, illetve a merevlemezén történő átmeneti tárolás.

Ha a lemezégetéssel mellett döntünk, akkor kap szerepet az alkalmazáscsomag másik része a DiscWizard. Először természetesen a célformátumot kell kiválasztani (DVD/VCD/SVCD). Akármelyik formátumot is választunk, az élénk tároló beállítási lehetőségek biztosan nem fognak összezavarani, hiszen alig akad belőlük. Persze ha DVD-lemezt készítünk, menü készítésére azért van lehetőség. Ezután már csak az égetés van hátra, amely elsősorban a videoanyag kötelező érvényű újratörítése miatt elég időigényes feladat.

A PowerDirector Pro igényes csomagolásban érkezett hozzánk, amely a CD-n kívül egy kézikönyvet is tartalmaz.

Infók: www.multimedia.hu, www.gocyberlink.com

Higyed Gábor
gabor.higyed@cpanorama.hu

Mindenki használja! Működik!

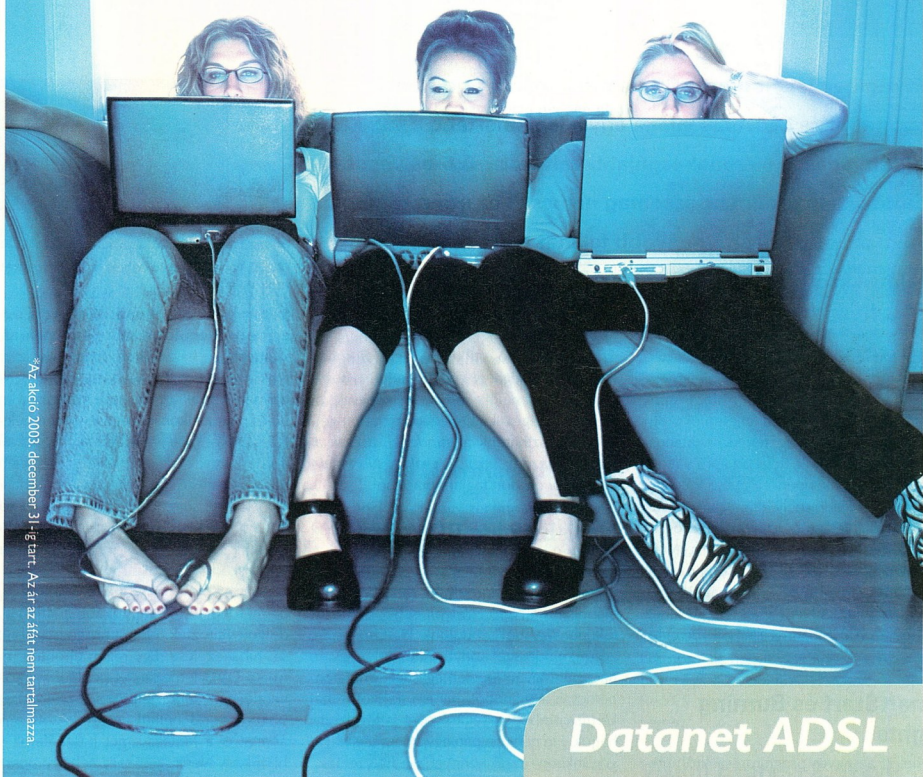

ARANY OLDALAK Telefonkönyv

Hirdetésfelvétel: Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság
2040 Budaörs, Baross utca 89.
Telefon: (06-23) 504-904 ☎ Fax: (06-23) 504-989
www.aranyoldalak.hu ☎ www.aranyoldalakwap.hu ☎ www.onlinetender.hu

Csatlakozol?

*Az akció 2003. december 31-ig tart. Az ár az áfát nem tartalmazza.

Datanet ADSL

0 Ft belépési díj és 0 Ft havidíj!

Már 7 480 forintos havidíjért lehet ADSL előfizetésed!

De ha még ebben az évben csatlakozol

- ◆ **nem kell belépési díjat fizetned,**
- ◆ **sőt, év végéig havidíj nélkül használhatod a hipergyors interneted!**

A részletekért hívj ügyfélszolgálatunkat Budapesten a 814-4444, vidéken a 814-444 telefonszámon, vagy látogass el a www.datanet.hu weboldalra.

 GTS DataNet

Kicsit más, kicsit több, ki

Nemrégiben jelent meg a CD-, s most már nyugodtan mondhatjuk, a DVD-írás világa egyik legismertebb programjának, a Nero-nak legújabb változata. A 6-os verziószámot viselő alkalmazáscsomag nemcsak az íróprogramot, hanem számos, kisebb-nagyobb feladat elvégzésére alkalmas szoftvert is tartalmaz.

Asimán zajló telepítés után rengeteg területen tapasztalhatunk fejlődést, amelyek mértéke az apró csiszolásoktól kezdve a teljesen új programrészek bevezetéséig terjed. Általánosságban elmondhatjuk, hogy az apró változtatások mindenképpen előnyére váltak a Nero-nak, az újabb lélekelt alkalmazások között pedig találunk nagyon hasznos és kevésbé használható programokat is. A teljes változat valamennyi kiegészítőhöz .pdf formátumú, angol nyelvű használati utasítást is tartalmaz. A Nero teljes telepítéséhez körülbelül 100 Mb-nyi szabad merevlemez helyre van szükségünk.

SmartStart és Burning Rights

Mielőtt az egyes programrészekről ejtenénk néhány szót, vessünk egy pillantást két kis utility-re. Az első a *SmartStart* elnevezést kapta, s funkciójának lényegére tulajdonképpen a nevéből is következtethetünk. Egy konzolprogramról van szó, amely nagymértékben megkönnyíti a használhatóságot, ha nemcsak az égető alkalmazást, hanem a kiegészítőket is használjuk. Valamennyi programot és az általuk kínált lehetőségeket kategóriánként rendezve találjuk, amelyekhez a gyakran használt funkciókból automatikusan összeállított *Kedvencek* menü is párosul. A *SmartStart*-ot normál és haladó üzemmódban is használhatjuk, s még arról is dönthetünk, hogy a megoldani kívánt feladatot a *Nero Express*-szel vagy a *Burning ROM*-mal hajtsuk-e végre.

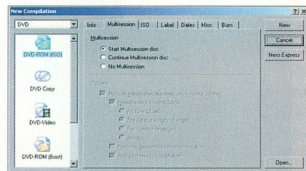
A másik apró utility, a *Nero Burning Rights* segítségével beállíthatjuk, hogy mely felhasználók legyenek képesek a Nero segítségével CD-t égetni az adott gépen. Választhatunk a *mindenké, a csak a rendszergazdák* vagy a *csak a Nero felhasználói csoport* tagjai opciókból.

Nero Burning ROM, Nero Express

A világ nem fordult ki magából, legalábbis ha a Nero 6 felépítéséből, s „belső tulajdonságaiból” indulunk ki. Első ránézésre mindössze annyi változott, hogy a használni kívánt optikai egységet immár nemcsak a menüből, hanem az ikonokba került combobox segítségével is kiválaszthatjuk. Ha nem csupán egy íróegység van a gépünkben, jóval könnyebb a helyzetünk, ez tehát nagyon hasznos funkció. A használhatóság szempontjából kevésbé tartjuk

A Nero SmartStarttal könnyebben eligazodhatunk a lehetőségek között

A CD-formátumok helyett a DVD-formátumok veszik át

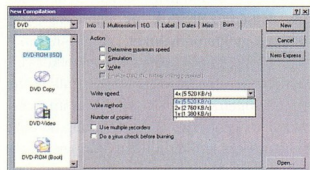
fontosnak a menü átrendezését. Az új rendszer egyébként logikusabb, és éppen ezért könnyebben használható lenne, de szerintünk meglehetősen kevesen vannak, akik bármilyen gyakran használt funkciót a menü és nem az ikonok segítségével érnék el. Ja, és persze nem szabad megfeledkeznünk a programok újabb verzióinak megjelenésekor kötelező érvényrel végrehajtott ikoncseréről sem: jelentjük, hogy a Nero 6 is kicsit szebb, kicsit nagyobb ikonokkal ékesíti az egyes funkciók gyors eléréséről gondoskodó gombokat.

Az opciók között túl sok újdonságot nem érdemes keresni, inkább a láthatatlan dolgok változtak. Nőtt a program stabilitása, hibakezelése. Egy régen elrontott újraírható DVD-lemezünk példál az 5.5-ös verzió nem tudta letörölni, az új változat viszont gond nélkül megbirkózott a feladattal, s a lemezt ismét használatba vehettük. A Nero igyekszik néhány bosszúságtól is megkímélni minket. A Video DVD-ket az asztali lejátszók csak akkor olvassák, ha azok le vannak zárva. Hogy az ebből adódó esetleges kellemetlenségeket kiszűrje, a *Burning ROM* ebben az esetben például nem is ad lehetőséget az ide vonatkozó opció megváltoztatására. DVD-lemezeknél szintén találkozhatunk egy hasznos újítással. Az írás elindítását közvetlenül megelőző képernyőn akármilyen médium esetében lehetőségünk van arra, hogy a lemez kódjának ne a valódi azonosítót állítsuk be, hanem azt a DVD-ROM kódjával helyettesítsük. Az eredmény: asztali lejátszóknál nagyobb kompatibilitás, számítógépeknél pedig általában magasabb olvasási sebesség (azt azért meg kell jegyeznünk, hogy ez az újdonság nem

csit jobb

konkrétan a 6-os verzió megjelenéséhez köthető, már az 5.5 utóbbi változatai is tartalmazták).

S akkor el is érkeztünk az írás műveletéhez. Több jellemzőt is érdemes megemlíteni: nőtt valamelyest az írás során szolgáltatott információk mennyisége, s kicsit átterveztek az ablakot is (a váltózás nagyon kicsi, s inkább a méretekre, mintsem új funkciók beemelésére s átrendezésre korlátozódik). Ami jelen esetben új: az írás során nyomon követhetjük az aktuális írási sebességet, tehát vizuális nyoma is marad annak, ha valamely íróban aktívan közreműködik az írás sebességét a felület minőségéhez igazított automatika.

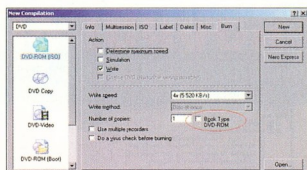
A választható DVD-égetési sebességek (DVD-R lemezek esetén)

A jórészt automatizált, s éppen ezért sokkal kevesebb beállítási lehetőséget tartalmazó *Nero Express* is a csomagba került, amelynek a segítségével a kezdő felhasználók is és hibamentesen írhatnak bármilyen formátumban CD-t és DVD-t.

Nero Media Player, ShowTime és BackUp

A cég saját fejlesztésű médialejátszója, valamint a beépített kodekek is tartalmazó DVD-lejátszó program a teljesen átlagos tudású kategóriába sorolhatók, s mivel csak az alapfogakat ismerik, nem is nagyon érdemes több szót vesztegetni rájuk.

A biztonsági mentésekre specializálódott *BackUp* négyféle adatmentési módot támogat. A teljes mentés mellett igény szerint választhatjuk a növekményes (incremental), a frissítő (update) vagy a különbségeken alapuló (differential) biztonsági másolat készítését. A beépített feladatüte-

Egy pipa ide, s a lemezt elvileg minden olvasni fogja...

mező segítségével akár automatizálhatjuk is a teendőket.

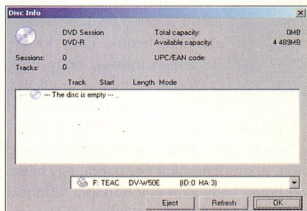
Nero DriveSpeed

Ez a kis hasznos program korlátozza a DVD- és a CD-meghajtó olvasási sebességét, előbbiát a DVD- és a CD-korongokra vonatkoztatva, akár különfélelépéken is. Hasznos kis alkalmazás, amely akár arra is utasítható, hogy a Windows-zal együtt induljon el, és mindig aktivizálja a számunkra optimális beállításokat.

InCD 4 és NeroRecode

A pocket-writing technológia Nerós képviselője, az *InCD* a 4-es verziójánál. A program támogatja valamennyi újraírható formátumot (CD-RW, DVD-RW, DVD+RW), s a vele írt médiumokat behelyezés után automatikusan felismeri és csatolja. Csupán egy dologra kell figyelni: amennyiben ilyesfajta formátumú lemezt más számítógépen szeretnénk használni (írásra), csak akkor tehetjük, ha azon is telepítve van az InCD. A lemezeket bármely PC-n olvashatjuk.

A *NeroRecode* a funkcióját tekintve egyáltalán nem ismeretlen, hiszen a műsoros DVD-k másolására fejlesztették ki. Működésé elvét tekintve leginkább a *Pinnacle Instant Copy*-hoz hasonlíthatjuk, a fő beállítási paraméterek nagyjából megegyez-

Egy üres DVD-lemez kapacitása kb. 4480 Mbájt

Plug-in-ek a Neroóban

A plug-in rendszerű működési elvből adódóan a Nero néhány érdekes funkcióval még tovább gazdagodott. A következőkben felsoroljuk azok közül kettőt (a DVD és a HE-AAC) a Nero 6 dobozos változatában is helyet kapott, de valamennyi külön is megvásárolható. Ezek a kiegészítők a CD-/DVD-formátum kiválasztásánál adódó lehetőségeket bővítik.

Az első csoport a különböző hangformátumokat támogatja (négy különböző modul). Az Mp3PRO, a HE-AAC és a WMA, valamint a Dolby Digital (AC-3) 5.1 plug-in kiváló minőségű kódoló és dekódoló egységeket egyaránt tartalmaz. Telepítésükkel a Nero számára a felsorolt szabványok is ismertté válnak, így megnő a feldolgozható állományok köre. A DVD-Video és a WMP 9 plug-inek közül az előbbi az MPEG-2 alapú kódolást támogató bővítésmény, s értelemszerűen DVD, SVCD és miniDVD formátumban képes megőrizni kedvenc felvételeinket az utókor számára.

nek. Fontos tudni, hogy csak a *másolásvédelmet nem tartalmazó lemezekről készíthetünk másolatot*, igény szerint a felesleges videorészletek és hangszál elhagyásával. Amennyiben a kijelölt részek helyhiány miatt nem másolhatók át közvetlenül egy 4,7 Gbájtos DVD-re, a *NeroRecode* természetesen újratömörítésre is képes.

Vision Express 2, Wave Editor és Sound Trax

A video- és hanganyagok szerkesztésére is a lehetőség nyílik az alkalmazáscsomag segítségével, persze csak alapszinten. Ott-honi felhasználásra pontosan ezért mindhárom alkalmazás kifejezetten jó, hiszen egyszerűen hajthatjuk végre a feladatokat, s a hibázás lehetősége is nagyon kicsi. A *Vision Express 2*-vel a capture, szerkesztés és a lemeze égetés is elvégezhető, a hanganyagok kezeléséért felelős másik két programmal pedig felvételeket készíthetünk és szerkeszthetünk.

További infók: www.multimedia.hu

H.G.
gabor.higyed@cpanorama.hu

Shareware-ek
A bemutatott programokat CD-/DVD-mellékletünk Cikkek/Shareware könyvtárában találhatják.

ZENEI SEGÉDPROGRAM

Ashampoo Audiocenter 1.0

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

Korlátozás: 10 napos próbaverzió*

Internet cím: www.ashampoo.com

TEVÉKENYSÉG-FIGYELŐ

Worktime 3.1

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

Korlátozás: 30 napos próbaverzió

Internet cím: www.nestersoft.com

INTERNETES KÖNYVJELZŐKEZELŐ

Linkman 6.8

Operációs rendszer: Windows 95/98/ME/2000/XP

Korlátozás: 30-napos próbaverzió

Internet cím: www.outertech.com

Az 1999-ben alapított német *Ashampoo* cég rövid idő alatt igen ismert és elismert szoftvergyártóvá nőtte ki magát. Az *Audiocenter* egy teljes értékű csomag hangfájlok ripplésére, szerkesztésére, konvertálására, javítására és CD-re történő írására. A hangsúly jelen esetben az egyszerűsége van. A letisztult, elegáns kezelői felület és a varázslók lépésről lépésre történő útmutatása még az abszolút kezdők számára is elérhetővé teszi a program funkcióit. Egész pontosan hatféle funkciót kínál a program: hibás zenei fájlok felkutatását és javítását, audio CD-k anyagának digitális zeneifájllá való alakítását (ripplés), a zenei állományokhoz tartozó információk átszerkesztését (ID-címke), a hangfájlok normalizálását, azaz egyetlenes hangerej elérését, és különböző formátumok közötti konvertálását. Ez utóbbi funkcióval kapcsolatban lényeges, hogy az Audiocenter összesen három formátumot képes kezelni: az MP3-at, az Ogg Vorbis-t és a WAV-ot, valamint lehetőséget ad az azonos fájlformátumban történő konvertálásra, amikor is a paramétereken változtathatunk (bitráta, frekvencia stb.). Az Audiocenter további előnye, hogy magyar nyelven is hozzáférhető, azonban meg kell említenünk a negatívumait is. Ezek közé tartozik a viszonylagos lassúság (több percet vesz igénybe egy MP3 állomány normalizálása), és az, hogy a szakértők valószínűleg kevésnek találják a program lehetőségeit. Persze aki egy egyszerűen kezelhető, világos eszközt akar, ne is keresgéljen tovább!

* ingyenesen igényelhető kulccsal 30 napra meghosszabbítható

A *Worktime* egy sokrétű és igen könnyen kezelhető, átlátható segédprogram, amely nyomon követi, hogy mivel is töltjük időnket, mivel foglalatokodunk a gépünkben. A Windows-zal együtt indul(hat) a háttérben ügycódk, majd átfogó kimutatást nyújt arról, hogy milyen programokat használunk és meddig, milyen dokumentumokat nyitottunk meg, merre barangoltunk az interneten (azaz milyen weboldalakra látogattunk el) és így tovább. A kimutatások megmutatják a teljes munkaidőt, az egy időszakra lebontott munkaidőt, egy-egy programmal vagy a felhasználó által meghatározott programcsoporttal eltöltött időt. Akár több felhasználót is képes nyomon követni, sőt kliens-szerver módon is működhet, ami azt jelenti, hogy a helyi hálózatban keresztül adatokat gyűjthet más gépekről. A telepítés után a tálcán foglal helyet, a *Start* gombbal „helyezhetjük üzembe”, azaz így vehet kezdetét a megfigyelés. A *Worktime* rejtett módban is képes feladat elvégzésére (azaz láthatatlan adatokat gyűjteni), ekkor eltűnik a tálcá ikon, a *Worktime*-ablak, és csak jelszóval tudjuk újra elérni a program funkcióit. A programtól azt is kérhetjük, hogy időről-időre figyelmeztessen minket, hogy ideje végre egy kis szünetet iktatni a munkába, így megelőzhetjük azokat az egészségkárosodásokat, amelyek abból erednek, hogy túl sokat időt töltünk egyhuzamban a gép előtt. A kimutatásokat egy napra, egy hétre, két hétre, vagy akár egy hónapra lebontva is megtekinthetjük, a program táblázatok, grafikonok, diagramok formájában is képes prezentálni ezeket.

A *Linkman* azoknak készült, akik sokat barangolnak a világhálón. A program nem más, mint egy minden igényt kielégítő könyvjelző alkalmazás, amellyel tárolhatjuk, katalogizálhatjuk és ellenőrizhetjük webcím-gyűjteményünket. A *Linkman* nem akár több tízezer webcím is hatékonyan menedzselhető, mivel adatbázis alkalmaz a linkgyűjtemény tárolására. A számos remekül használható funkció megmutatja, milyenek is kell lennie egy könyvjelzőkezelő eszköznek – a különbség rendkívül meggyőző böngezőnk natív szolgáltatásához képest. A *Linkman* egyszerűen oldja meg az új linkek bevitelét. Egyes letöltőprogramokhoz hasonlóan, egy *kosár* ikon jelenik meg, ahova nemegyszerűsége „bevonszolhatjuk” az egészről az URL-eket, amelyeket azután értékelhetünk, kulcsszavakkal és jellemzőkkel látunk el. Így a későbbiekben számos kritérium alapján rákereshetünk a tárolt webcímekre. Legalább ennyire hasznos funkció, hogy időről-időre három szempontból képes ellenőrizni a linkeket: nem váltak-e időközben „halottakká” (azaz nem szüntek-e meg), frissülte-e tartalmuk (felettebb hasznos), vagy nem költöztek-e más címre. A *Linkman* arra is lehetőséget kínál, hogy a jelenlegi könyvjelző-gyűjteményünket importáljuk, szinkronizáljuk, vagy számos más formátumban (*Netscape Navigator* könyvjelzők, *Opera Hotlist*, html stb.) mentjük el. A *Linkman* az összes jelentősebb böngészővel (IE, Opera, Netscape stb.) messzeemenően együttműködik.

Cs. Á.

aron.csodes@cpanorama.ahu

Hogy ne kelljen sokat költenie, mégis legyen házimozija!

PC & MOZI

**0,- Ft
POSTAKÖLTSÉG!**

Csak november 19-ig!

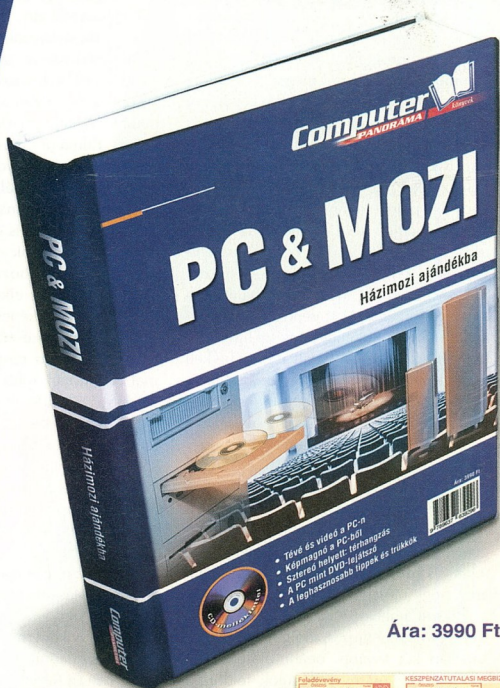
A leghasznosabb tippek és trükkök

- Tévé és videó a PC-n
- Képmagnó a PC-ből
- Sztereó helyett: térhangzás
- A PC mint DVD-lejátszó
- Házimozit Linux-szal

CD-melléklettel

**Fizesse be
a csekket
most!**

Ára: 3990 Ft

A csekk befizetését megrendelésnek tekintjük (külön megrendelés nem szükséges). A számlát a csekken feltüntetett adatok alapján állítjuk ki, ezért kérjük nyomtatott betűkkel, olvashatóan töltsse ki!

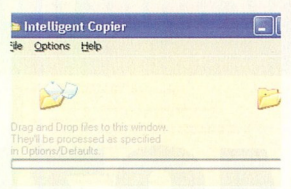
További információ: www.computerpanorama.hu/pcmzi

Kiszámlázó		KISZÁMLÁZTATÁSI MÉRLEGZÉS	
* * * * *		* * * * *	
Házasnév/telephely- név		Házasnév/telephely- név	
Cím		Cím	
Helység, irány- szám		Helység, irány- szám	
Telef. sz. / fax / e- post. e. / 2. o. z. 1.		Telef. sz. / fax / e- post. e. / 2. o. z. 1.	
10002 103 0222968 0000000 Computer Panorama Kft.		10002 103 0222968 0000000 Computer Panorama Kft.	
10002 103 0222968 0000000 Computer Panorama Kft.		10002 103 0222968 0000000 Computer Panorama Kft.	
35164616 975 55		35164616 975 55	

Freeware-ek
A bemutatott programokat CD-/DVD-mellékletünk
Cikkek/Freeware könyvtárban találhatjuk.

FÁJLMÁSOLÓ

Intelligent Copier v1.0.0.7

Operációs

rendszer: Windows 98/ME/NT/2000/XP

korlátozás: freeware

Internet cím: www.interdesigner.com

Az *Intelligent Copier* a fájlmásolások néha kissé nehézkes folyamatát egyszerűsíti le. A telepítés után a tálca ikonról érthetjük el a programot. Ha a bal gombbal kattintunk az ikonra, megnyithatjuk az *Intelligent Copier* ablakát. Ebbe kell húzni a fájlokat, s ha azok kielégítik az általunk meghatározott szabályokat, akkor a program a kijelölt célmappába másolja vagy helyezi őket. Az érthetőség kedvéért nézzünk egy példát: definiálunk egy szabályt, azaz megadjuk például, hogy az összes .doc kiterjesztésű fájl a *My Documents* mappába kerüljön. Így a merevlemezen „szerteszét szórt” dokumentumaink között egy pillanat alatt rendet rakhatunk. Magyarán: a fájlok kiterjesztését figyelembe vevő szabályokat kreálva, csak be kell vonszolnunk a fájlokat a program ablakába, és az *Intelligent Copier* gondoskodik a arról, hogy azok a megadott mappákba kerüljenek. A konkrét másolási/áthelyezési művelet előtt beállíthatjuk azt, hogy egy előzetes ablakban áttekinthetően megjelenjen a folyamat, amelyet aztán a *Proceed* gombbal indíthatunk. Az *Intelligent Copier* ráadásul naplózza a folyamatait, és ezen keresztül lehetőséget kínál arra, hogy utólag egyszerűen eltávolítsuk a másolt/áthelyezett fájlokat (*Remove Copied/Moved files* opció). A műveletek kapcsán két további beállítási lehetőségünk is van: a régebbi fájlok felülírása (*Overwrite Existing Files*), a régebbi fájlok átugrása (*Skip Older Files*) is kérhető. A Windows-zal együtt indulás (*Start with Windows*) lehetőségét pedig felesleges is magyarázni...

KÉPKATALIZÁLÓ

Cheez v2.0

Operációs

rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

korlátozás: freeware

Internet cím: www.darenon.gr/cheez/

A *Cheez* egy sokoldalú, mégis könnyen használható képkatalizáló eszköz. Gyűjteményünk minden egyes képe mellé információt begyűszthetünk: egy rövid leírást, kulcsszavakat és dátumot – a későbbiekben ezen adatokra rá is kereshetünk. A kapcsolódó információk és a képek miniatűr másának tárolására a program egy magányos – XML formátumú – szövegfájl használ, ami rendkívül leegyszerűsíti a biztonsági mentések készítését. Ráadásul az is egyszerűen megoldható, hogy képeink miniatűr mását csoportba szedve, a hozzájuk tartozó információkkal együtt elküldjük ismerősöknek. A *Cheez* fő képességei közé sorolandó a fotóalbum-készítés, -kezelés és -frissítés. A program rengeteg képfarmatumbal elboldogul, több mint 15-félet támogat (BMP, GIF, JPG, PNG, TIFF, TGA, ICO, WMF/EMF stb.). Lehetőséget kínál webalbumok létrehozására, valamint lapolvasókból és digitális fényképezőkből is közvetlenül vihetünk be képeket. A képeket vagy a beépített képnézegetővel, vagy más, a gépünkre telepített programmal tekinthetjük meg.

A *Cheez* egy központi helyet használ a képek tárolására, amelyet mi választunk ki. Ebben minden egyes mappát egy film jelképez. A képernyő bal oldalán láthatjuk a fastruktúrát a filmekkel. Itt hozhatunk létre új filmeket, törölhetjük a feleslegeseket váltaként, vagy áthelyezhetjük őket (egyszerűen egy másik film fölé húzva). A képernyő bal oldalán jelenik meg a filmek tartalma, azaz a képek és a hozzájuk kapcsolódó adatok.

INTERNETES KERESŐ

GGSearch v3.7

Operációs

rendszer: Windows 95/98/ME/NT/2000/XP

korlátozás: freeware

Internet cím: www.frysianfools.com/ggsearch

A *GGSearch* a sokak által ismert és használt *GoogleSearchTool* legújabb inkarnációja. Azok számára lesz hasznos, akik sok időt töltenek különböző hírcsoportok, képek, hírek, a Microsoft, a Bsd-vel kapcsolatos anyagok vagy zöldség-hírek böngészésével. Egy egyszerűen kezelhető keresőről van szó, amely – a Google-val a háta mögött – lehetőséget nyújt a specifikus keresésre. Lássuk, hogy milyen témakörökben kínál segítséget a program (a lista persze nem teljes, de a legfontosabb lehetőségeket azért megpróbáljuk felvázolni). A *Groups* opcióval hírcsoportok között kereshetünk, az *Images* képek keresésére nyújt lehetőséget, a *www-vel* website-okra akadhatunk, a *Linux* természetesen a Linux-szal kapcsolatos anyagok lóhelye, a *Microsoftal* a legnagyobb szoftvercég berkeiben böngészhetünk, a *News* a hírek keresésére szolgál, végül a *Blog* opcióval az utóbbi időben egyre nagyobb népszerűségnek örvendő blogok (webes naplók) között tallózhathatunk. A *GGSearch* olyan opciókat is kínál, ahol csak URL-címeket adhatunk meg: a *related-et* beállítva az adott címhez „hasznló” weboldalakat lehetjük fel; a *links* azokat a weboldalakat listázza, ahonnan linkek mutatnak az általunk megadott címre; az *info* megmutatja, hogy milyen információk találhatóak az oldalról a Google cache-ében. A *Translate* opció az adott weboldalt angolra fordítja (olaszból, franciából, spanyolból, németből és portugálból).

Cs. Á.
aron.cscondes@cpanorama.hu

Magyarország borvidékei

A 2003. év nagy nyereeményjátéka

Minden hónapban három kérdést teszünk fel olvasóinknak. Ezek közül kettő a Computer Panorámában megjelent cikkekhez kapcsolódik, egy pedig a CD-melléklet új multimédiás sorozatához, a Magyarország borvidékeihez.

Játékunk fődíja egy kétszemélyes hétvége, teljes ellátással a villányi borvidéken.

Mennyivel kisebb egy 17 colos monitor látható képmérete a monitor dobozára írt számnál?

1. 1 - 1,5 collal
2. nem kisebb, hanem nagyobb
3. 2 - 2,5 collal

Van-e DirectShow szűrő a Matroskában?

1. van
2. nincs
3. most fejlesztik

Mikortól viseli Balatonfüred a „Szőlő és a bor nemzetközi városa” megtisztelő címet?

1. 1987
2. 1937
3. 1787

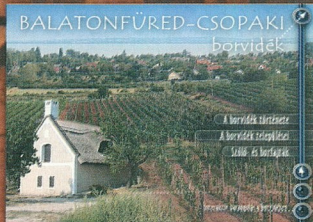
Az oldal alján található három négyzetbe írja be a helyes válaszoknak megfelelő számokat, és küldje be szerkesztőségünkbe, illetve - feltüntetve elérhetőségét - e-mailen keresztül üzenje meg a három számot a következő címre:

c.panorama@cpanorama.hu

Augusztusi nyerteseink:

Domonkos László, Veszprém
Lukács Béla, Öskü
Papp Noémi, Jászberény

Nyerteseinket postán értesítjük.

Az év végén játékunk résztvevői közül sorsoljuk ki a nyertest, aki a villányi borvidéken tölthet el egy kétszemélyes hétvégét, teljes ellátással, s személyesen ismerheti meg a vidék látnivalóit és híres borait.

Név:

Cím:

Telefon:

E-mail:

**Magyarország
borvidékei**

I.

II.

III.

A helyes választ beküldők között minden hónapban a Magyar Könyvklub és a Computer Panoráma 3 db közös ajándék-csomagját sorsoljuk ki.

**Beküldési határidő:
2003. november 24.**

NOVEMBER

VALÓS IDEJŰ STRATÉGIA

No Man's Land

Kiadó:	CDV
Fejlesztő:	Related Designs
Internetcím:	www.nomans-land.de
Várható megjelenés:	2003. október

A *No Man's Land* „Észak-Amerikában játszódó Warcraft III” – már ahogy a készítők beszélnek róla. Egy valós idejű stratégiai játékról van szó, amely az amerikai történelem mintegy háromezredik évét öleli fel, kezdve a gyarmatosítás idejétől a XIX. század végéig. Lesz itt minden a gyarmatosítás során vívott harcoktól kezdve, a függetlenségi háborún át egészen a vasútépítés övezte csetepatéig. Történelmi hőségre viszont ezúttal ne számítsunk, mivel a német *CDV* játéka inkább élvezetes és humoros, mintsem realiztikus. Egy gyarmatosító erővel kezdünk, aztán néhány küldetés után épp azok vezetését vesszük át, akik addig az ellenfeleink voltak. Először a spanyolokkal munkálkodunk az Új Világ meghódításán, később indián törzseket irányítunk, majd a britnek parancsolunk, végül pedig a Nyugatot meghódító telepesekkel kalandozunk. Lesznek hősök (pl. *Francis Drake*), színesesebbnél-színesebb karakterek, mozszerű helyzetek, sőt mi több, mágius erők is szerepet kapnak a játékban. Persze a megszokott nyersanyag-gyűjtögetés, település- és egységépítgetés nem maradhat el, de a történet – megannyi más hasonló kategóriájú játékkal ellentétben – kulcs szerepet kap. Ezt támasztja alá a számtalan, minőségi átvezető jelenet. Szó, ami szó, a *No Man's Land*, azaz a *Senkiöldje* igazán nem lesz egy tipikus RTS.

Egy utolsó kis „csali” a végére: a látványt egy teljesen új 3D-s motor szolgáltatni, amely lehetővé teszi az időjárás-efekteket, a katonai alakzatok formálását, de legfőképp: remek vizuális összhatást kelt.

TAKTIKAI FPS

Full Spectrum Warrior

Kiadó:	THQ
Fejlesztő:	Pandemic Studios
Internetcím:	www.fullspectrumwarrior.com
Várható megjelenés:	2004. január

A *Full Spectrum Warrior* egy újabb taktikai, csapatalapú FPS, de jóval többet fog nyújtani, mint a többi akcióorientált társa. A *Pandemic Studiostól* az Egyesült Államok Hadserege három éve rendelt egy olyan terméket, amely a könnyű gyalogság kiképző eszközeül szolgálhat. E projekt eredménye a *Full Spectrum Warrior*, ahol így az életszerűség játssza a főszerepet. Egy őrmestert bőrére kell bújniunk, aki az *Alpha* és *Bravo* egységnek oszt parancsokat. Hitelesen modellezett városi környezetben kell véghez vinnünk a küldetéseket. A játék kezelése – a valóságghűség ellenére – intuitív és gyorsan elsajátítható, annál több tanulást igényel viszont az egységek megfelelő koordinálása és irányítása. A játék során külső nézőpontból kísérjük figyelemmel az egységeket, de – amikor akarjuk – az egyes katonák nézőpontjába (saját nézet) is átválthatunk. Csapataink között van gránátos, felcsen, lövész, géppuskás lövész és így tovább – mindenkinek megvan a saját szerepe, amit figyelembe kell vennünk. Katonáink mesterséges intelligenciája természetesen nagyon fejlett lesz, de ez korántsem jelenti azt, hogy rájuk bízhatjuk a feladat teljesítését, míg mi nyugodtan hátradőlünk, sőt a legzordabb harci helyzetekben elengedhetetlenek lesznek a parancsaink.

A *Full Spectrum Warriort* bemutatták az idei E3 szakmai kiállításon is, ahol több visszajelzés szerint is ez az eddigi legfejlettebb grafikát alkalmazó taktikai szimulációs játék. A katonák mozdulatait például egy máig szolgálatban lévő őrnagyról modellezték.

VALÓS IDEJŰ STRATÉGIA

Desert Rats vs Afrika Korps

Kiadó:	Monte Cristo
Fejlesztő:	Digital Reality
Internetcím:	www.digitalreality.hu
Várható megjelenés:	2003. december

A magyar illetőségű *Digital Reality* – akiknek a nagyszerű *Haegemonia-t* is köszönhetjük – új játékon dolgozik. Decemберben kerül a boltok polcaira a *Desert Rats vs Afrika Korps*, egy valós idejű stratégiai játék, mely a II. világháború észak-afrikai hadszínterére kalauzol.

A játékos nemcsak a szövetségesek, hanem a tengelyhatalmak oldalán is megtapasztalhatja az egyedi környezetben vívott csaták hangulatát. A játék gerincét két, összesen húsz küldetésből álló egyjátékos kampány alkotja. A küldetések az egyszerű felderítő feladatoktól kezdve a városokban zajló csatákon keresztül, egészen a sivatagi erődök ostromáig terjednek. A harc előtt a játékos az úgynevezett menedzser képernyőn saját hadsereget állíthat össze, hét motorizált kategória (felderítő, tank, tankelhárító, tüzérség, léghárító, csapatszállító és légi támogatás), legalább huszonötféle egységgel. A gyalogság nyolc kategóriával (lövész, felderítő, géppáncos, orvos, utász, lángszórós, mesterlövész és gránátvető) képviselteti magát. A gyalogosok „elkötethetik” a szabadon álló járműveket, és a birtokba vett egységek nem vesznek el, hanem megjelennek a menedzser képernyőn, így további küldetésekben is bevetethetők. A játékok remek 3D motor működteti, amely valós idejű árnyékok, valós idejű fényhatások, roncsolódások és egyéb kifinomult látványelemek (robbanások, homokvihár, víz, tűz, stb.) sorával kápráztat el. A többjátékos üzemmód sem marad ki, ahol három különböző játékmódban egyszerre négy játékos mérheti össze az erejét.

DVD LEMEZEK,
KIADVÁNYOK
ELŐKÉSZÍTÉSE, GYÁRTÁSA

1114 Budapest, Bartók Béla út 51.
Tel.: (1) 209-3700, 209-1097, 209-1098
Fax: (1) 361-0197
www.comser.hu
dvd@comser.hu

Az Avaya IP Office termékcsalád

A legmegfelelőbb kommunikációs rendszer kiválasztása kulcsfontosságú az ügyfelekkel való kapcsolattartás szempontjából.

A kis- és középvállalatok igényei alapján tervezett Avaya IP Office kedvező ár/érték arány mellett egy „mindent egyben” megoldást és teljes értékű call centert kínál.

Az Avaya IP Office alkalmazásával a különböző kommunikációs igényekhez már nincs szükség több külön hálózatra. Legyen szó, akár hagyományos telefonhálózat kiépítéséről, teljes hang-adat integrációról, esetleg contact center megoldásról, vagy a vállalat telephelyein lévő IP hálózatok összekötéséről, az Avaya IP Office minden tekintetben megfelelő megoldást jelent.

Az Avaya IP Office beszédátviteli funkciói a hagyományos telefonszolgáltatásokon kívül az IP telefoniat is támogatják. A komplett szolgáltatáskészlet része a hívőfel-azonosítás, az intelligens hívásátírányítás, a

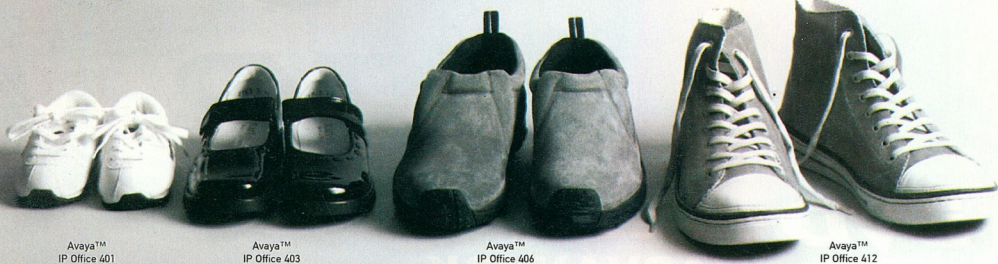
konferenciahívás és a hangposta, valamint a Qsig kapcsolat lehetősége.

Ezen túl az Avaya IP Office teljes körű adatkommunikációs és hálózati megoldást biztosít. A rendszer többek között a következő adathálózati funkciókat kínálja: útválasztás; ethernet interfész, DHCP és DNS szerver, valamint tűzfal.

A rendszer biztonságos, nagy sebességű internet kapcsolat-kialakítására is képes, a csatlakozás pedig kapsolt és bérelt vonalon keresztül egyaránt kialakítható. A rendszer RAS szervere (Remote Access Server) révén a felhasználók asztali számítógépekről, no-

teszgépekről távolról is elérhetik a rendszert. A használat szempontjából lényegesek a rendszert támogató alkalmazások: a hangposta az automatikus kezelő – egyenileg is kialakítható hangbemondás menürendszerrel –, az integrált üzenetkezelés – a hangposta üzenetek és az elektronikus levelezés integrálása –, valamint az eConsole és a Phone Manager alkalmazások, amelyek könnyen kezelhető grafikus felület biztosítanak a hívások kezelésére. Fontos alkalmazás még a Compact Business Center és a Compact Contact Center, amelyek segítségével grafikus eszközökkel figyelhető a szolgáltatási szintek teljesítése. A felsorolt alkalmazásoknak, valamint annak köszönhetően, hogy a rendszerhez más gyártók által forgalmazott népszerű alkalmazások is könnyen integrálhatók, a kis- és középvállalatok a piacon elérhető legjobb kommunikációs eszközök összes előnyét élvezhetik. (x)

Az Ön szükséglete. A Mi családunk. Tökéletes harmónia.

Avaya™
IP Office 401

Avaya™
IP Office 403

Avaya™
IP Office 406

Avaya™
IP Office 412

Avaya IP Office konvergencia kommunikációs megoldások.

Forgalmazó:

PROCOMP
Hungary Kft.

Viszonteladók jelentkezését várjuk!

1107 Budapest, Szállás u. 21.
Tel.: [+36.1] 432.9337, Fax: [+36.1] 260.6318
sales@procomp.hu, http://www.procomp.hu

AVAYA

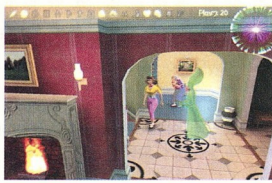
AKCIÓ-TAKTIKAI

Cold Zero

Kiadó:	JoWood
Fejlesztő:	Drago Entertainment
Internetcím:	www.coldzero-game.com
Megjelent:	2003. szeptember

TAKTIKAI

Ghost Master

Kiadó:	Empire Interactive
Fejlesztő:	Sick Puppies
Internetcím:	www.empireinteractive.com
Megjelent:	2003. június

RPG

Lionheart

Kiadó:	Vivendi Universal Games
Fejlesztő:	Reflexive
Internetcím:	http://lionheart.blackisle.com/
Megjelent:	2003. augusztus

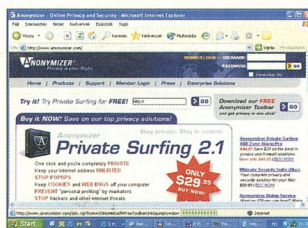
A *Cold Zero* érdekes egyveleg: akció, RPG és valós idejű taktikai játékok keveréke. A külső nézetes izometrikus játék látványvilága leginkább a *Commandos-ra* és a *Jagged Alliance-re* emlékeztet. Főhősünk az események szerencsétlen alakulása folytán egy keresztapa szolgálatában köt ki. Halálászó munkájának talán leglényegesebb eleme a lopakodás, ugyanis ellenségeink intelligensen reagálnak, ami például azt vonja maga után, hogy azonnal „harci módba” ugranak, ha a látómezőjükbe érünk, vagy ha figyelmetlenségből zajt csapunk. Ezért fontos, hogy a lopakodás (nagyon csendes, de megerőltető), az óvatossá (kicsit hangosabb, kevésbé megerőltető), a séta (még hangosabb, kevésbé megerőltető) és a futás (ha a gyorsaság a fontos) alternatívái közül mindig a legmegfelelőbbet alkalmazzuk. A hagyományos FPS-ektől eltérően, a *Cold Zero* korlátozza a magunknál tartható fegyverek és felszerelés tárgyak mennyiségét. Persze még így is sok mindent vihetünk magunkkal, minél több mindenlen pakoljuk tele virtuális zsebeinket, annál lassabban mozgunk, és annál kevésbé tudunk lopakodni, vagy adott esetben futni. A feladatokat teljesítve képességpontokkal jutalmaz a játék, amit több fő kategória között oszthatunk szét. Azonban a *Cold Zero* néha rabul ejtő pillanatai sem tudják feledtetni a játékos életét oly gyakran megkeserítő hibáit. Ide sorolható a kamera esztelensége, amely állandó kézi „részegítést” igényel, ahhoz hogy megfelelően követhessük nyomon az akciót, a másik a játék viszonylagos nehézsége.

Bár szellemek állnak a középpontjában, a *Ghost Master* mégsem sablonos horrorjáték. A célunk, hogy szellemtársainkkal a frászt hozzuk az emberekre, azaz mi vagyunk a szellemek irányítói, és nekünk kell oly módon munkára fogunk a kísérteteinket, hogy azzal célt érjünk el. Valamennyi szint elején hat különböző szellemtípusból kell össze válogatnunk a csapatunkat. Vannak koboldok, akik az elektromos berendezéseket zavarják össze, kopogó szellemek, álommanók, fejnélküli lovasok és még hosszan sorolhatnánk. Persze vannak „drágább” és „olcsóbb” szellemfajták is, attól függően, hogy mennyi plazmát használnak el az erejük fitogtatásához. A plazmát az ember félelméből nyerjük, és minden egyes képesség, amit szellemtársaink rémisztés céljából vetnek be, számszerű plazma értékkel mérhető. A szintek végén arany plazmát is kapunk, amellyel új képességekkel ruháztatjuk fel a beosztottjainkat. Az emberekre kattintva megtudhatjuk, hogy mitől félnek a legjobban, és nyomton követhetjük ijedelmiük, örületük szintjét, és azt, hogy mennyire hisznek a természetfeletiben. Ezek hasznos útmutatói annak, hogyan törjük meg őket. A játékmenet persze nem csak abból áll, hogy egy ház lakóit kell ijesztegetnünk. Néha elrejtett holtestekhez kell vezetnünk az embereket, mások egyetemistáknak kell segídeknünk okkult rítusoknál, vagy meg kell győznünk egy máfiavezért arról, hogy szellemek igenis léteznek. A kezelői felület pillanatok alatt elsajátítható, a 3D grafika pedig igencsak kellemes.

Sokan várták izgatottan ezt a játékot, hiszen a *Black Isle Studios* légújabb alkotásáról van szó, márpedig ez a cég számos nagyszerű játékkal tette már le a névjegyet, elég, ha csak a *Fallout-ra* vagy a *Baldur's Gate-re* gondolunk. A *Lionheart*, bár emlékeztet a cég korábbi játékaire, nem éri el azok szintjét. Alapjában véve egy üsd-vágd RPG-ről van szó, ahol a harcrendszernél láttunk már jobbat is, a megvalósítás pedig kifejezetten idejétmúlt. Pedig első ránézésre a játék minden jóval fel van szerelve: fejlett karaktergenerálási rendszer (a *Fallout*-ból), párbeszéd lehetősége a nem játékos karakterekkel, rengeteg mellékület és stb. Azonban hamar kiderül, hogy a *Lionheart* nem több egy *Diablo*-szerű csihupuhinál, ahol magányos karakterünkkel felelhető ellenfelek tucatjait kell lemészárolnunk. Mindenesetre a játék dicséretre legyen mondva, hogy egy érdekes alternatív történelmi környezetet kínál. A történet szerint Oroszlánszívű Richárd XII. századi kereszties hadjáratai természetfeletti események kibontakozásához vezettek, amelyek során megjelent a mágia a világban, de ezzel együtt a gonosz is felütötte a fejét. Olyan történelmi személyiségekkel hozhat össze minket a sors, mint *Shakespeare*, *Leonardo da Vinci* vagy épp *Nostradamus*. Sajnos, mindezek ellenére a *Lionheart* egy sablonos RPG-történet, ahol magányos hősünk arra ítéltetett, hogy megmentsse a világot a gonosztól. Mint is mondtatnánk? Ha megszokjuk a harcrendszert, akkor a játék egy-két élvezetes mozzanata ugyan hozhat némi felüdülést.

Tényleg névtelenül?

Az internet alapstruktúrája a **TCP/IP protokollra** épül, amely feltételül szabja, hogy az internetre közvetlenül kapcsolódó számítógép egyedileg és kétségek nélkül azonosítható legyenek. Erre szolgál az **IP-cím**, amelyből tehát nem lehet két egyforma, valamint az IP-címhez egyértelműen tartozó **DNS-név**. A csomagok, amelyek a hálózaton szállítják az információkat, tartalmazzák a feladó és a címzett gép IP-címét, a szerverek pedig szorgosan készítik naplófájloikat a hozzájuk kapcsolódó gépek IP-címeiről. Ez a három tényező azt sugallná, hogy bármely, a hálózaton megtett lépés utólag nyomon követhető és a felelős könnyen azonosítható.

Névtelenül az interneten

A valóságban azonban ez nem ilyen egyszerű, mivel a mai TCP/IP protokoll szerint elérhető közel **ötmilliórd IP-cím** kiosztása nem lett túl egyenletes. Egy-egy amerikai egyetem óriási tartományokat kapott, amelyek kihasználatlan maradtak, míg Európában sok helyen előfordul, hogy csak néhány IP-cím jut egy nagyobb vállalati hálózatra. Sajnos, a hierarchikus felosztás nem teszi lehetővé, hogy kisebb tartománydarabokat átadjanak a szűkebb készletekkel rendelkező szervezeteknek.

Az említett problémára többféle megoldás is született, például a **dinamikus címkiosztás (DHCP)** vagy a **NAT**. Az előbbi esetben, mivel egyszerre ügysem sokott mindenki a hálózatra csatlakozni, a kevés címből egy-egy kerül kiosztásra annak, aki éppen hozzáférést kér a hálózathoz. Aki telefonos hálózaton keresztül csatlakozik a világhálóra, hasonló módon

új és új címet kap minden egyes kapcsolódáskor. A NAT esetén pedig egy nagyobb alháló összes gépe egyetlen számítógépnek látszik az internet felé, egyetlen IP-címmel. Ezek a megoldások tehát elősegítik a névtelenségbe burkolózást.

A nyomokban vagyunk

Azonban az internet-szolgáltatók és a webhelyek üzemeltetői is szorgosan gyűjtik a naplófájlokat. Szolgáltatók tehát évekkel később is tudni fogja (erre melleleg ma már törvény kötelezi), hogy mikor, milyen IP-címhez melyik ügyfél tartozott. Tehát ezek a megoldások csak annyiban járulnak hozzá az anonimitáshoz, hogy egyetlen IP-címhez nem lehet általában egyértelműen felhasználót rendelni, de a szolgáltató segítségével ez sem probléma. Persze volt már arra is példa a Napster-perek során, hogy a szolgáltató a személyes adatok védelme érdekében a hatóságoknak sem adta a ki ezeket az információkat. Ma a legtöbb országban már nem tehetnék meg ezt.

AC P weblapja az anonizíroteren keresztül előtér

Ennél is nehezebben ellenőrizhető helyzetet teremtenek azok a szolgáltatók, akik nem állnak előfizetési szerződéses kapcsolatban az ügyfeleikkel. Ilyen például az ingyenes internet-szolgáltatók, ahol persze ennek fejében a napi betevő reklámmennyiségéről is gondoskodnak a felhasználó számára. Ebben az esetben már legfeljebb csak a telefontársaság tud visszamenőleg tájékoztatást adni arról, hogy mikor, milyen számról tárcsázta be a

Az internet elterjedésének első éveiben sokan úgy tartották, hogy a felhasználók könnyűszerrel burkolózhatnak tökéletes névtelenségbe a világhálón. Manapság viszont egyre többet lehet arról hallani, hogy a hálót használók minden lépését kémprogramok figyelik, személyes vagy üzleti adatokra vadászva. Persze, mint általában, az igazság valahol a kettő között van.

szolgáltatóhoz, de azt csak ez utóbbi tudná megmondani, hogy milyen IP-címet kapott a felhasználó. Így az azonosítás gyakorlatilag lehetetlen.

Ha tehát megszerztünk egy IP-címet (ami triviális feladat), az azonosítás könnyen meg lehet vizsgálni az összes IP-címet, amelyhez a gépünk csatlakozik (vagy csatlakozott a múltban), de egy IRC vagy más csevegőprogram felhasználóinak a címet sem nagy feladat megtalálni. Ha van egy tűzfalprogram vagy bármilyen netmonitor, és egy kicsit is ért a felhasználó ezek használatához, hamar kiderül a kérdéses IP-cím. Ezt aztán egy ingyenes és publikus azonosítóba beírva (pl. www.perl-studio.com/iptocountry/; de rengeteg más szolgáltató is létezik) megkapjuk azt az országot és internet-szolgál-

atát, akinek az internetcímek kiosztásáért feladós szervezet kiosztotta az adott cím-tartományt.

Komolyabb eszközök

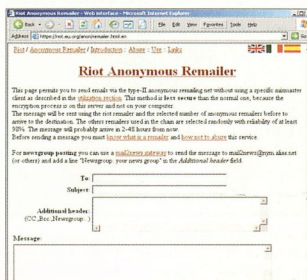
Ezután már nincs is más dolgnak, mint odasétálni a szolgáltatóhoz, és megkérdezni, hogy ekkor és ekkor kinek volt kiosztva a kérdéses IP-cím. Sajnos (a másik szemszögből szerencsére) nem fognak válaszolni, illetve csak akkor, ha bírósági végzéssel érkezőnk, és ha tudják is a választ (hiszen akkor egy említettük, egy ingyenes modemelérésű szolgáltató valószínűleg akkor sem tudna válaszolni, ha akar-ná). És itt válik kétféle az anonimitás kérdése. Amíg nem vagyunk internetes bűnözők (a sokat vitatott határ meghúzása persze nem könnyű) viszonylag gond nélkül névtelenségbe burkolózkodhatunk, mondhatni semmi különös erőfeszítésünkbe sem telik. Viszont ha valaki el szeretne bújni a törvény őreinek a szeme elől, vagy egyszerűen csak viszonylag jól fejlett paranoiája lett a sok „személyes adataink nincsenek biztonságban az interneten” riogatóstól, be kell vetnie néhány komolyabb eszközt.

Régebben bevált megoldás volt az internetkézvő, de ma mindenkinek igazolnia kell magát, és az adatait meg is őrizik, ez tehát manapság már nem működőképes. Persze itt is éles határ van a között, hogy csak a vállalati rendszergazda kíváncsi szemiei elől szeretnének elbújni (erre a célra tökéletesen megfelel az internetkézvő), vagy illegális ügyletke miatt a hatóságok elől (az utóbbira ez nem megoldás, de persze erre amúgy sem bízhatunk senkit).

Tárhely – ingyen

Az ingyenes internet-szolgáltatás mellett ugyanakkora probléma (illetve lehetőség – nézőpont kérdése) az *ingyenes tárhelyszolgáltatók* tömege. Az ilyen szerverek forgalma óriási, a www.geocities.com vagy a groups.yahoo.com több millió oldalt tárol és szolgáltató. Egy felhasználónak mindössze egyetlen e-mail-címet kell megadnia ahhoz, hogy megkapja a kért tartéretet – azonban ez sem gond, mivel ugyanilyen, reklámokkal finanszírozott alapon ingyenes e-mail-szolgáltatók tömege érhető el. Ha valaki létrehoz egy ingyenes e-mail-címet a freemail.hu-n, és azután erről bejelentkezik a [\[tar.hu\]\(http://tar.hu\) szintén ingyenes szolgáltatóhoz, gyakorlatilag teljesen anonim módon tárterülethez és ezáltal publikálási lehetőséghez jut. A jogi felelősségrevonás lehetővé teszi, hogy a gyakorlatilag elenyésző esély van arra, hogy vissza lehet követni a fonalat a felhasználóig az ingyenes szolgáltatókon keresztül. Hiszen nemcsak az maradhat anonim, akinek a neve egyáltalán nem szerepel, hanem az is, aki elvész a tömegben. Ez a jelenséget lehet megfigyelni akkor, amikor egy-egy nagy adat- vagy hozzáférés-szolgáltató kiszolgálói másodpercenként kérések ezreit teljesíti, amelyeket ugyan feljegyeznek a naplófájlokba, de ezekből közel lehetetlen kikeríteni egy-egy gyanús bejegyzést.](http://www.</p>
</div>
<div data-bbox=)

Vannak kifejezetten a bujkálásra specializálódott ingyenes szolgáltatók is. Ezek

Egy remailer, a kevésbé biztonságos fajtából

kihasználják, hogy valós időben lehetetlen a gyanús események kiszűrése, a logfájlokat pedig hírből sem ismerik. Így ha ezen keresztül érünk el például egy weblapot, annak nem sok nyoma lesz néhány másodperc múlva. A szolgáltatásnak van fizetős és ingyenes változata is, természetesen ez utóbbi esetben nem kímélnék minket a hirdetésekkel. Emellett használhatunk névtelen proxit vagy remailert is. Lássuk bővebben ezeket!

A névtelenség homályában

Anonim szörfözés esetén egyszerűen arról van szó, hogy a felhasználó nem közvetlenül a weboldalt hívja le, amit meg szeretne látogatni, hanem a névtelenítő weboldalra (pl. www.anonymizer.com/) belépve, azon keresztül. Tehát a cíldoldal csak annyit lát, hogy a névtelenítő szolgáltató éri el az oldalait, a felhasználó IP-

címét természetesen nem tudja meg. A névtelenítő pedig azt fogja, hogy ezt ő nem is jegyzi fel. A névtelenítő olyan weboldalakait is elérhetővé tesznek, amelyek bizonyos országokból nem látogathatók.

A névtelen proxin hasonlóan működik, s jobb esetben nemcsak a web, hanem más tartalmak elérésére is használható. A felhasználó gépéről is csak annyit lehet látni, hogy a proxyhoz kapcsolódik, és a szerver forgalma is csak addig a pontig követhető nyomra.

Az anonim e-mailek küldése is megoldott (itt persze nem a kódolt üzenetekről van szó, hiszen a titkosítás és az anonimitás teljesen más problémakör). Viszonylag hasznos lehet egy ingyenes internetes mailszolgáltató, mint például a *Freemail* vagy a *Hotmail*. Persze itt is ugyanaz a helyzet, mint az előbbieknél: amíg legálisan ténykedünk, jó eséllyel anonim maradhatunk, de ha valakinek joga van betekinteni a szolgáltató naplófájlabá, akkor könnyűszerrel megtudhatja kilétünket.

A teljes névtelenséget az úgynevezett *remailer*ek, azaz olyan levelezőszerverek tudják biztosítani, amelyek továbbítják az elektronikus levelet, de a származásukkal kapcsolatos információkat eltávolítják a fejlécből. Ezen szolgáltatók oldalain keresztül olyan üzeneteket küldhetünk, amelyek küldőjét nagy valószínűséggel utólag már senki sem tudja azonosítani. Az üzenetet a weboldalról több levelezőszerveren keresztül továbbítják, amelyek akár többször is lecserélik a levél fejlécének a tartalmát. Ezen kívül a levelezőszerverek egy csoportja akár percekre vagy órákra is hátráltatja az üzenetek továbbítását, így arra sem lehet következtetni, hogy valójában mikor is küldték el a levelet. Sok szolgáltató oldalára való csatlakozás a keresőn belüli SSL-kódolással történik, s ez védi a felhasználót a kíváncsiskodó vállalati hálózati adminisztrátoroktól és a szolgáltatótól is. Bármelyik internetes keresőben rengeteg remailer található.

Persze ha abból indulunk ki, hogy valóban 24 órán át online figyelik az adatforgalmunkat, akkor még ezek a megoldások sem tűnnek megbízhatónak. De mivel erre elég kicsi az esély, és legtöbbször az ellenőrzések utólagos, offline módon történnek, a fenti módszerekkel viszonylag hatékonyan elbújhatunk az interneten a kíváncsi szemek elől.

Dúcz András
sundance@sundance.dyndns.org

Hálózati fájlrendszer: NFS

Egy számítógépes hálózatot felügyelő rendszergazda távoli gépeket érintő feladatai két alapvető, jellegében különböző csoportba sorolhatók. Mindkét feladatkör azonban ugyanarra, a hálózat természetéből fakadó okra vezethető vissza: egyszerre csak egy számítógéppel lehetünk fizikai kapcsolatban az ahhoz csatlakozó bilyentyűzet, eger és monitor segítségével, míg az összes többi gépet (amelyek fizikailag is valóban távoliak lehetnek) csak ennek a számítógépnek a segítségével érhetjük el.

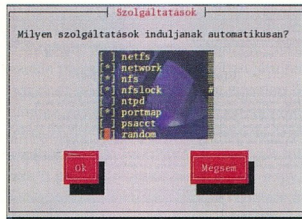
Az első feladatkör a távoli gépek állományainak az elérése, azok mozgatása, másolása, törlése, átrendezése, míg a második feladatsoportha a távoli gépen található programok futtatása tartozik, akár a bejelentkezés után a shell-t használva, akár csupán egyszerre egy-egy parancsot indítva.

Néhány szó az NFS-ről

Az NFS (Network File System), a nevéhez híven távoli számítógépek fájlrendszerének a helyi gép fájlrendszeréhez történő csatlakozására alkalmas, így a távoli gépen található könyvtárak és állományok ugyanolyan egyszerűen kezelhetők, mintha azok eredetileg is a helyi gépen lennének.

Export- és importcélokra egyaránt alkal-

Akár az állományok elérése, akár a bejelentkezés, netán a programfuttatás a cél egy hálózatban, az elképzelés nyilvánvalóan egy és ugyanaz: úgy használni a távoli számítógépet, mintha az a maga fizikai valójában is ott lenne a kezünk ügyében. A Linux operációs rendszer számos eszközt kínál a fenti problémák kezelésére. Ezek közül mutatunk be egyet-egyet, két, követő lapszámunkban.

Az NFS szervertől szükséges szolgáltatások automatikus indulásának a beállítása az ntsysv segítségével

mas, azaz a távoli gazdagép állományait a sajátunkként láthatjuk, illetve a saját állományainkat is elérhetővé tehetjük más rendszerek felhasználói számára, tehát ugyanaz a számítógép egyszerre kliens- és szerverfunkciót is betölthet.

Az NFS előnye a mérhetetlen egyszerűség, s ez vonatkozik mind a szerver oldali konfigurálásra, mind a kliens oldali használatra. Nem elhanyagolható szempont az akár már történelminek is nevezhető múltja sem: a Unix és a Linux hálózatokban már hosszú ideje bizonyítja az alkalmazságát.

A kliensoldalon nincsen szükség semmilyen jelszó megadására, ha megfelelően beállítottuk a szervert, egy egyszerű *mount* parancsral csatlakozhatunk a távoli könyvtárstruktúrára a saját fájlrendszerünkhez:

```
mount gazdagép:távoli_könyvtár
lokális_könyvtár,
```

vagy egy elképzelt példával illusztrálva: *mount palmyra:/home/nfs /mnt/nfs*

A parancs a lokális gép */mnt/nfs* könyvtáraként teszi elérhetővé a *palmyra* szerver */home/nfs* könyvtárát.

A gazdagép megadásához IP-címet vagy teljes internetcímet is használhatunk; a fenti példában egy lokális hálózat egyik szerverének a neve szerepel (ennek persze egy megfelelő host lista vagy névszerver segítségével feloldhatónak kell lennie).

Ha állandó csatlót szeretnénk, betehetjük a *mount* parancsot a saját rendszerindító vagy a bejelentkezéskor lefutó scriptjeinkbe, de az */etc/fstab* csatlólisták felsoroló listájába is felvehetjük a távoli NFS könyvtárát. A konkrét paraméterezésről az NFS kézikönyv oldalain olvashatunk, a *man nfs* parancs ebben a segítségünkre lesz, itt most bővebb magyarázat nélkül csupán bemutatjuk az előző példa *fstab*-ba épített megfelelőjét:

```
palmyra:/home/nfs /mnt/nfs nfs
size=8192,wsz=8192 0 0
```

Fontos megjegyeznünk, hogy a mégsem szeretnénk állandó csatlót, viszont az alkalmankénti csatlót nem a root-felhasználó végzi, a bejegyzésnek akkor is szerepelnie kell az *fstab*-ban. A következőképpen kiegészítve:

```
palmyra:/home/nfs /mnt/nfs nfs
noauto,users,size=8192,wsz=8192 0 0
```

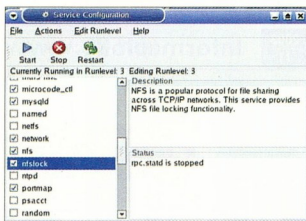
Ebben az esetben a felhasználó a *mount /mnt/nfs* parancsral csatlakozhat fel az NFS könyvtárát. E bejegyzés nélkül és a *users* opció hiányában a *mount* parancs csak a root-felhasználó számára engedélyez csatlót. Ahhoz azonban, hogy mindez működjön is, a kernelnek tartalmaznia kell az NFS fájlrendszer támogatását, és a háttérben futnia kell a *portmap* szolgáltatásnak is. Ennek automatikus indulását az általunk használt *Red Hat 9* rendszerben legegyszerűbben az *ntsysv* parancsral állíthatjuk be.

! Egy apró korlát

Figyelem! Az *exports* állomány különböző bejegyzéseiben nem szerepelhet olyan könyvtár, amelynek a szülő-, vagy valamelyik gyermekkönyvtára már ott van valamelyik megelőző sorban, azaz a példában bemutatott teljes jogú és nyilvános elérést engedélyező két sor egyszerre nem lehet az *exports* állományban, hiszen a */home/nfs* része a */* fájlrendszernek. Ez sajnos nagymértékben csökkenti az NFS használhatóságot az összetettebb, részletesebb szabályozást igénylő hálózatokban.

Szerveroldali teendők

Az NFS szerver támogatásának benne kell lennie a kernelben (az NFS fájlrendszer támogatás nem szükséges, de jobb, ha mind a kliens-, mind a szervergépen futó kernel tartalmazza mindkettőt, hiszen így mindkét rendszer exportálhat és importálhat is NFS könyvtárakat). Ezen kívül a *portmap* háttérszolgáltatásnak is futnia kell, akárcsak a kliensoldalon. Szükséges még az *nfs-utils* csomag is, s ha ez hiányozna, az *rpm -ivh nfs-utils* csomaggal telepítsük. És persze el kell indítanunk az *nfs* szerverszolgáltatást is, ezt a legegyszerűbben a már megszokott *nsysv* programon keresztül tehetjük meg. Elindíthatjuk még az *nfslock* *démont* is, a többi szüksé-

Az NFS szolgáltatások automatikus indítása grafikus beállító programmal

ges szolgáltatások automatikusan elindul a szerver indulásakor.

Ha minden hozzávaló megvan, s a szükséges háttérprogramok is elindultak, az *rpcinfo -p* paranccsal győződhetünk meg arról, hogy fut-e az NFS szerver és a hozzá szükséges szolgáltatások. Ezután nincsen más teendők, mint azt előírni, hogy milyen gépekről, milyen könyvtárakat érhetnek el a felhasználók az NFS-en keresztül. Ehhez a Red Hat grafikus konfiguráló eszközei közül a *redhat-config-nfs* programot használhatjuk, amelyet a *Rendszer beállítások/Szerver beállítások/Nfs* szerver menü keresztül érhetünk el. Mivel ezekkel a konfiguráló eszközökkel még kisebb problémák adódhatnak, a legbiztosabb, ha ismerjük azt a módot is, hogy miként állíthatjuk be a konfigurációs állományt egy egyszerű szövegszerkesztő segítségével.

Az NFS szerver az */etc/exports* állományban tárolja a lokális könyvtárak távoli felhasználók számára történő exportálásának részleteit. Az állomány minden sorában egy-egy bejegyzés található, amelynek a formája a következő:

útvonal *gazdagépj(jogok)*
gazdagépj2(jogok) ...

Az *útvonal* az exportálandó könyvtár specifikációja, a *gazdagépj* a távoli gép neve vagy címe, a *jogok* mezőben felsorolt opciókkal pedig tovább finomíthatjuk a beállítást. Név megadásakor használhatunk * helyettesítő karaktert is, ha pedig IP-címet használunk, akkor hálózati maszk segítségével egyszerre több számítógépet is megadhatunk.

Feltétlenül ügyeljünk arra, hogy a név és a jogok nyitó zárójele között ne legyen semmilyen elválasztó szóköz vagy tabulátor, ekkor ugyanis a bejegyzést két külön elemként értelmezi a szerver, és a megadott gépre alapértelmezett opciók lesznek érvényben, minden egyéb gépre pedig a jogokban megadott opciók válnak hatályossá.

Konkrét beállítások

A részletekről a *man exports* cikékönyvoldali részletes felvilágosítást ad, mi most inkább két konkrét beállítást mutatunk be, így talán érthetőbb lesz a konfigurálás. Fontos tudni, hogy az *exports* állomány szerkesztése után mindig indítsuk újra a *service nfs restart* paranccsal az NFS szervert, hogy érvényre jussanak az új beállítások.

Az első példában a szerveren található */home/nfs* könyvtárat tesszük olvashatóvá egy címtartomány minden gépe számára:

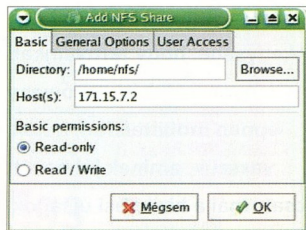
```
/home/nfs
171.15.0.0/255.255.0.0(ro,all_squash)
```

Az *ro* csak olvashatóvá teszi az elérést, az *all_squash* pedig azért szerepel a beállításban, hogy az összes, az NFS szerverhez csatlakozó felhasználó *nfsnobody* felhasználóként jelenjen meg a szerver számára. Ez a felhasználó és csoport a Red Hat rendszerben az általános NFS felhasználót és csoportját jelenti, ezért célszerű a */home/nfs* tulajdonosát és csoportkódját is *nfsnobody-ra* állítani (*chown nfsnobody:nfsnobody /home/nfs*).

Az alábbi példa egy teljes fájlrendszer elérést, teljes jogú beállítást mutat be, egyetlen gép számára engedélyezve az elérést:

```
/ 171.15.2.2(rw,no_root_squash)
```

Ezzel a bejegyzéssel írási/olvasási célokra nyitjuk meg a gyökérkönyvtárat a megadott számítógép rendszergazdája számára. Az *nw* az írást is megengedi, a *no_root_squash* opció pedig lehetővé teszi, hogy a távoli gépen rootként bejelentkezett fel-

Az NFS szerver konfigurálása

használó a szerveren is root-felhasználó maradhatson és ne csökkenjenek a jogai.

Az NFS és a biztonság

A fenti két példán keresztül elerkezettünk az NFS biztonságával kapcsolatos kérdésekhez.

Az egyik probléma, hogy az azonosítás IP-cím, illetve gazdagépnév alapú. Márpedig e két jellemző igen könnyen megváltoztatható bármelyik, a hálózatra kapcsolt számítógépen, így például, ha a jogosultságot eredetileg élvező számítógép éppen nincs a hálózatban, akkor egy másik számítógép, megváltoztatva az IP-címét, átveheti a használati jogát anélkül, hogy ezt a szerver észrevenné vagy megakadályozhatná, hiszen a jogosultság elbírálásához nem kell jelszó, vagy egyéb olyan információ, amelynek a behatoló gép amúgy nem lenne a birtokában.

A másik gond – és ezért vannak a konfigurációs állományban a *squash* jellegű opciók – az, hogy a felhasználók és a csoportok azonosítása az *uid*, illetve a *gid* alapján történik, és nem a név megfelelően. A név-uid és a csoport-gid hozzárendelés viszont minden gépen más és más lehet. Így a legbiztosabb az, ha az összes felhasználót – az *uid*-jától és a *gid*-jétől függetlenül – a szerveren található *nfsnobody* csoport *nfsnobody* felhasználójához rendeljük (a nyilvánosság tett állományok tulajdonosát és jogosultságait is ennek megfelelően kell beállítani). Ehhez kell az *all_squash* opció. Ez a megoldás csak abban az esetben nem jó, ha éppen az a célunk, hogy rendszergazdaként mindenhez hozzáférjünk. Ilyenkor kell használnunk a *no_root_squash* opciót, ahogy azt a második példában láttuk.

(Folytatjuk)

Szűcs János
 szucsuj@mailbox.hu

Életünk meghatározó tevékenysége, hogy tárgyainkat, legyen az lakás, autó vagy éppen mobiltelefon, adjuk, vesszük, aminek jól bevált csatornáit a hirdetési újságok.

Egy ideje a világhálón is szaporodnak az apróhirdetési oldalak, amelyek egy része az újságok teljes vagy részleges tartalmát közli.

Hálós adok-veszek

Szerencsére a kiadók többsége ma már túl van az első ijedségen, miszerint a teljes online megjelenés leonthatja a lapok eladási mutatóit, hiszen a gyakorlat azt mutatja, hogy a két forma jól megfér egymás mellett. Az oldalakon elérhető szolgáltatások nagyon különbözőek, van, ahol még az újságokba is adhatunk fel

hirdetéseket, míg mások ezt csak az online területen teszik lehetővé. Az oldalak kínálata is roppant változatos, s míg egyes helyeken több tízezer hirdetés közül csemegézhetünk, másutt jó, ha pár százat találunk. A keresők strukturáltsága is változó, ám ez általában csak a hirdetések mennyiségének arányát érinti.

www.expressz.hu

Magyarország legnagyobb hirdetési újsága, az Expressz, az interneten is profizzionális hídfőállást épített ki magának, igaz, e nélkül aligha lenne kezelhető a több tízezer apróhirdetés. A heti körülbe-

lül 30 ezer látogató a lap tartalmán kívül a csupán az interneten megjelenő hirdetéseket is elolvashatja. A böngészést egy jól felépített, kategóriákra, illetve ezen belül alkategóriákra tagolt rendszer könnyíti meg, ám az egyes kategóriákon belül már más-más felület fogad bennünket. A legnépszerűbb ingatlanos hirdetéseknel például akár település, ár és négyzetméter szerint is kereshetünk, sőt, a feltételek között még olyan extrákat is kérhetünk, mint az erkély, az ipari áram, a garázs vagy éppen a kert, ám az igényekkel azért bánjunk csínján, mert esetleg egyetlen hirdetés sem marad fent a szűrőn. A járműveknél már más kereső fogad bennünket, itt tí-

2003 11 Információk

Internet: www.expressz.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

100 Értékelés: csúcscategória

pus, évjárat, futott kilométer, motortípus (dízel, benzines vagy gáz), ár és megye szerint válogathatunk. Valószínűleg sokakat érdekelnek az álláshirdetések is, amelyeket területek szerint gyűjtöttek össze, amit itt is egy egyszerű kereső egészít ki.

www.apronet.hu

A világháló kifejezetten online apróhirdetési rendszere az Apronet, ahol mindenki megtalálhatja, amit keres, legyen akár ingatlanról, telekről, autóról, nyelvtanáról vagy éppen örömlányok szolgáltatásairól

szó. A rendszer nincs túlbonyolítva, ám talán éppen ezért jól használható; a részletes kategóriákat egy legördülő menüből választhatjuk ki, itt pedig időrendben találjuk a hirdetéseket. A kereső természetesen itt sem maradhatott el, igaz, nagy dolgot ettől sem várhatunk, ám a gyakorlat azt mutatja, hogy a célnak ez is megfelel.

Az Apronet erőssége egyébként is az óriási kínálat: magánüzemek és cégek egyaránt ajánlják itt portékájukat. Az már inkább a hirdetőket dicséri, hogy az ajánlatok nagy részéhez képet is feltöltöttek, amiket javít az amúgy meglehetősen spártai oldal megjelenésén. Ugyancsak jó pont, hogy a regisztrációt követően ingyen ad-

2003 11 Információk

Internet: www.apronet.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	30	30
Gyorsaság	28	30
Dizájn	8	10

96 Értékelés: csúcscategória

hatjuk fel hirdetéseinket, s ha a találati lista elején szeretnénk helyet, pénzért ezt is megtehetjük. A fizetést a ma oly divatos emelt díjas SMS-sel oldották meg, így mobilunkról pillanatok alatt elintézhethetjük, hogy hirdetésünk az első helyek valamelyikén jelenjen meg.

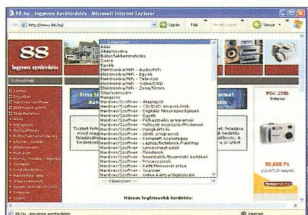
www.aprohirdetes.com

Az *aprohirdetes.com* az első pillantásra kicsit kaotikusnak tűnik, ám gyorsan kiderül, hogy az oldalt szaporán váltakozó hirdetések – ezek között örömlányokat, ósfas telkeket és autókat egyaránt találunk

– valószínűleg ízelítőnek szánták, míg közepén az SMS szponzorált, azaz a pénzzel is megtámogatott ajánlatok kaptak helyet, ömlesztve. Ez utóbbi azt jelenti, hogy ha a hirdetésünket – az oldalon leírt módon – egy emelt díjas, 160 Ft (+áfas) SMS-sel is megtámogatjuk, akkor az adott kategóriában előrébb kerülhet, így persze a potenciális vásárlók is könnyebben ránk találhatnak. A gyorsmenü mintha szégyelltek volna a készítőik, legalábbis olyan kicsi ablakot szántak neki, ám ha végre megtaláltuk, már megy minden, mint a karikacsapás. Amennyiben a legfrissebb, az aznapi vagy a tegnapi hirdetésekre vagyunk kíváncsiak, ezeket egyet-

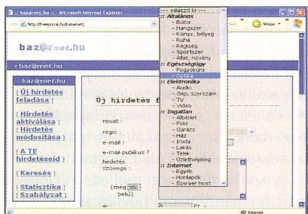
www.88.hu

A betérőt egy egyszerű, ám jól átlátható hirdetési oldal fogadja, a készítőik közlése szerint több mint 3 ezer hirdetéssel. A kínálat bőséges, találmunk itt eladó járműveket, ingatlanokat, mobiltelefonokat, számí-

tástechnikai eszközöket, de ha bútort, irdagépet, sporteszközt vagy éppen babaruhát keresünk, akkor is szerencsével járhatunk. Ám ez csak ízelítő, a kategóriák felsorolását még hosszán folytathatnánk, ehelyett inkább a kicsit lejjebb található keresőt kezdtük kóstolgatni. Hát, ezen bizony nem sok fogynivaló akad, mert ennél szimplább keresőt még nem hordott a hátán a Föld: beírjuk a kívánt kifejezést, a program pedig végigfűsüli érte az összes rovatot, ha pedig talál valamit, azt megadja. Az egyes kategóriákon belül azonban már nem kereshetünk, mint ahogy összetett keresési lehetőséget is hiába kutattunk. Jó pont azonban, hogy külön kigyűjthetjük

www.bazarnet.hu

A *Bazarnet.hu* oldal első pillanatban kicsit szürke, meg csúnyácska, de egy kis szörműködés után mindent meglátunk, ami egy ápróhirdetési portáltól elvárható. Középen az aznapi hirdetési témást talál-

juk, természetesen ömlesztve, míg a rovatokat – elektronika, ingatlan, jármű, internet, mobiltelefon, számítástechnika stb. – a bal oldali windowos mappák rejtik, amelyekre ha rákattintunk, előbukkanak az alrovatok is. Sajnos a hirdetéseket nem állíthatjuk sorrendbe sem az ár, sem a feladás időpontja szerint, de úgy tűnt, hogy ezzel a mennyiséggel – összesen 824 aktív hirdetést találtunk – még így is elboldogulhatunk. A kereső ennek ellenére jó szolgálatot tehet, márcsak azért is, mert akár az alrovatokban is kutakodhatunk.

A hirdetés feladása egyszerű, mindössze a lakóhelyünket – csak a régiót – és az e-mail-címünket kell megadnunk, és persze

2003 11 Információk

Internet: www.aprohirdetes.com

Kezelhetőség	28	30
Tartalom	25	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	10	10

pont **93**

Értékelés:
csúcscategória

len kattintással kigyűjthetjük. A kategóriákon akár földrajzi hely – Budapesten egészen a kerületekig lemegetünk -, ár és a feladás dátuma szerint rendezhetjük sorba a hirdetéseket, ami meggyorsítja a keresést.

2003 11 Információk

Internet: www.88.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	29	30
Dizájn	10	10

pont **89**

Értékelés:
felső kategória

a legfrissebb, a mai és a tegnapi hirdetéseket, így azonnal lecsaphatunk a jó ajánlatokra. Bár a *88.hu* kétségtelenül nem tartozik a legnagyobb ápróhirdetési portálok közé, előnye, hogy regisztráció nélkül is feladhatjuk a hirdetéseinket.

2003 11 Információk

Internet: www.bazarnet.hu

Kezelhetőség	30	30
Tartalom	20	30
Gyorsaság	30	30
Dizájn	5	10

pont **85**

Értékelés:
felső kategória

magát a hirdetési szöveget, ami maximálisan 350 karakter lehet. Praktikus, hogy egy számláló folyamatosan jelzi, hogy még hány karakterrel gazdálkodhatunk.

Fülöp Norbert
norbert.fulop@cpanorama.hu

Tudomány és játék

A *National Geographic* hazai weboldalai néhány hónappal ezelőtt indultak, és eddig csak a havi lap anyagai kerültek rá. Mostantól tudományos portálként működik és naponta friss hírekkel jelentkezik. A gyakran cserélődő, érdekes, népszerű tudományos hírekkel és cikkekkel az igényes szórakozás híveit, köztük az egyetemistákat és a középiskolásokat szeretnék elérni.

Új rovatok

A *Geographic.hu* Aktuális rovatába a természetről, a civilizációról, a világegyetemről és a Földről megjelenő friss nemzetközi és hazai hírek legfontosabbjai kerülnek. A nagyobb, önálló írások beszámolnak a hazai kutatási eredményekről, a tudományos műhelyek sikereiről, és amennyire csak lehet, bemutatják a kapcsolatot a nemzetközi tudományos hírek és a hazai műhelyekben elért eredmények között.

Természetesen, nem hiányozhatnak a folyóirat aktuális és régebbi számainak írásai sem. S bizonyára annak is sokan örülnek majd, hogy a legérdekesebb cikke képekkel illusztrált, rövidített változatai is megtalálhatók a kínálatban.

A *Kérdezz! Felelek!* rovat kihasználja a világháló interaktivitását, lehetőséget nyújt az olvasóknak is, hogy bekapcsolódnak a szerkesztésbe. A látogatók által feltett kérdésekre a szerkesztők megkeresik a választ, és közzéteszik a honlapon. Olyan témák kerülnek terítékre, mint például: *miért lesz a fák levele sárga, narancs, vörös vagy rozsdaszínű ősszel, miért kezd el szűnni az edzetlen ember oldala futás közben, vagy mi az igazság a kólával és a kokainnal kapcsolatban?*

A sok aktualitás mellett az *Anno* rovat a múlt említésre méltó tudománytörténeti pillanatait idézi föl, és megemlékezik a tudományos világ legjelentősebb alakjairól is. Itt mindig az adott nap dátumához kapcsolódó évfordulókról olvashatunk tudósítást.

A National Geographic mindig is híres volt a benne található különleges fényképeiről. Az oldalon mindig megtalálhatjuk a nap képét, amelyet akár azonnal elkülthetünk barátainknak, ismerőseinknek elektronikus képeslap formájában. A fényképek felhasználása azonban itt még nem ér véget, külön oldalakon találhatjuk meg a letölthető háttérképeket és képernyővédőket.

Kibővült a National Geographic magyar internetoldalainak tartalomszolgáltatása. Az oldal célkitűzése: naponta, minden látogatónak legalább 15 perc igényes szórakozást nyújtani.

A csodálatos képek közül le is tölthetünk néhányat háttérnek vagy képernyővédőnek

Tanulás szórakozva

A komoly tudományos cikkek és tanulmányok mellett érdekes játékokat találhatunk a megújult oldalak között. Van például olyan, ahol *emberi arcot tervezhetünk*. Egyenként választhatjuk ki a fejformát, a haj, szemet, szemöldököt, orrot, száját, fület. Ezen „alkatrészek” mindegyike kicsinyíthető és nyújtható, így a játék komoly fantomkép készítésére is alkalmas.

Hasonlóan érdekes, szórakoztató tanító az *evolúciós játék*. Itt részletes, képekkel, videókkal kiegészített leírást olvashatunk a törzsfajlóról. Kipróbálhatjuk az élet játékát, amely a sejtek fejlődését, születését és pusztulását mutatja be. A *Tökletes párok* memóriajátékban a Noé bárkáján utazó állatok párait kell minél rövidebb idő alatt megtalálni.

A sok érdekesség mellett a *Geographic.hu* napról napra bővülő adatbázis is, amelyben megtalálhatók a magazinban megjelent cikkek összefoglalói, a tévécsatorna műsora és a National Geographic Társaságról publikált hírek is. A tudományos naprakészséget segíti az ingyenesen igényelhető hírlevél.

Evolúció

Az élet történetének következő sorozata

Darwin veszélyes ötlete 1 DARWIN	A nagy átváltozások 2 ÁTALAKULÁS	Kipusztulás 3 VESZTESÉG	Az evolúciós fegyverkezési verseny 4 TŰLÉLÉS	Miért a szex? 5 SZAPORODÁS	Az elme forradalma 6 EMBEREK
--	--	-----------------------------------	--	--------------------------------------	--

Miért volt Darwin fejlődésmellete drámai hatású?

És mi okozhatja egyes fajok mások ellenesedését? 7 rész: igyekszik a fejlődésmellete következményeit a lehető legkorábban megfogantatni az veszélyesnek számító gort egészen addig, hogy vajor emberek hogyan tudják és vallást és a tudományt.

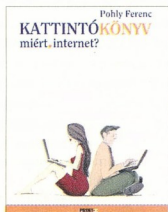
Az élet játéka a szemünk előtt zajlik

A hálózat sok-sok online információja mellett időnként érdemes internetről szóló, nyomtatott dokumentumokat is forgatni.

Három, most megjelent könyvet ajánlunk a figyelmükbe.

Kattintókönyv

Az Axelero Internet támogatásával, a Print-X kiadó gondozásában jelent meg Pohly Ferenc *Kattintókönyv* című kötete, amelyet a szerző műszakönyvként, a kiadó mesélős tanítókönyvként jellemez. Mindkét meghatározás arra utal, hogy a kötet elsősorban azoknak szól, akik eddig óvakodtak szorosabb ismeretséget kötni a világhálóval. A szerző szerint nem az az érdekes, hogyan működik a háló, hanem hogy mit kínál azoknak, akik nem szakcikkkel kelnek és félszenek.

Az internetezők többsége csak a hálózat legszűkebb szelét használja – a Kattintókönyv őket is igyekszik új területekre vagy akár egy új életstratégia felé kalauzolni.

A Kattintókönyv nem arról szól, hogyan kell kattintani, hanem hogy mire és főként miért. Miért mondják, hogy az internet minden megtalálható – és ha valóban megtalálható, hát hogyan? Mi hajtja a magán-weboldalak készítőit pénzzel meg nem fizetett munkájukban? Miért teszi közzé az FBI az összes UFO-észlelés dokumentumát a weben? Miért jó a netpolgárnak, ha figyeli a Nagy Testvér? Lehet-e csajozni, pasizni a hálózaton? És magánembereknek Dávidként legyőzni a Góliát

Offline ajánljuk

Rt.-t? Mitől tart, aki nem adja meg bankkártyája számát a webáruházban, és vajon tényleg van-e félni valója? Mekkora baj az online pornó és a zenelopás? Főképpen pedig: miért kapta társadalmunk az „információs” jelzőt?

Az internetes biztonság belülről

A Szak Kiadó gondozásában jelent meg Jeff Crume könyve, amely az *amit a hackerek titkolnak* címet viseli. A könyv gyakorlati útmutatóként szolgál az internetes környezetben működő üzleti és elektronikus kereskedelmi hálózatok tervezői és rendszergazdái számára. A hálózati biztonság kérdéseit részletesen tárgyalja, és olvasóit megoldásokkal is felvértezi. Bemutatja, hogyan aknázhajtuk ki az elektronikus üzletvitelben rejlő óriási lehetőségeket.

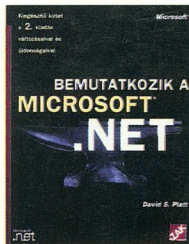
A hálózati szakemberek számára a biztonságot első számú szemponttá léptette elő az elektronikus kereskedelem robbanásszerű fejlődése és a vállalati belső háló kifelé nyitása. A hackerek károkozásától és a rendszer sérülékenységétől való félelem gyakran olyan nagy, hogy megmérgezi a vállalati léggört. A félelmek többsége azonban alaptalan, és az ismeretek hiányának tulajdonítható: csupán meg kell tudnunk, hogyan végzik a hackerek a dolgukat, és melyek azok a gyenge pontok, amelyeken keresztül támadnak.

Ez a könyv eloszlatja a félelmet, felfedi a titkokat, segít a védekezés módszerének keresésében. Az általa javasolt biztonsági intézkedések serkentik, melyek pedig gátolják az üzletvitelt. A könyv először a hackertámadások alapjául szolgáló, állan-

dón meg-megisméltődő *elveket* ismerteti, majd *leckébe* szedi az elsajátható ismeretanyagot, végül a támadások *elhárításának módszereibe* avatja be az olvasót.

Bemutkozik a Microsoft .NET

Szintén a Szak Kiadó jelentette meg David S. Platt könyvét, amely *.NET* titkai-ba vezeti be az olvasót. Részletesen tárgyalja, hogy milyen problémákat és milyen architektúrával old meg a .NET. Megtudhatjuk, hogyan kezdjük el vele dolgozni, és hogyan hasznosítsuk. Ez a szórakoztató, mégis gyakorlatias könyv választ ad mindezekre a kérdésekre és perze még sok másra. A mostani, második kiadás ugyanolyan szórakoztató, mint az első volt, és emellett 6 + 1 új fejezetet tartalmaz, amelyek a *.NET Framework* végleges változatára épülnek. Az új ki-

adás szerkezete azt is megkönnyíti, hogy az olvasók az érdeklődésüknek és technikai ismereteiknek megfelelően mélyedjenek el az anyagban. Az ismert szakíró minden fejezetben egy résztmódot tekint át, a *konceptió leírásától a technikai részletek felé haladva*. A könyv igyekszik elérkíteni a szakszargont, leginkább a józan észre alapoz.

A könyvben az újrafogalmazott témák között találjuk a *.NET-keretrendszer objektumait*, a *webűrlapokat*, a *webszolgáltatásokat* és a *Windows Forms-ot*. Az újdonságok között szerepel az *ADO.NET*, az *XML-kezelés*, a *szálak*, az *események*, a *delegálás* valamint a *.NET My Services*.

Gy. L.

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Strapabíró mobil számítógépek

ReVolution

Napjainkban a zseb- és a tábla PC-knek köszönhetően nagy népszerűségnek és ismertségnek örvend a mobil számítástechnika. Egyes mobilitást igénylő szakmák (földmérés, környezetvédelem, rendőrség, szállítmányozás stb.) esetében már egy évtizede határozott igényként jelentkezett a nagy mennyiségű digitális adathalmaz terepi kezelése a mostoha környezeti hatásokkal is jól tűrő számítógépeken.

Gondoljuk végig, milyen igényeket kell kielégítenie egy terepi adatkezelésre szánt számítógépnek! A készüléket a szabad ég alatt kell használnunk, tehát elvárjuk, hogy a kijelzője a legerősebb napfényben is tisztán látható legyen, továbbá az irodai számítógépek esetében megszokottá sokkal szélesebb hőmérséklet tűrő képességgel kell rendelkeznie. Számítanunk kell a levegő pára- és portartalmának káros hatására, tehát a dobozolás legyen zárt. A munkát gyakran álló testhelyzetben vagy gyaloglás közben végezzük, tehát az eszköz legyen hordozható, kis súlyú és mozgás közben is lehessen kezelni. Járműve telepitett eszköz esetében (pl. rendőrség, tűzoltóság, hadsereg) komoly vibrációs igénybevétellel is számolhatunk

A fenti igények megfogalmazódását követően jelentek meg a 90-es években az első ún. pen computer-ek. A „pen computer” (magyarul toll számítógép) elnevezést azért kapták, mert kezelésük érintésszerűen kijelző és egy mutatópálcára (toll) alkalmazásával valósul meg, akárcsak a mai PDA-k esetében.

Az utóbbi 4-5 évben a pen computer-ek mellett új mobil számítástechnikai eszközként megjelentek a zseb- és táblaszámítógépek. Ezeket azonban alapvetően irodai felhasználásra fejlesztették ki, bár sok gyártó az igényeket felismerve előállít strapabíró zseb-, kézi- illetve táblaszámítógépeket.

A strapabíró mobil számítógépek kínálatát napjainkban a táblázatban látható főbb kategóriákból áll.

A mellévégően magas vételárra a magyarázat egy részét az, hogy a strapabíró kivétel speciális alkatrészeket igényel (pl. rázkódásálló winchester, fagyálló processzor), másrészt az a tény, hogy ezen eszközöket lényegesen kisebb példányszámban állítja elő az ipar,

ezért az egy példányra jutó előállítási költség viszonylag magas.

Mobil számítógép beszerzése előtt először azt kell behatórónunk, hogy a végrehajtandó feladathoz alkalmazandó szoftver mely operációs rendszeren futtatható. Ha a szoftvernek csak Windows-CE változata van, akkor a zseb- vagy kézi számítógépek kínálatából kell választanunk.

Megállapítandó, hogy mely környezeti hatást kell a készüléknek elviselnie. Találhatunk a kínálatban pl. olyan pen computer, amely +5 és +40 Celsius fok között használható, színes kijelzője a közvetlen napfényben is jól látható, az esőt és a vibrációt azonban nem tűri. Számos alkalmazáshoz ez mégis teljesen megfelelő.

Létezik olyan eszköz, amellyel zuhogó esőben vagy dermesztő fagyban egyaránt dolgozhatunk, ám a számunkra esetleg fontos CD-egységet nem tartalmazza.

A mobil számítógépek szinte kivétel nélkül változatosan testre szabhatók az opcionális kiegészítőkhöz köszönhetően. A feladat szempontjából azonban nem mindegy, hogy a kérdéses bővítőegység különálló eszközként csatlakoztatható-e számítógéphez (pl. USB-re csatlakozó CD-olvasó) vagy modulként illeszthető a gépházba (pl. CD-modul).

Át kell gondolnunk azt is, hogy a terepi munkavégzés során a számítógép mely egységét tudjuk nélkülözni, vagy mit nem tudunk kihasználni. (Pl. álló testhelyzetben, a számítógépet kézben tartva a billentyűzetet nem tudjuk kezelni, tehát notebookot semmiképp se válasszunk.)

Természetesen van választási lehetőség a processzor típusa, sebessége, a RAM és HDD kapacitása tekintetében is. A strapabíró számítógépek esetében azonban ne várjuk ugyanazt a fejlettségi szintet, amit az asztali PC-k esetében tapasztalunk. Terepi alkalmazás során általában 1-2 célszoftveren kívül mást nem szokás a mobil számítógépen használni, általában a kezelendő adatmennyiség is kevesebb mint az irodában. A rendelkezésre álló erőforrások alacsonyabb szintje ezért nem okozhat problémát.

Varga Zoltán, Sökkia Kft.

(x)

	Operációs rendszer	Súly	Vételár
Zsebszámítógép (PDA)	Windows CE, PalmOS	0,3-0,5 kg	450-600 E Ft + áfa
Kézi számítógép	Windows CE, PalmOS	0,5-1,0 kg	0,6-1,3 M Ft + áfa
Tábla PC	Win98, NT, 2000, XP	3-5 kg	1,4 - 2,0 M Ft + áfa
Notebook	Win98, NT, 2000, XP	2,5-6,0 kg	1,2 - 1,8 M Ft + áfa
Pen computer	Win98, NT, 2000, XP	1,5-2,5 kg	0,8 - 1,8 M Ft + áfa

SOKKIA

7622 Pécs, Légszuszgár u. 17.
Tel.: 72 513-953, Tel./Fax: 72 513-955
1149 Budapest, Bosnyák tér 5. I. em.
Tel.: 1/469-0995, Tel./Fax: 1/220-6486

MSZT SZÁMÍTÓGÉP
MISE EN ISO 9001:2001

számítógépek terepi használatra

Xplere Rugged
Tablet PC

DAGANATOK.hu

MÉRT SZOL A HONLAP?
OSZINTÉN A DAGANATOS BETEGSÉGEKRŐL

MÉRT SZOL A HONLAP?

- Mi a rák?
- Ráktípusok részletesen
- Kezelési módszerek
- Megelőzés
- Szűrővizsgálatok
- Tünetmentő jelek
- Betegségek
- Fajlagoscollapsus
- Onkopszichológia
- Statisztikák
- Szóanyagárzat
- Gyakori kérdések
- Írjon nekünk!
- Könyvespolc

AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Infó a méhnyakrák szűréséről
2003. szeptember 29-ától, hatályosítottan a 25 és 64 közötti nőknek ajánlott a méhnyakrák szűrése. A szűrés során a méhnyak nyakcsatornája felületét vizsgálják. A szűrés során a méhnyak nyakcsatornája felületét vizsgálják. A szűrés során a méhnyak nyakcsatornája felületét vizsgálják.

MI AZ ALKALOM A SZÁLLÁS SZÜRETE SZÁRÍTÁSÁRA HONAP SZEPTEMBERBEN?

Tünetmentő jelek

SZAKERTŐ VENDEGÉK

Vendégünk volt **Laos Károly** professzor, aki részletesen választ látogatóink kérdéseire. **csatlakozás**

MIT HOL TALÁLOK?

RÁK BETEGSÉGET SEGÍTŐ SZERVEZETEK

HATHÍDGRAFIAK KÖZPONTJA

TUDOSGONDVIZŐ

MEGELŐZÉS

Mit lehet tenni annak érdekében, hogy csökkentsük a rák kialakulásának kockázatát?

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK

Melyek a legfontosabb kockázati tényezők a rák kialakulásában?

A HONAP TÉMÁJA

A napozás kockázata
Orvosi módon emeljük a legveszélyesebb bőrgyógyászati problémák, a melanoma előfordulását.

Őszintén a daganatos betegségekről

A www.daganatok.hu címen elérhető webhely célja, hogy a témában érintettek – a fiataloktól kezdve egészen az idősebb korosztályokig –, illetve azok hozzátartozói is – megfelelő információhoz juthassanak a daganatos betegségek megelőzéséről, szűréséről és kezeléséről.

A Daganatok.hu nonprofit oldal megalakításának és üzemeltetésének célja, hogy hiteles, aktuális és mértékadó szakmai tartalmú információkat érhesse el az interneten mindazok, akiket közvetve vagy a hozzátartozóikon keresztül érintenek a daganatos betegségek, vagy egyszerűen csak érdeklődnek a téma iránt. Ugyanakkor a honlap kiemelt célja, hogy hozzájáruljon a megelőzési és szűrési kultúra terjedéséhez, amely jelenleg a leghatékonyabb eszköz a hazánkban évente mintegy 30 ezer áldozatot szedő rákos megbetegedések ellen. A webplannal található szakmai színvonalat garantálja, hogy az anyagokat egymástól függet-

lenül több szakorvos ellenőrizte, és a kialakításukhoz az *Országos Onkológiai Intézet* is jelentős segítséget nyújtott. Az anyagok jelentős részét a *Medicina Könyvkiadó* bocsátotta rendelkezésre.

A széles körű információátadás azért különösen fontos, mert Magyarországon a rosszindulatú daganatos megbetegedések halálzárlási aránya rendkívül kedvezőtlen, a szív- és keringési rendszer-eredetű halálokok mögött a második helyet foglalja el, körülbelül 25%-os gyakorisággal. A nagy európai, illetve nemzetközi halálzárlási felmérésekben a férfiaknál az első, a nőknél pedig a második helyen áll hazánk.

A weboldal megteremtésével az [origo] és a *Biomedicina Rákkutatás* részben kormányzati feladatokat is átvállal, hiszen a betegségek megelőzéséhez és kezeléséhez kapcsolódó tájékoztatásnak mindenkor az egészségügyi rendszer részét kell képeznie.

A tapasztalatlan felhasználók számára is könnyen áttekinthető honlap tartalmai

Nem csupán a daganatos betegségek terén, hanem az egész hazai egészségügyet tekintve is egyedülálló internetes portált bocsátott útjára az [origo] és a *Biomedicina Első Magyar Rákkutatási Rt.*

elemeit számos szakmai megbeszélés, és a hasonló jellegű külföldi internetes oldalak elemzése után alakították ki. A tartalom gerincét *A rák típusai* című anyag képezi, amely sorra veszi a Magyarországon leggyakoribb daganatokat, és mindegyikről részletes leírással szolgál. Az adott ráktípusra kíváncsi olvasók közhírtéket, szakmailag korrekt információkat szerezhetnek a diagnosztikus eljárásokról és a kezelési lehetőségekről, miközben azt is megtudhatják, hogy melyek az adott ráktípus fő kockázati tényezői, és mit lehet tenni a kockázat csökkentése érdekében. Ezen a módon is tudatosítani szeretnék az oldal szerkesztői, hogy az összes rákos eset 80-90%-a megelőzhető lenne, és jelentősen csökkenthető számos gyakori ráktípus kialakulásának kockázata, ha a betegek meghoznának néhány olyan alapvető döntést, amely az életmódjukat érinti.

A weboldalon részletes anyag foglalkozik a fájdalomcsillapítás különféle lehetőségeivel is. ■

Miért Hi-Grade notebook?
2 év garancia! + 2 év teljes körű biztosítás!
www.higrade.hu

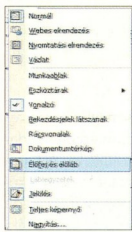

Vannak olyan fontos információk – mint például a dátum vagy a szerző adatai –, amelyeknek minden szövegben vagy levélben szerepelniük kell. Ahhoz, hogy ezeket az adatokat ne kelljen minden oldalon újra begépelniük, érdemes a **Word élőfej funkcióit** használni. Így csak egyszer kell bevinniük a szükséges információt, és a Word automatikusan átviszi ezeket a további oldalakra. Hosszabb szövegek esetén a jobb áttekinthetőség érdekében ajánlatos számozással is ellátni az oldalakat, valamint néhány adatot az élőfejbe vagy az élőlába helyezni. A Word ezt is automatikusan elvégzi helyettünk, sőt akár a fejezetcímeket is beteszi a szöveg fejléc sorába.

Élőfej és élőláb

Ha egy-egy információt minden oldalon meg kell jeleníteni, akkor azt nem kell minden egyes alkalommal újra meg újra begépelniük, hiszen segítségünkre siet az **élőfej és az élőláb**. Cikkünkben bemutatunk néhány olyan trükköt, amelyek segítségével optimálisan tudjuk használni ezeket a funkciókat.

1 Az élőfej és az élőláb szimbólumsora

Az **élőfej és élőláb** opció a **Nézet** menü alatt található áttekinthető az egyes szimbólumok jelentését.

Az **élőfej és az élőláb** szerkesztéséhez kattintsunk a **Nézet** menüpontra, majd az almenüben válasszuk ki az **Élőfej és élőláb** opciót. Az oldal tetején egy vonalkázott felület jelenik meg, ez lesz később az **élőfej**, ezen kívül megnyílik az **élőláb** szimbólumsora is. Az alábbiakban

Kész szöveg beszúrása: Itt választhatjuk ki, hogy mely elemeket vegye fel a Word automatikusan az élőfejbe (például a fájl nevét vagy a létrehozás dátumát).

Oldalszám: Ha erre a szimbólumra kattintunk, beszúrhatjuk az oldalszámot.

Oldalszám formázása: Ide kattintva megjelenik egy ablak, amelyben megadhatjuk az oldalszámok formátumát.

Dátum és időpont beszúrása: A Word beszúrja az aktuális dátumot.

Oldalbeállítás: Ebben az ablakban határozhatjuk meg a papírméretet, a margót stb.

Dokumentumszöveg mutatása / elrejtése: Ha az **Élőfej** nézetre váltunk, akkor a szöveg szürkén jelenik meg a háttérben. A jelle kattintva teljesen elrejtethetjük a szöveget.

Váltás az élőfej és az élőláb között: Átválthatunk az élőfejre, illetve az élőlábra.

Előző / következő megjelenítése: Megjeleníti az előző/a következő élőfejet, illetve élőlábat.

2 A szöveg bevitele és szerkesztése

Az **élőfej és az élőláb** szövegét ugyanúgy gépeljük be, mint az alapszöveget.

Ha a betűstílust és a betűméretet módosítani szeretnénk, akkor ezt elvégezhetjük a Word menüsorából. Ugyanez érvényes a formátumokra is, például a félkövér vagy a dőlt betűstílusra, vagy a középre helyezésre és a jobbra igazításra. Bekezdést is a

Az élőfej szöveget ugyanúgy tudjuk beírni, mintha a Wordben dolgoznánk

szokásos módon szúrhatunk be. Ha a soroktól akarjuk megváltoztatni, akkor kattint-

sunk a menüsorban a **Formátumra**, majd a **Bekezdés** alpontra.

Amíg az **Élőfej** nézetben tartózkodunk, minden szokásos opció csak ott érvényes – a változtatások nem érintik az alapszöveget. Ahhoz, hogy az alapszövegben módosításokat hajthassunk végre, lépünk ki az **élőfej** nézetből.

3 Mezők beszúrása és elhelyezése

Az **élőfejbe és az élőlába** mezőket is beszúrhatunk, például egy dátummezőt. Ezt egyrészt az **élőfej és élőláb** szimbólumsorban a megfelelő szimbólumra kattintva tehetjük meg, de kényelmesebb és

több beállítási lehetőséget nyújtó megoldás a Word menüsorának **Beszúrás** opciójával beszúrni a mezőt. A dátumnak az **élőfej** első sorában, jobbra igazítva kell megjelennie. Ehhez először helyesen be

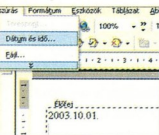
kell állítanunk a tabulátort, hogy később pontosan beférjenek a mezők.

Ha az **élőfej** nézetre váltunk, a tabulátorjelek továbbra is a standard oldalra vannak beállítva, azaz nyolc és tizenhat centi-

méternél. Mivel azonban az élőláb szűkebb, mint a szabványos oldal, ezek a paraméterek nem felelnek meg, sőt a jobb oldali tizenhat centiméteres tabulátor jel ki is lóg az élőléjből. Kattintsunk a tabulátor

jelre, és a bal egérgombot lenyomva

A dátum beszúrásához érdemes segítségül hívni a Word „Beszúrás” funkcióját

húzzuk a megfelelő helyre. Az alapbeállítás szerint a közép hét, a jobbszél pedig tizenégy centiméternél van.

A dátummező beszúrásához kattikéljunk az élőléj első sorának a jobb szélére. Mivel most a tabulátor ott áll, beírhatjuk a kívánt szöveget.

A menüsorban válasszuk a *Beszúrás*, majd az itt következő almenüben a *Dátum és időpont beszúrása* opciót. Ekkor megnyílik egy ablak, ahol kiválaszthatjuk a formátumot, amelyben a dátumot meg akar-

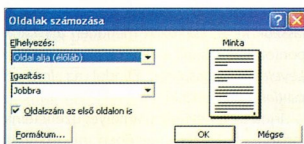
juk jeleníteni. A félreértések elkerülése érdekében a nálunk szokásos dátum-formátumot alkalmazzuk (év/hónap/nap), ne az amerikai írásmódot.

Akkor se jöjjünk zavarba, ha a szövegnek minden nyomtatás esetén az éppen aktuális dátumot kell feltüntetnie, ilyenkor aktiváljuk az *Automatikus frissítés* négyzetet. Ebben az esetben a Word a dokumentum megnyitásakor automatikusan beállítja azt a dátumot, amelyet a rendszeróra mutat.

4 Oldalszámok beszúrása az élőládba

Az oldalszámokat kétféleképpen szúrhatjuk be a dokumentumba: vagy az élőláb szimbólumsorának megfelelő pontjában, vagy a *Beszúrás / Oldalszámok* opcióval. Az első módszernek az az előnye, hogy az oldalszámokat az élőláb részéként kezeli, vagyis azok szerkeszthetők, módosíthatók. Ha az oldalszámokat a *Beszúrás* mezőből indulva szúrjuk be, akkor azok nem szerkeszthetők. Nagyon zavaró lehet, ha az élőládba további elemeket akarunk beszúrni. Ugyanakkor a Word a második eljárás használata során néhány további beállítási lehetőséget is nyújt.

Kattintsunk a menüsorban a *Beszúrásra*,

Érdemes az élőládba tenni az oldalszámozást

majd a következő menüben az *Oldalszámok*. Az áttekinthetőség érdekében az *Elhelyezés* mezőben határozzuk meg, hogy az oldalszám az élőládban helyezkedjen el, mivel az élőléjben már több elem elhelyeztünk.

Hosszabb, bevezetőt vagy fedőlapot is tartalmazó szövegek esetében hagyjuk el az első oldalon az oldalszámot. Ehhez töltsük el a kis pipát az *Oldalszám az első oldalon is* opció előtti négyzetből. Ezután az első oldalon nem jelenik meg az oldalszám, bár a számozásba beleszámítódik.

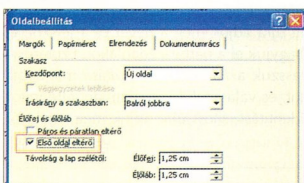
Az *Igazítás* mezőben állíthatjuk be, hogy az oldalszám jobbra, balra vagy középre igazítva jelenjen meg az oldalon. Ha a dokumentumot később kétoldalas akarjuk kinyomtatni, akkor a *Belül* és a *Kívül* opciók között választhatunk. Ezután az oldalszám váltakozva a jobb, illetve a bal oldalon jelenik meg.

5 Élőléj és élőláb az első oldalon

Előfordulhat, hogy az első élőléjben például részletesebb levélfejléct vagy a szöveghez tartozó részletesebb információkat szeretnénk közölni, míg az ezt követő oldalakon elegendő, ha mondjuk csak egy név szerepel. A Word erre az esetre is kínál egy egyszerű funkciót.

Kattintsunk a menüsorban a *Fájl* pontra, majd az *Oldalbeállítás*ra. Ekkor megjelenik az *Oldalbeállítás* ablak.

Váltunk az *Elrendezés* regisztrterlagra. Az *Élőléj és élőláb* pontban aktiváljuk az *Első oldal eltérő* opciót. Ha most az első

Az első oldalra eltérő szabályokat is meghatározhatunk

oldal az élőléj nézetre váltunk, az *Első élőléj* megnevezést látjuk. Az itt megadott

paraméterek csak az első oldalra vonatkoznak, míg a többi élőléj a szokásos módon a dokumentum összes többi részére érvényes.

Ugyanezen a regisztrterlapon találjuk a *Páros és páratlan eltérő* funkciót is. Ha ezt a négyzetet aktiváltuk, különböző élőléjeket és élőlábat állíthatunk be a páros, illetve a páratlan oldalak számára. Ez például könyvek esetében lehet hasznos, amikor egy dupla oldalnál a bal oldalon a könyv címét, a jobb oldalon pedig a fejezetét akarjuk megjeleníteni.

Angol megbízhatóság • Prémium máрка felár nélkül • 72 cím büszke birtokosa
A világ egyik legmegbízhatóbb notebook-ja • Magnézium (könnyű, ütészálló) ház
Cseppálló billentyűzet • 2 év garancia • Akár 3 GHz-es Pentium4 processzorra

www.higrade.hu

Az idő múlásával egy csomó üzenet és cím halmozódik fel a felhasználónál. Az Outlook Express sok olyan funkciót kínál, amelyeknek a segítségével rendezhetjük ezeket.

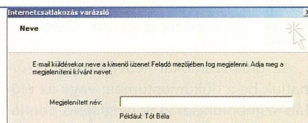
Biztonságosabb mail-kezelés

1 Két e-mail postafiók kezelése

Aki sokat szörfözik az Interneten, annak általában több e-mail-címe is van. Az egyiket csak a barátok és az ismerősök számára, míg a másikat az üzleti ügyek lebonyolítására tartja fenn. Így elkülöníthetők a magán- és az üzleti célú üzenetek. Az Outlook Express segítségével a már meglévő postafiókhoz egy további is mellékelhetünk, és így két címet kezelhetünk egyszerre.

Indítsuk el az Outlook Express-t, és válasszuk ki az *Eszközök* menüben a *Fiókok* pontot. kattintsunk a *Hozzáadás-ra*, majd a *Levelezés* kapcsolóra. Elindul az *Internet csatlakozás varázsló*.

Írjuk be a nevünket, amelyet üzeneteink fogadói a *Feladó* mezőben olvashatnak majd. Ezután menjünk a *Tovább-ra*. Ezután meg kell adnunk az e-mail-címet, a beérkező levél (POP3), illetve a kimenő levél

Az Internet csatlakozás varázsló is segít a több postafiók létrehozásában

(SMTP) kiszolgálót. Végül töltsük ki a POP fióknevet és a jelszót, és nyugtázzuk a *Tovább-bal*, majd a *Létrehozás* billentyűvel.

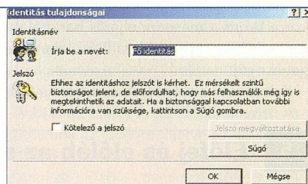
2 Identitások létrehozása

Ha másokkal is osztozkodunk a számítógépünkön, akkor minden felhasználó a saját postafiókját használja. Ezeket a postafiókokat különböző „identitásokkal” lehet kezelni, és jelszóval lehet védeni az Outlook Express-ben. A program minden indításnál rákérdez a felhasználó identitására és jelszavára.

Kattintsunk a *Fájl/Identitások* menüben az *Identitások kezelése* menüpontra. Jelöljük ki az eddigi *főidentitásunkat*, és a *Tulajdonságok* pontot választva nevet ad-

hatunk neki. Ezt követően kattintsunk a *Kötelező* a *jelszó* előtti dobozókára. Erre egy olyan párbeszédablak nyílik meg, ahol a biztonság kedvéért kétszer is meg kell adnunk a jelszavunkat.

Az *Új-ra* kattintással egy másik felhasználó számára hozhatunk létre új identitást. Itt újra adjuk meg a nevet és a jelszót, és hagyjuk el a párbeszédablakot. Ezután válasszuk a *Fájl/Identitás váltása* menüpontot, és válasszuk ki az újonnan létrehozott identitást. Most újra adjuk meg a jelszót,

Névet adhatunk fő identitásunknak

és nyugtázzuk az *OK*-val. Ekkor elindul az *Internet kapcsolat varázsló*, amely a megszokott módon támogat minket az e-mail-postafiók létrehozásában.

3 Biztonsági másolat

Az Outlook Express-ben lehetőség nyílik arra, hogy mappát mappa alá helyezzünk. Ennek a segítségével nem csupán üzenetek küldésére és fogadására használhatjuk a levelezőprogramunkat, hanem archiválhatjuk is a beérkezett maileket. Ezen mappák tartalmát lehetőség rendszeresen mentünk is.

Mentsünk el egyes mappákat úgy, hogy balra, a mappák listájában rákattintunk a *Helyi mappák-ra*, és a jobb oldali ablakban, a *Shift* gomb nyomva tartásával

kiválasztjuk a megfelelő könyvtárakat. A *Fájl/Mappák* menüben válasszuk ki a *Tömrítés* menüpontot.

Ha az összes mappát egyszerre szeretnénk tömöríteni, akkor kattintsunk a *Fájl/Mappák/Összes mappa tömörítése* pontra. Az Outlook Express minden egyes mappához létrehoz egy fájlt, amely a megfelelő mappa nevét viseli, és *.dbx* a kiterjesztése.

A Windows XP-nél a *Documents and settings/Név/Localsettings/Application data/*

Identitás könyvtárban lehet megtalálni ezeket a fájlokat. Itt további áttekinthetetlen megnevezésű mappákkal találkozhatunk, amelyek a hozzáférésért (identitásokért) felelősek.

Ha több mappával találkozunk, akkor egyszerűen próbálgassuk végig, hogy melyik az igazi. Nyissuk meg a *Microsoft/Outlook Express* könyvtárat, és a biztonsági másolatot másoljuk hajlékonylemezre vagy CD-ROM-ra a drag&drop funkcióval.

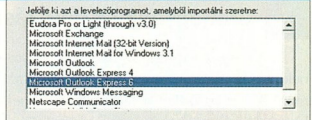
4 A biztonsági másolatok importálása

Miután létrehoztuk a mappatartalmak .dbx kiterjesztésű biztonsági másolatait, újra importálhatjuk ezeket az adatokat, például akkor, ha az archivált e-mailek véletlenül kitorlódnének.

Válasszuk a *Fájlok/Importálás* menüben az *Üzenetek* menüpontot. Ezt követően válasz-
szuk ki a párbeszédablakban a legaktuálisabb, feltüntetett Outlook Express verziót, és

nyugtázzuk választásunkat a *Tovább* gombbal. Ezzel aktívá vált a *Levelek importálása* egy Outlook Express 6 identitás levelei közül beállítás. Bizonyos körülmények között még ki kell választanunk az identitásunkat és a jelszót is meg kell adnunk.

Az *Üzenetek helye* ablakban eleinte mindig a szabványos útvonal van beállítva, ami a .dbx kiterjesztésű fájlokhoz ve-

A legaktuálisabb Outlook verzióra voksoljunk

zet. Kattintsunk a *Tallózás-ra*, hogy például emellett biztonsági másolatokat tudjunk betölteni a lemezről.

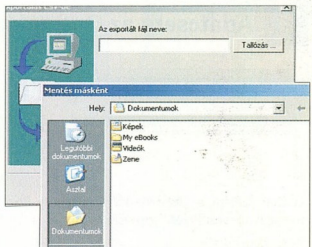
5 A címjegyzék elmentése

Ahogy az e-mailjeinkről is lehet biztonsági másolatot készíteni, a címjegyzékünket is tanácsos elmenteni. Ez esetben két út is járható.

Indítsuk el az Outlook Express-t, és válasszuk ki a *Fájlok/Exportálás/Címjegyzék* menüpontot. Ahhoz, hogy a címeinket más programokba importálhassuk, a következő ablak egy szöveges fájlba való exportálás lehetőségét kínálja, ahol is a mezők valamennyi bejegyzését vesszük választják el egymástól. Adjuk meg a tárolás helyét, majd válasszuk ki az expor-

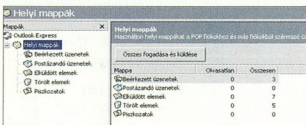
tálni kívánt mezőket. Az Outlook Express erre egy úgynevezett CSV fájlhoz létre, amelyet például egy Excel táblázat celláiba importálhatunk.

Közvetlenül a címjegyzékből is készíthetünk biztonsági másolatot. Ehhez jelöljük ki a program bal oldali oszlopában az identitásunkat, majd a *Fájlok/Exportálás* menüben kattintsunk a *Címjegyzék (WAB)* bejegyzésre. A program, miután megadtunk egy könyvtárat a teljes elérési címmel, létrehozza a .wab kiterjesztésű mentésállományt.

Itt találunk rá a szöveges fájlba történő exportálás lehetőségére

6 Örizzük meg az áttekinthetést!

Könnyen áttekinthetjük a könyvtárainkat

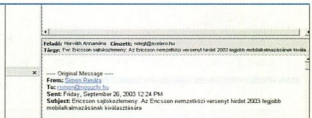
A mail mappákban lévő új és olvasatlan üzeneteinket áttekinthetőbbé tehetjük annál, mint ahogyan az Outlook Express ezt felkínálja nekünk.

Kattintsunk a bal oldali mappalistánban a *Helyi mappák-ra*. Ezzel a jobb oldali ablakrészben valamennyi könyvtárról egy áttekintő listát kapunk. Itt az olvasatlan üzenetek vastagon vannak szedve.

Ha azonban ebben a nézetben inkább

a *Beérkezett üzenetek* nézetet szeretjük, akkor a *Nézet/Aktuális nézet* menüben bekapcsolhatjuk az *Olvasott üzenetek elrejtése* opciót. Ezáltal csak az új üzenetek maradnak láthatók. A *Beérkezett üzenetek* rendbetételéhez célszerű azonban időről időre visszaállítani az *Összes üzenet megjelenítése* nézetet.

Ha véletlenül kitorlóltunk volna az Outlook Express-ben a címjegyzékünk egy részét, akkor egy biztonsági másolatot visszaimportálhatunk – feltéve természetesen, ha készítettünk ilyent. Ehhez kattintsunk a *Fájlok/Importálás* menüben a *Címjegyzék* bejegyzésre. Az ezután felbukkanó ablak fájljegyzékéből jelöljük ki a kívánt .wab fájlt, s nyugtázzuk ténykedésünket a *Megnyitással*.

Az üzenet első sorából eldönthetjük, hogy érdekel-e a továbbiakban

A mappanézet standard beállításja az Outlook Express jobb oldali programablakját két félre bontja. Ha kijelölünk az ablak felső részében egy e-mailt, akkor az üzenet első sorait az első ablakrészben már el is olvashatjuk.

A legtovább felhasználónál a *Bejövő posta* nézet aktív, így az új üzenetek azonnal megnyílnak. Viszont a HTML formátumú üzenetek esetében így fennáll annak a veszélye, hogy vírusok vagy trójaiak kerülnek a PC-nkre.

Notebook a legjobb áron!

www.visionkft.hu

Tel.: (36-1) 215-2080

www.higrade.hu

Technology with a Human Face

7 Címjegyzék létrehozása

Az Outlook Express az üzenetek címeinek kezeléséhez egy egyszerű modul tartalmaz. A címjegyzéket a tálcán lévő *Címkék* kapcsolóval vagy a menü *Eszközök/Címjegyzék* parancsával lehet megnyitni. Az új címet a leggyorsabban a *Fájl/Új/Partner* menüvel lehet az Outlook Express főablakában a címjegyzékbe felvenni.

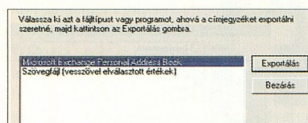
A *Nézet/Elrendezés* menüben a *Partner* bejegyzés előtti doboz aktiválásával

egyszerűen megoszthatjuk a bal oldali mappaablakot, és az alsó területen létrehozhatunk egy területet a címeink számára. Az itt található címekre duplán kattintva, megjelenik egy ablak az új üzenetek megadásához. A címjegyzékben a *Fájl/Új csoport* menüvel több címet is egy gyűjtőbe rendezhetünk.

Ahhoz, hogy ne kelljen az összes e-mail-címet kézzel begépelni, egyeseket

automatikusan is bevihetünk a címjegyzékünkbe. Ehhez válasszuk ki az *Eszközök/Beállítások* menüben a *Küldés* regisztrert. Itt az egérrel jelöljük ki a *Válaszüzeteim címzettjeinek automatikus felvétele a címjegyzékbe* opciót. Ezen kívül itt határozhatjuk meg, hogy a bevitel során kiegészüljenek-e automatikusan a mail-címek, amennyiben a címjegyzék a beírni kívánt címet felismeri.

8 Adatszere az Outlookkal

Ki kell jelölni a „Microsoft Exchange Personal Address Book” opciót

Az Outlook Express-ből közvetlenül, vagyis egy fájlban történő átmeneti tárolás nélkül vihetünk át az Outlook-ba eltárolt üzeneteket és címjegyzék-bejegyzéseket. Kattintsunk a *Fájl/Exportálás* menüben vagy a *Címjegyzékre*, vagy az *Üzenetekre*.

A címenél jelöljük ki a *Microsoft Exchange Personal Adress Book* opciót.

A következő ablakban megjelenő legördülő menüből válasszuk az *Outlook* programot. Az üzenetnek azonnal a legördülő menüből választjuk az Outlookot, és még arra is van lehetőségünk, hogy az Outlook Express-ből egyes mappákat az Outlook-ba exportáljunk.

Legális szoftver reális áron!

Write
Szövegszerkesztő

- MS Word kezelőfelület
- MS Word kompatibilitás
- VBScript Makrók - kód és űrlap szerkesztővel
- Import és Export formátumok
- Szegélyek, Feliratok, Lábjegyzetek, Élőfej és Élőláb
- Testreszabható eszköztárak
- Stílusok
- Többszintű felsorolás és számozás
- Dátum és oldalszámmező formázási lehetőségek
- Szó, betű, oldal, bekezdés és sor számlálás
- Helyesírás ellenőrző

Spreadsheet
Táblázatkezelő

- MS Excel kompatibilitás
- Excel kezelőfelület
- VBScript Makrók - kód és űrlap szerkesztővel
- Sablonok
- Write FX - grafikus 'szöveg-effektus' szerkesztő
- Többoszros kijelölések a cellaformázásnál
- Cella formázási lehetőségek
- Táblázat méret maximalisan 255 oszlop és 65 536 sor
- Visszavonás és Ismétlés
- Exchange Exportálás

Draw
Rajzoló

- Vektoros rajzeszközök
- Bitkép import lehetőségek
- OLE server és kliens

Database
Adatbáziskezelő

- MS Access kompatibilitás
- *.mdb formátum
- Relációs szerkesztő
- SQL Adatbázis Engine, a Microsoft DAO/JET engine alapján - (MS Access kompatibilitás)
- Import és export: MS Access, dBASE, FoxPro, Excel, szöveg és ODBC adatforrás
- Külső táblák linkelése
- Szerkezet mentése különálló fájlba
- Közvetlenül szerkeszthető SQL parancsok
- Űrlap tervező
- Jelentés készítő 200 fele előre beállított címkelformátum

Photopaint
Képszerkesztő

- TWAIN kompatibilis szkennelési lehetőség
- Kép retusáló eszközök - fényerő/kontraszt, színezettség /telítettség
- szin csatornák, hisztogram
- Összetett kijelölő eszközök (Lasszó, Solkszög, B-görbe, Ellipszis, Téglalap, Vonal, Varázspálca).
- Összedeható vagy kivonható és módosítható kijelölések

Ability Fülelek
Beszéd felismerő

- A szövegszerkesztő vezérlése hangutasításokkal
- A programot nem szükséges előzőleg betanítani a saját hangjára
- 37 parancsot ismer

tel: (06-1) 472-0485 fax: (06-1) 332-9923 <http://www.ability.hu> info@ability.hu

Oldal: 1/1

Vonal: 1/1

Hely: 1/1

Beszúr

Mentve

MULTIFUNKCIONÁLIS Computer Panoráma ELŐFIZETÉS!

COMBO
LG GCC-4480B
CD-újrairó és
DVD-olvasó

48x CD-írás
48x CD-olvasás
24x CD-újrairás
16x DVD-olvasás

SuperLink - hibamegelőző technológia (2MB)
E-IDE/ATAPI és audió kábel
CD-író program: Nero/InCD
DVD-lejátszó program: PowerDVD

12 Computer Panoráma DVD-melléklettel,
(12 teljes film DVD-n, 36 CD-nyi számítástechnikai program)

+ LG GCC-4480B CD-újrairó és DVD-olvasó

mindössze 39 900 Ft!

A CD-melléklettel megjelenő Computer Panoráma előfizetés Combo-val mindössze 29900 Ft.

Ne késlekedjen, rendelje meg most!

Extra szolgáltatás: minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetési ár TARTALMAZZA.

Telefon: 06-1-456-6964

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/combo

Az akció a készlet erejéig érvényes!

Az ár az ÁFA-t is tartalmazza!

MS Config: ha az XP megbokorosodna

A Windows XP 1,5 Gbájtnyi helyet igényel a merevlemezen. Ezt a hatalmas adatmennyiséget a regisztrációs adatbázis, valamint különböző inicializáló állományok kezelik. Mivel a Registry-be való közvetlen beavatkozással a Windows-t kompletten le lehet fagyasztani, ezért a Microsoft egy ügyes kezelőprogramot kínál az egyes műveletekhez.

Az MS Config rendszerkonfigurációs program ügyes segítőfőrs: fel lehet vele kutatni a hibás konfigurációs fájlok és szolgáltatásokat. Az MS Config az operációs rendszer újratelepítésénél is hasznos lehet, ha nem minden működik úgy, ahogy kellene, de felfedhetünk vele problémákat olyankor is, amikor egy új programot vagy illesztőprogramot telepítettünk, és ebből megoldhatatlannak tűnő gondok adódtak.

1 A rendszerbe való beavatkozás feltételei

Ahhoz, hogy az MS Configgal a konfigurációs beállításokon változtatni tudjunk, rendszergazdaként vagy ilyen jogokkal rendelkező felhasználóként kell a rendszerbe belépünk.

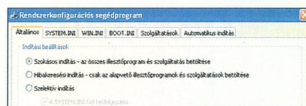

Az MS Config használatához rendszergazdai jogosultságra van szükség

A gépen való jogosultságunk megváltoztatásához indítsuk el a Start menüben a *Vezérlőpult*, és nyissuk meg a *Felhasználói fiókokat*. Kattintsunk a *Fiók megváltoztatására*, majd válasszuk ki azt a fiókot, amelynek a jogosultságán változtatni szeretnénk. A *Fióktípus megváltoztatására* kattintva kapcsoljuk be a *Rendszergazdát*.

A konfigurációs program indításához kattintsunk a *Start*, majd a *Futtatás* parancsra. Írjuk be az *msconfig* utasítást, majd kattintsunk az *OK* gombra.

Miután a rendszerkonfigurációs programot meghívtuk, az *Általános* regisztratben a

Nem árt beállítani a Szokásos indítást

Szokásos indítás az aktív. Ha időközben végrehajtottunk egy, a felhasználó által definiált rendszerindítást, akkor ismét be kell állítanunk a szokásos indítást, különben minden bootolásnál megjelenik egy üzenet. Ebben az esetben az MS Config beérésát követően indítsuk újra a számítógépet.

2 A boot-beállítások megváltoztatása és a hibakeresés

Különösen óvatosan kell eljárni, ha a boot-beállításokon változtatunk a konfigurációs programmal. Ez ugyanis ahhoz vezethet, hogy nem fog többé rendesen indulni a PC-nk.

Ézért előbb külön mentjük le a *BOOT.INI* fájlt. Ezt közvetlenül a C: gyökérkönyvtárban találjuk. Ha az Intézőben nem jelenne meg ez a program, akkor bizony más utat kell követnünk.

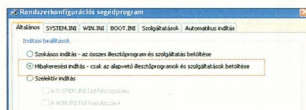
Kattintsunk az Intéző menüsorában az *Eszközköze*, majd a *Mappa beállításai-ra*. A *Nézet* regiszterben kapcsoljuk be a *Rej-*

tett fájlok és mappák megjelenítését. Nyugtázzunk *OK*-val. Most a fájl láthatóvá vált. Tároljuk el egy floppira vagy egy második merevlemez-partícióra.

Az MS Configot csak akkor érdemes bevetni, ha az operációs rendszer nem működik megfelelően. Erre szolgál a *hibakeresési indítás*. Ez az opció ellenőrzi a rendszerkonfiguráció utasításait és beállításait. Llyenkor csak a feltétlenül szükséges illesztőprogramok, programok és szolgáltatások töltődnek be. Ha a számítógép egy hibakeresési indítást követően jól működ-

dik, egyértelművé válik, hogy a problémákat a kikapcsolt funkciók valamelyike okozza.

A hibakeresési indítás futtatásához aktiváljuk a rendszerkonfigurációs programban az *Általános* regiszterlapon a második

Indulhat a hibakeresés

opciót, kattintsunk az *OK*-ra, majd az *Újraindításra*.

A módosított bootolás érezhetően tovább tart a szokásosnál. A megjelenő üzenetet *OK*-val nyugtázzuk. A rendszerkonfigurációs program erre automatikusan elindul.

Most próbáljuk ki azt a szoftvert vagy komponenst, amelyik utoljára nem működött megfelelően. Ha minden működik, akkor lássunk neki a hibaforrás pontosabb behatárolásához.

Ehhez aktiváljuk a rendszerkonfigurációs program harmadik opcióját, a *Szelektív*

indítást. Először csak egyet jelölünk ki a négy felsorolt opcióból, méghozzá a *SYSTEM.INI fájl feldolgozását*, majd indítsuk újra a Windowst az *OK* és az *Újraindítás* gombokkal. Ha a Windows elakad, akkor a probléma az imént aktivált területen keresendő. Ezért nyissuk meg a rendszerkonfigurációs program rendszerkonfigurációs regiszterét. Itt, hacsak nincs valamilyen alapos gyanúnk, nem marad más hátra, mint hogy sorban és egyenként deaktiváljuk az egyes bejegyzéseket. Ez sajnos nehézkes folyamat, hiszen minden alka-

lommaal újra kell indítanunk a Windowst. Ha megtaláltuk a hibát, akkor aktiváljuk ismét a bejegyzést, majd a *Felfelé* vagy *Lefelé* kapcsolókkal toljuk el néhány pozícióval felfelé, illetve lefelé. E műveletnek az az oka, hogy a rendszerindítási hibák a helytelen utasításrendből is eredhetnek. Indítsuk ismét újra a gépet.

Ha a hiba oka nem a *SYSTEM.INI* fájlban rejlik, akkor a *Felhasználó által definiált indítás/Általános* regiszterlapon hasonlóan kell eljárunk a *WIN.INI fájl feldolgozása* opcióval.

3 Ha már a bootolásnál gond lenne

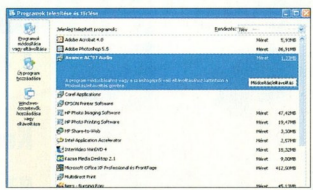
A Windows XP különféle start opciókat is kínál vészhelyzet esetére. A különböző védett üzemmódokon kívül fontos az *Utolsó működőképes konfiguráció* opció. Emögött ugyanis a következő mechanizmus bukik meg: a Windows minden indulásakor biztonsági másolatot készít bizonyos Registry-beállításokról. Ezeket az említett start opció alkalmazásakor használjuk.

A különböző start opciók láthatóvá tételéhez tartsuk lenyomva bootoláskor az *F8* billentyűt. Görgessük a listát a kurzormozgató nyílak segítségével az *Utolsó működőképes konfiguráció* bejegyzésig, és nyomjuk le az *Enter* gombot. Ha több operációs rendszert telepítettünk a PC-nkre, akkor itt most még választhatunk közülük. Ellenkező esetben egyszerűen nyomjuk le az *Enter*-t. A számítógép újra el fog indulni.

Ha a számítógép még mindig nem működne megfelelően, akkor a következő induláskor használjuk a védett üzemmódot. Ekkor tényleg csak a legfontosabb illesztőprogramok töltnének be, így a PC várható-

an el tud indulni. Ha utoljára egy bizonyos programot vagy illesztőprogramot telepítettünk, akkor már tudjuk, hogy miért nem működik megfelelően a Windows. Ebben az esetben töltsük el a *Start/Vezérlőpult/Programok telepítése* és az *Eltávolítás* kapcsolóval az érintett hibás szoftvert.

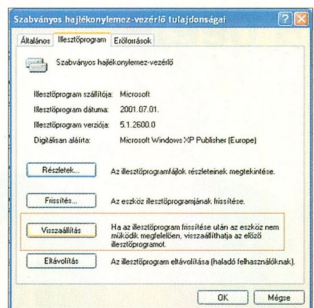
Ahhoz, hogy az újonnan telepített illesztőprogramot a korábbi verzióval he-

Ebben az ablakban távolíthatjuk el a hibás szoftvert

lyettesíteni tudjuk, kattintsunk az egér jobb oldali gombjával az Asztalon a *Sajátgép* szimbólumra. A helyi menüből válasszuk a *Tulajdonságokat* és a *Hardver* regiszter-

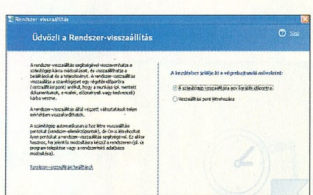
ben az *Eszközkezelőt*. Kettős kattintásokkal haladjunk el az eszközkategóriáig, majd egészen a készülékig. Az *Illesztőprogram* regiszterlap az *Eszköz tulajdonságai* ablakban a *Visszaállítás* funkcióval állítsuk vissza az eddig működő illesztőprogramot. Ezt követően indítsuk újra a PC-t.

Visszaállíthatunk egy régebbi illesztőprogramot

4 Ismeretlen okok

Ha nem ismerjük a probléma okát, akkor az előbb ismertetett vészhelyzet menüvel bootolunk védett üzemmódban (első opció) és használjuk a *Rendszer-visszaállítás*. Ehhez kattintsunk a *Start* gombra, majd a *Minden programra*, a *Kellékekre*, a *Rendszerprogramokra*, a *Rendszer-visszaállításra* és a *Továbbra*. A naptári áttekinthetében egy olyan időpontot válasszunk visszaállítási időpontnak, amikor a PC még biztosan jól működött.

A rendszer-visszaállítással visszatérhetünk egy régebbi, még működőképes rendszerre

A *Továbbra* való kettős kattintást követően a rendszer leáll és a régi beállítások visszamérését követően újraindul.

A bootolást követően a *Visszaállítás* ablak jelenik meg, amelyben még egy korábbi időponthoz is visszatérhetünk. Ha a PC még mindig nem működne megfelelően, akkor kövessük az utasításokat.

A bootolásnál ismét további módosítási lehetőségeket kínál a rendszerkonfigurációs program. Indítsuk el az *MS Config*-ot, és

nyissuk meg a *BOOT.INI* regisztert. A Windows XP-be épített bootmenedzser csak akkor fontos a számunkra, ha több operációs rendszert vagy több Windows XP konfigurációt használunk. Ebben az esetben határozzuk meg a *BOOT.INI* regiszterben, hogy melyik operációs rendszer töltődjön be alapértelmezetten. Jelöljük ki az [operating systems] szekció egyik bejegyzését, és

nyomjuk le a *Standardként alkalmaz* kapcsolót. Ha csak egy operációs rendszert használunk, akkor ez az ikon inaktív.

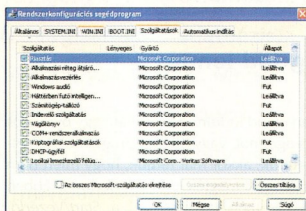
Fontos a balra mellette található kapcsoló: kattintsunk az *Összes startkönyvtár ellenőrzésére*. Ezzel ellenőrizhetjük, hogy érvényesek-e a bootfájl rendszerbejegyzései.

A *BOOT.INI* regiszterlap start opciói mögött egyelőre ugyanazok az opciók bü-

nak meg, mint a vészhelyzeti start menüben: a */SAFEBOOT* bejegyzés a védett üzemmódnak felel meg, a */BOOTLOG* opció a startprotokoll aktiválásának, a */BASEVIDEO* pedig a VGA-üzemmódnak. A */SOS* hatására a rendszerindulásnál minden illesztőprogramról egy utalás jelenik meg a képernyőn. Így pontosan ellenőrizhetjük, hogy mi is történik.

5 A rendszerkonfigurációs program további funkciói

Az MS Config *Szolgáltatások* menüje mögött a Windows legkülönbözőbb utasításai és protokolljai bújnak. Mielőtt egyenként kipróbálnánk ezeket, előbb kapcsoljuk be lent az *összes Microsoft szolgáltatás elrejtése* opciót. Mivel rendszerint ezek okozzák a legkevesebb gondot, így ezzel erősen behatároljuk a választékokat. Kapcsoljuk ki az összes többi bejegyzést, és kattintsunk az *OK*-ra. Ezt követően indítsuk újra a gépet, és ellenőrizzük, hogy továbbra is fennáll-e a probléma. Ha igen,

A Szolgáltatások opció utasításokat és protokollokat rejt

akkor a Microsoft szolgáltatásokat sorban ki kell kapcsolnunk, míg rá nem bukkanunk a keresett probléma gyökerére.

Az *Automatikus indítás* regiszterlap is tartalmazza az összes olyan elemet, amelyet a Windows automatikusan elindít. Itt számos program, a telepítését követően „automatikusan” létrehoz egy bejegyzést. Ha zavar az egyik vagy másik bejegyzés, akkor itt kapcsoljuk ki, kattintsunk az *OK*-ra, és indítsuk újra a számítógépet.

országos közületi
Telefonkönyv

Kerüljön be az Ön vállalkozása is az ország legnagyobb céges adatbázisába!

Hirdetésfelvétel:
2040 Budaörs, Baross u. 89.
Tel.: (06-23) 504-903
Fax: (06-23) 504-972
www.kozuleti.hu

www.system.hu / www.computex.hu

Hozza ki számítógépéből a maximumot!

hardvertuning

PC-építés, PC-tuningolás,
segédprogramok

- Saját PC, de hogyan?
- Szerelési útmutató
- Alaplap- és processzorcseré
- A CPU-frekvencia növelése
- A meghajtók tuningolása

szoftvertuning

szoftvertuningolás,
segédprogramok

- Telepítési problémák megoldása
- Busz- és memóriatuningolás
- Egyéni beállítások átvitele
- Tuningolás szoftver-cache-sel
- Illesztőprogramok frissítése

A két kötet 5980 Ft helyett csak 4990 Ft!

300%-os szoftvertuning
CD-melléklettel
Ára: 2990 Ft

300%-os hardvertuning
CD-melléklettel
Ára: 2990 Ft

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
A megrendelt könyveket utánvétellel
küldjük, áraink a postaköltséget
nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postai
díjszabás szerint számoljuk.)

Internet a tenyerünkben

Az összeállításához egy *Palm m505* kézi számítógépet és egy olyan *GPRS mobiltelefon* használtunk, amelyiken infraport is található. A példában a *Westel* hálózati beállításai szerepelnek, ezek a többi szolgáltatónál is hasonlóak. Amire minden esetben szükségünk van, egy *GPRS internet előfizetés*, illetve az ehhez tartozó felhasználó név és jelszó.

A kézi számítógépek elterjedésével egyre gyakrabban fordul elő, hogy internetkapcsolatot is szeretnénk létesíteni ezekkel a kis gépekkel. Cikkünkben lépésről lépésre bemutatjuk, hogyan kell beállítani egy *GPRS mobilon keresztüli kapcsolatot*.

A GPRS-alapú internetelés Palm-beállításai

Ericsson telefon esetében:

Phone number: *99**CID# (A CID egy szám, amely az adatfókban felvett APN-t azonosítja. Ez az azonosító szám az adatfókba való belépéskor látható.)

Use dialing rules (vagy Area code):

- üresen kell hagyni a mezőt

Connect using: A használt telefon modem típusa: például T68 esetén: IR to E. T68

Type of dial-up server: PPP

TCP/IP: engedélyezni kell a kijelölt ablakban

TCP/IP properties

Obtain an IP address automatically: +

Obtain DNS server address automatically: +

Use default gateway on the network: +

Use IP header compression: -

Nokia és egyéb telefonok esetében:

Phone number: *99# (Előtte a telefonban meg kell adni, hogy melyik APN az aktív.)

Use dialing rules (vagy: Area code): - üresen kell hagyni a mezőt

Connect using: A használt telefon-

modem típusa (például Modem - Nokia 6310)

Type of dial-up server: PPP

TCP/IP: engedélyezni kell a kijelölt ablakban

TCP/IP properties

Obtain an IP address automatically: +

Obtain DNS server address automatically: +

Use default gateway on the network: +

Use IP header compression: -

1 Az első beállítások

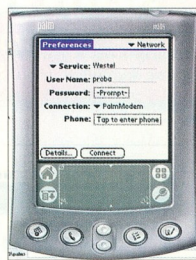
Mielőtt a Palm-on elvégeznénk a beállításokat, néhány adatot össze kell gyűjteni. Az egyik legfontosabb annak utánajárni, létezik-e speciális Palm-os meghajtó-program ahhoz a telefontípushoz, amelyet a kapcsolat létrehozásánál használni szeretnénk. Ha igen, akkor ezt töltsük le az internetről, és telepítsük a Palm-ra.

Ezen kívül azt is meg kell nézni, hogy mi a telefonunkon beállított GPRS adatkapcsolat CID száma. Ez általában 1 vagy 2, attól függően, hogy milyen sorrendben szerepel a WAP és az MMS kapcsolat. Erre a száma a későbbi beállítások során lesz szükségünk.

Válasszuk ki ezután a Palm Preferences menüjéből a Network oldalt. Itt több, előre definiált szolgáltatást találhatunk, nekünk azonban egy újat kell létrehozni. Ehhez válasszuk a menüből a New utasítást. A megjelenő üres lapon adhatjuk meg az új háló-

A Network oldalon hozunk létre egy új bejegyzést

Írjuk be a felhasználónevet és a jelszót

zat beállításait. A Service pontnál eredetileg az Untitled szerepel, ennek a helyére érdemes mobilszolgáltatónk nevét írni. Az alatta található User Name és Password mezőket töltsük ki a mobil internet előfizetéshez kapott adatokkal. A jelszó megadásakor láthatjuk a beírt karaktereket, később azonban a Password mezőben az -Assigned- felirat fog szerepelni. Ha nem töltjük ki a jelszó mezőt, akkor azt a program minden kapcsolódáskor meg fogja kérdezni.

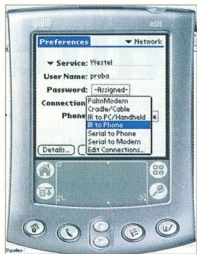
2 A kapcsolat kiválasztása és a tárcsázás

A kapcsolat Connection mezőnél adhatjuk meg. A legördülő menüben számos előre definiált kapcsolatot találunk (Palm-Modem, Cradle/Cable, IR to PC...). Ha létezik az adott telefonhoz speciális meghajtó, és azt már korábban telepítettük a Palm-ra, akkor az is itt fog szerepelni. Ha nincs szükség egyedi driverre, akkor itt válasszuk az IR to Phone vagy az IR to

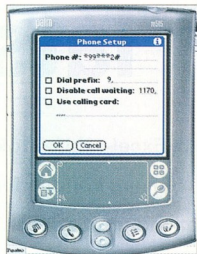
GSM Phone kapcsolatot. Itt jegyezzük meg, hogy ha a Palm és a telefon is rendelkezik Bluetooth csatolóval, és a kapcsolathoz szükséges programokat is feltöltöttük, akkor a listában BT to ... néven megtaláljuk ezt az összeköttetést is. Arra is van lehetőség, hogy egy új kapcsolatot hozunk létre, illetve egy már meglévő paramétereit változtassuk. A kapcsolat paramétereit kö-

zött meg kell adni a csatlakoztatni kívánt eszközt (PC, Modem, Phone, Local Network), a kapcsolódás módját (Bluetooth, Cradle/Cable, Infrared) és hogy milyen modellel fogunk kapcsolódni. Esetünkben az *IR to Phone*-t kell választani.

A beállítások legfontosabb része, hogy milyen számot is tárcsázzon a Palm, amikor az internethez akarunk kapcsolódni. Amikor hagyományos vonalkapcsolt hálózatot használ-

A Connect listából választuk ki a telefonunknak legjobban megfelelő kapcsolatot

A telefonszám megadásánál fel kell használni a telefonban található CID számot

lunk, akkor a *Phone number* mezőben egy szokásos telefonszám szerepel. GPRS kapcsolat esetén azonban, Ericsson telefonok esetében, a **99***I#* karaktersorozatot kell beírni ide, ahol az *I* helyére a telefonban beállított GPRS kapcsolat CID száma kerül.

A más telefont használunk, akkor a **99#* karaktereket kell beírni, és a telefonban aktívá kell tenni a használni kívánt kapcsolatot. A *Details* gomb megnyomására megjelenő oldalon a *Connection type* mezőben *PPP*-nek kell szerepelni, az *Idle timeout* legyen *1 minute*, és legyen bejelölve a *Query DNS* és az *IP Address Automatic* négyzet.

3 A kapcsolódás

Az internetkapcsolatot a hálózat beállításait tartalmazó oldal alján található *Connect* gomb megnyomásával indíthatjuk. Előtte azonban fordítsuk egymás felé a Palm és a telefon infracsatlakozóját, és ne felejtsek el bekapcsolni az infraportot.

A kapcsolat nagyon gyorsan létrejön - erről mindössze egy kis felirat fog árukkodni a telefonon, a Palm-on pedig láthatjuk, amint a készülék feljelentkezik a hálózatra. Ettől kezdve használhatjuk a kézi számítógépen levő internetes alkalmazásokat,

a böngésző- és a levelezőprogramokat. A GPRS kapcsolatot az internetet használó programok bezárásakor általában bontja a Palm.

Gyarmati László
laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Négy műszer a megbízható IT hálózatért!

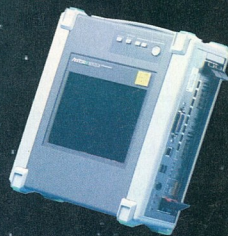
Az **MD123XA IP-teszter** család az iparág egyetlen önálló, hordozható IP-tesztere, amely kombinálja a legkiválóbb IP-forgalomgenerálási lehetőségeket a monitoringgal

Az **AuroraPresto** alkalmas analóg vonalak tesztelésére, xDSL-, ATM-, PPP-, IP- és alkalmazásiréteg-tesztekre is az xDSL hálózatokban

Az **Anritsu mini OTDR** családja az optikai hálózatok telepítésének, fenntartásának, hibakeresésének alapműszere

A **TrendObserver** egy hálózatmonitorozó és protokollanalizáló programcsomag Ethernet, Token Ring, FDDI, és aszinkron PPP kapcsolatokhoz

További információért forduljon Böckl Mátyáshoz!

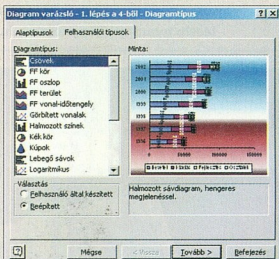

Adjunk a látszatra!

Az Excel nemcsak különféle táblázatokat készíthetünk és számításokat végezhetünk, hanem az eredményeket grafikus megjelenítésre is lehetőséget ad, így jóval könnyebb eligazodni az adatok dzsungelében. Némi időráfordítással még tetszetős diagramokat is előállíthatunk.

TIPP További diagramtípusok

Ha kevésnek találjuk az Excel diagramválasztékát, a következőképpen juthatunk újabb diagramokhoz. A Diagram varázsló első lépésében kattintsunk a *Felhasználói típusok* lapra. A *Választás* részben jelöljük be a *Beépített*

Az Excelben további húsz beépített diagramtípus közül választhatunk

opciót. Ezzel további húsz diagramtípus áll rendelkezésünkre, olyanok, mint a *Csövek*, az *FF kör*, a *Görbített vonalak* stb.

TIPP Logaritmusos skála

Megtörténhet, hogy egy táblázatban sok kicsi, de kevés nagy érték szerepel, aminek következtében a diagramon a kicsi értékek alig látszanak. Ilyenkor a logaritmusos skála alkalmazása jelenti a megoldást. A *Tengely formázása* ablakban lapozunk a *Skála* oldalra. A párbeszédablak alján látható opciók közül jelöljük be a *Logaritmusos skálát*, majd kattintsunk az *OK*-ra.

Az Excel-táblázatok segítségével bonyolult számításokat is aránylag könnyedén elvégezhetünk. Sokszor baj van azonban az adatok áttekinthetőségével. Ilyen esetekben vehetjük jó hasznát a diagramoknak.

1 Diagram varázsló

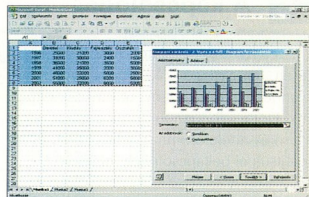
A diagramok elkészítésében az Excel *Diagram varázslója* siet a segítségünkre.

▶ Jelöljük ki a táblázat azon celláit, amelyekből diagramot akarunk készíteni. Jelöljük ki az oszlopok és sorok címét is.

▶ Kattintsunk most a *Beszűrés* menüpontra, majd ezen belül a *Diagramra*. Az Excel elindítja a *Diagram varázslót*. Az első lépésben a diagram típusát választhatjuk ki. Legyen ez az oszlopdia-

▶ Ha helyesen jelöltük ki a cellatartományt, az Excel automatikusan felismeri a címeket, és ezeket figyelembe véve alakítja ki a diagramot. A második lépésben az Excel kiírja, hogy milyen adatokat fog felhasználni a diagram elkészítésében. A *Tartomány* mezőben ellenőrizhetjük, hogy mely munkalapról és mely oszlopokból, illetve sorokból származó adatok alapján épül majd fel a diagram.

▶ Ugyancsak a második lépésben lapozunk az *Adatsor* oldalra. Itt megszabhatjuk, hogy mely adatokat használja fel az Excel a diagram elkészítéséhez. Ha bár-

Sok munkát megspórolhatunk a Diagram varázsló segítségével

milyen adatot megváltoztatunk, az előnézeti ablakban látható diagram is tüstént követi a változásokat. Ha mindent pontosan beállítottunk, kattintsunk a *Továbbra*.

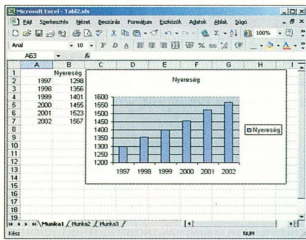
▶ A harmadik lépésben feliratokkal láthatjuk el a diagramot. Először is *címet* adhatunk a diagramnak, valamint a tengelyeknek, ezenkívül gondoskodhatunk a *jelmagyarázat* megfelelő elhelyezéséről, *feliratok*at rendelhetünk a diagramhoz stb. Itt is érvényes a megállapítás: mielőtt döntենék, kísérletezzünk egy kicsit a beállításokkal, amíg meg nem találjuk a megfelelőt. Minden változtatás eredményét az előnézeti ablakban szemlélhetjük meg.

2 A tengely formázása

A varázsló segítségével elkészített diagram egyik legnagyobb hibája, hogy a tengelyek nem mindig a nullánál kezdődnek, hanem egy olyan értéknél, amely valamivel kisebb a táblázatban szereplő legkisebb értékénél. És ez gyakran megtévesztő lehet. A kép például azt sugallhatja, hogy a vállalat bevételei megháromszorozód-

tak, holott alig 20 százalékkal emelkedtek. A bevételek alakulásáról realitásabb képet kaphatunk, ha megváltoztatjuk a tengelyek kezdőpontját.

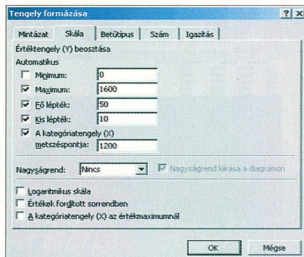
▶ Kattintsunk a jobb egérgombbal a megváltoztatni kívánt tengelyre (például a függőleges, más néven *Érték tengelyre*). Az

Az eredmény családja: a bevétel alig 20 százalékkal gyarapodott

egyszerűen válasszuk ki a *Tengely formázása* menüpontot.

▶ A *Tengely formázása* párbeszédablakban kattintsunk a *Skála* fülre. Itt azután beállíthatjuk a szóban forgó tengely minimum

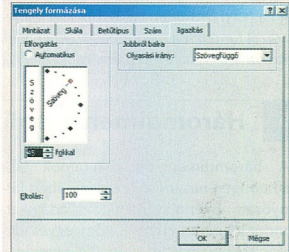
A tengely kezdőértékét nullára állítva nagyobb hibát diagramot kapunk

mát, maximumát, a tengely metszéspontját és több más paramétert. Ha valós képét szeretnénk kapni a bevételek alakulásáról, változtassuk nullára a *Minimum* mezőben szereplő értéket.

TIPP

Felirat igazítása

Ha a diagram valamelyik tengelyén gondot okoz a feliratok nagy száma, megváltoztathatjuk azok elhelyezését (például ferdére vagy függőlegesre). Ehhez aktiváljuk a *Tengely formázása* funkciót (a jobb egérgombbal), majd lapozzunk az *Igazítás* oldalra. Itt azután beállíthatjuk az optimális szövegrányt.

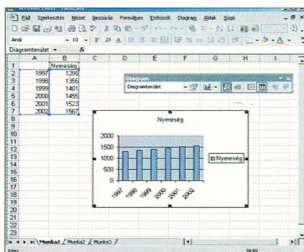
A szövegrány helyes megválasztásával több feliratot helyezhetünk el a tengelyek mentén

3 Diagram az eszköztárból

Még a diagram varázslónál is gyorsabban készíthetünk diagramot az eszközkészlet segítségével. Ehhez előbb aktiválnunk kell az Excel idevágó eszközkészletét.

▶ Kattintsunk a *Nézet* menüre, majd vigyük az egérmutatót az *Eszköztárak* pontra. Kinyílik egy almenü, amely a rendelkezésre álló eszköztárakat tartalmazza. Jelöljük be ebben a *Diagramot*. Megjelenik a *Diagram* eszközpalleta.

▶ Diagram létrehozásához az eszköztár segítségével jelöljük ki legelőször is a táblázat megfelelő részét – akárcsak a diagram varázsló esetében. Az eszköztár ugyanazokat a funkciókat kínálja, mint a varázsló. Kattintsunk a *Minták* melletti

Az eszköztárral még hamarabb elkészíthetjük a diagramot

nyílra, és a készletből válasszuk ki a megfelelő diagramtípust. Egyetlen kattintás, és máris kész a diagram.

TIPP

Nagy számok

A táblázatokban előforduló nagy számok áttekinthető megjelenítésére a következő megoldást kínálja az Excel. A *Tengely formázása* ablakban, a *Skála* oldalon kattintsunk a *Nagyságrend* mező melletti nyílra. Legördül egy menü, amelyben az ezer, millió stb. nagyságrendek közül választhatunk. Jelöljük be ugyanebben az ablakban a *Nagyságrend kiírása* a diagramon opciót.

4 Egyéni diagram

Ha az Excel által felkínált diagramok közül egyik sem nyerte el a tetszésünket, saját diagramot is készíthetünk. Az Excelben semmi sem lehetetlen.

▶ Jelöljük ki a táblázat ama részét, amelyet grafikusán is ábrázolni szeretnénk. Kattintsunk az eszköztárból a *Diagram varázsló* szimbólumra, és a már ismert módon hozzuk létre a kívánt diagramtípust (például egy oszlopos diagramot). Most kattintsunk a diagram belsejébe, egy üres

területre az egérrel, és válasszuk ki a *Diagramterület formázása* menüpontot.

▶ A *Diagramterület formázása* párbeszédablakban kattintsunk a *Mintázat* fülre, itt pedig a *Kitöltési effektusok* gombra. A következő párbeszédablakban lapozzunk az *Átmenetes* oldalra. Itt a *Színek* részben jelöljük be a *Beállított* opciót, a *Beállított színek* mezőben pedig keressük ki a legördülő listából a *Hajnalpírt*. Az *Árnyékolás módja* részben válasszuk ki a *Vízszintest*,

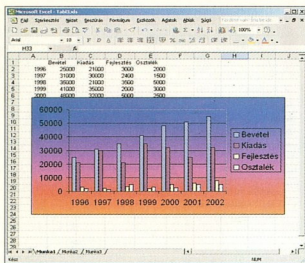
TIPP

Elektronikus milliméterpapír

Némelyik diagram áttekinthetőségét jelentős mértékben javítani lehet az úgynevezett *rácsvonalakkal*, amelyek segítenek az értékek pontosabb leolvásásában. A *rácsvonalak* megjelenítéséhez kattintsunk a *Diagram* menüben a *Diagram beállításai* pontra, majd a megjelenő párbeszédablakban lapozzunk a *Rácsvonalak* oldalra. Itt azután beállíthatjuk a kategóriatengelyre, illetve értéktenegelyre vonatkozó rácsszerkezetet.

majd a művelet befejezéséért kattintsunk az **OK** gombra. Ha a diagram teljes felületére alkalmazni kívánjuk az effektust, kattintsunk a diagram belsejébe a jobb egérgombbal, és válasszuk ki a **Rajzterület formázása** menüpontot. A **Mintázat** lapon, a **Terület** részben jelöljük be a **Nincs** opciót.

► Hasonlóképpen járunk el a jelmagyarázattal kapcsolatban is. Kattintsunk a jobb egérgombbal a jelmagyarázat belsejébe, majd a helyi menüből válasszuk ki a **Jelmagyarázat formázása** menüpontot. Végül itt is lapozunk a **Mintázat** oldalra, majd a **Terület**

Az Excel diagramkészletét egyéni típusokkal bővíthetjük

let részben jelöljük be a **Nincs** opciót. A diagram részei is külön-külön megformázhatjuk: a tengelyeket, adatsorokat, rácsokat. A szöveges részekre nézve szabadon megváltoztathatjuk a betűtípust, -méretet, igazítást.

► A kész diagramot a sablonok közé is felvehetjük. Kattintsunk a **Diagram** menüpont alatt a **Mintákra**. Megjelenik a **Diagramtípus** párbeszédablak. Lapozunk a **Felhasználói típusok** oldalra, majd jelöljük be a **Választás** részben a **Felhasználó által készített** opciót. Kattintsunk végül a **Hozzáadás** gombra.

5 Háromdimenziós diagram

A háromdimenziós diagramok sok esetben igen hasznosak, amennyiben látványosan jelenítik meg az adatokat. Gondot jelenthet viszont, hogy egyes elemek eltakarhatnak másokat. A megoldás ilyen esetekben a perspektívikus megjelenítés.

► Kattintsunk a jobb gombbal a diagramra, és az oszlop diagram altípusai közül válasszuk ki egy 3D-set.

► Kattintsunk a rajzterületre a jobb egérgombbal, és válasszuk ki a **Térhatás** menüpontot. Itt találjuk azokat az eszközöket,

amelyekkel minden irányban kedvünkre forgathatjuk a diagramot mindaddig, amíg valamennyi érték jól látszik. A **Legyen** gombra kattintva ellenőrizhetjük az eredményt, s ha az tetszik, az **OK**-val véglegesíthetjük.

B. F.

ferenc.banyai@cpanorama.hu

DVD-S ELŐFIZETÉS

Mi lehet még jobb egy Computer Panoráma előfizetésnél?

Egy DVD-mellékletes Computer Panoráma előfizetés!

12 Computer Panoráma,
12 teljes film,
+ 36 CD-nyi számítástechnikai program

23 900 Ft

Extra szolgáltatás: minden küldeményt légpárnás, ütés- és törésbiztos borítékban, ajánlott küldeményként postázunk, amelynek költségeit az előfizetés ár TARTALMAZZA.

Várjuk előfizetőink népes táborában!

Megrendelhető:

Computer Panoráma Kiadói Kft., 1091 Budapest, Üllői út 25.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970

E-mail: terjesztes@cpanorama.hu

Internet: www.computerpanorama.hu/elofizetes

Computer
PANORÁMA

A nélkülözhetetlen Ashampoo Windows® Optimizer

Rendeljen meg frissítést bármilyen más Windows® optimalizáló alkalmazásból és fizessen 44.99 euró helyett mindössze 35.99 eurót, a következő hivatkozási kóddal:

993WPS209

www.ashampoo.com/hu

ashampoo

Ingyen PC-t az alkalmazozók

Korábban, ha a munkáltató otthoni használatra számítógépet vagy internet-hozzáférést adott az alkalmazottaknak, ezután jövedelemadót és társadalombiztosítási járulékot kellett fizetnie. Az év elejétől azonban ez az adófizetési kötelezettség megszűnt, így a dolgozók ingyen vagy kedvezményesen juthatnak hozzá cégük számítógépeikhez, sőt a munkáltatók még az

Az Egyesült Államokban a vállalkozások évente, Európában 2-3 évente lecserélik számítógépes parkjukat, aminek azon túl, hogy az újabb alkalmazások mind nagyobb hardverteljesítményt igényelnek, könyvelési, pontosabban költségelszámolási okai is vannak. A helyzet kicsiben nálunk is hasonló, ugyanis a multinacionális cégek nálunk is pár évente kitakarítják számítógépes flottájukat, ám a magyar kis- és középvállalkozások többsége, nem beszélve a közszféráról, azért még jól elboldogul a gépmatszámlemekkel is. A piacgazdaság és a technikai fejlődés motorja persze a fogyasztás, így nem meglepő, hogy az informatikai ipar éllovas országaiiban még jóformán össze sem koszolódhat egy billentyűzet, máris a szeméttelen végzi, vagy jobb esetben egy szegényebb ország nem éppen tehető polgárának okoz nagy örömet. Valljuk be, mi még bőven ez utóbbi kategóriába tartozunk, és otthoni használatra a többség boldogan elfogadna egy 2-3 éves, jól működő masinát, ha ahhoz olcsóbban, netán ingyen juthatna hozzá. Így a vállalkozási szektorban min-

A céges számítógépek már 2 év alatt leírhatók

dig a legújabb gépek dolgozhatnak, míg az otthoni felhasználók második vonalbeli, ám jó és olcsó komputeren tevékenykedhetnek, játszhatnak, vagy éppen internetezhetnek.

Valószínűleg erre gondoltak az *Informatikai és Hírközlési Minisztérium* szakemberei is, amikor kidolgozták a *munkavállalói PC programot*, amely a munkáltatók által a dolgozóknak otthoni használatra adott számítógépekre teljes adó- és járulékmenteséget kínál. Mindez azért volt égetően szükséges, mert a felmérések szerint a hazai internet legnagyobb kerékkötője még mindig a drága „vas”, azaz

Sulinet Expresszről röviden

Bár már írtunk a *Sulinet Expressz* programról, mivel ez is a kedvezményes számítógéphez jutás egyik formája, bár csak röviden, ismét leírjuk ennek a lényegét.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja tv.) 36/A § (3) bekezdésében foglaltak szerint minden pedagógus, oktató, hallgató, felnőttképzésben részt vevő magánszemély, valamint az a magánszemély, akinek gyermeke nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy a felsőoktatásról szóló törvényben felsorolt felsőoktatási intézményben hitelesített iskolai rendszerű első alapképzésben vesz részt, jogosult a kedvezményekre. Ők az adóévben általuk megvásárolt számítógépek, számítástechnikai eszközök értékével, pontosabban évente maximálisan 60 ezer forinttal csökkenthetik adójukat. Lényeges, hogy a kedvezmény csak a *Foglalkoztatáspolitikai és Munkügyi Minisztérium, az Informatikai és Hírközlési*

Minisztérium vagy az *Oktatási Minisztérium* által kiírt pályázaton nyertes forgalmazók és gyártók termékeire érvényes. Ehhez azonban a *Sulinet Expressz* tanúsítványval rendelkező üzletekben, a megfélelő lovalóval ellátott termékek közül kel választanunk. Az adókedvezmény alapját és összegét, azaz a vételárat, a bérleti-, illetve a lízingdíjat tartalmazó, nevünkre kiállított számla bizonyítja. Vásárláskor, bérletkor, esetleg lízingeléskor kapott különleges számláinkat pedig nem árt jól eltennünk, mert azokat az APEH a későbbiekben még kérheti.

Hogy mit is jelent ez a gyakorlatban? Azt, hogy adókedvezményre jogosult minden olyan pedagógus, aki a számítógép, számítástechnikai eszköz megszerzéséről készült számla kiállításakor pedagógus igazolvánnyal rendelkezik, illetve aki OM azonosítóval rendelkező intézményben pedagógus, pedagógiai előadó, pedagógiai

szakértő, szabadidő-szervező, esetleg gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.

Jár a kedvezmény minden olyan oktatónak, aki a számla kiállításának időpontjában valamilyen felsőoktatási intézményben oktatóként dolgozik, de csökkenthetik adójukat azok is, akik ilyen munkakörből mentek nyugdíjba.

Ugyancsak nem maradnak ki azok a felnőttképzésben résztvevő személyek sem, akikkel a felnőttképző intézmény szerződést kötött, ám rossz hír, hogy a felnőttképzési intézmények oktatóinak, előadóinak már nem jár a kedvezmény.

Csökkenthetik adójukat azok a hallgatók is, akik a felsőoktatási törvényben felsorolt felsőoktatási intézmények valamelyikének akkreditált iskolai rendszerű elsőfokú szakképzésében, főiskolai vagy egyetemi szintű alapképzésben, szakirányú továbbképzésben vagy doktori kép-

...taknak!

maga a számítógép, amely a legfapadosabb kivitelben is legalább 100-150 ezer forintos kiadást jelent. A használt gépekhez – kortól függően – ennek feléért, harmadéért is hozzájuthatunk, ám mivel ezekre általában nincs garancia, a dolog kicsit olyan, mint a zsákbamacska. Ráadásul a használt masinák többsége importból származik, ha pedig kicsit elrugaszokunk a földtől és globálisan gondolkodunk, beláthatjuk, hogy nem szerencsés, ha a gazdagabb országok levedlett eszközei nálunk halmozódnak fel. Már csak azért sem, mert levedlett eszközeink éppen nekünk is akadnának, csak a cégek ezektől nehezen válunk meg, így egy kis ösztönzés sorem árt.

Ez lenne a már említett munkaadói PC program, amelynek két fontos eleme van. Egyik a számítástechnikai eszközök gyorsabb elszámlolhatósága, hiszen a vállalkozások a bérelt, lízingelt vagy megvásárolt számítástechnikai eszközeiket a korábbi 3 év helyett 2 év alatt írhatják le. A másik, már említett módosítás a személyi jövedelemadó törvényt érintette, ugyanis korábban a vállalkozásokkal, ha dolgozóik-

nak adták leselejtezett gépeiket, netán fizették azok otthoni internetes költségeit, bizony kifizették az ezek után járó 44 százalékos személyi jövedelemadót és a 29 százalékos társadalombiztosítási járulékot. Talán mondanom sem kell, hogy ezzel a lehetőséggel viszonylag kevés cég élt akkortájt. A törvénymódosítás ezeket a terheket szüntette meg, azaz a vállalkozások adó és járulékmentesen adhatják legalább két éves számítógépeiket dolgozóiknak, fizethetik azok internetes költségeit. Persze ha a juttatást bér helyett nyújtják, akkor az adóköteles jövedelemnek minősül, így azután az általános szabályok szerint a jövőben is adó- és járulékfizetési kötelezettség keletkezik.

Az Szja tv. 1. számú melléklet 7. 11. pontja egyéb indokkal adómentes kategóriába tartozó jövedelmet határoz meg, ezért az adómentességnek nem feltétele a természetbeni juttatási forma, de az nem is zárható ki. Ennek megfelelően a munkáltató több lehetőség közül választhat. A munkáltató engedélyezheti a tulajdonában lévő számítógépet vagy az általa előfizetett internet-hozzáférést ingyenes vagy kedvezményes (díj ellenében történő) használatát a munkavállaló számára. Másik lehetőség, hogy a munkáltató a munkavállaló számára számítógépet vásárol vagy internet-hozzáférést fizet elő, mode-met vásárol, amelyet az ingyenesen vagy kedvezményesen használhat. Harmadik lehetőség, hogy a munkáltató az internet-használat egyszerű, havi forgalmi díját a szolgáltató által a munkavállaló nevére kiállított számla alapján átvállalja, azaz a magánszemélynek megtéríti.

Fontos, hogy a munkáltató által biztosított ingyenes vagy kedvezményes számítógép-használat adómentességének nem feltétele, hogy a magánszemély a kapott számítógépet vagy az internetet a jutató (munkáltató) kizárólagos érdekében használja, azaz nem gond, ha például a gyerek is nagyokat játszik a frissen szerzett komputeren. Mivel az Szja tv. nem rendelkezik arról, hogy a használatnak helyileg hol kell megvalósulnia, a munkavállaló a kapott számítógépet, internetet saját otthonában is használhatja.

A számítógép használatának biztosításába az alapéphez szükséges minden kellék beletartozik, amely a számítógépet rendeltetészerű, rendszerint szokásos használatához szükséges, így a monitor, az egér, a billentyűzet és a szük-

A pár éves cégek komputerek otthon még jó szolgáltatást tehetnek

séges programokon túl a nyomtatási beletartozik ebbe a körbe.

Lényeges, hogy a számítógép-használat adómentességének feltétele, hogy a munkavállaló ne szerezzen rendelkezési jogot (tulajdonjogot) az eszköz felett. A használatba adás konstrukcióját a munkáltató egyébként szabadon választhatja meg, azaz megoldhatja lízingelt vagy bérelt eszköz útján is.

Az internet forgalmi díj számlázása különböző módon történhet, de az internet fogalmának a számlában meg kell jelennie. Amennyiben az internet-szolgáltatás kábelhálózaton keresztül vehető igénybe, úgy az adott szolgáltató számlájában (például a televíziós előfizetéstől) elkülönítetten feltüntetett, csak az internet igénybevételéért fizetendő összeg („csomag”, havi átalánydíj) átvállalása lehet adómentes. Ha az internetezésre vezetékes telefont használnak, a számlázott forgalmi díj magában foglalja a telefonszámla internetes forgalmát is, amely jellemzően elkülönítetten szerepel, függetlenül attól, hogy a telefon normál, ISDN, ADSL vagy egyéb adatátvitellel működik. Az internet használati díjának a telefonszámlában való elkülönítése (nem hívásból eredő díj) kérhető a szolgáltatótól. Amennyiben a számlában nem szerepel elkülönítetten az internet-használat díja, annak térítése nem tekinthető adómentes juttatásnak.

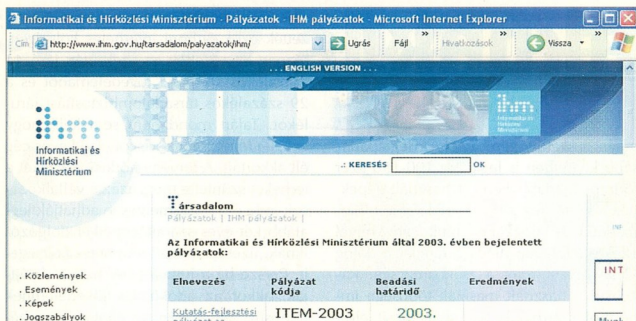
F. N.

norbert.fulop@cpanorama.hu

zében vesznek részt, függetlenül attól, hogy tanulmányaikat milyen oktatási formában végzik. Fontos még, hogy a diákoknak legyen adóköteles jövedelmük, hiszen az adócsökkentés máskülönben nehezen oldható meg. Ám ha a tanulónak nincs adóköteles jövedelme, akkor sincs minden veszve, hiszen a program sajátossága, hogy a diákok mellett a szülők – vagy eltartók – is jogosultak a kedvezményekre. Feltéve persze, hogy gyermeküket saját háztartásukban nevelik, illetve hogy a számla kiállításának időpontjában gyermekük valamelyik OM azonosítóval rendelkező általános iskolával, szakiskolával, középiskolával vagy gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézménnyel tanul, vagy a megfellelő felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban áll.

Napjainkban a köz- és oktatási intézmények többsége, valamint az állam által támogatott kis- és középvállalatok a technikai fejlesztéseikhez szükséges források egy részéhez pályázat útján is hozzájuthatnak. Uniós csatlakozásunk közeledtével Magyarországon is mind több forráshoz juthatunk hozzá, amelyek a számítástechnikai eszközök és informatikai rendszerek beszerzésében óriási segítséget jelenthetnek.

A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) egyik legfrissebb pályázata a kis- és középvállalatok korszerű vállalatirányítási rendszerekkel való ellátását segíti. A Széchenyi vállalkozásfejlesztési program pályázatának leadási határideje november 15, ám ha a pályázati keret korábban kimerülne, akkor a GKM a pályázatok befogadását felfüggeszti és hirdetményt tesz közzé. A pá-

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium is számos pályázatot ír ki a vállalkozások számára

Gazdálkodj okosan!

lyáza azok a kis- és középvállalkozások indulhatnak, amelyek komplex tevékenységet folytatnak, illetve dinamikus növekedésüknek köszönhetően idővel nagyvállalattá fejlődhetnek, ám még nem rendelkeznek a nagyobb cégek többségénél már hatékonyan működő korszerű vállalatirányítási rendszerrel. Fontos, hogy a pályázók köréből a kiírók kizárták mind a mezőgazdasági, mind a szállítási tevékenységet folytató vállalkozásokat, valószínűleg azért, mert számukra más támogatási formákat dolgoztak ki. A pályázat elsődleges célja, hogy olyan vezetői

információs rendszerek honosodjanak meg a kisvállalati szektorban is, amelyek segítségével a vezetők gyorsan és komplex módon tudják áttekinteni a döntéshozatalhoz szükséges adatokat.

A pályázaton nyertes cégek a vállalatirányítási szoftvert, az ezek működtetéséhez szükséges hardvert, valamint az ügynevezett rendszerdíj költségeit együttesen kapják meg, így a fejlesztést tekintve számukra legfeljebb a képzés jelent plusz kiadást. Fontos, hogy a támogatás nem csak a már meglévő belső modulok összekapcsolásához, valamint a hiányzó rendszere-

SAS Airlines

SONY

Deutsche Lufthansa

Ericsson

VISA

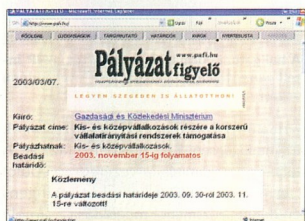
Pirelli

Tesco

Vodafone Telecommerce

A „lap” családon belül a pályázatok is külön linkgyűjteményt kaptak, ahol minden, a témával foglalkozó tartalom megtalálható

A Pályázatfigyelő oldalán a legkülönfélébb témákban találhatunk pályázatokat

rek megvásárlásához vehető igénybe, de a régebbi szoftverek fejlesztésére, frissítésére is. Ugyanakkor nem igényelhető pénz a csak egyes részterületek gazdálkodását átfigog rendszerek kialakítására, illetve csak hardvereszköz beszerzésére. A nyertes cégek vissza nem térítendő támogatásra számíthatnak, amely a költségek 40 százaléka, de maximum 5 millió forint lehet.

A pályázati dossziék (pályázati felhívás, pályázati útmutató és mellékletei) megtalálható és letölthető a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium internetes honlapján, a www.gkm.hu címen. Nyomatott formában térítésmentesen beszerezhető

a Magyar Vállalkozásfejlesztési Kht.-nál, a Helyi Vállalkozói Központoknál, az Energia Központ Kht.-nál, a területi kereskedelmi és iparkamaráknál, az Ipartestületek Országos Szövetsége (IPOSZ) kijelölt tagszervezeteinél, területi és szakmai ipartestületeinél, az ITDH-Magyar Befektetési és Kereskedelemfejlesztési Kht.-nál és regionális képviseleteinél, a kistérségi megbízottaknál, valamint a helyi közút-építési pályázat esetében a megyei állami közútkezelő közhasznú társaságoknál.

Internet a vállalkozásoknak

Manapság a nagyvállalkozások körülbelül 80 százaléka, ha különböző formában is, de jelen van a világhálón, ám a mikro- és kisvállalkozásoknak már lényegesen kisebb hányada lépett ki az internetre, sőt sokan még a saját honlapig sem jutottak el. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium (GKM) pályázata éppen ezt a kört kívánja támogatni az első lépések megtételében, a saját honlap kialakításában. Ezáltal tevékenységüket, termékeiket és szolgáltatásaikat többen megismerhetik, de a honlap jó kiindulási alapot jelenthet a korszerűbb, elektronikus kereskedelmi rendszerek kialakításához is. Ez is jól mutatja, hogy a pályázat közvetlen céljai a mikro- és kisvállalkozások informatikai kultúrájának fejlesztése, ami hosszabb távon az elektronikus kereskedelem kialakulását is segítheti.

A támogatás a honlapok kialakításának költségeit fedezi, ám a GKM – valószínűleg a gyengébbek kedvéért – még ennek minimális tartalmi követelményeit is megfogalmazta. Eszerint a vállalkozás adatainak, elérhetőségének, nyitva tartásának, legalább egy e-mail címének, aktuális ár-

jegyzékének, terméklistájának, szolgáltatásainak, az aktuális látogatói számnak mindenképp szerepelnie kell az oldalon. Sőt még azt is előírják, hogy a tartalmi változások két héten belül át kell vezetni, ami érthető, hiszen egy elavult, magára hagyott honlaponál sirlamasabb dolog aligha akad a kibertérben. A pályázatok leadási határideje 2003. november 15, a vissza nem térítendő támogatás pedig a honlap költségeinek 40 százaléka, de maximum 300 ezer forint lehet. A pályázati anyaghoz a korábban már felsorolt módokon juthatunk hozzá, és a folyamatos leadásnak köszönhetően itt is igaz, hogy amennyiben az előírt keret a pályázati határidő lejártá előtt elfogyna, a GKM azonnal felfüggeszti a kérvények bevételét.

Szabadfogású számítógép

A C3 Kulturális és Kommunikációs Központ Szabadfogású számítógép címmel pályázatot hirdet az informatika iránt fogékony, 19 év alatti fiatalok számára. A versenyen minden számítógéppel készített alkotással, például játékokkal, animációkkal, portallokkal, honlapokkal, szoftverekkel vagy akár robotokkal is részt lehet venni. A leadási határidő 2003. november 3., a beérkező pályaműveket pedig egy informatikai szakemberekből, pedagógusokból és művészekből álló zsűri értékeli. A pályázat nyereményei között egy *Origo* ösztöndíj, 3 darab *HP Compaq nx9005* notebook, 20 darab *Axelero* széleslávú internet-előfizetés, 3 darab *HP Photosmart c735* digitális fényképezőgép és 20 darab pendrive szerepel, ez utóbbi a *Sulinet*től.

További info: www.verseny.c3.hu

F. N.

Mindannyian a SYBARI ANTIGEN
hat keresőmotorral rendelkező
levelezésvédelmét használják.
SZERETNE ÖN IS KÖZÉJÜK TARTOZNI?

További információért, kérjük,
hívja a VirusBuster Kft.-t
a következő számon: 382-7000,
vagy látogasson el honlapunkra:
www.virusbuster.hu

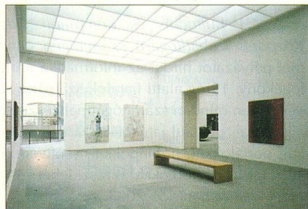

Vásárol a Symantec

A *Symantec Corp.* megállapodást kötött a *PowerQuest Corporation* felvásárlásáról. A felvásárlás célja az, hogy *Active State Management* (aktív állapot-felügyelet) néven a szerverek, munkaállomások, hordozható és kézi számítógépek kezelését, védelmét és helyreállítását végző új, nagyvállalati megoldással egyesítse a rendszerbe állító, lemezkép-készítő, tartalékoló, tároláskézelő és katasztrófa utáni helyreállító eljárásokat.

Rekonstruált parlament

Bajorország parlamentje *Volker Staab* berlini építész díjnyertes pályaművét választotta ülésteremnek teljes átalakítására. Az átépítési tervek *ArchiCAD*-del készültek.

A nürnbergi Neues Museum tervei is *ArchiCAD*-del készültek.

A *Staab* építésziroda 1994 óta dolgozik a *Graphisoft* 3D-s építészeti tervező-szoftverével, és a bajor parlament rekonstrukciós tervein kívül többek között olyan projektek fűződnek a nevéhez, mint a nürnbergi *Neues Museum* vagy a schweinfurti *Georg Schäfer* múzeum.

Cisco az egyetemen

A 2003/2004-es tanév kezdetével a *Debreceni Egyetem* diákjai birtokba vehették az egyetemi kollégiumok felújított épületeit. A felújítás során, a generálkivitelezést követően az épületek számítógépes és telefonhálózatának kialakítására is sor kerül. Az egyetem döntése értelmében konvergált adat-hang infrastruktúrát építenek ki, így a telefonforgalom is az adathálózaton keresztül történik. Ezzel tovább bővül a *Cisco* IP telefonniát használó hazai felsőoktatási intézmények köre.

A rekonstrukció és az egységes adathang infrastruktúra részeként a két épületben új számítógépes (LAN) hálózatot ala-

kítanak ki, amelyhez a *Cisco Systems Catalyst* típusú hálózati eszközeit választották. A kollégiumi szobákba összesen 151 darab *Cisco* IP telefon telepítenek. Mivel az IP telefonkészülékek kommunikációja a számítógépes adathálózaton keresztül történik, nem szükséges külön telefonhálózat kiépítése.

Albacomp a közbeszerzésben

Az *Albacomp Számítástechnikai Rt.* több ezer intézmény kiszolgálására írt alá keretszerződéseket a *Miniszterelnökség Közbeszerzési és Gazdasági Igazgatóságával*, 1 milliárd 720 millió forint értékben. A 2004. július 31-ig érvényes megállapodás értelmében az *Albacomp* rugalmas konfigurálható *Intel*- és *AMD*-alapú személyi számítógépeket, kiegészítőket, szoftvereket, valamint kapcsolódó szolgáltatásokat szállíthat a központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó intézményeknek.

Scharek a GriffSoftnál

Scharek Viktor, a *HP Magyarország* korábbi vezérigazgató-helyettese szeptembertől a *GriffSoft Rt.* szakmai befektetőjeként, valamint a cég igazgatósági tagjaként folytatja szakmai pályafutását. A *GriffSoft Rt.* többségi tulajdonosa *Szabó György* és *Scharek Viktor* több éves sikeres szakmai együttműködés után döntött a közös befektetés mellett.

Konica Minolta integráció

A *Konica* és a *Minolta* januárban megkezdett integrációja következtében országként megváltozik a cégek elnevezése. Néhány európai cégnél a regisztráció 2003. október 1-jén fejeződött be. A frissen fuzionált cégeknek újra kellett szervezniük a működésüket mind az irodatechnikai, mind a fotótechnikai termékek területén. Az orvosi és ipari mérőműszerek üzletág átkerült az újonnan alapított fotótechnikával foglalkozó cégekhez. A frissen egyesült európai székhelyek célja, hogy jogi regisztrálásuk 2004. januárjában befejeződjön.

Az integráció értelmében a *Minolta Magyarország Irodarendszer Kft.* a *Minolta Europe GmbH.* leányvállalatának, *Konica Minolta Magyarország Üzleti Megoldások Kft.* néven működik tovább.

Hallgatói információs központ

A *HP Magyarország* a *Nyíregyházi Főiskolán* átadta a mintegy 10 000 m² alap-

A hallgatói információs központot a *HP* intelligens épületmenedzsment megoldása vezérelti

területű *Hallgatói Információs Központot*, az intelligens épület-projekt első fázisát. A teljesen számítógép-vezérelt épület „agya” a *HP BuildDog* komplex intelligens épületmenedzsment megoldása, amely egységes keretbe foglalja a pénzügyi, gépészeti és komplex biztonságtechnikai rendszereket.

Micront vásárol az Intel

Az *Intel Capital* 450 millió dollárt fektetett be a memóriamodulokat gyártó *Micron* cégbe, 5,3 százaléki részvény fejében. A *Micron* a bevételt elsősorban a 300 mm-es gyártási technológia fejlesztésére, valamint a DDR2 memória termelés növelésére fordítja. A két cég a memóriatechnológiák jövő generációinak terén is együtt kíván működni.

Nemzetközi Oracle központ

Az *Oracle EMEA* (Európa, Közel-Kelet és Afrika) Magyarországon hozza létre *Oracle Data Warehouse Nearshore Center* nevű új szervezetét. Az adattárház és üzleti intelligencia rendszerek építésére szakosodott szervezet az *Oracle Hungary* részeként fog működni, magasan képzett, elsősorban a szabad munkaerőpiacról felvett informatikai szakemberek alkalmazásával.

A dolgozók létszáma két év alatt el fogja érni az 50 főt. Az *Oracle* a központ létrehozásával a Magyarországon felhalmozódott szakutárást és szakmai tapasztalatokat kívánja hasznosítani más európai leányvállalatainál.

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Igen, utánvétellel megrendelem az alábbi különszámokat és könyveket:

- 2003/15 CAD/CAM (795 Ft)
- 2003/14 Hacker (695 Ft)
- 2003/12 Projektmenedzsment (695 Ft)
- 2003/11 Notebook (695 Ft)
- 2003/10 Cad/CAM (695 Ft)
- 2003/9 Nyomatók (695 Ft)
- 2003/8 Digit Fotó (695 Ft)
- 2003/7 Mobil Világ (495 Ft)
- 2003/6 Adatbiztonság (695 Ft)
- 2003/5 Download (695 Ft)
- 2003/4 PC-Házimozsi (1990 Ft)
- 2003/3 CAD/CAM (695 Ft)
- 2003/1 Tesztgyőztesek (495 Ft)

- PC & MOZI (3990 Ft)
- 300%-os tuning I. kötet (2990 Ft)
- 300%-os tuning II. kötet (2990 Ft)
- 300%-os tuning I. és II. kötet (kedvezményesen csak 4990 Ft)
- Hacker, cracker, warez (4990 Ft)
 - Kérem, a szerző által dedikált példányt küldjenek.
- PC-doktor (3990 Ft)
- CD-írás A-tól Z-ig (3490 Ft)

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

E-mail: _____

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

Mobilszám: 06 _____

dátum aláírás

A megrendelés átfutási ideje körülbelül 2 hét.
Régebbi különszámaink megrendelhetők weboldalunkon. Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles, E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
A megrendelt különszámokat utánvétellel küldjük, árának a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjtarifa szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatai felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

- Igen, megrendelem a CD-melléklettel megjelenő Computer Panorámát egy évre **mindössze 11 990 Ft-ért** a következő számtól és kérem, küldjék el nekem ajándékba a Genius optikai egeret!

Hogyan is működik egy optikai eger?

A hagyományos golyós technológiától eltérően, az eger mozgását egy optikai érzékelő figyeli, folyamatosan „nézi” a felületet. A mozgás-információt egy jelprocesszor értékeli, és ennek megfelelően dönti el a mozgás jellegét (helyzetét és sebességét).

Kinek érdemes optikai egeret használnia?

Mindenkinek, hiszen az optikai eger technológiának köszönhetően megnőtt az eger pontossága és megbízhatósága - a hagyományos egerekhez képest -, és megszűntek a véletlenszerű kurzormozgások is. Ráadásul az optikai érzékelőnek köszönhetően, az eger nem koszolódik, így nem kell tisztítani és nem igényel speciális optikai alátétet sem.

Kinek ajánljuk a CD-mellékletes Computer Panoráma előfizetést?

Minden kedves olvasónknak, aki rendszeresen megvásárolja a CD-mellékletes Computer Panorámát, és szeretné kényelmesebbé tenni a Windows-os dokumentumok vagy az Internet Explorer kezelését.

PS/2 csatlakozású, golyónélküli, háromgombos, normál méretű, görgős optikai eger.

Speciális optikai eger-alátétet nem igényel.

Rendszer-kompatibilitás: Windows XP/Me/2000/98

Az ajándék optikai egeret a befizetést követő 3 héten belül, ajánlott küldeményként postázzuk

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levélben vagy telefonon nem kéri annak törölését. Amennyiben adatait felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév: _____

Irsz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____/_____

Telefon (napközben): 06 _____

E-mail: _____

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév: _____

Irsz: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____/_____

Telefon (napközben): 06 _____

Mobilszám: 06 _____

dátum

aláírás

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu
Ajánlatunk a készlet erejéig, de legkésőbb a következő Computer Panoráma megjelenéséig érvényes.

BOLTKÓSTOLÓ

Az MP3-lejátszótól a MagicTouch-ig

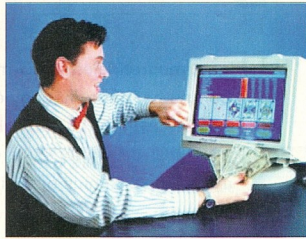
logónak nevezni azért túlzás lenne), de hát mi már csak ilyenek vagyunk: a káknán is csomót keresünk. Persze nem a weboldal miatt érdemes odafigyelni erre a cégre, hanem a szolgáltatások sokszínűsége és magas színvonala miatt. Az „alpdolgok” (úgy mint hardverelemek, konfigurációk és szerviz) felül, a TComputernél bérelhetünk tárhelyet: 25 MB-át 2500 forint havonta, ami elég kedvező, tekintve, hogy supportot is kapunk hozzá. Regisztrálhatunk domain nevet, készítenek nekünk weblapot (ne engedjük, hogy a logót is ők csinálják!), köthetünk internet-előfizetést... Ráadásul (és ez a legizgalmasabb pontja a történetnek): igény szerint elkészítenek nekünk bármilyen szoftvert, a könyvelő/nyilvántartó és egyéb ügyviteli kategórián belül. Ha például használnak egy statisztika-készítő segédprogramot, de ráébredünk, hogy ez nekünk túl egyszerű/túl bonyolult, vagy nem tökéletesen felel meg a célunk, nos akkor a TComputer egy előzetes egyeztetés és egy árajánlat után, gyakorlatilag heteken belül az asztalunkra teszi álmaink szoftverét: ha akarjuk még azt is megmondhatjuk, hogy melyik menüt hová parancsoljuk. Mindezt egészen emberi áron és megbízható minőségben. Persze valószínűleg a cég már elkészített, saját fejlesztésű szoftverei közül is, úgymint: raktár- és számlakezelők vagy éppen nyilvántartó program ingatlanrodák számára. Ezen szoftverek ára a legrosszabb esetben sem haladja meg a harmincezer forintot, ami a mai szoftverárakat tekintve igen előnyös. Egy szó, mint száz, a TComputer valóban kicsi (mobilokon kommunikál a cég), ám „all-in-one” – ráadásul minden szolgáltatásuk megfelelő színvonalú. És mindez nem a belvárosban!

Még a korosodó hölgyek utónyári melegében (értsd „vénaaszonyok nyarán”) üldögélve újabb szűrőpróbaszerű boltkóstolást fontolgattunk. Találjunk egy olyan terméket, amihez biztosan nehéz hozzájutni és lássuk sikerül-e! De mi legyen az a bizonyos dolog? A kivethető ajtós NDK turmixgép már lejárt, norvégmintás bio alapanyagú egérpadatot vagy USB-csatlakozású marihuánás sütit pedig biztosan nem találunk az országban... hát akkor mi legyen?

A rövid, ám de annál sikertelenebb tanakodás után, a műzsa csókja helyett a műzsa mágius érintése lökte tovább a boltkóstoló kommandót a holtponton: derítsük ki, forgalmaz-e valaki *MagicTouch*-ot, azaz „Mágikus Érintést”... Erről a termékről tudni kell (illetve nem kell, de azért elmondjuk), hogy tulajdonképpen a monitor elé helyezhető kis „lapocska”: ennek felhelyezésével a képernyőnk máris érintés-érzékennyé válik, legott nyomogathatjuk bőszen az ikonokat mutatóujjunk segítségével (minő öröm!). Persze csak ha sikerül vásárolnunk egy ilyet kishazánknban is. Nos, a helyzet, ha nem is rózsás, de menthető: az internet bitmélységű feltűrése és egy két telefon után kiderül, hogy a *Macroda Kft.* (mellesleg igen nagy és impozáns cég) forgalmazza ezt a kis játékszer.

Az Attila úton leledző (egyik) üzletünk megrohamozása után megtudjuk, hogy a *KeyTec* cég *MagicTouch* nevű szerkentő-űje tulajdonképpen speciális dolog: raktár-rol nem juthatunk hozzá, kizárólag rendelésre. És itt az a pont, ahol egy elégás csavarral rátérünk a *Macroda Kft.* „méltatására”, bár az idézőjel jelen esetben idézőjelben érthető, mivel most egy valóban magas színvonalú és professzionális cégről lesz szó.

A Macroda-ban hozzáértő és az átlagnál talán kicsit türelmebb szakemberek válaszolhatnak a kérdésekre, még az olyan extrém esetekben is, mint a mágius érintés. Megtudjuk tehát, hogy elméletileg minden monitort érintésérzékennyé varázsolhatunk vele (gyakorlatilag csak a

Zsíros kézzel soha!

Philips-et és az LG-t), elméletileg már húszezer forintért kaphatunk (gyakorlatilag viszont az ára elérheti a 130 ezret is). Az ár persze típusfüggő: attól függ, milyen a méret, a csatlakozás, van A, B, C verzió stb. Kapunk meghajtószoftvert a termékhez (ami egy ilyen cucc esetében több mint elengedhetetlen), ennek a segítségével aranyos kis érintésvezérelt programokat írhatunk, ha éppen programozók vagyunk. A Wordöt és egyéb egyszerű alkalmazásokat is kezelhetjük vele, bár az AutoCAD azért nem fog menni. Persze a Word munkára bírása egy darab, az üvegen kaparászó mutatóujj segítségével mondhatni körülményes, dehát a *MagicTouch* nem is erre van kitalálva: fő alkalmazási területei a terminálok. A *Macroda* azonban nem csak ilyen speciális dolgokat árul: igen impozáns terméklistával (MP3-lejátszótól a monitorig) várják a vásárlókat. Az impozáns terméklista megtekintéséhez azonban el kell ballagnunk hozzájuk, ugyanis a weboldalon az árlisták többsége, ősi magyar szokás szerint, a „fejlesztés alatt” című örökzöld benyögéssel kedvetleníti el az érdeklődőt.

A Boltkóstolóban szereplő árak és szolgáltatások tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. Az árak a 2003.10.06. állapotot tükrözik, és (ha nem tüntetjük fel külön) nem tartalmazzák az áfát. Az árváltoztatás jogát a forgalmazók fenntartják!

MACRODA KFT.

Cím: 1013 Budapest, Attila út 63.

Tel./fax: 214-23-92 / 355-5173

E-mail: sales@macroda.hu

Internet: http://www.macroda.hu/

■ Ipari szabványokon alapuló Linux szerver megoldások

■ SuSE Linux tanfolyamok széleskörű választéka

■ Professzionális terméktámogatás

Információ: <http://www.suslinux.hu>, info@suslinux.hu, (1) 450-0921

Boltköstölő kedvenc: 15,1" PHILIPS TFT LCD monitor

Maximális és az ajánlott felbontás: 1024*768, képpont ■ vízszintes osztás: 0.297/0,297mm ■ tipikus kontraszt arány: 350:1 ■ tipikus fényerősség: 250nits ■ nézési szög vízszintesen: 160 (80/80) ■ videó csatlakozás: DVI-D (analóg és digitális) ■ videó képpont-frekvencia: 80MHz ■

energiatakarékosság: NUTEK<3W ■ sugárzási szabvány: TCO'95 ■ opció: rádiós UK billentyűzet és USB HU ■ antracit színű és multimédiás ■ képernyő magassága állítható + TV Tuner

159 900 forint - (Macroda Kft.)

Alaplapok: Macroda Kft.	Nettó
INTEL „MARYVILLE2” D850EMV2 ATX boards	40 400 Ft
INTEL „LAYTON” D845HV mATX boards	20 300 Ft
BONANZA D875PBZ ATX boards	46 600 Ft
ROCK LAKE D865PERL ATX boards	30 000 Ft
VILLANOVA D845GLVA µATX boards	20 000 Ft
ASHLAND 2 D845GVAD2 µATX boards	23 400 Ft
REXBURG 2 D845GERG2 µATX boards DDR 333	26 200 Ft
SILVER REEF D845PESV ATX boards DDR 333	25 500 Ft
SILVER REEF D845PESV ATX boards DDR 333 +LAN	28 200 Ft
ASUS P4T/533/R	36 800 Ft
ASUS P4T/533/R i850/S478/PC1066/533/133/AGPPRO	70 700 Ft
ASUS P4PE/L/GD	22 300 Ft
ASUS P4S8X-X	14 700 Ft
ASUS P4S8X/LAN-UAY	22 500 Ft

Merevlemezek: TComputer	Bruttó
IBM 60 GB 7200	20 700
Maxtor 40 GB 7200 rpm	16 500
Maxtor 80 GB 5400 rpm	19 400
Maxtor 80 GB 7200 rpm	19 500
Seagate 60 GB	19 500
WD 40 GB 5400 rpm	15 100
WD 40 GB 7200 rpm	15 100
WD 60 GB 5400 rpm	19 400
WD 60 GB 7200 rpm	20 300
WD 80 GB 5400 rpm	20 400
WD 80 GB 7200 rpm	22 000
WD 120 GB 7200 rpm	27 700
WD 200 GB 7200 rpm	78 800
WD 80 GB 7200/8MB Cache	25 500

Videokártyák: Macroda Kft.	Nettó
ASUS V8170 GEFORCE4 MX440 64MB DDR TV OUT SE	20 000 Ft
ASUS V8170 GEFORCE4 MX440 128MB DDR TV OUT AGP	21 500 Ft
ASUS V8420 GEFORCE4 64MB DDR DVI AGP	34 800 Ft
ASUS V8420 GEFORCE4 128MB DDR DELUXE TV OUT AGP	60 500 Ft
ASUS V8460 GEFORCE4 128MB DDR TV DVI AGP 330MHz	68 300 Ft
ASUS V9180 GEFORCE4 MX440 64MB DDR TV OUT 8X AGP	21 400 Ft
ASUS V9180 GEFORCE4 MX440 64MB DDR TV OUT DUAL	21 200 Ft
ASUS V9280 GEFORCE4 TI4200 128MB DDR TV OUT DVI 8X	25 800 Ft
ASUS V9480 GEFORCE4 TI4800SE 128MB DDR TV-OUT	49 900 Ft
ATI RADEON 7500 64 MB TV OUT	12 400 Ft
ATI RADEON 7500 128 MB TV OUT DVI	17 200 Ft
ATI RADEON 8500LE 64 MB TV OUT	19 400 Ft
ATI RADEON 8500LE 128 MB TV OUT	22 300 Ft
ATI RADEON 9100 64 MB	18 200 Ft
ATI RADEON 9100 128 MB TV DVI	21 500 Ft
ATI RADEON 9000 64MB TV OEM	15 200 Ft
ATI RADEON 9000 128MB TV OEM	20 500 Ft
ATI RADEON 9000PRO 64 MB DDR TV OUT	23 400 Ft
ATI RADEON 9000PRO 128 MB DDR TV OUT DVI	25 800 Ft
ATI RADEON 9600 128 MB DDR TV OUT DVI	29 500 Ft
ATI RADEON 9600 PRO 128 MB DDR TV OUT DVI	41 900 Ft
ATI RADEON 9800 128 MB DDR TV OUT DVI	72 700 Ft

Boltköstölő kedvenc: HP 720 fényképezőgép

Digital zoom -4 ■ Effective sensor resolution -3,178,100 ■ Gross sensor resolution -3,338,400 ■ Optical sensor size -1/1.8" ■ Optical sensor type -CCD ■ Light sensitivity -ISO 100,ISO 200,ISO 400 ■ Still image

format - JPEG ■ 1.6 in TFT active matrix LCD display ■ 4 x Standard battery

78 200 forint - (Törzsök Computer)

Számítógépházak: Macroda Kft.	Nettó
Mercury KOB139 300W	6 700 Ft
Mercury KOB139 400W	8 200 Ft
Mercury Topaz	7 600 Ft
Mercury Oscar	8 300 Ft
Aopen KF	11 200 Ft
Aopen H500A	18 300 Ft
Aopen H600A	23 500 Ft
Aopen HQ48S	17 300 Ft
Aopen H700A	25 400 Ft
Aopen HQ08	27 600 Ft

Biztos tippek

Egri csillagok

A kis Cecey Évát és Bornemissza Gergőt elrabolja Jumurdszák, a félszemű török. Gergőnek sikerül megszöknie Évával együtt. Amikor feljönnek, összeházasodnak. *Bornemissza Gergely* részt vesz *Dobó István* mellett Eger védelmében. Jumurdszák elrabolja *Gergőék* kislát, hogy elcserelje talizmánjával, amely annak idején a megszökött *Gergőnél* maradt. Eger vára kemény és hősiés védelem után felszabadul a hosszú török ostrom alól, s a sok-sok megpróbáltatás után találkozik a *Bornemissza* család.

EXTRÁK

- Kétlemezes kiadás
- Így készült...
- Kisfilm – Hajdanában danában: A történet ének
- Interjú – Sztárok a Csillagokról: Balanyi Szilárd (Szilárd, Quimby), Góbl Gábor (Moby Dick), Nagy Ferő
- Dokumentumfilm – Török emlékek Egerben
- Filmográfia
- Bónusz – Jókai filmek, Várkonyi filmek: filmrészletek Várkonyi Zoltán rendezésében
- Képgaléria – Gárdonyi és az egri vár, Gárdonyi és az Egri Csillagok, Képek a Dobó István Vármúzeum állandó kiállításából, Az egri vár régészeti kutatásának úttörői
- Képmontázs – Egri csillagok diafilm képei 1963-ból
- Operatőri kommentár: Szécsényi Ferenc

Filminfo

Szereplők: Sinkovits Imre, Kovács István, Venczel Vera, Bárdi György, Agárdi Gábor, Bitskey Tibor, Ruttkai Éva, Gobbi Hilda, Benkő Péter, Pécsi Ildikó

Rendező: Várkonyi Zoltán

Csodás álmok jönnek

Chris Nielsen szenvedélyesen szereti feleségét, *Annie*-t. Azóta társak, mióta meglátták egymást, és ha a sors úgy hozná, hogy *Chrisnek* a pokol mélyére kellene leszállnia szerelme kedvéért, azt is megtenné... És meg is teszi: fantasztikus, eddig sosem látott kalandokra indul.

EXTRÁK

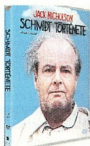
- DD 5.1 magyar hang
- Előzetes
- Így készült
- Filmográfia
- DVD ajánló

Filminfo

Eredeti cím: What Dreams May Come
Szereplők: Robin Williams, Cuba Gooding, Jr., Annabella Sciorra, Max Von Sydow

Rendező: Vincent Ward

Schmidt története

Warren Schmidt élete egyik napról a másikra megváltozik. Nyugdíjba vonul, lánya házasságra készül, de választójoga nem tetszik apjának, és 42 évi házasság után elveszíti feleségét is. A világhoz egyetlen dolgot kapcsolja, levelei egy tanáriai kofizúhoz, akit 22 dollárral pártfogásába vett. Csak a hat éves kisgyerek az, akinek őszintén el tudja mesélni életét, gondolatait, aki miatt képes újból megtalálni az élet értelmét.

EXTRÁK

- DD 5.1 magyar hang
- Kimaradt jelenetek
- Woodmen torony sorozat
- Előzetes

Vélemény:

• A főszereplők neve garancia a biztos sikerre. Nicholsonnak nem kellene speciális hatások, különös jelmezek, hogy alakítása hatásos legyen. Arcának kis rezdülése is mindent kifejez. A történet is érdekes és elgondoltató, miként tud valaki kilábalni élete legnehezebb helyzetéből, hogyan tudja egyedül is megtalálni a helyét világban, miként nyerhet élete újból értelmet. Ez a nem túl vidám film, humorosan mutatja be az élet nehézségeit.

Filmfio

Eredeti cím: About Schmidt

Szereplők: Jack Nicholson, Kathy Bates

Rendező: Alexander Payne

Mulholland Drive

Senki sem az, akinek lát-szik, senki sem az, akinek hiszi magát. Senki sem ártatlan. *Rita* egy halálos autóbaleset egyetlen túlélője. Az autóban, amelyben Los Angelesbe hozták, még ketten ültek, őt őrizték. A lány kikészülődik a roncsok alól, és elbújik egy üresen talált lakásban. Emlékezetét teljesen elvesztette, nem tudja, ki ő, és mit akartak tőle. Amikor a lakás tulajdonosa rátalál, ahelyett hogy megpróbálna megszabadulni hivatlan vendégétől, vele együtt kezd el *Rita* múltja után nyomozni. A két lány különös, víziók zsúfolta világba kerül, útvesztőben bolyong, és nem találja a kijáratot. Maffiózók, csalók, gyilkosok és álmok között bolyonganak: Los Angeles ebben a filmben nem a napfény városa.

EXTRÁK

- 2lemezes kiadás
- DD 5.1 és DTS magyar hang
- Így készült
- Interjú Angelo Badalamentivel
- Interjú Mary Sweeneyvel
- 10 fontos képes információ a filmről

Vélemény:

• A filmben az álmok és valóság képei keverednek egymással. A gondolkodtató krimiben sokszor nem egyszerű a kirakós já-

ték részeit összeállítani, de éppen ez az érdekes benne. Nem maradhat el a remek zenei aláfestés és a félelmetes, mindent körbepásztázó kameramozgás sem. Mint már korábban megszokhattuk (Twin Peaks sorozat), a rendező az idősfók keverésével igazán meglepő dolgokat tud alkotni. Ehhez persze megfelelő színészek is kellenek, akik állandóan változtatni tudják jellemüket.

Filminfo

Eredeti cím: Mulholland Drive
Szereplők: Justin Theroux, Naomi Watts, Laura Harring, Ann Miller, Dan Hedaya
Rendező: David Lynch

Femme fatale

Laura Ash csábító vonzereje, halálos szépsége maga a kísértés: igazi femme fatale, a végzet asszonya. Hét évvel egy merész ékszerablási ügy után, új személyazonosság mögé rejtőzve, visszatér Franciaországba. Am Nicolas, a paparazzo fotóriporter lefényképezi, és ezzel életveszélybe sodorja.

Amikor a sok apró, látszólag nyomra vezető jel után úgy tűnik, értjük a dolgot, Serra nyomozó felfedi az igazságot, amire egyáltalán nem számítottunk! Nicolas csapdában találja magát. Mire végre rájövünk, hogy mit is művel Laura, akkor már késő.

EXTRÁK

- DD 5.1 és DTS magyar hang
- Előzetes
- TV spot
- Így készült
- Összeállítás a filmről
- Interjúk • Ajánló

Vélemény:

• A filmben a képeké, s nem a párbeszédé a főszerep. Az eleinte átlagos megoldások egyik pillanatára a másikra egy izgalmas krimi részeivé válnak. Utólag megértjük, mi miért történt. Hamisítatlan francia film, remek hangulat, váratlan fordulatok, kiváló színészek, nagyszerű zene.

Filminfo

Eredeti cím: Femme Fatale
Szereplők: Antonio Banderas, Rebecca Romijn-Stamos, Peter Coyote
Rendező: Brian De Palma

A kör

Létezik egy kazetta, amit ha megnézel, hét nap múlva halott vagy. A telefonban egy ismeretlen hang figyelmeszt erre, miután kikapcsoltad a videót. Rachel, az újságíró nő nyomozni kezd az ügyben, mikor négy tizenéves hal meg azonos időpontban. Hamarosan kénytelen rájönni, hogy a hír igaz. Ekkor azonban már saját és fia élete is veszélyben van.

EXTRÁK

- DD 5.1 magyar hang
- „Ne nézd meg” – kisfilm
- Rejtett extra: A videó
- Előzetes

Vélemény:

• A film egy japán regény alapján készült tini-horrorfilm feldolgozása. Már szokatlan, bizarr képi világa is a székhez köt bennünket, nem beszélve a történetről, amely végig fordulatos és izgalmas. Mikor azt gondoljuk, hogy megvan a megoldás, mindig valami váratlan dolog történik. A zene remek aláfestést nyújt.

Filminfo

Eredeti cím: The Ring
Szereplők: Naomi Watts, Martin Henderson, David Dorfman, Brian Cox
Rendező: Gore Verbinski

Kapj el ha tudsz

Frank W. Abagnale dolgozott orvosként, ügyvédként, és egy nagy légitársaság másodpilótájaként – és mindezt a huszonegyedik születésnapja előtt. A szélhá-

moság nagymestere emellett briliáns csekkhamisító is volt, szakértelme több millió dollárt hozott neki a konyhára. Carl Hanratty FBI ügynök legfontosabb küldetésnek tartotta, hogy elkajja Franket, és a törvény színe elé vigye, de Frank mindig egy lépéssel előtte járt, és a haszja folytatására kényszerítette.

EXTRÁK

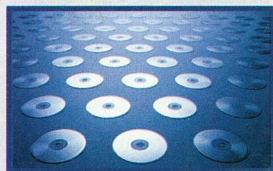
- Kétlemezes kiadás
- DD 5.1 magyar hang
- Rövidfilmek: A kamera mögött, A szerencsés, A zeneszerzés
- Frank Abagnale: A valóság és a fikció között
- Az FBI nézőpontja
- Kapj el, ha tudsz: Befejezésűl
- Fotógaléria

Vélemény:

• A film életrajzi regény alapján készült. Az igaz történet is bizonyítja, hogy Amerikában minden megtörténhet, ha valamit valaki igazán jól tud. Az egyik legsikeresebb csalóról szóló film stábjlistája nagy neveket

MC+CD
 Care4Data

CD, CD-ROM, DVD,
 HANGKAZETTA
 SOKSZOROSÍTÁS

MC+CD
 Adathordozó Sokszorosító Kft.

H-2040 Budaörs, Baross u. 77.
 Tel.: +36-23-445-929, Fax: +36-23-445-930
 E-mail: mccd@mccd.hu, www.mccd.hu

tartalmaz, ami biztos sikert jelent a készítőik számára. Tulajdonképpen jól szórakozhatunk, bár a történet egy kicsit hosszú. A sikeres bűnözőt megfelelő eleganciával és lezsérrelgés alakítja Leonardo DiCaprio, akivel régen találkozhattunk a vásznon, tehát jó ismét látni könnyedségét. Igaz, nem kapott olyan sok lehetőséget, mert a megformált karakter nem sokat változik. A film jól körözi a hatvanas évek hangulatát.

Filminfo

Eredeti cím: Catch Me If You Can
Szereplők: Leonardo DiCaprio, Tom Hanks, Christopher Walken, Martin Sheen, Nathalie Baye, Amy Adams
Rendező: Steven Spielberg

Matrix Reloaded

Az őrszemek, Smith ügynök és a gépek eddig nem látott erőkkel lendülnek támadásba. És bár Neo egyre jobban kiismeri természetfeletti képességeit, úgy tűnik, nem képes megállítani a gépek előretörését. Neo, Morpheus és Trinity új szövetségesekre lelnak az emberiség felszabadításáért folytatott harcukban. Új kérdésre kell választ találniuk: Ki készítette a Mátrixot? A válaszok újabb világokat tárnak fel, és egy olyan végzet felé vezetnek, amely elkerülhetlenné teszi a Forradalmak kitérését.

EXTRÁK

- Kétlemezes kiadás
- DD 5.1 magyar hang
- Interaktív menük
- Jelenetek közvetlen eléréssel
- Így készült...
- Kövesd a fehér nyulat!
- Válaszd a piros tablettát!
- Kiegészített jelenetek
- Kimaradt jelenetek
- Filmográfiai
- Mi közeleg? – Betekintés a Mátrix 2. forgatásába
- Mi az Animatrix?
- whatismatrix.com – az új weboldal előzetese
- Interjú – Az igaz követők
- A mester tánca: Ping mester blokkolási technikái

- A nedves fal és a fürdőszobai harc
- Képmontázs – Várj, van még valami! – zenei összeállítás a Mátrix eddig nem látott részeivel
- Rejtett extrák – 4 elrejtett kisfilm

DVD-ROM EXTRÁK

- Kiderülhet, te vagy-e „Az”
- Forgatókönyv, storyboard és írások a műfajról
- Tudsz kung-fuzni?
- Az eredeti mozis honlap

Filminfo

Eredeti cím: The Matrix Reloaded
Szereplők: Keanu Reeves, Laurence Fishburne, Carrie-Anne Moss, Hugo Weaving, Jada Pinkett Smith, Gloria Foster, Monica Bellucci
Rendező: Andy Wachowski, Larry Wachowski

A kárhozat útja

Amerika, 1931. A nagy gazdasági válság idején, egy példás családi otthonban, a gyerekek felvetődik a kérdés, vajon milyen munkája van apjuknak. A nagyobbik fiú nem tud kíváncsiságának gátat szabni, és egyik este titokban apjával tart. Senki sem sejtí, hogy ez az utazás mindenki életét megváltoztatja. Az apa, Michael Sullivan ugyanis egy gengszterbanda bérnyilkosa. „Munkája” felesége és egyik fia életébe kerül. Sullivan és fia együtt próbálják megtalálni a meneküléshez és az egymással vezető utat.

EXTRÁK

- 11 kimaradt jelenet
- Így készült
- Képgaléria
- Az alkotók és szereplők bemutatása
- Produkciós információk
- Előzetesek – filmzene CD

Vélemény:

A régi idők nagy gengszterfilmjeinek hangulatát élhetjük át újra. Nemcsak az eredetinek tűnő környezet és a kosztümök, hanem a színészi alakítások miatt is. Ki lehetett volna hitelesebb, megértő fő-

nöknek, mint a régi nagy öreg, Paul Newman. Szerencsére, Tom Hanks is hírnevének megfelelően játszik. A történet remek alkalmat nyújt az apa fiú kapcsolat ábrázolásához, amikor a szükség miatt végre közel kerülhetnek egymáshoz azok, akik a tisztelet, illetve a félelem miatt eddig idegenek voltak egymás számára. A szerető persze mindegyikük számára mást jelent.

Filminfo

Eredeti cím: The Road to Perdition
Szereplők: Tom Hanks, Paul Newman, Jude Law, Jennifer Jason Leigh, Stanley Tucci, Daniel Craig, Tyler Hoechlin
Rendező: Sam Mendes

Picasso kalandjai

Pablo Picasso, a XX. század legnagyobb hatású festőművésze halála után 5 évvel, az Ezer szeretetteljes hazugság (a film alcíme) szokatlanul szabadon ábrázolta Picasso életútját, felhaborodást váltva ki a maradi kritikusközből, és tucatnyi felejthetetlen geget és szállóigét teremtve a filmszerető közönségnek világszerte. Bár a filmben nyolc különböző nyelven kommunikálnak egymással a szereplők, a briliáns alakításoknak köszönhetően a történetet könnyedén végigkövethetjük idegen nyelv ismerete nélkül is. A mára már kultuszfilmmé vált Picasso kalandjai hemzseg a felvonultatott művészekkel, eseményekkel kapcsolatos rejtett utalásokkal és poénokkal, melyek megfejtése a mai napig témát ad számos internetes fórumnak és kávéházi beszélgetésnek.

EXTRÁK

- Dokumentumfilm
- Interaktív extra – Kövesd a fehér galambot!
- Bónusz – Kalakukko – finn dalok
- Picasso évről évre

Filminfo

Eredeti cím: Picassos aventyr
Szereplők: Gösta Ekman, Hans Alfredson, Margaretha Krook
Rendező: Tage Danielsson

Ilyen még nem volt!

Megdöbbenő vallomások a hazai hackerektől
Crackerek beszélnek életükről és munkájukról
Felfedjük a warez-világ legféltettebb titkait!

Hacker, cracker, warez

A számítógépes alvilág titkai

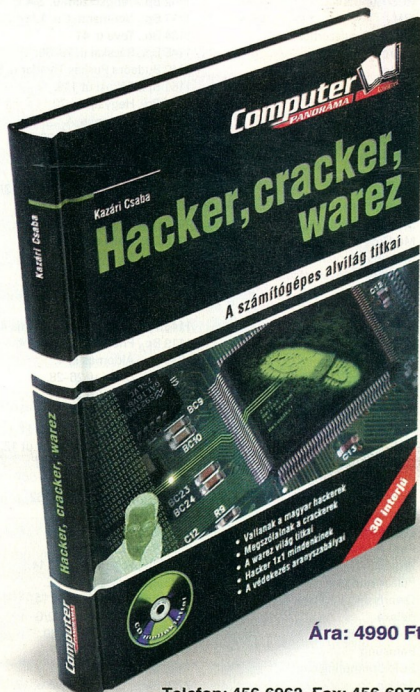
Vallanak a magyar hackerek
Megszólalnak a crackerek
A warez világ titkai
Hacker 1x1 mindenkinek
A védekezés arany szabályai

"Feltörni valamit? Egyáltalán nem nehéz.
A nehéz az, hogy közben és utána is
észrevétlen tudj maradni."

"Aki tud programozni, az fel is tud törni
bármilyen szoftvert - tulajdonképpen
csak hozzáállás kérdése, hogy
programozó lesz az ember vagy
inkább cracker."

"Most komolyan - el tudod képzelni,
hogy egy tizenéves kölyök
játékprogramot vásároljon?"

CD-melléklettel

Ára: 4990 Ft

Telefon: 456-6963, Fax: 456-6970
Internet: www.computerpanorama.hu/hacker
E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

Megrendelését 2 héten belül teljesítjük!
Amennyiben dedikált példényt szeretne, kérjük külön jelezze megrendeléskor!
A megrendelt könyveket utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák!
(A postaköltséget az érvényes postal díjszabás szerint számoljuk.)

Rendelje meg most!

E színeink hirdetői

A	Ability Office	1054 Bp., Zoltán u. 11.	132
	Acomp	1141 Bp., Álmos vezér park 20.	14-15
	Alphasonic	1047 Bp., Tinódi u. 18.	68
	Areco Trade	1065 Bp., Podmaniczky u. 9.	103
	Asampoo		143
	Asus		19
	AtComp	1107 Bp., Ceglédi út 1-3.	89
	AVM Konferenciatechnika	1033 BP., Hajógyári sziget 108.	41
B	BlumSzoftver Mérnökség	8200 Veszprém, Pf. 508.	16
C	Canon Hungária	1031 Bp., Záhony u. 7., Graphisoft park 1.	Bill
	Case Hungary	1135 Bp., Tahí út 69.	25
	Cédrus	1103 Bp., Dömsödi út 1/B	95
	ComSer	1114 Bp., Bartók Béla út 51.	115
	Crito	1137 Bp., Szent István krt. 12.	11
E	Electro World M.o.	2040 Budaörs, Malomkó u. 5.	89
	Elsinco Budapest	1136 Bp., Pannónia u. 8.	139
	Ex Malcolm	1141 Bp., Szugló u. 132.	53
F	Farbax	9700 Szombathely 11-es Huszár út 120.	71
	Floppyland	1012 Bp., Vérmező u. 6/B	92
G	G.Network	1133 Bp., Teve u. 9/C	90
	GTS Magyarország	1134 Bp., Váci út 37/A	107
H	Hama	1181 Bp., Zádor u.18.	93
	Hardvercomp	1117 Bp., Budafoki út 64.	89
	HardwareNet	1121 Bp., Hörcsög u. 5.	63, 65
	HCS Hungary	1142 Bp., Tengerszem u. 2/A	76
I	IBM	1117 Bp., Neumann J. u. 1.	49
	InCash Rendszerház	1134 Bp., Teve u. 41.	CD
	Intercom	1145 Bp., Bácskai u. 28-36.	97
	Invitel	2040 Budaörs Puskás Tivadar u. 8-10.	27
K	Kernel	1161 Bp., Rákosi út 119.	24
	Kim-Soft	1112 Bp., Hegyalja u. 70.	99
	Konica Minolta	1117 Bp., Galvani u. 4.	77
	Kronos Trade	1054 Bp., Alkotmány u. 20.	72
	Kvint-R	1089 Bp., Delej u. 11.	59
L	LA-VA	1027 Bp., Tölgyfa u. 14.	CD
	LG	1097 Bp., Könyves Kálmán krt. 3/A	BIV
M	Magyar Telefonkönyv Társaság	1082 BP., Baross u. 89.	106, 136
	MC&CD	2040 Budaörs, Baross u. 77.	155
	Mediker	1013 Bp., Attila u. 47.	22
	Mercury Magyarország	1141 Bp., Miskolci út 51.	43
	Mercury Magyarország/Flash-Com	1141 Bp., Miskolci út 51.	99
	Microsoft	1031 Bp., Graphisoft park 3.	39, 57
	MK Trading	1111 Bp., Budafoki út 15.	41
	Multiráció	1148 Bp., Nagy Lajos király útja 40.	17
N	Napfény	1119 Bp., Prielle Kornélia u. 4.	55
	Narba Hungaria	1034 Bp., Áldomás u. 4.	77
	Nikon	1134 Bp., Dévai u. 26-28.	23
	Nokia	1092 Bp., Köztelek u. 6.	21
	Notebook World	1092 Bp., Ráday u. 49.	87
	Notebook.hu	1012 Bp., Attila u. 117.	69
O	OKI	1051 Bp., Bajcsy-Zsilinszky út 12.	11
	Orbitrade	1138 Bp., Népfürdő u. 21/B	CD
P	Pak	1143 Bp., Cserei u. 8.	51, 91, 105
	Pointer Multimédia	1026 Bp., Bimbó u. 160-162.	55
	Pont 5N	1238 Bp., Majori út 22.	CD
	Procomp Hungary	1102 Bp., Szállás u. 21.	116
	Profi Média	6500 Baja, Zombor u. 1.	41
	Provimax	1148 Bp., Fogarasi út 12-14.	45, CD
	Pulsar Hungary	1095 Bp., Soroksári út 42.	59
Q	Qwerty	1111 Bp., Bartók Béla út 14.	34
R	Relaxa	1093 Bp., Közraktár u. 22/G	31
	Robert Bosch	1103 Bp., Gyömri út 120.	Bill
S	Samsung	1139 Bp., Lehel út 15-17.	13
	SCH-Computing	1088 Bp., Bródy S. u. 38.	CD
	Sokkia	7200 Pécs, Légszergyár u. 17.	126
	Számalk Oktatás	1115 Bp., Etele u. 68.	behívás
U	ULX	1137 Bp., Szent István krt.12.	152
	User's	1092 Bp., Ferenc krt. 36.	87, 92
V	VirusBuster	1116 Bp., Vegyész u. 17-25.	146-147
	Vision Kereskedőház	1095 Bp., Soroksári út 60.	127, 129, 131
X	Xerox	1037 Bp., Szépvölgyi út 35-37.	49

ITt keresse

A	ABS	94
	anonim szörfözés	118
	AVI	32
C	CRT monitorok	78
	Cyberlink Medi@Show	104
	Cyberlink	104
D	Dension DH-100	150
	Diamondtron	78
	DivX	32
	DRM	46
	DVD	154
	DVD-írás	108
E	Earth Station Five	56
	éőfej	128
	éőláb	128
	EPS	98
	ergonómia	86, 88
F	fájlcseré	50, 56
	FastTrack	50
	Flatron	78
	freeware	112
G	GPRS	138
H	hálózati fájlrendszer	120
	HTTP-Tunneling	56
I	IBM	35
	identitás	130
	internet	122
L	Linux	120
	lyukmaszk	86
M	MagicTouch	150
	Matroska	32
	MP4-lejátszó	44
	MS Config	134
	MS Word	128
	multifunkciós berendezések	72
N	Nero 6	108
	NFS	120
O	OGM	32
	online zene	46
	OpenNap kliens	50
	Outlook Express	130
P	P2P	50, 56
	Palm	138
	PGP Disk	46
	PhonoLine	46
	PlayStation Portable	36
	PowerDirector Pro 2.55	104
	PowerDVD 5 Deluxe	104
	Powerproducer 2	104
	PureFlat	78
R	RIAA	50, 56
S	shareware	8, 110
	szerzői jog	30
T	tárcsázóprogramok	60
	TCO 03	78
	Trinitron	78
U	Universal Media Disc	36
V	virtuális desktop	100
W	Windows XP	100, 134

SEGÍTHETÜNK?

■ GOND VAN A SZÁMÍTÓGÉPÉVEL?

Bizonyára Önnel is előfordult már, hogy nem úgy működött a gépe, ahogy szeretne volna. Ha a hardverével kapcsolatban lennének kérdései, forduljon tesztlaboratóriumunk munkatársaihoz, akik készséggel segítenek.

Köhler Zsolt

Rosta Gábor

zolt.kohler@cpanorama.hu

gabor.rosta@cpanorama.hu

Gyarmati László

A következő témákban tud segíteni: projektor, DVD-film, mobiltelefon

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu

Nákovics László

A következő témákban tud segíteni: programok telepítése

laszlo.nakovics@cpanorama.hu

■ KÉRDÉSEI VOLNÁNAK AZ AKTUÁLIS SZÁMMAL KAPCSOLATBAN?

Ha a megjelent cikkekkel kapcsolatban érdeklít további információk, esetleg kíváncsi az újságunkba szereplő cégekre, keresse meg szerkesztőinket!

laszlo.gyarmati@cpanorama.hu ferenc.banyai@cpanorama.hu

■ MONDJA EL VÉLEMÉNYÉT

Ha elnyerte a tetszését valamelyik cikkünk, esetleg bosszankodott valamelyik miatt, kérjük írja meg véleményét a velemenyc@cpanorama.hu e-mail címre.

■ ELŐFIZETNE A CP-RE, RÉGEBBI (2002-ES) KIADVÁNYAINKAT, KÜLÖN-SZÁMAINKAT, KÖNYVEINKET SZERETNE MEGRENDELNI?

Ha az Ön sorozatából hiányzik valamelyik 2002-es Computer Panoráma, szeretne kölcsönzöskéiből, könyveinkből rendelni, akkor forduljon terjesztési osztályunkhoz. Ugyancsak itt rendelheti meg CP előfizetését.

Jancsó Emőke 456-6964

terjesztes@cpanorama.hu

Kocsis Andrea 456-6963

terjesztes@cpanorama.hu

■ CP AZ INTERNETEN IS!

Ha Ön felkeresi weblapunkat a www.computerpanorama.hu címen, akkor tájékozódhat kiadványainkról, belelapozhat aktuális számunkba, olvashatja a számítástechnikai világ legfrissebb híreit, s megrendelheti ingyenes hírlevelünket.

■ SZÁMÍTÁSTECHNIKAI ESZKÖZT SZERETNE VÁSÁROLNI?

Ha új számítástechnikai eszközt szeretne venni, nézze meg ComPass rovatunkat a CD-/DVD-mellékletten, illetve honlapunkon. Itt nemcsak árak és termékek szerint csoportosítva találhatja meg a legaktuálisabb piaci kínálatot, hanem a mindenkor akciós termékekről is értesülhet.

IMPRESSZUM

Computer Panoráma

XIV. évfolyam 11. szám

Főszerkesztő: Horváth Annamária

Főszerkesztő-helyettes: Bányai Ferenc

Főmunkatárs: Gyarmati László

Művészeti vezető: Iszka Ildikó

Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin

Tesztlaborvezető: Köhler Zsolt

Szerkesztők: Fülöp Norbert, Hígyed

Gábor, Nákovics László, Rosta Gábor,

Szincsó László

Rendszergazda: Nagy Lajos

Titkárságvezető: Szóke Erika

CP Online felelős szerkesztő: Kazári Csaba

■ Szerkesztőség:

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6888, fax: 456-6970

E-mail: c.panorama@cpanorama.hu

Internet:

<http://www.computerpanorama.hu>

Címlap: STÉG Stúdió

■ Kiadó: Computer Panoráma Kiadói Kft.

■ Felelős kiadó:

Dely Tamás ügyvezető igazgató

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6888

■ Terjesztés:

Mosolygó Kitti marketing- és terjesztési vezető

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

Telefon: 456-6964, fax: 456-6970, e-mail:

terjesztes@cpanorama.hu

■ Ügyfélszolgálat

hétfő–péntek: 9–17 óráig

Terjeszti: a Lapker Rt., az alternatív

terjesztők és a Kiadó

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt.

Hirdetésfelvétel:

hirdetési vezető: Tasnádi Róza

hirdetés-szervező: Kuba Ilona, Háder Judit

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.,

Telefon/fax: 456-6974, fax: 456-6970

E-mail: hirdetes@cpanorama.hu

■ **Előfizetés:** a kiadónál személyesen, levélben, e-mailben, weboldalunkon vagy a postahivatalokban, a hirdapkézbesztőknél és a Hírlap-Előfizetési és Elektronikus Posta Igazgatóságon (HELP) 1900 Bp. XIII., Lehel út 10/A, a Postabank Rt. 219-98636/021-12799 pénzforgalmi jelzőszámmon. Előfizethető OTP bankkártyával a 266-0000 telefonszámon (H-Szo, 9–20 óráig).

A 2002-es számokat keresse a kiadóban, telefon: 456-6963

1091 Budapest, Üllői út 25. I. em.

■ A Computer Panoráma készítette:

Levélátvitel: HVG Press

Nyomatás: Révai Nyomda Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 68.

Felelős vezető: Lázár László ügyvezető igazgató

A Computer Panorámában megjelenő valamennyi cikket és listát szerzői jog védi. Másolásuk bármilyen formája – fotokópia, mikrofilm készítése, adatrendszerben való tárolása stb. – kizárólag a kiadó előzetes írásbeli engedélyével történhet. A Hírek rovatban közvetlenül a gyártóktól, illetve a forgalmazóktól származó információkat közlünk.

Tájékoztatjuk olvasóinkat, hogy a különböző akciókon, játékokon résztvevők által megadott adatok nyilvántartásunkba kerülnek. Az adatok megadásával hozzájárulnak ahhoz, hogy a kiadónk akcióira, kiadványaira, szolgáltatásaira felhívjuk a figyelmüket. Szerkesztőségünk a lapban megjelenő hirdetésekkel a lehető legnagyobb alappszággal gondozza, tartalmukért viszont nem vállal felelősséget.

ISSN 0865-5243

Gyakorlat

■ Winamp 3

Ha a merevlemezünkön őrzött MP3-as dalokat szeretnénk meghallgatni, nem csak a Media Playerre hagyatkozhatunk: érdemes munkába állítani a Winampot, pontosabban annak - ingyen letölthető - 3-as verzióját.

Aktuális

■ Szól a (web)rádió...

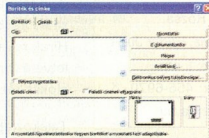
Az internetes tartalmak között egyre több olyan hanganyagot találunk, amelyet letöltés nélkül, azaz online hallgathatunk. Ezek minősége remek, s jogi problémákba sem bonyolódunk élvezetükkor. Következő számunkban a webrádiók világába kalauzsoljuk el olvasóinkat.

Gyakorlat

■ Körlevél és körmail

Nem kell megijednünk a körlevelektől: az Office XP segítségével a Word dokumentumok és a címlisták néhány egérgattintással összekapcsolhatók. Tippjeink használatával bárki profi körlevélfőváltó lehet!

Szoftver

■ Vices eszközök hideg napokra

Írásunkban olyan kis programokat mutatunk be, amelyek vidámságot csempésznek az olykor szürke windowsos hétköznapokba. Megszínesíthetjük a Wordöt, felbosszanthatjuk kollégáinkat, sőt egy mindig figyelő szemet is elhelyezhetünk a desktopon.

Tópéma

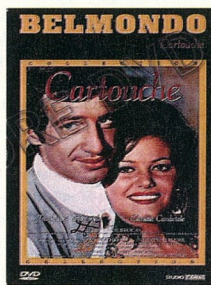
Webkeresők kijátszása

Az internetes kereső algoritmusok egy része azt vizsgálja, hogy hányszor fordul elő egy kulcsszó egy oldalon, s a nagyobb gyakoriságszámot tekintik a leginkább megfelelőnek. A webtervezők ezért olyan technikát alkalmaznak, hogy oldalukon a kulcsszavak illeszkedjenek a keresőrendszerekhez, még akkor is, ha valójában az oldal nem is tartalmazza azt, amire kíváncsiak lennének.

DVD-melléklettel is!

Decemberi számunk vásárlói is dönthetnek, hogy 3 CD-vel vagy inkább egy asztali készüléken is lejátszható DVD-vel veszik meg a lapot. Ez utóbbi koronon – a CD-ken is szereplő programok és bábfilm mellett – egy Görögországról szóló útifilm, valamint egy igazi filmklasszikus, a *Cartouche* című színes francia kalandfilm is helyet kap.

„*Cartouche* (Jean-Paul Belmondo) egyszerű sorból származó fiú, aki Párizs királya szeretne lenni. Csatlakozik a piti tolvajokhoz és a vezérüké válik. Kedvessége, eleganciája révén, és mivel a gazdagoktól elvett pénzt a szegények között osztja szét, elnyeri a banda megbecsülését és a szép *Vénusz* (Claudia Cardinale) szerelmét. Halálos ellenlétsége, a rendőrezredes *Ferrussac* csapdájából rendre elmenekül, de nem menekülhet annak feleségétől, akibe végzetesen beleszeret. Ezzel halálos veszedelembé sodorja a bandát és *Vénuszt*...”

Computer Panoráma Kiadói Kft.
Terjesztési Osztály
1091 Budapest, Üllői út 25.
Tel.: 456-69-63

Fax: 456-69-70

Minden 3. DVD-s Computer Panoráma AJÁNDÉK!

MOST MÉG JOBBAN MEGÉRI!

Ha az alábbi DVD-mellékletes Computer Panorámákból legalább hármat megrendel, akkor az egyiket ajándékba adjuk!

Válasszon legalább három Computer Panorámát és fizessen 7170 Ft helyett **CSAK 4780 Ft-ot!**

Ezzel 2390 Ft-ot takarít meg!

Megtakarítása hat darab megrendelt DVD-s Computer Panoráma esetén 4 780 Ft, 9 darab esetén már 7 170 Ft!

Ne késlekedjen, rendeljen még most!

CP 2003/10

CP 2003/9

CP 2003/8

CP 2003/7

CP 2003/6

CP 2003/5

CP 2003/4

CP 2003/3

CP 2003/2

CP 2003/1

CP 2002/12

CP 2002/11

SZÁMLÁZÁSI CÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz.: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

E-mail: _____

Kérjük, a kézbesítés megkönnyítése és a gyors ügyintézés érdekében minden adatot feltétlenül adjon meg!

POSTACÍM:

Cégnév: _____

Ir.sz.: _____ Helység: _____

Út/utca/tér: _____

hsz. _____, em./ajtó: _____ / _____

Telefon (napközben): 06 _____

Mobilszám: 06 _____

dátum

alíráás

AJÁNLATUNK A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

Átfutási idő körülbelül 2 hét.

Internet: www.computerpanorama.hu/megrendeles,

E-mail: megrendeles@cpanorama.hu

A megrendelt újságokat utánvétellel küldjük, áraink a postaköltséget nem tartalmazzák! (A postaköltséget az érvényes postai díjszabás szerint számoljuk.)

Tájékoztatjuk, hogy személyes adatait csak arra használjuk, hogy akcióinkkal kapcsolatban megkeressük Önt. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg levelben vagy telefonon nem kéri annak törlését. Amennyiben adatai felhasználásához a későbbiekben nem járul hozzá, kérjük, ezt jelezze!

HÍR Futurisztikus Nokia mobil

A londoni *100% Design* kiállításhoz kapcsolódóan a Nokia bemutatta a radikálisan új formatervezésű Nokia 7600 telefont, amely futurisztikus külsőben egyesíti a 3G-képességet a legújabb mobil képezelő funkciókkal. A GSM 900/1800 és WCDMA harmadik generációs hálózaton egyaránt működő Nokia 7600 a tervek szerint 2003. utolsó negyedévében jelenik meg az európai piacon.

A 65 ezer színt megjelenítő, beépített MP3/AAC zenelejátszóval, fénylapon fényképet és videofelvételt is készíthetünk, és a mobilhálózatok új generációjának fokozott sebességét kihasználva jó minőségű, élő videofelvételeket tekinthetünk meg. A hír kapcsán kérdeztük a cégről *Dér Attilát*, aki július 21-től a *Nokia Hungary Kft.* mobiltelefon üzletágának marketing igazgatója.

► *Minek köszönhető a marketing igazgatói kinevezése?*

Elsősorban az eddigi pályafutásom során szerzett tapasztalatoknak és az elért eredményeknek. Hét éve dolgozom marketing szakterületen, hat évet egy FMCG termékek gyártó és forgalmazó nemzetközi cégénél töltöttem, ebből közel másfél évet külföldön. A feladatkörökből és a szervezet felépítéséből adódóan a klasszikus marketing tevékenység szinte teljes spektrumával foglalkoztam. Ezen túlmenően kinevezésemhez hozzájárultak a mobilkommunikációs tapasztalataim is: egy évet töltöttem a *Vodafone*-nál, ahol termékfejlesztéssel és promóciók tervezésével, szervezésével foglalkoztam. A két munkahelyen szerzett szakmai tapasztalat – a márka menedzsment és a mobil kommunikáció – tökéletes kombinációnak bizonyult.

► *Mely a közelebbi és távolabbi tervei a cégnél?*

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy egy világszerte ismert és elismert cégnél dolgozhatok, és a magyar mellett a román

Mobil divat

piacért is felelős lehetek. Ami a tervekkel, elsősorban az értékesítési és a marketingtevékenység összehangolásán szeretnék javítani, ezáltal a marketing befektetések eredményesebbek lehetnek, egyben költséghatékonyabbak is. A távolabbi tervekről még korai lenne nyilatkozni: a Nokia Magyarországon és világszinten is piacvezető, elsősorban ezen pozíció megtartására koncentrálnunk.

A Nokia szervezeti felépítéséből adódóan kis csapattal dolgozunk, minden egyes személynek megvan a jól meghatározott felelősségi köre. A feladatok igen jelentős részét külsős munkatársakra, cégekre bizzuk, ezek tevékenységének menedzselése illetve összehangolása a csapat legfontosabb teendője. A marketingcsapat négy főből áll, ez a kis, hatékony csapat felel a magyar és a román tevékenységért.

► *Mekkora világviszonylatban a Nokia piaci részesedése, illetve milyen a cég magyarországi pozíciója?*

A készülékek terén világviszonylatban 39%-os a Nokia részesedése és ezzel piacvezető. A cég politikájának megfelelően pontos helyi adatokat nem közölhetünk, de bátran kijelenthetem, hogy Magyarországon is piacvezetők vagyunk.

Mint az utolsó negyedéves jelentésből kitűnik, a mobiltelefonok területén a harmadik negyedévi értékesítés várhatóan stagnál, vagy kissé csökken az egy évvel korábbi időszakkal összehasonlítva, jelentős részben az amerikai dollár értékének csökkenése következtében. A *Nokia Mobi-*

le Phones erős nyereségessége várhatóan tovább folytatódik. A Nokia és az iparág más tényezői által a negyedév folyamán eladott mobilkészülékek száma erőteljesen nőtt. Az eladott készülékek számát tekintve a Nokia 10%-ot jóval meghaladó éves növekedési ütemével a harmadik negyedévben várhatóan a piaci növekedésnél nagyobb növekedést mutat majd.

► *A kulcsinre avagy a belbecsré tekintve nagyobb hangsúlyt a Nokia, illetve kik a cég neves tervezői?*

A mai versenyhelyzetben mindkét elem egyformán fontos. Egy cég nem lehet sikeres, ha nem fektet hangsúlyt mindkét tényezőre. Készülékeinknél a kulcsin (design) és a belső tartalom – amely magában foglalja a minőségi alkatrészeket, illetve a könnyen kezelhető, logikusan felépített felhasználói felületet, a szolgáltatásokkal együtt – egyformán fontosak, és ez áthatja az új termékek fejlesztésének folyamatát. A tetszetős, innovatív design és a felhasználóbarát menürendszer, a szolgáltatások átgondolt ötvöztése a Nokia készülékek sikerének a titka.

A Nokia számos különböző országból és kultúrából származó designert foglalkoztat, akik *Frank Nuovo* vezetésével funkciók, átvétel, multidiszciplináris csoportok globális hálózatában dolgoznak. A mérnökökkel, piaci és technológiai szakértőkkel egyetértésben olyan megoldás-matrixot tervezünk, mely sikeres terméket eredményez.

Vajda Péter

Névjegy

Dér Attila (31) Szabadkán született, s 1991-ben, az érettségi után jött Magyarországra. Itt 1996-ban, az

Egri Tanárképző Főiskolán szerezte első diplomáját, majd a *Szolnoki Főiskola Közgazdasági Szakán* folytatta tanulmányait. 1998-tól 1999-ig a szlovéniai *Benckiser Adriaticnál* töltötte nemzetközi megbízatását, mint brand manager. 2000. áprili-

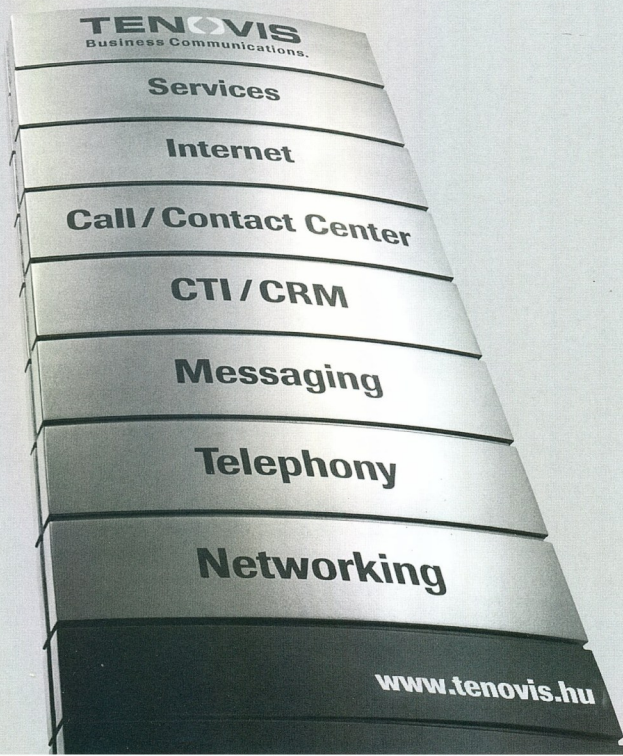
sától egy éven át a budapesti *V.R.A.M. Rt.*-ben, a *Vodafone* munkatársaként a kártyás előfizetési termékekért felelt, és elsősorban termékfejlesztéssel (projektmenedzsmenttel) foglalkozott. 2001. áprilisától a budapesti *Reckitt Benckiser Kft.*-nél dolgozott, ez év július 21-e óta pedig a *Nokia Hungary Kft.* mobiltelefon üzletágának marketingigazgatói pozícióját tölti be.

Optimalizálja üzleti kommunikációs folyamatait

Az üzleti kommunikációs megoldásokkal szemben támasztott elvárások között elsődleges szempontnak minősül a költséghatékonyság és a vállalat egyéni igényei szerinti telekommunikációs követelmények kielégítése.

A Bosch által forgalmazott Tenovis intelligens üzleti kommunikációs megoldásoknak és a webalapú információtechnológiának köszönhetően optimalizálhatja ügyfélkapcsolatait.

Hatékony, megbízható és testre szabott megoldások.

A Tenovis kizárólagos magyarországi forgalmazója:

BOSCH

Robert Bosch Kft.
Távközlési Üzletág
H-1103 Budapest,
Gyömrői út 120.

Telefon: +36 1 43 13-7 00

Telefax: +36 1 43 13-7 17

www.tenovis.hu, www.bosch.hu
info.telecom@hu.bosch.com

A monitor átlagosan ilyen távolságra helyezkedik el az Ön szemétől.

Ezért szeme megérdemli a tökéletesebb védelmet

A különlegesen széles tükröződésmentes bevonatnak és a sötétített üveges technológiának köszönhetően a **FLATRON™** monitor fényvisszaverődési értéke 40% alatti marad, kímélve ezzel a felhasználók szemét. További információért keresse a: www.flatron.com és a www.lge.co.hu honlapot.

17" teljesen sík Flatron képcső / elegáns formatervezés / 1024x768 @ 85MHz

Modellszála: F700B, F700P, F900B

F700B

Óvja szemefényét!

LG FLATRON™

A Magyar Optikus Ipartestület ajánlásával

LG Electronics Magyar Kft.
tel: +36-1-455-6060
fax: +36-1-455-6066